

THOMAS HARRIS

HANNIBAL
ÉBREDÉSE

A BÁRÁNYOK HALLGATNAK SZERZŐJÉNEK ÚJ REGÉNYE

MAGVETŐ

THOMAS HARRIS
HANNIBAL ÉBREDÉSE
MAGVETŐ
BUDAPEST

ELŐSZÓ

Dr. Hannibal Lecter emlékpalotájának kapuja az elme közepének sötétjében található, így csak tapogatózni lehet a zárja után. Ez a kapu hatalmas, fényes, korai barokk stílusú terekre nyílik, ahol a folyosók és termek száma és változatossága a Topkapi Szerájjal vetekszik.

Mindenütt jól elosztott, jól megvilágított kiállítási tárgyak vannak, mindegyikük emlékekhez kötődik, amelyek mértani haladvány szerint vezetnek újabb emlékekhez.

Hannibal Lecter legkorábbi éveinek terei abban különböznek a többi archívumtól, hogy hiányosak. Némelyik állókép, olyan töredékes, mint a sima gipszhabarccsal összetartott, festett homlokzat. Más szobákban hangok és mozgások vannak, vonagló óriáskígyók fojtogatják egymást a villámoktól szabdalt sötétségben. Egyes földszinti szobák esdekléstől, jajgatástól visszhangoznak, ide maga Hannibal sem képes belépni. A folyosók azonban nem vernek vissza jajveszékelést, akinek teszik, akár zenét is hallhat.

A palota Hannibal tanulóéveinek elején kezdett épülni. Börtönéveiben tökéletesítette és bővítette; kincsei segítettek rajta azokban a hosszú időszakokban, amikor az örök nem voltak hajlandóak odaadni neki a könyveit.

Itt, az elme forró sötétjében tapogassuk ki a zárat. Ha megtaláltuk, válasszunk zenét a folyosókra, ne nézzünk se jobbra, se balra, menjünk a Kezdet Csarnokába, ahol a legtöredékesebbek a kiállított tárgyak.

Kiegészíthetjük őket azzal, amit máshonnan, háborús följegyzésekből, rendőrségi jelentésekből, kihallgatási jegyzőkönyvekből, a néma szakértőktől, a halottak testtartásából tudunk meg. Szorgalmunk jutalmaként megfigyelhetjük, miként válik le a fenevad a csecsről, és fölfelé kúszva miként lép be a világba.

I. *Abból,
amit
érték, Ez
az első,
Fát
hasító
balta
Visszhan
gja az
idő.
Philip
Larkin*

1

Komor Hannibal (1365-1428) öt év alatt építtette föl a Lec-ter-kastélyt azokkal a katonákkal, akiket a zalgeri csatában ejtett foglyul. Az első napon, amikor zászlaját felhúzták az elkészült tornyokra, behívta a rabokat az udvarra, ahol fölhágott a vesztőhelyre, és közölte velük, hogy betartja, amit ígért, tehát hazamehetnek. Sokan inkább maradtak és a várúr szolgálatába álltak, mert egész jól fizette őket.

Ötszáz évvel később a nyolcéves Hannibal Lecter, e néven a nyolcadik, a konyhakertben állt kishúgával, Mischával, és kenyeret dobáltak a várárok fekete vizén úszkáló fekete hattyúknak. Mischa fél kézzel a bátyja kezébe kapaszkodott, nehogy elessen, és a legtöbb dobása el sem ért a várárokig. Kövér poty-kák hintáztatták a vízililiomok tutaját, szitakötők röppentek róluk a magasba.

A gúnár kilépett a partra, és kihívóan sziszegve totyogott kurta lábain a gyerekek felé, holott világéletében ismerte Hannibalt. Fekete szárnyai eltakarták az ég egy részét.

- Ó, Anniba! - kiáltotta Mischa, és Hannibal lábai mögé bújt.

Hannibal vállmagasságba emelte a karjait, ahogy az apja tanította, és a kezében tartott fűzfavesszőkkel megnövelte a fesztávolságot. A hattyú megállt, felmérte Hannibal sokkal nagyobb szárnytávolságát, azután visszavonult a vízbe, hogy tovább táplálkozzon.

- Ezt mindennap végigcsináljuk! — mondta Hannibal a maárnak. De a mai nap nem mindennapi. Vajon a hattyúk elmenekülhetnek?

Mischa a nagy izgalomtól a vizes földre ejtette a kenyerét. Amikor Hannibal lehajolt, hogy segítsen, húga kezének csillagocskája sárfoltot mázolt az orrára. Ő is rákent egy pötty sarat Mischa orrának hegyére, azután jót nevettek a várárok vizében tükröződő képükön.

A föld háromszor keményen megremegett a gyerekek lába alatt. Képük elhomályosult a felborzolódó víztükrön. A távoli robbanások hangja végigdörgött a mezőkön. Hannibal megragadta a húga kezét, és futni kezdtek a kastély felé.

Az udvaron állt a vadászhintó, amely elé a nagy igáslovat, Ce-sart fogták. Berndt, a kötényes lovas és Lothar, a háznagy, három kis bőröndöt tett a csomagtartó ládába. Kijött a szakács, kezében az elemózsiával.

- Lecter fiatalúr, a Madame a szobájában várja — mondta.

Hannibal átadta Mischát a dadának, és felszaladt a homorúra kopott lépcsőkön.

Hannibal szerette az anyja szobájának illatát, a fából faragott arcokat, a festett mennyezetet. Madame Lecter családja egyik ágon a Sforzáktól származott, a másikon a Viscontiaktól, és a grófné az egész szobát Milánóból hozatta.

Most olyan izgatott volt, hogy tiszta, gesztenyeszínű szeme piros szikrákban verte vissza a fényt. Hannibal tartotta a ládi-kát, miközben az anyja megnyomta a párkány egyik kerubjának ajkát, mire kinyílt egy falba rejtett szekrény. A grófné a ládikába söpörte az ékszereit, és néhány köteg levelet. Bele sem fért minden.

Hannibal szerint az anyja épp olyan volt, mint a ládikába hulló kámea, amelyet a nagyanyjáról mintáztak.

A mennyezet festett felhői. Szopás közben nagyra nyitotta a szemét, és látta, hogy az anyja melle összemosódik a felhőkkel. A blúz érintése az arcán. A szoptatós dadára is emlékezett, aranykeresztje napfényként ragyogott a csodálatos felhők között, és

megnyomta a karján tartott csecsemő arcát. A dada mindig eldörgölte a keresztnyomot a bőrén, nehogy a Madame meglássa.

De most bejött az apja, kezében a listákkal.

- Simonetta, mennünk kell.

A babaruhákat Mischa rézfürdőkádjába csomagolták, a grófné oda rejtette a ládikát. Körülnézett a szobában, fölkapott egy apró festményt, amely Velencét ábrázolta, és háromlábbon állt a kredencen. Egy pillanatig töprengett, azután odaadta Hannibálnak.

- Vidd le a szakácsnak. A kereténél tartsd! - Rámosolygott a fiára. — Nehogy foltos legyen a hátulja!

Lothar kivitte a fürdőkádat az udvaron álló kocsizhoz. Mischa nyűgösködött, felzaklatta a körülötte gomolygó izgalom.

Hannibal fölemelte Mischát, hogy húga megpaskolhassa Ce-sar orrát. A kislány néhányszor megszorította a ló orrát, hátha tüsszent. Hannibal gabonát markolt föl, és M alakban leszórta az udvar földjére. A galambok rávetették magukat; élő madaraktól rajzolódott ki az „M”. Mischa a tenyerébe is belerajzolta I betűt — a kislány csaknem hároméves volt már, és Hannibal attól félt, hogy nem tanul meg olvasni.

- „M”, mint Mischa! — mondta. A kislány nevetve a galambok közé futott, a madarak felröppentek, a torony körül ke-
lingtek, majd behussantak a harangtérbe.

A megtermett, fehér ruhás szakács kihozta az elemózsiát. A ló fél szemmel a szakácsot követte, mozogtak a fülei. Amikor Cesar még csikó volt, a szakács nem egyszer átkozódva kergette ki a veteményesből, és seprűvel csapkodta közben a farát.

- Itt maradok, és segítek a konyhában — mondta Mr. Jakov a szakácsnak.

Eredj a fiúval — felelte az. Lecter gróf föltette Mischát a kocsiba, Hannibal átkarolta a hűgát. Lecter gróf a tenyerébe fogta a fia arcát. Hannibal meghökkent apja kezének remegésétől. Fürkészve nézett Lecter gróf arcába.

Három repülő bombázta a rendező pályaudvart. Tyimka ezredes azt mondja, hogy legalább egy hetünk van, ha egyáltalán ideérnek, azután a harcok a főutak mentén folynak. Jól elleszünk a vadászházban.

Ez volt a Barbarossa-hadművelet második napja, Hitler villámháborúja végigsöpört Kelet-Európán, és lecsapott Oroszországra.

2

Berndt a kocsi előtt lépkedett az erdei ösvényen, elővigyázatos távolságban a ló szájától, és egy svájci szénavillával lökdöste félre a kihajló ágakat.

Őt Mr. Jakov követte egy kancán, amelynek a nyeregtáskája könyvektől dagadt. Nem tudott lovagolni, így csak átölelte az állat nyakát, hogy átférjen az ágak alatt. Ha az ösvény meredekké vált, Mr. Jakov leszállt, és Lothar, Berndt és Lecter gróf nyomában bandukolt. Az ágak visszacsapódtak mögöttük, ismét elzárták az utat.

Hannibal érezte a kerekek alatt összezúzódó zöld növények és Mischa meleg hajának illatát, mert a kislány az ölében ült. Figyelte a fejük fölött, a magasban elhúzó német bombázókat. Kondenzcsíkjaik olyanok voltak, mint a kottapapír vonalai. Hannibal

beledúdolta a húga fülébe a dallamot, amelyet a légvédelmi lövedékek fekete füstpamacsai rajzoltak a kottalapra. Nem volt szép dallam.

- Nem! - tiltakozott Mischa. - Anniba azt énekelje, hogy *Das Mannlein!* — Együtt daloltak a titokzatos erdei emberkéről, a dadus is csatlakozott hozzájuk a zötyögő hintóban, és Mr. Jakov is énekelt a ló hátán, noha nem nagyon szeretett németül énekelni.

*Ein Mannlein steht im
Walde ganz still und stumm,
Es hat von lauter Purpur, ein Mantlein um,
Sagt, wer mag das Mannlein sein
Das da steht im Walde allein
Mit dem purporroten Mantelein*

Két kemény órába került, amíg az erdő magas mennyezete alatt elérték a tisztást.

A vadászkastély háromszáz év alatt fejlődött közönséges kunyhóból kényelmes erdei menedékké. Falai félig gerendából készültek, a teteje meredek volt, hogy lecsússzon róla a hó. Tartozott hozzá egy kis csűr, benne két boksz a lovaknak, valamint egy barakk. A vadászház mögött lombfűrészelt viktoriánus mintákkal díszített árnyékszék lapult, amelynek a teteje épphogy átsejlett a sövényen.

A ház alapjaiban még mindig megvoltak annak a népnek az oltárkövei, amely a Sötét Korban a vízisiklót imádta.

Hannibal látott is egy kígyót, amint menekült az ősi helyről, mikor Lothar levágott néhány indát, hogy a dadus kinyithassa az ablakot.

Lecter gróf végigsimította a nagy ló oldalát, miközben Cesar teleitta magát a kút vödreből.

— Berndt, mire visszaérsz, a szakács is összecsomagolta a konyhát. Cesar egész éjjel a saját bokszában pihenhet. Hajnal hasadáskor azonnal induljatok a szakáccsal! Ne később! Reggelre üres legyen a kastély!

Vladis Grutas az ablakokat pásztázva közeledett, majd a legnyájasabb ábrázatával lépett be a Lecter-kastély udvarára. Integtetett, és azt kurjantotta:

-Hahó!

Grutas civil ruhát viselő, alacsony, piszkosszőke ember volt, a szeme olyan világoskék, mintha az üres égből kanyarították volna ki.

— Hé, van itthon valaki? — Amikor nem kapott választ, a konyha ajtajához ment. A padlón élelmiszerekkel töltött ládák álltak. Grutas gyorsan kávé és cukrot tömött a táskájába. A pinceajtó nyitva volt. Lenézett a hosszú lépcsősoron, és fényt pillantott meg a mélyben.

Más teremtmény odújába betörni a legősibb tabu megsértése. Vannak degeneráltak, akiknek olyan hideglelős izgalmat jelent a besurranás, mint most Grutasnak.

Lement a lépcsőn a kastély boltíves pincebörtönének hűvös, barlangi levegőjébe. Kilesett egy boltív mögül, és látta, hogy a borospince vasrácsa nyitva van.

Nesz hallatszott. Grutas látta a címkés palackokkal zsúfolt, padlótól a plafonig érő állványokat, és a szakács hatalmas árnyékát, ahogy két lámpás fényénél járkálva dolgozik. A helyiség közepén, a kóstoló asztalon egy díszes keretű kis festmény volt a papírba burkolt, szögletes csomagok mellett.

Grutas vicsorgott, mikor megjelent a nagy marha szakács. Most az ő széles háta töltötte ki az ajtót, miközben az asztalon dolgozott. Papír zörgött.

Grutas a falhoz lapult a lépcső árnyékában.

A szakács papírba göngyölte a festményt, majd spárgával ösz-szekötötte, így ugyanolyan csomag lett belőle, mint a többi. Szabad kezében lámpát tartva felnyúlt, megmarkolta az asztal fölött csüngő kovácsoltvas csillárt. Kattanás hallatszott, a borospince végében néhány ujjnyival elvált a faltól egy állvány. Csikorogtak a zsanérok, mikor a szakács még jobban elhúzta a faltól. Ajtó volt mögötte.

A szakács bement a borospince mögött elrejtett szobába, és fölakasztotta az egyik lámpást. Azután bevitte a csomagokat.

Amikor az ajtónak a háttal helyére tolta az állványt, Grutas fölfelé indult a lépcsőn.

Lövést hallott fentről, azután a szakács Rangját a mélyből. - Ki az?

A szakács mögötte rohant, ekkora embertől meghökkentő fürgeséggel.

- Állj csak meg! Ide tilos lejönni!

Grutas keresztülnyargalt a konyhán, ki az udvarra, ahol ha-donászni és füttyögni kezdett.

A szakács fölkapott egy botot a sarokból, és a konyhán át az udvar felé rohant, amikor árnyékot pillantott meg az ajtóban, egy semmivel össze nem téveszthető sisakot. Három géppisztolyos német ejtőernyős lépett be a konyhába. Mögöttük Gru-tas állt.

- Hahó, szakács! — mondta. Kimarkolt egy sózott sonkát a földön levő ládából.

- Tedd csak vissza! — parancsolta a német tizedes, ugyanolyan készséggel fogva rá a fegyverét Grutasra, mint a szakácsra. — Mars ki az őrzőkhöz!

Visszafelé lejtett az ösvény, így könnyebb volt visszajutni a kastélyhoz; Berndt gyorsan haladt az üres kocsival. A gyeplőt a karjára tekerte, miközben pipára gyújtott. Ahogy közeledett az erdő széléhez, úgy látta, mintha egy nagy gólya ereszkedett volna le egy fára. De még közelebről látta, hogy a csapkodó fehérség valami szövet. Fennakadt ejtőernyő lógott az ágakról. A zsinórjait elvágta.

Berndt megállt. Letette a pipáját, és leszállt a kocsihoz. Megfogta Cesar orrát és megnyugtatóan sutogott a ló fülébe. Azután gyalog osont tovább.

Egy lentebbi ágról szegényes civil ruhát viselő ember lógott. A dróthurok jó mélyre beette magát a nyakába, az arca kékesfekete volt, sáros bakancsa félméternyire volt a földtől. Berndt sietve a kocsira fordult, egy helyet keresett, ahol megfordulhatna a keskeny ösvényen. A saját bakancsa is olyan különösnek rémlett, ahogy elfordult a göröngyökön.

Ekkor lépett ki az erdőből a három német katona, őrmesterük parancsnoksága alatt, és hat civil. Az őrmester gondolkodott, aztán felhúzta géppisztolya závarját. Berndt fölismerte az egyik civilt.

- Grutas — mondta.

- Berndt, a derék öreg Berndt, aki mindig olyan rendesen végezte a dolgát! — felelte Grutas. Egészen barátságos mosollyal ment oda Berndt felé.

- Jól bánik a lóval — mondta a német őrmesternek.

- Talán a barátod? — kérdezte az őrmester.

- Talán nem — válaszolta Grutas, és Berndt arcába köpött. — A másikat is felkötöttem, nem? Azt is ismertem. Miért mennék gyalog? — Aztán halkán hozzátette: — A kastélynál lelövöm, ha visszaadja a fegyveremet.

3

A *Blitzkrieg*, Hitler villámháborúja, gyorsabb volt, mint azt bárki gondolta volna. A kastélyban Berndt a Totenkopf, a Waf-fen SS Halálfejes hadosztályának egyik csapatát találta. Két Panzer tank állt a várak mellett egy páncéltörő ágyú és néhány fél-lánctalpas teherautó társaságában.

Ernst, a kertész hasmánt hevert a konyhaudvaron, fején döglegyek ültek.

Berndt mindezt a bakról látta. Csak a németek szálltak föl a kocsihoz. Grutasnak és a többinek gyalogni kellett. Ok csupán *Hilfswilligék*, vagyis Hiwik voltak, olyan helyi önkéntesek, akik segítettek a megszálló németeknek.

Látta, hogy két katona fönt a toronyban levonja a Lecterek vadkanfejes lobogóját, és rádióantennát meg egy horogkeresztes zászlót tűznek a helyére.

Az SS rúnákat és a Totenkopf koponyáját viselő, fekete egyenruhás őrnagy kijött a kastélyból, hogy megnézze Cesar.

- Nagyon szép, de túlságosan széles ahhoz, hogy lovagolni lehessen rajta — mondta sajnálkozva —; magával hozta a lovagló nadrágját és a sarkantyúit, hátha lovagolhat szabad idejében. De a másik ló megfelel. Mögötte két rohamosztagos taszigálta ki a házból a szakácsot.

- Hol a család?

- Londonban uram - felelte Berndt. — Letakarhatom Erns-tet?

Az őrnagy intett az őrmesternek, aki a Schmeisser csövet Berndt álla alá dugta.

- És a tiédet ki takarja le? Szagold csak meg a csövet. Még füstöl. A te kurva agyadat is szétkenheti - mondta az őrnagy. - Hol a család?

Berndt nyelt egyet.

- Londonba menekültek, uram.

- Zsidó vagy?

- Nem, uram.

- Cigány?

- Nem, uram.

Az őrnagy egy levélkötegre pillantott, amely a ház egyik asztaláról származott. —

Ebben van egy levél Jakovnak. Te vagy a zsidó Jakov?

v - Tanár volt, uram. Rég elment.

Az őrnagy megnézte Berndt fülcimpáját, hogy nincs-e át-

zúrva. — Mutasd meg az őrmesternek a farkad. — Azután: -Megöljelek, vagy inkább dolgozol?

Uram, ezek az emberek valamennyien ismerik egymást — szólalt meg az őrmester.

- Csakugyan? Talán kedvelik is. — Grutashoz fordult. — Talán jobban szeretitek nálunk a honfitársaitokat. így van, Hi-wik? — Az őrmesterre nézett. — Gondolod, hogy egyáltalán szükségünk van bármelyikükre is? — Az őrmester fegyverének csöve Grutas és társai felé fordult.

- A szakács zsidó - mondta Grutas. — Itt sokat ér a helyismeret; ha hagyják, hogy főzön maguknak, egy órán belül halot-tak lesznek a zsidó méregtől. — Egyik emberét előrelökte. — Fa-zékleső tud főzni, zabrálni, és még katona is.

Grutas lassan az udvar közepére ment, az őrmester géppisz-tolya követte minden mozdulatát.

- Őrnagy úr, ön a heidelbergi egyetem gyűrűjét és sebhelyeit viseli. Ez itt a hadtörténet közismert helye, olyasféle történele mé, mint amelyet most ön csinál. Ez itt Komor Hannibal Hollóköve. A Német Lovagrend néhány legvitézebb bajnoka halt meg itt. Nincs itt az ideje, hogy zsidóvér mossa a követ?

Az őrnagy felvonta a szemöldökét.

- Ha SS akarsz lenni, lássuk, megérdemled-e. —Az őrmester felé biccentett. Az elővette a tokjából a pisztolyát. Egy kivételével valamennyi golyót kivette a tárból, azután a fegyvert átadta Grutasnak. A két rohamosztagos a Hollóköhöz vonszolta a szakácsot. Grutas a fejéhez emelte a pisztolyt, és várt, azt akarta, hogy az őrnagy lássa, mit csinál. A szakács leköpte. A dörrenésre fecskék röppentek föl a tornyokból.

Berndtet arra fogták be, hogy bútorokat cipeljen fel a tisztek emeleti szállására. Ellenőrizte, hogy nem vizelt-e be. A kis manzárdszobából hallotta a rádióást, a kódolt szöveget és a beszédet a statikus zörejen keresztül. A rádiós a noteszával lerohant a

lépcsőn, majd pillanatokkal később visszatért, hogy szétszerelje a készüléket. Tovább kellett indulniuk kelet felé.

Berndt az egyik emeleti ablakból figyelte, ahogy az SS egység kiad egy mobil rádiót a tankból a hátrahagyott kisszámú őrségnek. Grutas és lompos civiljei, akik most német fegyvereket viseltek, néhány katonával együtt mindent kihordták a konyhából, és az utánpótlást felhalmozták az egyik fél-lánctalpas teherautó rakterében. A csapat fölszállt a járművekre. Grutas kirohant a kastélyból, nehogy lemaradjon. Az egység elindult Oroszország felé, magukkal vitték Grutast és a többi Hi-wit. Úgy tűnt, Berndtről megfeledkeztek.

Egy páncélgránátos szakasz és egy géppuska maradt hátra a kastélyban. Berndt a torony régi latrinájában várakozott sötétedésig. Az egész kis német helyőrség a konyhában evett, az egyetlen őrt az udvarra állították. Az egyik konyhaszekrényben találtak snapszot. Berndt előjött a torony latrinájából, és nagyon örült, hogy a kőlépcsők nem nyikorognak.

Belesett a rádiós szobába. A rádió a Madame öltözőasztalán állt, amelyről a parfümös üvegeket a padlóra söpörték. Berndt a készülékre nézett. Eszébe jutott a konyhakertben heverő Ernst és az, ahogy a szakács az utolsó lélegzetvételével Grutas arcába köpött. Besurrant a szobába. Úgy érezte, bocsánatot kell majd kérnie Madame-tól a betolakodásért. Harisnyás lábbal osont le a személyzeti lépcsőn, kézben hozta a bakancsát, a zacskóba dugott rádiót meg a töltőt, és kiosont az árokfolyosó ajtaján. A rádió és a kézi hajtású generátor ugyancsak súlyos volt, több mint húsz kilót nyomtak. Berndt becipelte az erdőbe, és eldugta. Sajnálta, hogy a lovat nem hozhatta el.

Az alkony és a tűz fényében izzottak a vadászház festett ge-rendái. Ragyogott a kitömött állatok poros szeme, amikor a család összegyűlt a kandalló körül. Régi trófeák voltak, gyermekek nemzedékei lapogatták kopaszra őket, átnyúlva a felső lépcsőpihenő korlátján.

A dadus a kandalló egyik sarka mellé tette Mischa rézkádját.

Töltött hozzá a kannából, hogy megfelelő hőmérsékletű egyen a víz, szappanhabot vert, majd a kádba tette Mischát. A kislány boldogan csapkodta a habot. A dadus törülközőket Ceti a tűz elé, hogy megmelegedjenek. Hannibal levette Mischá picit karperecét, a habba merítette és buborékokat fújt vele. A buborékok, míg megtették rövid útjukat a légáramban, visszatükrözték a ragyogó arcokat, majd szétpukkantak a tűz fölött. Mischa szeretett a buborékok után kapkodni, de a kar-kötője is kellett neki, és nem nyugodott, amíg ismét a karjára nem húzták. Hannibal anyja barokk kontrapunktot játszott egy kis zongorán.

Halk zene, eltakart ablakok, leszálló éjszaka, az erdő összezáruló, fekete szárnyai. Megérkezett a kimerült Berndt, és a zene elhallgatott. Könnyek jelentek meg Lecter gróf szemében, míg Berndtet hallgatta. Hannibal anyja megfogta és megpaskolta Berndt kezét.

A németek az első pillanattól Ostlandként emlegették Litvániát, kisebb német gyarmatnak tekintették, amelyet betelepítettek árjakkal, mihelyt az alacsonyabb rendű szláv életformákat felszámolták. Az utakon német hadoszlopok vonultak, a vasutakon

német vonatok vitték a tüzérséget kelet felé.

Az orosz vadászbombázók bombázták, és tűz alá vették a menetoszlopokat. Hatalmas Iljusin bombázók bukkantak föl Oroszország felől, és a vonatokra szerelt légvédelmi ágyúk súlyos tűzfüggönyén áttörve lebombázták a szerelvényeket.

A fekete hattyúk olyan magasan szálltak, amennyire tudtak. A négy kinyújtott nyakú madár V alakban próbált dél felé repülni. Fölöttük hajnaltól repülőgépek mennydörögtek.

A légvédelmi ütegek egyik lövése után az élen repülő hattyú szárnycsapás közben összerándult, és megkezdte hosszú zuhanását a föld felé. A többiek keringeni kezdtek, szölongatták a levegőből, hatalmas körökben ereszkedtek egyre mélyebbre. A sebesült hattyú súlyosan csapódott be egy nyílt mezőn, és nem mozdult többé. A párja lecsapott mellette, a csőrével bökdöste, sürgető gágogással talpalt körülötte.

A gúnár nem mozdult. A mezőn gránát robbant, az orosz gyalogság megmozdult a környező fák között. Egy német Pan-zer tank átugrott egy árkot, keresztülgázolt a mezőn, párhuzamosított géppuskájából lőtte a fákat, amerre haladt. A hattyú széttárta szárnyát, és elállta a párjához vezető utat, noha a tank szélesebb volt önála, és a motor is hangosabban dübörgött szilaj szívénél. A madár nem mozdult halott párja mellől, sziszegett, szárnyával az utolsó pillanatig csapkodta a tankot, a harckocsi pedig közömbösen átgördült rajta, tollas húscafattá lapította.

4

A Lecter-család az erdőben vészelt át Hitler keleti hadjáratának borzalmas három és fél évét. A vadászházhoz vezető hosz-szú erdei ösvényt télen belepte a hó, tavasszal elborította az aljnövényzet, nyáron pedig az ingoványos talaj túlságosan süppedős volt a harckocsik számára.

A házban elég liszt és cukor volt, hogy kihúzzák az első tél végéig, de ami a legfontosabb, kis hordókban állt a só. A második télen találtak egy keményre fagyott, döglött lovat. Fejszék-vel feldarabolták és besózták a húsát. Sóztak be pizstrángot és foglyot is.

Néha éjszaka civil ruhás emberek bukkantak elő az erdőből, csöndesen, mint az árnyék. Lecter gróf és Berndt litvánul bevéltek velük, és egyszer hoztak egy embert, akinek vér áztatta az ingét. A sarokban, egy priccsen halt meg, miközben a dadus az arcát törölgette. Mindennap, amikor a hó túl mély volt a gyűjtögetéshez, Mr. Jakov órákat adott. Angolt, rendkívül gyenge franciát, és római történelmet tanított, ez utóbbiban különös nyomatékkal beszélt Jeruzsálem ostromairól, és ezeket az előadásokat mindenki meghallgatta. Drámai meséket kerekített a történelmi eseményekből és az Ószövetség történeteiből, néha a hallgatóság kedvéért annyira kiszínezte őket, hogy az már túlment a szigorúan vett tudományosság határain. Hanibálnak külön számtanórákat is tartott, amikor elérték azt a szintet, amely fölött a többiek már nem tudták követni Mr. Jakov könyvei között megvolt Christian Huyghens bőr-be kötött értekezése a fényről, ami annyira elbűvölte a fiút, hogy követni tudta Huyghens elméjének útját a felfedezés felé. A fényről szóló értekezést összekapcsolta a hó ragyogásával és a régi ablakszemek szivárványlásával. Huyghens gondolatainak eleganciája olyan volt, mint a tél tiszta, leegyszerűsödött vonalai, a levelek tartószerkezete. Felpattan egy doboziedéi, és alatta

olyan alapelv rejlik, amely minden időben működik. Olyan izgalommal kedveskedik, amelyre mindig lehet számítani. Hannibal ezt érezte, amióta megtanult olvasni.

Hannibal Lecter bármikor tudott olvasni, legalábbis dadus-nak ez volt a benyomása. Eleinte ő olvasott föl neki, amikor a gyerek kétéves volt, gyakran a Grimm-testvérek fametszetekkel díszített meséskönyvéből, amelyben mindenkinek hegyes a köröm a lábujján. A gyerek a dadának dőlve hallgatta a meséket, és nézte a lapokon levő szavakat, azután a dadus egyszer csak ott találta, amint a homlokát a könyvhöz nyomja, majd fölemeli, hogy fókuszba kerüljenek az oldalak, és hangosan olvasni kezd a dadus kiejtésével.

Hannibal apjának volt egy jellegzetes tulajdonsága: a kíváncsiság. Lecter gróf annyira kíváncsi lett a fiára, hogy a háznagy-gyal lehozatta a kastély könyvtárából a súlyos lexikonokat: az angolt, a németet és a huszonhárom kötetes litván lexikont, Hannibal pedig rászabadult a könyvekre.

Amikor hatéves lett, három fontos dolog történt vele.

Először is fölfedezte Eukleidész *Elérnek* című írásának egy régi, kézzel illusztrált példányát. Ujjával követhette az ábrákat, rájuk hajthatta a homlokát.

Azon az őszön kapott egy pici húgot, Mischát, aki Hannibal szerint olyan volt, mint egy ráncos, vörös mókus. Milyen kár, mélézott a fiú, hogy Mischa nem örökölte az anyjuk külsejét.

Mivel Mischa mindenben elbitorolta az ő helyét, Hannibal elgondolta, milyen kényelmes lenne, ha a sas, amely néha a kastély fölött lebeg, fölkapná a húgocskáját, és gyengéden elszállítaná valami boldog paraszthoz egy távoli országba, ahol mindenki a mókusokhoz hasonlít, így Mischa nem lógna ki közülük. Egyidejűleg rájött, hogy akarata ellenére megszerette

a pici lányt, és amikor Mischa elég idős lett ahhoz, hogy álmélnodjék, ő akarta megmutatni neki a dolgokat, vele akarta átélni a felfedezés örömét.

Ugyanabban az évben, amikor Hannibal hatéves lett, Lec-ter gróf rájött, hogy Eukleidész utasításait követve a fia meghatározta a földre vetett árnyékból a kastély tornyainak magasságát. Lecter gróf ekkor emelt a házitanítótól elvárt minőségen: vagyis hat hét múlva megérkezett Lipséből Mr. Jakov, egy koldusszegény tudós.

Lecter gróf a könyvtárban mutatta be Mr. Jakovot a tanítványának, azután magukra hagyta őket. Meleg időben a könyvtárnak füstös szaga volt, amely beleette magát a kastély köveibe.

- Apám azt mondja, hogy sok mindenre fog tanítani.
- Ha sok mindent meg akar tanulni, segíthetek benne.
- Azt mondja, hogy ön nagy tudós.
- Tanuló vagyok.
- Azt mondta anyámnak, hogy önt elűzték az egyetemről.
- Igen.
- Miért?
- Mert zsidó vagyok; hogy pontos legyek, askenázi.
- Értem. És most szomorú?
- A zsidóságom miatt? Nem, örülök neki.
- Úgy értettem, hogy szomorú, amiért nem lehet az egyetemen?

- Boldog vagyok, hogy itt lehetek.
- Tudni akarja, hogy érdemes-e foglalkozni velem?
- Minden emberrel érdemes foglalkozni, Hannibal. Havalaki az első pillanatban ostobának tűnik, jobban kell figyelni, *bele* kell látni.
- Abban a szobában helyezték el, amelynek az ajtaján kívül még egy vasrács is van?
- Igen.
- Nem lehet bezárni.
- Ennek örülök.
- Ott tartották Elgar bácsit — mesélte Hannibal, miközben sorba rakta maga előtt a tollait. — Ez 1880-ban volt, még a születésem előtt. Nézze csak meg az ablakot a szobában. Gyémánttal egy évszámot karcoltak az üvegbe. Ezek itt az ő könyvei.
- Irdatlan, bőrkötésű könyvek foglaltak el egy teljes polcot. Az utolsó megpörkölődött.
- A szobának füstszaga lesz, ha esik az eső. A falakat szénabálákkal vették körül, hogy elfojtsák a véleményét.
- Azt mondta, a véleményét?
- A vallásról, de... tudja, mit jelent a „ledér” vagy „ledérség” szó?
- Igen.
- Számomra nem világos, de azt hiszem, olyasmit jelent, amit nem lehet kimondani anya előtt.
- Magam is így gondolom - helyeselt Mr. Jakov.
- Ha megnézi a dátumot az üvegen, azt az időpontot jelzi, amikor a napfény derékszögben esik az ablakra.
- Elgar úr a napot várta.
- Igen, és ez az a nap, amikor megégett odabent. Mihelyt a napfény odaért, meggyújtotta a szénát a monoklijával, amelyet akkor viselt, amikor ezeket a könyveket összeállította.
- Hannibal körbevezette tanárát a Lecter kastélyban. Átmentek a nagy kötömbökkel burkolt udvaron. Az egyik kőbe a lovak kikötésére való karikát foglaltak, és fejszenyomok is látszottak rajta.
- Az apja azt mondta, hogy megmérte a tornyok magasságát.
- Igen.
- Milyen magasak?
- A déli negyven méter, a másik fél méterrel alacsonyabb.
- Mit használt mérőeszköznek?
- A követ. Megmértem ennek a kőnek a magasságát és az árnyékának a hosszát, azután ugyanabban az órában megmértem a kastély árnyékát.
- A kő nem pontosan függőleges.
- A jojómat használtam függőónnak.
- Egyszerre el tudta végezni a két mérést?
- Nem, Mr. Jakov.
- Mekkora tévedés származhatott az árnyékok mérése közben eltelt időből?
- Minden négy perc egy fokot jelent, ahogy a föld elfordul. Ezt itt Hollókőnek hívják. A *dadus Rabensteinnek* nevezi. Nem szabad ráültetnie.

- Értem — mondta Mr. Jakov. — Hosszabb az árnyéka, mint gondoltam.

Rákaptak, hogy séta közben beszélgessenek. A tanára mellett lépegető Hannibal megfigyelte, hogyan alkalmazkodik Mr. Jakov, amikor egy nála sokkal kisebb termetű valakihez kell beszélnie. Gyakran oldalra fordította a fejét és a Hannibal fölötti levegőnek magyarázott, mintha elfelejtette volna, hogy egy gyermekhez szól. Hannibal nem tudta, akkor is beleesne-e ebbe a hibába, ha egykorúak lennének.

Kíváncsi volt, hogyan jön ki Mr. Jakov Lotharral, a háznagy-gyal és Berndttel, a lovással, akik egyenes, értelmes emberek voltak, a munkájukhoz ugyancsak értettek, de az agyuk egészen másképp működött. Azt látta, hogy Mr. Jakov nem próbálja titkolni a tudását, de nem is fitogtatja. Szabadidejében arra tanította őket, hogyan lehet életben maradni rögtönzött eszközökkel. Mr. Jakov a szakáccsal evett, akiből a család meglepetésére sikerült kicsalogatnia némi berozsdásodott jiddis tudást.

A birtok egyik csűrjében egy szétszedett, ódon katapult porosodott, amelyet még Komor Hannibal használt a német lovagrend ellen. Hannibal születésnapjára Mr. Jakov, Lothar és Berndt összeszerelte a fegyvert, a hajítókart vaskos, friss fára csélték, és a kastély tornyainál is magasabbra hajítottak egy Vízzel töltött hordót, amely csodálatos robbanással ért földet a várárok túlsópartján, szétrebbentve a fürdőző madárcsapatot.

Hannibal azon a héten élte át gyermekkorának legtisztább örömét. Mr. Jakov azzal ajándékozta meg a születésnapjára, hogy megmutatta neki, miként lehet nem matematikai úton bizonyítani Püthagorasz tételét, olyan nyomokkal, amelyeket cserepek hagynak egy homokágyban. Hannibal ránézett a nyomokra, körbejárta őket. Mr. Jakov fölemelte az egyik cserepet, és felvonta a szemöldökét, mintha azt kérdezné, akarja-e tanítványa még egyszer látni a bizonyítást. És Hannibal megértette. Úgy érezte, mintha őt magát lötték volna ki a katapulttal.

Mr. Jakov ritkán használt könyveket a beszélgetéseikhez, és ritkán hivatkozott rájuk. Nyolcévesen Hannibal megkérdezte, hogy miért.

- Akar mindenre emlékezni? — kérdezte Mr. Jakov.

- Igen.

- Az emlékezés nem mindig jó dolog.

- Szeretnék mindenre emlékezni.

- Akkor szüksége lesz egy képzelt palotára, hogy legyen hol tartania az emlékeket. Az elme palotájára.

- Palotának kell lennie?

- Akkorára nő, mint egy palota — felelte. Mr. Jakov. — Úgyhogy legyen mindjárt gyönyörű. Melyik a legszebb szoba, amelyet ismer, egy olyan hely, ahol otthonosan érzi magát?

- Anya szobája - felelte Hannibal.

- Akkor ott kezdjük - mondta Mr. Jakov.

Hannibal és Mr. Jakov kétszer figyelte meg, hogyan érinti meg a tavaszi napfény Elgar bácsi ablakát, de a harmadik évben már az erdőben rejtőztek.

5

Amikor a keleti front összeomlott, az orosz hadsereg lávaként öntötte el Kelet-Európát. Amerre járt, holtak és éhezők maradtak utána, füst és hamu közepette.

Az oroszok keletről és délről közeledtek a Balti-tenger felé. A 2. és 3. belorusz front toltta maga előtt a Waffen SS szétzúzott, menekülő egységeit, amelyek kétségbeesetten igyekeztek a partvidékre, hátha onnan átmenekülhetnek hajóval Dániába.

Ezzel a Hiwik álmainak is befellegzett. Hűségesen gyilkoltak és raboltak, zsidókat és cigányokat mészároltak náci gazdáik parancsára, de egyet sem vettek be az SS-be. Osttruppen volt a nevük, és nemigen számítottak katonának. Ezrével kerültek a munkatáborokba, ahol halálra dolgoztatták őket.

De voltak, akik megszöktek, és saját vállalkozásba kezdtek.

Takaros litván kúria állt a lengyel határon, az egyik oldala hiányzott, mint egy babaházé, ott, ahol egy tüzérségi gránát elvitte a falakat. A család az első gránát robbanása után kimenekült a pincéből, őket a második gránát ölte meg. Holtan heverték a földszinti konyhában. A kertben halott orosz és német katonák feküdtek. A ház mellett német parancsnoki autó állt, egy gránát azt is kettévágta.

Egy SS őrnagy ült a díványon a nappali kandallója előtt, a vér ráalvadt a nadrágja szárára. Az őrmestere takarót húzott le az ágyról, ráterítette, begyújtott, de hát a szobának nem volt fala. Lehúzta az őrnagy csizmáját. A tiszt lábujjai feketék voltak. Az őrmester zajt hallott kintről. Leakasztotta válláról a karabélyt, és az ablakhoz ment.

Orosz gyártmányú ZISZ—44-es, fél-láncalpas teherautó gurult fölfelé a kavicsos úton, az oldalára a Nemzetközi Vöröskereszt jelzését festették.

Elsőnek a fehérköpenyes Grutas szállt ki a mentőautóból.

- Svájciak vagyunk. Megsebesült? Hányan vannak?

Az őrmester hátranézett.

— Mentősök, őrnagy úr. Velük megy, uram? — Az őrnagy bólintott.

Grutas és a nála fejfelé magasabb Dortlich előhúztak a kocsiból egy hordágyat. Az őrmester előjött, hogy beszéljen velük.

— Vigyázzanak vele, láblövést kapott. Az ujjai lefagytak. Lehet, hogy üszkösödik a fagyástól. Van táborigorhely? Van táborigorhely?

- Hogyne, természetesen, de itt is tudok műteni — mondta Grutas az őrmesternek, és kétszer mellbe lőtte, hogy csak úgy

porzott az egyenruhája. Az őrmester összecsuklott. Grutas át lépte, bement az ajtón, és a takarón keresztül lelőtte az őrnagyot.

Milko, Kolnas és Grentz kibújt a teherautó hátuljából. A litván rendőrség, a litván mentősök, az éjszakai egészségügyi alakulatok, a Nemzetközi Vöröskereszt egyenruhájának szedett-vedett keverékét viselték, és mindegyik nagy vöröskeresztes karszalagot húzott hozzá.

Sok hajlongással jár a halottak levetkőztetése; a rablók nyögtek és káromkodtak az erőfeszítéstől, a tárcákból szétszórták a papírokat és a fényképeket. Az őrnagy még élt, a kezét Milko felé nyújtotta. Ő lecsatolta a sebesült karóját, és zsebre vágta.

Grutas és Dortlich összecsavart szőnyeget hoztak ki a házból, és a teherautó rakterébe hajították.

A vászon hordágyat a földre tették és beleszórták az órákat, arany szemüvegkereteket, gyűrűket.

Harcokosi bukkant elő az erdőből. Álcázott orosz T—34-es volt, az ágyúja ide-oda járt a mezőn, a géppuskás kidugta a fejét a tankból.

Egy ember, aki a tanyaház mögötti csűrben rejtőzött, kitört a fedezékből, és keresztülröghant a mezőn, karjaiban egy aranyozott órával. Futás közben átugrálta a hullákat.

A harcokosi géppuskája felugatott, a rohanó rabló orra esett az óra mellett, Az ember arca és az óra számlapja összezúzódott. A szív ugyanakkor állt meg, amikor a szerkezet abbahagyta a ketyegést.

- Kapj föl egy hullát! — kiáltotta Grutas.

Egy holttestet hajítottak a hordágyon heverő zsákmányra. A harcokosi lövegornya feléjük fordult. Grutas meglengetett egy fehér zászlót, és a teherautó oldalára festett vörös keresztre mutogatott. A tank tovább ment.

Grutas utoljára körülnézett a házban. Az őrnagy még élt. Ahogy elment mellette, megragadta Grutas nadrágját. Átkarolta Grutas lábát, és nem engedte tovább. Grutas lehajolt, megmarkolta a gallérra erősített fegyvernem-jelzést.

- Nekünk is ilyen koponyát kellett volna kapnunk — mondta. — Amilyet majd a kukacok csinálnak az arcodból. - Mell
be lőtte az őrnagyot. Az SS elengedte a litván nadrágját, és a saját csupasz csuklóját nézte, mintha arra lenne kíváncsi, mikor halt meg.

A teherautó elzötyögött a mezőn, lánctalpai holtakat lapítottak szét. Az erdő szélén fölemelkedett a raktér ponyvája, és Grentz kihajította a hullát.

A magasban sivitó Stuka zuhanóbombázó üldözte az orosz tankot, gépágyúja lángolt. Az erdő mennyezete alatt a harcokosi legénysége hallotta, hogy bomba robban a fák között. Szilánkok és repeszek csörömpöltek a jármű páncélozott testén.

6

- Tudja, milyen nap van ma? — kérdezte Hannibal a vadászházban a reggeli zabkásája fölött. — A nap ma éri el Elgar bácsi ablakát.

- Mikor? - kérdezte Mr. Jakov, mintha nem tudná.

- Tíz harminckor bukkán elő a torony mögül — felelte Hannibal.

- Az 1941-ben volt — felelte Mr. Jakov. — Azt akarja mondani, hogy ugyanabban a pillanatban érkeznek?

- Igen.

- Az év több mint 365 napos.

- De Mr. Jakov, szökőév után vagyunk. Az volt 1941 is, amikor legutóbb megfigyeltük a jelenséget.

- Akkor a naptár alkalmazkodik, vagy mi folyamodunk otromba kiigazításokhoz?

Egy göcs felrobbant a tűzben.

- Azt hiszem, ez két különböző kérdés — felelte Hannibal. Mr. Jakov elégedett volt, ám válasz helyett ismét kérdezett:

- 2000 szökőév lesz?

- Nem... de igen, szökőév.

- De hát osztható százzal — mondta Mr. Jakov.

- De négyszázzal is - vitatkozott Hannibal.

- Így van — mondta Mr. Jakov. — Ez lesz az első alkalom, amelyre érvényes a Gergely-naptár. Talán ha majd túlél min den otromba kiigazítást, eszébe fog jutni a beszélgetésünk. Ezen a sajátságos helyen. — Fölemelte a csészéjét. — Jövő ilyenkor a Lecter-kastélyban!

Elsőnek a vizet húzó Lothar hallotta meg a lassú fordulatszámú motor hangját és az ágak recsegését. A kútnál hagyta a vödröt, és úgy sietett be a házba, hogy meg sem törölte a lábát.

Hóval és szalmával álcázott szovjet T— 34-es törtetett elő az ösvényről a tisztásra. A tornyára azt írták oroszul, hogy BOSSZÚT SZOVJET LÁNYAINKÉRT! meg TAPOSD EL A FASISZTA FÉRGET! Két, fehérbe öltözött katona ült hátul a hűtő fölött. A torony elfordult, az ágyú a házra meredt. Kinyílt egy csapóajtó, egy fehér csuklyás téli köpenyt viselő lövész állt a géppuska mögé. A tank parancsnoka a másik nyílásban állt, kezében hangszóróval. A dízelmotor dübörgését túlharsogva ordította el üzenetét oroszul és németül.

- Vízet kérünk, nem bántunk titeket, nem vesszük el az ételt, ha nem lönek ránk a házból. Ha tüzet nyitnak, mind meghal tok. Most pedig gyertek ki. Lövész tárazz, húzd fel a géppuskát! Ha tízre nem látsz arcokat, lőj! — Hangos kattanás hallat szott, a géppuska zavarja hátraugrott.

Kijött Lecter gróf, megállt egyenesen a napfényben, úgy, hogy jól látsszék a keze. - Vegyenek vizet. Mi nem árthatunk maguknak.

A harckocsi parancsnoka félretette a hangszórót.

- Mindenki jöjjön ki, hogy láthassalak benneteket.

A gróf és a harckocsi parancsnoka egy hosszú pillanatig nézték egymást. A parancsnok felmutatta a tenyerét. A gróf is. Lecter beszólt a házba.

- Gyertek.

Amikor a parancsnok meglátta a családot, azt mondta:

- A gyerekek bent is maradhatnak a melegben. — Aztán a legénységhez fordult: - Figyeljétek őket. Figyeljétek a felső ablakokat. Kezdjétek el a szivattyúzást. Rágyújthattok.

A géppuskás feltolta a motoros szemüvegét és cigarettára gyújtott. Jóformán suhanc volt, bőre sápadtabban világított a szeme körül. Látta, hogy Mischa kikukucskál az ajtón, és rámosolygott.

A tankhoz kötözött üzemanyag- és víztartályok között volt egy kis benzines pumpa, amelyet kötéllel kellett berántani.

A harckocsi vezetője leeresztett a kútba egy szűrőlapos gumitömlőt, majd a kötelet kezdte rángatni. A szivattyú kerepelt, nyiszorgott és beindult.

A zajtól akkor hallották csak meg a Stuka zuhanóbombázót, mikor már majdnem fölöttük volt. A tank lövésze megfordította a géppuska csövét, előredőlt, hogy megemelje a csőszáját és tüzelni kezdett. A repülő villogó gépágyúja végigszántotta a földet, lövedékei sivítva lepattantak a páncélról, de eltalálták a lövészt, aki megmaradt karjával tovább tüzelt.

A Stuka szélvédője csillag alakban megrepedt, a pilóta szemüvege megtelt vérrel. A zuhanóbombázó, amelyen még rajta volt az egyik bomba, lenyírta a fák tetejét, végigszánkázott a kerten. Üzemanyaga felrobbant, a szárny alá szerelt gépágyú még a becsapódás után is tüzelt.

Hannibal a padlón hasalt, félig maga alá gyűrve Mischát. Láta, hogy az anyja az udvaron fekszik, véres, és a ruhája lángol.

- Maradj itt! — mondta Mischának, és az anyjához rohant. A repülőben levő lőszer felforrósodott, előbb lassan, azután gyorsabban. Hüvelyek repültek hátrafelé a hóba, lángok nyaldosták a szárny alatt a megmaradt bombát. A pilóta holtan ült a fülkében, az arca halálfejjé égett lángoló sálja és sisakja között. Mögötte holtan ült a lövésze is.

Az udvaron egyedül Lothar maradt életben, aki a fiú felé nyújtotta véres karját. Ekkor Mischa kiszaladt az udvarra az anyjához, és mikor elfutott a háznagy mellett, Lothar megpróbálta elkapni és lerántani a földre, de a lángoló repülőgépből elősüvítő lövedék átütötte, és összefröcskölte vérével a babát, aki az égnek lökte karjait és sikoltott. Hannibal hóval oltotta el az anyja ruháját, fölállt, odarohant a szabálytalan időközönként eldurranó lövedékek között Mischához, és bevitte a házba, le a pincébe. Kint megritkultak a robbanások, ahogy a golyók beleolvadtak az ágyú csövébe. Az ég elsötétedett, megint eleredt a hó, a pelyhek sziszegtek a forró fémén.

Sötétség és ismét havazás. Hannibal a holttestek között, hogy mennyivel később, nem tudja, porhó az anyja szempilláján és a hajában. O az egyetlen, aki nem égett ropogós feketére. Hannibal rángatta, de az anyja a földhöz fagyott. A fiú a mellkasára hajtotta az arcát. Anyja melle keményre fagyott, a szíve nem vert. A fiú zsebkendőt terített az arcára, és havat lapátolt rá.

Sötét alakok mozogtak az erdő szélén. A fiú zseblámpája farkasok szemében

tükröződött. Rájuk ordított, és hadonászott egy lapáttal. Mischa mindenáron ki akart jönni az anyjához — Hannibalnak választania kellett. Mischát bevitte a házba, a holtakat kint hagyta a sötétségnek. Mr. Jakov könyve sértetlenül hevert a megfeketedett kéz mellett, amíg egy farkas le nem ette róla a bőrborítót, és fel nem nyalta a fényről szóló értekezés hóban szétszórt lapjai közül Mr. Jakov agyát.

Hannibal és Mischa csoszogást és morgást hallott kintről. Hannibal megrakta a tüzet. Hogy álcázza a hangokat, megpróbálta rávenni Mischát, hogy énekeljen. Előénekelte neki. Huga ökölbe szorított kezekkel markolta az ő kabátját.

Ein Mannlein...

Hópelyhek az ablakon. Az üveg sarkában megjelenik egy sötét kör, amelyet egy kesztyű ujja rajzol. A sötét körben egy fakókék szem.

7

Kivágódott az ajtó, bejött Grutas, utána Milko és Dortlich. Hannibal lekapott egy vaddisznóölő lándzsát a falról. Az éber Grutas a kislányra szögezte a pisztolyt.

- Dobd el, vagy lelövöm. Megértettél?

A rablók körülvették Hannibalt és Mischát.

A rablók a házban, kint Grentz integet a fél-hernyótalpasnak, hogy jöjjön közelebb, a reflektorokból csupán a keskeny légoptalmi fénycsík látszik, farkasok szeme villog a tisztás szélén, az egyik állat elvonszol valamit.

Az emberek körülveszik Hannibalt és a hűgát a tűznél, a melegtől édeskésen bűzlik a bakancsok talpára száradt vér és a mocsok, ami belevette magát a ruhákba a szabad ég alatt töltött hetekben. Fazékleső elkapott egy apró rovar, amely a ruhájából bújt elő, hüvelykujja körmével lepöccintette a fejét.

Ráköhögött a gyerekekre. Ragadozó; ketózisos lehelet a főleg húsból álló, dögevő étrend miatt. Volt, amikor a teherautó hernyótalpáról lekapart húst ették. Mischa a bátyja kabátjába fúrta az arcát. Hannibal elrejtette a kabátja alá, és érezte, hogyan dobol a kislány szíve. Dortlich fölvette Mischa tálkáját, befalta a zabkását, úszóhártyás, sebhelyes kezével törülte ki a maradékot. Kolnas nyújtotta a saját tálját, de Dortlich nem adott egy falatot sem.

Kolnas testes ember volt, akinek a szeme felragyogott, ha nemesfémeket látott. Lehúzta Mischa csuklójáról a karperecet, és zsebre vágta. Mikor Hannibal megragadta a kezét, Grentz megcsípte a nyakát, amitől a fiú egész karja elszibbadt.

A távolban dörögtek az ágyúk.

Megszólalt Grutas:

— Ha járőr jön — bármelyiké —, éppen a tábori kórházat állítjuk fel. Megmentettük ezeket a kicsiket, a család vagyonát a teherautón őrizzük. Szedjétek le a vörös keresztet a teherautóról, és akasszátok a bejárat fölé. Mozgás.

- A másik kettő megfagy, ha a teherautón hagyod őket — szólalt meg Fazékleső. — Velük tudunk átjutni az őrzáron. Még hasznunkra lehetnek.

- Vigyétek a barakkba — mondta Grutas. — Zárjátok oda őket.

- Hová mennének? - kérdezte Grentz. - Kinek mondhatnák el?

- Majd mesélnek neked a kibaszottul szomorú albániai életükről, Grentz. Mars ki, láss

munkához.

A hófúvásban Grentz kiemelt két kis alakot a teherautóból, és a barakk felé taszigálta őket.

8

Grutasnak volt egy vékony lánc, amelyet dermesztően hidegnek éreztek a gyerekek, mikor a nyakukra hurkolta. Kolnas súlyos lakatokat kattintott a láncre. Grutas és Dortlich az emeleti lépcsőforduló korlátjához láncolta Mischát és Hannibalt, ahol nem voltak útban, mégis látni lehetett őket. Az, akit Fa-zéklesőnek hívtak, hozott nekik egy bilit és egy takarót a hálószobából.

A korlát rúdjai között Hannibal látta, hogyan tüzelik el a zongoraszéket. Mischa gallérját begyúrta a lánc alá, hogy a vas ne érjen a húga bőréhez.

A hótorlasz akkorára nőtt a vadászház körül, hogy csak az ablakok felső táblái engedték be a szürke fényt. Attól, ahogy a havat repítette az ablakok előtt a visító szél, a vadászház olyan lett, mint egy robogó nagy vonat. Hannibal belecsavarta magát és a hógát a takaróba és a lépcsőforduló szőnyegébe. Mischa tompán köhögött, a homloka sütötte Hannibal arcát. A fiú elővett a kabátja alól egy darab száraz kenyérhéjat, és a szájába dugta. Amikor megpuhult, odaadta Mischának.

Grutas páróránként kiküldte valamelyik emberét, hogy kiássa az ajtót, és nyitva tartsa a kúthoz vezető utat. Fazékleső egyszer egy lábosra való maradékot vitt a barakkhoz.

Havazott, az idő sebzett lábbal vánszorgott. Hol volt étel, hol nem. Kolnas és Milko a kandallóhoz hurcolták Mischa fürdőkádját, deszkával takarták le, a széle megpörkölődött ott, ahol lelógott a kádról, Fazékleső könyvekkel, fából faragott salátás tálakkal táplálta a tüzet. Fél szemmel a tüzet vigyázva behozta a lemaradását a naplóírásban és a könyvelésben. A rablott holmit apró halmokba rakta az asztalon a válogatáshoz és az osztzkodáshoz. Ákombákom betűkkel felírta a nevüket egy-egy lapra:

Vladis Grutas

Zigmas Milko

Bronys Grentz

Enrikas Dortlich

Petras Kolnas

Utoljára a sajátját is odakanyarította: *Kazys Porvik*.

A nevek alá írta, hogy kinek mennyi jár arany szemüvegkeretéből, órákból, gyűrűkből, fülbevalókból és aranyfogakból, amelyeket egy lopott ezüst pohárral mért ki.

Grutas és Grentz rögeszmésen kutatott a vadászházban, fiókokat rángattak ki, letépték a fiókos szekrények hátlapját.

Öt nap múlva kiderült. Mindnyájan hócipőt húztak, aztán kivitték Hannibalt és Mischát a csűrhez. Hannibal látta, hogy a barakk kéményéből vékony füstcsík száll. Ránézett Cesar nagy patkójára, amelyet az ajtó fölé szegeztek, hogy szerencsét hozzon, és azon tűnődött, él-e még a ló. Grutas és Dortlich belökte a csűrbe a gyerekeket, és bezárta az ajtót. Hannibal figyelte őket a kétszárnyú ajtó repedésén át, ahogy szétszélednek az erdőben. Nagyon hideg volt a csűrben. A szalmában letaposott gyermekruhák heverték. A barakkba vezető ajtót becsukták, de nem volt bezárva. Hannibal kinyitotta. Az apró

vaskályha mellett nyolcévesnél nem idősebb fiúcska gubbasztott, magára tekerve minden pokrócot, amit csak összeszedhetett a pricsekről. Beesett szeme körül sötét volt a bőre. Több réteg ruha volt rajta, köztük lányruhák is. Hannibal maga mögé tolta Mischát. A fiú visszahőkölt.

- Szervusz! — mondta Hannibal. Elmondta litvánul, németül, angolul és lengyelül. A fiú nem válaszolt. Vörös, vastag fagydaganatok voltak a fülén és az ujjain. A hosszú és hideg nap folyamán sikerült elmagyaráznia, hogy Albániából való és csak ezen a nyelven ért. Azt mondta, a neve Ágon. Hannibal hagyta, hogy Ágon átkutassa a zsebeit, élelmet keresve, de azt nem engedte, hogy Mischához nyúljon. Amikor jelekkel közölte, hogy neki és a húgának kell a takarók fele, a fiú nem tiltakozott. A kis albán összerázkódott minden hangra, a szeme folyton az ajtóra tévedt, és a kezével úgy tett, mintha vagdosna.

A rablók napnyugta előtt jöttek vissza. Hannibal meghallotta őket, és kilesett a csűr kétszárnyú ajtajának repedésén.

Félig éh-halott, botladozó kicsi szarvast vonszoltak magukkal a nyakába kötött, rojtos drapériánál fogva, amelyet valami házból lophattak. Nyíl állt ki az állat oldalából. Milko fölkapott egy fejszét.

- El ne pocsékold a vérét! — parancsolta Fazékleső a szakácsok tekintélyével.

Előfutott a ragyogó szemű Kolnas a tájával. Az udvarról sikoly hallatszott, Hannibal befogta Mischa füleit, hogy ne hallja, amikor a fejsze lecsap. Az albán fiú sírt, és hálaimát motyogott;

Később, amikor a többiek már ettek, Fazékleső csontot hozott a gyerekeknek, hogy rágják le a kevéske húst és inat. Hannibal evett valamicskét, a többit péppé rágta, hogy Mischa megellessen. A lé elcsurgott, mikor az ujjával próbálta etetni, így inkább szájból szájba adta. Hannibalt és Mischát visszavitték a vadászházba, és a lépcsőkoriáthoz láncolták őket, az albánt egyedül hagyták a csűrben. Mischa forró volt a láztól, Hannibal magához szorította a hideg, porszagú szőnyeg alatt.

Az influenza mindenkit levert a lábáról. A rablók olyan közel feküdtek a kihunyt tűzhöz, amennyire bírtak, és egymásra köhögtek, Milko megtalálta Kolnas fésűjét, és leszopta róla a zsírt. A kis szarvas koponyája a száraz kádban hevert, minden morzsát lefőztek róla.

Azután ismét lett ennivaló. Az emberek rőfögve ettek, nem néztek egymásra. Fazékleső porcogóból főzött levest hozott Hannibalnak és Mischának. A csűrbe nem vitt semmit.

Az idő nem javult, az ég alacsony és gránitszürke volt, az erdő hangjai elcsitultak, csak a jégtől súlyos ágak recsegték.

Az étel napokkal előbb elfogyott, semhogy az ég kitisztult volna. A köhögés hangosabbnak rémlett a ragyogó délutánon, amikor a szél alábbhagyott. Grutas és Milko hócipősen támolygott ki a szabadba.

Hosszú lázálomból ébredve hallotta Hannibal, ahogy vissz-szatérnek. Hangos veszekedés, csoszogás. A lépcsőkoriát rúd-jai között látta, hogy Grutas egy véres madárbőrt nyalogat, azután odadobja a többieknek, akik rávetik magukat, mint a kutyák. Grutas arcán szétkenődött a vér és a tollak. Felnézett véres arcával a gyerekekre és azt mondta:

- Ennünk kell, vagy meghalunk.

Ez volt Hannibal Lecter utolsó tudatos emléke a vadászházból.

A gumihány miatt a tank az acélkerekein zötyögött, amitől őrjítőén rázkódott a karosszéria, és a periszkópban elmosódott a kép. Nagy KV—1 volt, keményen törtetett előre az erdei ösvényen a farkasordító hidegben. A front minden nappal mérföldeket haladt nyugat felé, ahogy a németek hátráltak. Két gyalogos ült téli álcázó ruhában a harckocsi hátsó felén, a hűtő fölé kuporodva lestek a magányos német Werewolfokát, a fanatikusokat, akiket egy páncélököllel hagytak hátra, hogy a tankokat elpusztítsák. Valami mozgott az aljnövényzetben. A harckocsi parancsnoka meghallotta, amikor a katonák a tank tetejéről tüzet nyitottak, és elfordította a járművet, hogy a koaxiális tengelyre szerelt géppuskával támogassa őket. A periszkóp távcsöve egy kisfiút mutatott, aki éppen előlépett a bozótból. Körülötte golyók csapkodták a havat, ahogy a katonák a mozgó tankról igyekeztek eltalálni. A parancsnok fölállt, kidugta a fejét a bejárati nyíláson, és leállította a tüzelést. Tévedésből öltek már meg gyerekeket, és örült, hogy legalább ezt nem kell megölni.

Vézna, sápadt gyerek volt, a nyakán üres hurokban végződő láncsal, amelyet maga mögött vonszolt a hóban. Amikor felültették a hűtő közelébe, és levágták róla a láncot, lejött néhány foltban a bőre is. Görcsösen szorított magához egy zsákot, amelyben egy jó távcső volt. Megrázták, kérdezték oroszul, lengyelül, szegényes litvánsággal, amíg rá nem jöttek, hogy egyáltalán nem beszél.

A katonák restelltek volna egymás előtt, hogy elvegyék tőle a távcsövet. Adtak neki egy fél almát, és hagyták, hogy a torony mögött, a hűtők meleg levegőjében utazzon, amíg el nem értek egy falut.

Tankelhárítóval és Sztálin-orgonával fölszerelt szovjet motorizált egység szállt meg a Lecter-kastélyban egy éjszakára. Hajnalban tovább mentek, fekete olajtól csillogó, olvadt foltokat hagyva az udvar havában. Csak egy könnyű teherautó maradt a kastély bejáratánál, a motor alapjáratban zúgott.

A mentős álcába bújt Grutas és négy életben maradt társa az erdőből lestek őket. Négy év telt el azóta, hogy Grutas lelőtte a szakácsot a kastély udvarán, és tizennégy óra azóta, hogy a rablók elmenekültek az égő vadászházból, maguk mögött hagyva a halottaikat.

A távolban bombák robbantak, a látóhatárt nyomjelzős légvédelmi lövedékek csíkozták.

Az utolsó katona kihátrált az ajtón, orsóról letekeredő gyújtózsínort húzva maga mögött.

- A francba! — szólt Milko. — Akkora sziklák fognak záporozni, mint egy tehervagon!

- Akkor is bemegyünk — felelte Grutas.

A katona a gyújtózsínort a lépcsőig vezette, ott elvágta.

- A raktárt úgyis kirabolták - mondta Grentz. - *C'est foutu.*

- *Tu débandes?* — felelte Dortlich.

- *Va te fairé enculer* — vágott vissza Grentz. Akkor szedtek föl némi francia tudást, amikor Marseille mellett létrehozták a Totenkopfot. Feszült pillanatokban, akció előtt szívesen piszkálták egymást franciául. A káromkodások fölidézték a Franciaországban töltött kellemes időt.

A szovjet katona a végétől tíz centire behasította a gyújtózsínort, azután egy gyufát dugott a hasadékba.

- Milyen színű az a gyújtózsínór? — kérdezte Milko.

Grutasnál volt a látcső.

— Sötét van, nem tudom megmondani.

Az erdőből látták, hogy fellobban egy második gyufa, és megvilágítja a katona arcát, mikor begyújtja a zsinórt.

— Narancsszínű vagy zöld? — érdeklődött Milko. — Vannak rajta csíkok?

Grutas nem válaszolt. A katona ráérősen odament a teherautóhoz, csak nevetett a társaira, amikor azok kiabáltak, hogy siessen már, a gyújtózsínór szikrázott mögötte a havon.

Milko halkán számolt az orra alatt.

Amint eltűnt a jármű, Grutas és Milko rohant a gyújtózsínórhoz. A tűz éppen akkor keresztezte a küszöböt, mikor odaértek. A csíkokat már csak a közelben vették észre. *Kétpercalat-tégleegyméter, kétpercalattégleegyméter, kétpercalattégleegyméter.* Grutas a rugós késével kettévágta a zsinórt.

Milko azt motyogta, hogy *a faszba!* Felrohant a lépcsőn, be a kastélyba, követte a gyújtózsínort, újabb tölteteket és gyújtózsínórokat keresve. Keresztülvágott a nagy csarnokon a torony irányába, és megtalálta, amit keresett: egy nagy hurkot, amelyre tölteteket fűztek. Visszament a csarnokba és kikiabált:

— Megvan a vége! Ez az egyetlen gyújtózsínór. Elintézted! —

A torony tövét rakták körül a töltetekkel, hogy a robbanás le döntse.

A szovjet katonák nem bajlódtak azzal, hogy bezárják maguk után az ajtót. A tűz, amelyet raktak, még égett a csarnok kandallójában. A csupasz falat összefirkálták, a kandalló melletti padlón ürülék és fenéktörülő rongyok mutatták, mit csináltak utoljára a kastély viszonylagos melegében.

Milko Grentz és Kolnas az emeleteket kutatták át.

Grutas intett Dortlichnak, hogy kövesse. Lementek a lépcsőn a várbörtönbe. A borospince rácsos ajtaja nyitva volt, a zárat letörték.

Grutasnak és Dortlichnak egyetlen elemlámpája volt. A sárga fényben üvegcserep villogott. A borospincét teledobálták a fajborok palackjaival, amelyeknek a nyakát leütötték, annyira sürgős volt az ivás. A kóstoló asztal, amelyet felborítottak a tülekedő rablók, a hátsó falnál hevert.

- Francba! - morgott Dortlich. - Egy korty sem maradt.

- Segíts! — szólt rá Grutas. Közösén félrehúzták az asztalt a faltól, lábuk alatt csikorgott az üveg. Az asztal mögött megtalálták és meggyújtották a derítésnél használt gyertyát.

- Most pedig húzd meg a csillárt — mondta Grutas a magasabb Dortlichnak. — Csak rántsd meg lefelé.

A borospalackok polca elvált a hátsó faltól. Dortlich a pisztolyáért kapott, mikor megmozdult. Grutas bement a borospince mögötti kamrába. Dortlich követte.

- Szent ég! — mondta Dortlich.

- Hozd a teherautót — szólt Grutas.

-

10

Litvánia, 1946

A tizenhárom éves Hannibal Lecter egyedül állt a kavicsokon a várárok partján, a valamikori Lecter-kastély mellett, és kenyérhéjat hajigált a fekete vízbe. A konyhakert, amelynek a sövénye elvadult, most a Népi Árvaház Szövetkezeti Konyhakertje nevet viselte, és főképpen répát ültettek bele. Hannibalnak a várárok és annak a felszíne volt a fontos. A várárok nem változott; fekete felszíne visszaverte a felhőket, amelyek most is ugyanúgy sodródtak a Lecter kastély lőrészekkel tagolt tornyai fölött.

Az árvaházi egyenruhán Hannibal a büntető inget viselte, amelyre a NINCS JÁTÉK szavakat mázolták. Nem keseredett el, amiért nem vehetett részt az árvaház futballmeccsén a falakon kívül. A mérkőzést félbeszakították, amikor Cesar, az igásló és orosz kocsisa átvágtak a mezőn egy rakat tűzifával. Cesar boldogan fogadta Hannibalt, mikor meglátogathatta az istállóban, de a répát nem szerette.

Hannibal figyelte, ahogy a hattyúk közelednek a várárok vizén, két fekete hattyú, melyek túléltek a háborút. Két fióka is volt velük, még bolyhosak, az egyik az anyja hátán lovagolt, a másik mögötte úszott. Följebb a partoldalban három idősebb fiú széttolta a sövényt. Lestek Hannibalt és a hattyúkat.

A gúnár kitappogott a partra, hogy rátámadjon Hannibalra.

Egy Fjodor nevű szőke fiú odasúgta a többieknek:

— Azt figyeljétek, mikor majd megcsapkodja a fekete dög a kukát! A szart is kiveri belőle, mint veled csinálta, amikor ki akartad lopni a fészekből a tojást. Most majd meglátjuk, tud-e bögni a kuka. — Hannibal fölemelte a fűzfaágakat, a hattyú visszament a vízbe.

Fjodor csalódottan elővett egy vörös tömlőből csinált csúz-lit, és a zsebébe nyúlt egy kavicsért. A kavics a sarat találta el az árok szélén, és lefröcskölte Hannibal lábát. Hannibal kifejezéstelen arccal nézett Fjodorra, és megcsóválta a fejét. A következő kavics az úszó hattyúfióka mellett csobbant a vízbe. Hannibal ekkor fölemelte az ágakat, sziszegett, elkergette a hattyúkat a lőtávoból.

Harang szólalt meg a kastélyban.

Fjodor és hívei megfordultak, és nagyokat nevettek a tréfájukon. Ekkor Hannibal lépett elő a sövény mögül. Kezében jókora földlabdában végződő, méteres gazt lógatott. A földlabda belevágódott Fjodor arcába. A fejével alacsonyabb Hannibal nekitámadt, letaszította a meredek lejtő aljába, utána mászott, belelökte az elszédült fiút a fekete vízbe, többször beledöfve a csúzli ágát Fjodor nyakába, közben az arca furcsán üres volt, csak a szeme élt, látóterének széle vörösbe borult. Nehézkesen megfordította Fjodort, hogy szembenézzen vele. Fjodor társai leevickéltek a lejtőn, de nem akartak a vízben verekedni, a felvigyázókért ordítottak, hogy segítsenek. Petrov főfelvigyázó levezette a többieket a vízpartra, és közben káromkodott, mert tönkrement a ragyogó csizmája, sáros lett a gumibot is, amely-lyel hadonászott.

Este a Lecter-kastély csarnokában, amelyből eltűnt minden cifraság. Az egész helyiséget Joszif Sztálin hatalmas képe uralta. Vacsora végeztével száz egyenruhás fiú állt a deszkaasztaloknál, és az *Internacionálét* énekelték. A pityókos igazgató a villájával vezényelte a dalt.

A frissen kinevezett Petrov főfelvigyázó és a lovaglónadrá-gos, csizmás másodfelvigyázó az asztalok között járkáltak, ellenőrizve, hogy énekel-e mindenki. Hannibal nem énekelt. Arcának egyik fele kék volt, egyik szeme félig feldagadt. Egy másik asztaltól Fjodor leste. A nyakán kötés volt, az arcán karmo-lások, az egyik ujja eltört.

A felvigyázók megálltak Hannibal előtt. Hannibal a tenyerébe rejtett egy villát.

- Túlságosan előkelő, hogy velünk énekeljen, fiatalúr? — kiabálta túl az énekszót Petrov főfelvigyázó. — Te itt már nem vagy fiatalúr, csak egy árva, és úgy éljek, hogy énekelni fogsz!

A kezében levő dossziéval arcul csapta Hannibalt. A fiú arckifejezése nem változott. És nem is énekelt. Szája sarkából kibuggyant a vér.

- Néma — mondta a másodfelvigyázó. — Semmi értelme verni.

Az ének véget ért, a csöndben nagyon hangosnak rémlettek a főfelvigyázó szavai.

- Némához képest elég hangosan visít éjszaka! — mondta és a másik kezével is odavágott. Hannibal a csapást az öklébe szorított villával fogadta, a villa fogai belefúródtak a főfelvigyázó felügyelő ujjperceibe. A főfelvigyázó elindult, hogy megkerülje az asztalt.

- Elég! Ne üsd meg még egyszer! Nem akarom, hogy nyomok maradjanak rajta! — Az igazgató lehetett részeg, de akkor is ő parancsolt. — Hannibal Lecter, jelentkezz az irodámban!

Az igazgató irodájában egy kiselejtezett katonai íróasztal, néhány akta és két pricc volt. Hannibal számára itt volt a leg-döbbenetesebb a kastély szagának megváltozása. A citromillatú bútorfény és a parfüm helyett hideg hűgyszag áradt a kandallóból. Az ablakok csupaszok voltak, a faragott faburkolat volt az egyetlen megmaradt ékesség.

- Hannibal, ez volt az anyád szobája? Olyan nőiesnek tűnik.

— Az igazgató szeszélyes ember volt. Tudott kedves és kegyetlen lenni, ahogy éppen kedve tartotta. Apró szeme vörös volt, és válaszra várt.

Hannibal bólintott.

- Nehéz lehet neked ebben a házban élni.

Semmi válasz.

Az igazgató fölvetett egy távítatot az asztalról.

- No, nem sokáig maradsz. A nagybátyád eljön érted Franciaországból.

11

A konyhában csak a tűzhely világított. Hannibal az árnyékból figyelte a segédszakácsot, aki a nyálát csorgatva aludt a széken a tűz mellett. Üres pohár állt előtte. Hannibalnak szüksége volt a lámpára, amely a segédszakács mögött állt a polcon. Láta az üvegcilinder csillogását a tűzhely fényében.

A segédszakács mélyen és szabályosan, bár kissé hurutosan lélegzett. Hannibal keresztülóvakodott a kőpadlón, be az alvó hagymás-vodkás bűzkörébe, azután mögéje került.

A lámpa drótfogantyúja megnyikordulhat. Jobb, ha az aljánál és a tetejénél fogva emeli meg, olyan erősen tartva az üvegcilindert, hogy ne csörömpöljön. Emeld meg egyenesen, úgy vedd le a polcról. Itt van a kezében.

Hangos roppanás hallatszott: gőzt eregető, sziszegő, szikrát hányó fadarab korcsolyázott keresztül a padlón. Egy parázsdarab alig ujjnyira állt meg a segédszakács halinacsizmájától.

Miféle szerszám van itt? A pulton egy 150 mm-es töltényhüvelyből készült tartó állt, tele favillákkal és fakanalakkal. Hannibal letette a lámpát, és egy kanállal a konyha közepére ütötte a parazsat.

A börtön ajtaja a konyha sarkában volt. Egyetlen érintésre kinyílt, Hannibal belépett a vaksötétbe, majd becsukta maga mögött az ajtót. Végighúzott a kőfalon egy gyufát, meggyújtotta a lámpást, és elindult lefelé az ismerős kőlépcsőn. Minél mélyebbre ereszkedett, annál hidegebb lett a levegő. A lámpa fénye egyik boltívből a másikba szökkent, amíg az alacsony árkádok alatt eljutott a borpincéig. A vasajtó nyitva állt.

A bort régen ellopták, a polcokon gyökérszőlőket tároltak, főleg fehérrepat. Hannibal emlékeztette magát, hogy tegyen zsebre néhány céklát. Alma hiányában Cesar ezt is szívesen elropogtatja, noha a szája olyan vörös lesz tőle, mintha be-rúzsosza volna.

Az árvaházban töltött időben végignézte, ahogy az otthonán erőszakot tesznek, mindent ellopnak, eloroznak, elrontanak, de itt nem járt. Letette a lámpát egy magas polcra, néhány zsák krumplit és hagymát arrébb rakott a leghátsó polc elől. Fölmászott az

asztalra, megragadta a csillárt és meghúzta. Semmi. Elengedte a csillárt, majd ismét meghúzta, most azonban teljes súlyát beleadva. A csillár port felhőzve, zökkenve süllyedt egy ujjnyit. Hannibal hallotta, ahogy a hátsó polc nyögve elmozdul. Lemászott az asztalról. Bedugta kezét a hasadékba és meghúzta a polcot.

A polc hangosan csikorgott. Hannibal visszament a lámpájáért, hogy elfújja, ha zajt hallana. Semmi.

Ebben a szobában találkozott utoljára a szakáccsal. Egy pillanatra tisztán látta a nagy, kerek arcot, egyáltalán nem olyan halványan, mint ahogy halottainkat látjuk az idő múlásának fátylában.

Fogta a lámpát, és bement a borospince mögötti rejtett szobába. Üres volt.

Egyetlen nagy, aranyozott keret maradt. Szövetszálak lógtak róla ott, ahol a festményt kivágták. Ez volt a kastély legnagyobb képe, a zalgirisi csata regényes ábrázolása, különös tekintettel Komor Hannibal hőstetteire.

Hannibal Lecter, családjának utolsó sarja, ott állt gyermekkorának kirabolt kastélyában, és abban a tudatban nézte az üres képkeretet, hogy ez az ő családja, és mégsem az. Emlékei az anyjához, egy Sforzához kötöttek, de a szakácshoz és Mr. Ja-kovhoz is, akik más gyökerekből sarjadtak. Látta őket az üres keretben, ahogy összegyűlnek a vadászház kandallójánál.

Semmilyen általa felfogható értelemben nem volt Komor Hannibal. Életét gyermekkorának festett mennyezete alatt fogja leélni. De az olyan vékony, mint a mennyország, és csaknem ugyanolyan haszontalan. Ő legalábbis így hitte.

Mind eltűntek a festmények ismerős arcai, amelyek legalább annyira meghittek voltak, mint a családja.

A szoba közepén egy kútbörtön volt, egy száraz kút. Ebbe vettette Komor Hannibal az ellenségeit, hogy aztán megfélelkezzék róluk. A későbbi években betakarták, hogy megelőzzék a baleseteket. Hannibal a kút fölé tartotta a lámpáját, a fény az akna feléig hatolt le. Az apja mesélte neki, hogy az ő gyerekkorában még voltak csontvázak a kútbörtön fenekén.

Egyszer Hannibalt azzal lepték meg, hogy leeresztették egy kosárban a kútbörtön fenekére. A kút aljának közelében egy szót karcoltak a falba. Most nem látta a lámpafénynél, de tudta, hogy ott van ákombákom betűkkel, ahogy egy haldokló beleskarcolta a falba: *Pourquoi?*

12

A hosszú hálóteremben aludtak az árvák. Kor szerint helyezték el őket. A hálóterem legfiatalabb szakasza volt a porontyoké, amely úgy szaglott, mint egy óvoda. A kicsik összekuporodtak álmukban, néhányan a halottaikat hívták, az álombeli arcokon keresve a törődést és a kedvességet, amelyet nem találhatnak meg többé.

Arrébb néhány idősebb fiú maszturbált a takaró alatt.

Mindegyik gyereknek volt egy katonaládája, és mindegyik ágy fölött volt a falon egy hely, ahova kitehettek a rajzaikat, vagy ritkábban egy családi fényképet.

Az ágyak fölött egyetlen ceruzarajzok követik egymást. Hannibal Lecter feje fölött remek kréta- és ceruzarajz ábrázolja egy baba pufók kezének és karjának azt a meghatóan

kedves mozdulatát, amellyel kinyúl, hogy simogasson. Karperec is van a csuklóján. A rajz alatt Hannibal alszik, a szemhéja ráng. Álliz-mai összecsomósodnak, orrllyuka reszket és megfeszül, amikor álmában megcsapja a dögszag.

A vadászház az erdőben. Hannibal és Mischa a magukra csavartszőnyeg hideg porszagában, az ablakokban a jég zöldre és vörösre bontja a napfényt. Fúj a szél, a kéményben egy pillanatra megszűnik a huzat. Kék füst rétegei lebegnek a csúcsos tető alatt, a lépcső korlátja előtt, Hannibal hallja, ahogy kivágódik az ajtó, kinéz a rácson. Mischa kádja a kandallóban, Fazékleső forralja a kis szarvas agancsos koponyáját meg néhány fonnyadt krumplit. A zubogó víz odacsapkodja az agancsokat a kád falához, mintha a kis szarvas utolsó erejével öklelni igyekezne. Kékszem és Hár-lyáskezű jön be a hideggel, lerúgják a hócipőjüket, és a fal mellé állítják. A többiek körülveszik őket. Tálember elődöcög a sarokból a fagyott lábán. Kékszem kivesz a zsebéből három aszott kismadarat. Az egyiket tollastól belemártja a forró vízbe, amíg eléggé meg nem puhul, hogy le lehessen rántani a bőrét. Lenyalja a véres madárbőrt, az arca véres és tollas, a többiek körülötte tipródnak. Odaveti nekik a bőrt, ők pedig úgy ugranak rá, mint a kutyák. Véres arcát a galéria felé fordítja, kiköp egy tollat, és megszólal:

- Enniük kell, vagy meghalunk.

Tűzre dobják Lecterék családi albumát, Mischa papírajátékait, a kastélyát, a papírbabákat. Hannibal egyszer csak a kandallónál áll, nem is tudja, mikor jött le, azután a csűrben vannak, ahol vértől merev, idegen gyerekruhákat tapostak bele a szalmába. Az emberek közelebb jönnek, tapogatják az ő húsát és Mischáét.

- Ezt vigyétek, úgyis meghalna. Gyere játszani, gyere játszani'.

Énekelnek, úgy viszik el a kislányt.

Ein Mannlein steht im Walde, ganz still und stumm.

Hannibal belekapaszkodik Mischa karjába, együtt vonszolják őket az ajtó felé. Nem akarja elengedni a hűgát, Kékszem rávágja a nehéz csűrajtót a karjára, a csont recseg, ismét nyílik az ajtó, visszajön Hannibalhoz, tűzifával hadonászik, ütés a fején, iszonyú ütések záporoznak rá, villámlik a szeme mögött, Mischa hívja: „Anniba!”

A csapások a főfelvigyázó botjától származtak, aki az ágy keretét csépelte, miközben Hannibal sikoltozott álmában:

- Mischa! Mischa.

- Pofa be! Pofa be! Fölkelni, te kis pöcs! — A főfelvigyázó letépte az ágyneműt a priccsról, és a fiúhoz vágta. Kint hideg volt a föld, bottal noszogatták a szerszámkamra felé. A főfelvigyázó belökte az ajtót. A szerszámkamrában kerti eszközök, kötél, ácsszerszámok. A főfelvigyázó letette a lámpáját egy hordóra, és fölemelte a botot. Mutatta a bekötött kezét.

- Most megfizetsz érte!

Hannibal hőkölő rémületet mímelve elhátrált a fényből. Nem érzett semmi meghatározhatót. A főfelvigyázó félelmet olvasott ki a mozdulataiból, és utána indult, eltávolodott a lámpától. Nagyot húzott Hannibal combjára. A fiú visszaért a lámpához. Fölkapott egy sarlót és elfújta a lámpát. A földön hasalt a sötétben, két kézzel markolta a feje fölé tartott sarlót, hallotta maga mellett a botorkáló lépteket, keményen belevágott a sarlóval a feketeségbe, semmit nem talált, hallotta, ahogy az ajtó bezárul és megcsördül a lánc.

- Némát verni azért előnyös, mert nem tud befűjni — mondta a főfelügyelő. A másodfelügyelővel egy Delahaye-t bámultak, amely a kastély kavicsos udvarán parkolt. Igazán szép példánya volt a francia autógyártásnak, égszínkék, az első sárhá-nyón két ország, a Szovjetunió és az NDK zászlaja lengett. Egzotikus volt, mint afféle háború előtti francia gyártmány, el-puhultnak látszott a tankok és terepjárók szögletes vonalaihoz szokott szemekben. A főfelügyelő szívesen belekarcolta volna az oldalába a bicskájával, hogy „baszd meg”, de a sofőr termetes és szemfüles volt.

Hannibal az istállóból látta, hogy megérkezik az autó. Nem futott oda. Figyelte, ahogy a nagybátyja egy szovjet tiszttel bemegy a kastélyba.

Megsimogatta Cesar pofáját. A zabot ropogtató, hosszú lófej feléje fordult. A szovjet lovász szépen gondozta. Hannibal megvakargatta a ló nyakát, az arcát a füle tövéhez szorította, de nem jött ki hang a torkán. Megcsókolta az állatot a szemei közt. A szénapadlás végébe, a kettős fal mögé rejtette az apja távcsövét. A nyakába akasztotta, és keresztülvágott az alakuló téren.

A másodfelügyelő a lépcsőről leste. Hannibal kevéske holmicskáját batyuba kötötték.

13

Robert Lecter látta az igazgató ablakából, hogy a sofőrje egy kis kolbászt és egy darab kenyeret vesz a szakácstól egy doboz cigarettáért. Most ő volt Lecter gróf, mivel a bátyja vélhetőleg meghalt. Már hozzászólt a címhez, mivel évekig használta törvénytelenül.

Az igazgató nem számolta meg a pénzt, csak a mellzsebébe dugta, és Tyimka ezredesre sandított.

- Lecter gróf, izé elvtárs, csak azt akarom mondani, hogy még a háború előtt láttam két képét a Katalin-palotában, és a

Gorn is közölt róla fényképeket. Nagy csodálója vagyok az ön munkásságának.

Lecter gróf bólintott.

- Köszönöm, igazgató úr. Hannibal húgáról mit tudnak?

- Egy csecsemőkori kép nem sokat segít — mondta az igazgató.

- Körözzük az árvaházakban — mondta Tyimka ezredes. A szovjet határőrség egyenruháját viselte, acélkeretes szemüvege egy ütemben villogott acél fogpótlásaival. — Ez időbe kerül. Olyan sokan vannak.

- Azt is meg kell mondanom, Lecter elvtárs, hogy az erdő tele van... még nem azonosított maradványokkal — tette hozzá az igazgató.

- Hannibal egy szót sem szólt? — kérdezte Lecter gróf.

- Nekem nem. Fizikailag képes beszélni, mert álmában a húga nevét sikoltozza. Mischa. Mischa. — Az igazgató elhallgatott, gondolkozott, hogyan folytassa. — Lecter elvtárs, én... vigyáznék Hanniballal, amíg meg nem ismeri jobban. Talán az lenne a legjobb, ha nem játszana más fiúkkal, amíg meg nem nyugszik. Mert valakinek mindig baja esik.

- Erőszakos?

- Az erőszakoskodókat bántja. Hannibal nem tartja be a rangsort. Mindig a nagyobbakra támad, még hozzá villámgyorsan, és időnként komoly sebeket ejt rajtuk. Nálánál nagyobbakra is veszélyes lehet. A kisebbekkel jól megvan. Még azt is engedi, hogy kötözködjenek vele. Mert néma, páran azt hiszik, süket is, és előtte mondogatják, hogy bolond. Ha édesség kerül az asztalra, ami elég ritkaság, mindig odaadja a kicsiknek.

Tyimka ezredes az órájára nézett.

- Mennünk kell. Várjam meg a kocsinál, Lecter elvtárs?

Megvárta, amíg Lecter gróf kimegy, aztán nyújtotta a kezét.

Az igazgató felsóhajtott, és átadta a pénzt.

Tyimka ezredes megnyalta a hüvelykujját, majd villogó szemüveggel és fogakkal számolni kezdett.

Futó zápor verte el a port, miközben az utolsó mérföldeket tették meg a chateau felé. Vizes kavicsok csapódtak a sáros De-lahaye alvázának, növény- és földszag töltötte meg a kocsit. Azután elállt az eső, és az esti fénynek narancsszíne lett.

Ebben a különös, narancsszín fényben a chateau sokkal inkább kecsesnek, mint renségesnek tűnt. A sok ablak szemöldökfája úgy ívelt, mint a harmattól súlyos pókháló szála. Az előjeleket kereső Hannibal úgy látta, hogy a rámpa úgy tekeredik fel a bejáratától az erkélyig, akár Huyghens volutája.

Négy, esőtől gőzölgő igásló vonszolta az előcsarnokból kiálló, romos német tankot. Hatalmas lovak, mint Cesar. Hannibal örült nekik, remélte, hogy a lovak lesznek a totemállatai. A harcokocsit görgőkre emelték. A lovak olyan lassan vontatták, mintha fogat húznának. Kocsis vezette őket, és beszélt az állatokhoz, amelyek a fülüket mozgatták.

- A németek az ágyújukkal szétlőtték az ajtót, azután behátráltak a tankkal, hogy megmeneküljenek a repülőgépek elől — mondta a gróf Hannibalnak, amikor az autó megállt. Már megszokta, hogy a megjegyzéseire nem kap választ. — A visszavonuláskor itt hagyták. Nem tudtuk elmozdítani, így hát feldíszítettük a nyomorultat virágládákkal, és öt éve kerülgetjük. Most már ismét el tudom adni „felforgató” képeimet, így meg tudtuk fizetni az elszállítást. Gyere, Hannibal!

Egy háziszolga felfigyelt az autóra. Ő és a házvezetőnő kijöttek esernyőkkel, hátha szüksége lesz rá a grófnak. Egy szelin-dek is lejött velük.

Hannibalnak tetszett, ahogy a nagybátyja elvégzi a felhajtón a bemutatásokat, és udvariasan megáll a személyzettel szemben, ahelyett, hogy berohanna a házba, a válla fölött osztogatva az utasításokat.

- Ő az unokaöcsém, Hannibal. Mostantól hozzánk tartozik, és örülünk, hogy itt van. Madame Brigitte a házvezetőnőnk. Ő pedig Pascal, akinek az a feladata, hogy működjenek a dolgok.

Madame Brigitte valaha igen csinos komorna lehetett. Jó szeme volt, olvasott Hannibal viselkedéséből.

A szelindek lelkesen üdvözölte a grófot, és tartózkodott véleményt formálni Hannibalról. Szusszant egyet. Hannibal odanyújtotta a tenyerét, a kutya megszimatolta, majd felnézett rá a szemöldöke alól.

- Keríteni kell majd neki valamilyen ruhát — mondta a gróf Madame Brigitte-nek. — Kezdetnek keresse meg neki a padláson a régi iskolai nadrágjaimat, aztán folyamatosan feljavítjuk a ruházatát.

- És a kislány, uram?

- Ne most, Brigitte — mondta a gróf, és megrázta a fejét, ezzel zárva le a témát.

Képek, ahogy Hannibal közeledik a házhoz: az udvar nedves kockaköveinek ragyogása, a lovak ázott szőrének csillogása, szép, fényes tollú varjú iszik a csatornából a tető sarkában; az egyik magas ablakban mozdul a függöny; Lady Muraszaki hajának tündöklése, azután az alakja.

Lady Muraszaki kinyitotta az ablakszárnyat. Az esti fény megérintette az arcát, és a lidércnyomás pusztájából szabadult Hannibal megtette az első lépést az álmok hídján.

Édes megkönnyebbülés igazi otthonba kerülni a barakkból. A chateau bútorzata furcsa

és barátságos volt, különböző stílusok keveréke, amelyeket a padlásról hordott le a gróf és Lady Muraszaki, miután a fosztogató nácikat elkergették. A megszállás alatt a bútorok zöme vonaton Németországba távozott.

Hermann Göring és maga a Führer régóta ácsingóztak Róbert Lecter és más jelentős francia művészek alkotásaira. A náci megszállás után Göring egyik első ténykedése az volt, hogy letartóztatta Robert Lectert, mint „felforgató szláv művészt”, és annyi „dekadens” művét foglaltatta le, amennyit csak talált, hogy „megvédje a közönséget” borzasztó hatásuktól. A lefoglalt festmények Göring és Hitler magángyűjteményébe kerültek.

Amikor a gróft a közeledő Szövetségesek kiszabadították a börtönből, Lady Muraszakival tőlük telhetően helyre állították a rendet, a személyzet pedig kosztért-kvártélyért dolgozott, amíg Lecter gróf vissza nem juthatott a festőállványhoz.

Róbert Lecter elvitte az unokaöccsét a szobájába. A tágas, világos helyiséget függönyökkel és plakátokkal varázsolták barátságosabbá az érkező gyerekeknek. Magasan a falon egy kendő álarc és keresztbe tett bambuszkardok lógtak. Ha képes lett volna beszélni, Hannibal a Madame felől kérdezősködik.

15

Alig egy percig volt egyedül, azután kopogtattak.

Lady Muraszaki társalkodónője, Csijo állt az ajtóban, Hanniballal egykorú japán lány, akinek a fülénél rövidre vágták a haját. Csijo egy pillanat alatt felmérte a fiút, azután úgy fátyolozta el a tekintetét, ahogy a sólyom szemét fedi el a pislogó hártya.

- Lady Muraszaki üdvözlét küldi, és azt üzeni, hogy Isten hozott — mondta. — Légy szíves, gyere velem. — Szigorúan és kötelességtudóan bevezette a kastélyhoz épített prészázba, amely most fürdőszobaként szolgált.

Felesége kedvéért Lecter gróf a prést japán fürdővé alakította. A szőlőskádba töltött vizet réz szeszleparlóból átalakított, Rube Goldberg melegítő fűtötte. A helyiség fafüsttől és rozma-ringtől illatozott. A hordó köré ezüst gyertyatartókat állítottak, amelyeket a háború alatt elástak a kertben. Csijo nem gyújtotta meg a gyertyákat. Egy villanykörte is megteszi Hannibálnak, amíg a helyzete tisztázódik.

Törülközőket és egy köpenyt adott a fiúnak, majd a sarokban levő zuhanyozóra mutatott.

- Először ott tisztálkodj meg, jó alaposan dörgöld le magadat, mielőtt belemerülsz a vízbe - mondta. — Fürdés után a szács készít neked egy rántottát, azután pihened kell. - Fintorgott, ami mosoly is lehetett, egy narancsot dobott a fürdő vízbe, és kint várta a fiú ruháját. Amikor Hannibal kiadta őket az ajtón, Csijo óvatosan, két ujjal átvette, a másik kezében levő botra terítette őket, majd eltűnt.

Este volt már, amikor Hannibal fölriadt, úgy, ahogy a ba-rakkban szokott. Csak a szeme mozgott, amíg meg nem látta, hol van. Tisztának érezte magát, és tiszta ágyban feküdt. Az ablakban a hosszú, francia alkony izzott. A széken egy pamut kimonó hevert. Fölvette. A folyosó kőpadlója

kellemesen hűvös volt a lábának, a kőlépcsőket éppen olyan homorúra koptatták, mint a másik Lecter-kastélyban. Kint, az ibolyaszín ég alatt zajokat hallott a konyhából, ahol a vacsorát készítették.

A szelindek meglátta, és kétszer megcsóválta a farkát anélkül, hogy fölállt volna.

A fürdőházban japán hárfa pengett. Hannibal ment a zene után. Gyertyafény izzott egy poros ablak mögött. Hannibal benézett. Csijo a fürdődézsza mellett ült, és pengette a hosszú, elegáns koto húrjait. Ez alkalommal meggyújtotta a gyertyákat. A vízmelegítő pöfögött. Alatta tűz ropogott, szikrák röppentek. Lady Muraszaki a vízben ült. Olyan volt a vízben, akár a vízi növények a várárokban, ahol a hattyúk úsztak és nem énekeltek. Hannibal figyelt, némán, mint a hattyúk, a karjait széttárta, mintha szárnyak lennének.

Elhátrált az ablaktól, az alkonyatban visszatért a szobájába. Különös súly nehezedett rá. Visszafeküdt az ágyába.

Annyi parázs maradt a nagy hálószoza kandallójában, hogy az izzás visszaverődjön a mennyezetről. A félhomályban Lecter gróf is felizzik Lady Muraszaki érintésétől és hangjától.

- Hiányoztál. Úgy éreztem magamat, mint mikor a börtönben voltál — mondta az asszony. — Visszagondoltam egyik őszömnek, Ono No Komacsinak a versére, amelyet ezer éve írt.

- Hmm.

- Nagyon szenvedélyes asszony volt.

- Alig várom, hogy megtudjam, mit mondott.

- Egy verset: *Hito ni avan cuki no nakijo va / omiokite / mone hasiribi ni / kokoro jaki ori.* Hallod benne a zenét?

Robert Lecter nyugati füle nem hallotta benne a dallamot, de mivel tudta, hol rejtőzik, lelkesen válaszolta:

- Igen, drágám! Mondd el, mit jelent!

- „*Holdtalan, ember nem járta éj, / arra riadok fel, / hogy keblemen tűz fut végig, / s elhamvasztja a szívem.*”

- Istenem, Seba!

Felesége nagyon vigyázott, nehogy kifárassza magát.

A chateau halljában magas állóóra jelzi, hogy későre jár. A lány bongások végiggördülnek a folyosókon. A szelindek mocorog a kennelben, és tizenhárom kurta vakkanással felel az órának. Tiszta ágyában Hannibal megfordul, de nem ébred föl. Álmodik.

Hideg van a csűrben, a gyerekekről derékig lehúzzák a ruhát, hogy Kékszem és Hártyáskezű megtapogathassa a felkarjukat, mennyire húsos. Mögöttük a többiek vihognak és tipródnak, mint a hiénák, amelyeknek várniuk kell. Itt van az, aki mindig a tálját nyújtogatja. Mischa köhög, forró, elfordítja az arcát a leheletük elől. Kékszem megmarkolja a nyakukra csavart láncot. Vér és toll tapadt az arcára a madárbőrrel.

Tálember torz hangja:

- *Őt vigyed, úgylis mindenképpen meeeghaaaaana. Ez mégfriiii-
is marad egy darabig.*

Kékszem Mischához fordul, hátborzongatóan kedélyes:

- *Gyere játszani, gyere játszani!*

Kékszem énekelni kezd, Hártyáskezű csatlakozik hozzá:

Kin Mannlein steht im Walde ganz still und stumm,

Es hat von lauter Purpur ein Mantlein um

Tálember hozza a tálját. Hártyáskezű fölkapja a fejszét, Kék-szem megragadja Mischát, Hannibal sikoltva ront rá, a fogát Kékszem arcába vájja, Mischát felkapják a karjánál fogva a levegőbe, a kislány rángatózik, hogy visszanézhessen a bátyjára.

- Mischa! Mischa!

Zengnek a folyosók a sikoltozástól. Lecter gróf és Lady Muraszaki beront Hannibal szobájába. A fiú a fogával tépte szét a párnát, tollak röpködnek, a fiú morog, vonaglik, küzd, a fogait csikorgatja. Lecter gróf ránehezedik, a gyerek karjára csavarja a takarót, rátérdel a takaróra.

— Nyugodj meg, nyugodj meg!

Lady Muraszaki Hannibal nyelvét félti, lerántja köntöse övét, befogja a fiú orrát, hogy levegő után kapjon, akkor az övet a fogai közé gyömöszöli.

Hannibal reszket, de csendes, mint egy haldokló madár. Az asszony köntöse szétnyílt, magához szorítja a fiút, a mellei közé szorítja a düh könnyeitől nedves arcot, amelyre tollak ragadtak.

Mégis a gróftól kérdezi:

- Nincs semmi bajod?

16

Hannibal korán kelt, vizet töltött a kancsóból az éjjeliszekrényre állított lavórba, megmosta az arcát. A vízen egy tollpihe lebegett. Csak bizonytalan, zavaros emlékei maradtak az éjszakáról.

Hallotta, hogy mögötte a kőpadlón papír zizeg. Borítékot csúszattak be az ajtó alatt. Barkas füzfaágat kötöttek a levélhez. Hannibal az arcához szorította a cédulát, mielőtt elolvasta.

Hannibal!

Nagyon örülnék, ha meglátogatnál a szalonomban a Kecse órájában (ami franciául 10 óra).

Muraszaki Sikibu

A vízzel lenyalt hajú, tizenhárom éves Hannibal Lecter megállt a szalon zárt ajtajában. Hallotta a koto hangját. A dallam más volt, mint a fürdőben. Kopogtatott.

- Gyere be!

Belépett valami dolgozószobával kombinált szalonba. Az ablak mellett hímzőkeret és festőállvány állt, az utóbbi kalligráfia gyakorlásának kelléke.

Lady Muraszaki egy alacsony asztalka mellett ült. Kontyát ében hajtűk tartották. Kimonójának ujja surrogott, miközben a virágokat rendezgette.

A jó modor minden kultúrában hasonló; lévén, hogy a cél azonos. Lady Muraszaki lassan, kecsesen meghajtotta a fejét üdvözlésül.

Hannibal derékből hajolt meg, ahogy az apja tanította. Látta, hogy a tömjén kékes füstje úgy keresztezi az ablakot, mint

egy távoli madárraj, hogy kékek az erek Lady Muraszaki alkarján, mikor maga elé tart egy virágot, és rózsaszín nap süt át a fülcimpáján. Csijo kotója lágyan pengett egy spanyolfal mögött.

Lady Muraszaki leültette magával szemközt. Kellemes alt hangja volt néhány olyan zöngével, amelyek nem találhatók a nyugati skálán. Hannibal olyannak hallotta a beszédét, mint a szélcsengő szeszélyes csilingelését.

- Ha nem akarsz franciául, angolul, vagy olaszul beszélni, használhatunk néhány japán szót, mint a *kieuszeru*. Ez azt je lenti, hogy „eltűnik”. — Elhelyezett a vázában egy szárat, az után felnézett a virágokról a fiúra. - Az én hirosimai világom egy szempillantás alatt lett semmivé. Téged is kisémmiztek a magadéból. Most olyan világunk van, amelyet együtt terem tünk. Ebben a pillanatban. Ebben a szobában.

Ujabb virágokat vett föl a mellette levő gyékényről, és az asztalra tette őket, a váza mellé. Hannibal hallotta a levelek és a kimonója ujjának susogását, amikor Lady Muraszaki feléje nyújtotta a virágokat.

- Hova tennéd ezeket, hogy a legnagyobb hatást keltsd? Helyezd, ahova tetszik.

A fiú a virágokra nézett.

- Amikor kicsi voltál, apád elküldte nekünk a rajzaidat. ígéretes szemed van. Ha inkább lerajzolnád, hogyan szeretnéd el rendezni, ott van melletted a rajztömb.

Hannibal elgondolkodott. Fölvett két virágot és a kést. Látta az ablakok ívét, a kandalló hajlatát, ahol a teáskanna lógott a tűz fölött. A virágok szárát rövidebbre vágta, és a vázába tette őket olyan szögben, hogy harmonizáljanak a csokorral és a szobával. A levágott szárat az asztalra helyezte.

Lady Muraszaki elégedettnek látszott.

- Aha. Ezt elnevezhetjük *moribanának*, dölt stílusnak. -Selymesen súlyos bazsarózsát tett Hannibal kezébe. — De hova illesztenéd be ezt? Egyáltalán fel tudod használni?

A kandallón a teáskanna sípolt, a víz forrni kezdett. Hannibal meghallotta, hallotta a víz zubogását, rápillantott, az arca megváltozott, a szoba eltűnt.

Mischa fürdőkádja a vadászház tűzhelyén, a kis szarvas agancsos koponyája a kád oldalát kocogtatja, mintha kifelé igyekezne. Csontok zörögnek a bugyborékoló lében.

Visszatért önmagába, vissza Lady Muraszaki szobájába. A bazsarózsa véres feje az asztallapra hullott, koppant mellette a kés. Hannibal összeszedte magát, fölállt, vérző kezét a háta mögé rejtette. Meghajolt Lady Muraszaki felé, és indult, hogy elhagyja a szobát.

- Hannibal!

Kinyitotta az ajtót.

- Hannibal! — Lady Muraszaki fölállt, gyorsan odalépett mellé. A kezét nyújtotta, a szemébe nézett, de nem érintette meg, ujjával hívta. Aztán megfogta a véres kezét, a fiú szeme mutatta, hogy érzékeli az érintést, a pupilla mérete alig észrevehetően megváltozott.

- Össze kell varrni. Serge bevisz a városba.

Hannibal megrázta a fejét, és állával a hímzöráma felé bökött. Lady Muraszaki addig nézte, míg rá nem jött, hogy jól értette.

- Csijo, főzz ki egy tüt és cérnát!

A tüt és az ében hajtűre tekert cérnát, amely még gőzölgött a teavíztől, Csijo odavitte az ablakhoz, ahol jó világos volt. Lady Muraszaki keményen megfogta a fiú kezét, és hat csinos öltéssel összevarrta az ujját. Vércseppek hullottak kimonójának fehér selymére. Hannibal őt nézte, miközben dolgozott. Semmivel sem mutatta a fájdalmat. Mintha másutt járt volna az esze.

A hajtűre csavart cérnát nézte. A tű foka az átmérő függvénye, gondolta. Huyghens könyvének lapjai szétszóródtak a havon, beleragadtak a kiloccsant agyvelőbe.

Csijo egy aloélevelet tett a sebre, Lady Muraszaki bekötötte a fiú kezét. Amikor elengedte, Hannibal odament az asztalkához, fölvette a bazsarózsát, megkurtította a szárát, a vázába tette, kiegészítve a könnyed kompozíciót, aztán szembefordult Lady Muraszakival és Csijóval.

Arca úgy remegett, ahogy a vízfelszín borzong, míg igyekezett kimondani:

— Köszönöm. — Az asszony a legfinomabb, és legszebb mosolyával méltányolta az erőfeszítést, de nem hagyta, hogy sokáig kínlódjon.

- Velem jönnél, Hannibal? Segítenél a virágokat vinni?

Együtt kapaszkodtak föl a padláslépcsőn.

A padlásajtó eredetileg másutt lehetett a házban, mert egy arcot faragtak bele, egy görög komikus maszkot. Lady Muraszaki, akinél viharlámpa volt, végigvezette a fiút a hatalmas padláson, el a háromszáz év alatt felgyűlt holmik, ládák, karácsonyfadíszek, kerti ékességek, fonott bútorok, kabuki- és nó-szín-házi jelmezek, valamint a rúdról lógó, életnagyságú, ünnepi marionett-bábuk mellett.

Az ajtótól távol gyenge fény szivárgott be a manzárdablak elsötétítő rolettája mellett. A gyertya apró oltárt világított meg az ablakkal szemközt. Az oltáron Lady Muraszaki és Hannibal őseinek képei sorakoztak. A fényképek között papírból hajtogatott darvak álltak, sok-sok daru. Talált egy képet, amelyik az anyját és apját ábrázolta az esküvő napján. Hannibal a gyertya fényében közelről is megnézte az anyját és az apját. Az anyja nagyon boldognak tűnt. Most a gyertyáé volt az egyetlen láng — az anyja ruhája most nem égett.

Érzett maga mellett és fölött valami nyomasztóan nagyot. Belefúrta szemét a sötétbe. Mikor Lady Muraszaki felhúzta a rolettát a manzárdablakon, a reggeli fény beborította Hannibalt, a mellette levő sötét jelenséget, páncélos lábokról kúszott fel a páncélkesztyű szorította harci legyezőre, a mellvértre, végül a vas álarcra és a szamurájvezér szarvas sisakjára. A páncélt egy dobogón helyezték el. Külön állványon voltak előtte a fegyverek, a hosszú és rövid kard, a tanto tör, a csatabárd.

- Tegyük ide a virágokat, Hannibal — mondta Lady Muraszaki, és helyet csinált az oltáron a fiú szüleinek fényképe előtt.

- Itt imádkozom érted, és erősen ajánlom, hogy te is imádkozz, kérj erőt és bölcsességet a családod szellemeitől.

Hannibal udvariasságból fejét hajtott egy percre az oltár előtt, ám erősebben vonzotta a páncél, olyan erősen, hogy érezte az oldalán a húzását. Odament, hogy megérintse a

fegyvereket. Lady Muraszaki fölemelt kézzel állította meg.

- Ez a páncél a párizsi nagykövetségen állt, amikor az apám a háború előtt franciaországi nagykövet volt. Elrejtettük a németek elől. Évente egyszer érintem meg. Ősapám születésnapján ér az a megtiszteltetés, hogy megtisztíthatom a páncélját és a fegyvereit, azután bekenem őket kamélia- és szegfűszegolajjal, hogy finom illatuk legyen.

Kihúzta a dugót egy fiolából, és odanyújtotta a fiúnak, hogy beleszippanthasson.

A páncél előtt egy tekercs hevert az emelvényen. Csak any-nyira volt szétnyitva, hogy látni lehessen az első képet, amely a csatlósai kíséretében ábrázolta a páncélos samurájt. Miközben Lady Muraszaki az Isten polcán rendezkedett, Hannibal legöngyölte a következő képet, amelyen a páncélos alak egy samuráj fejbemutatón elnökölt. Minden ellenséges fej felcímkéztek az elhunyt nevével, a cédulákat a hajhoz erősítették, ha az illető kopasz volt, a füléhez.

Lady Muraszaki gyengéden elvette tőle a tekercsot, és ismét összetekerte, hogy csak páncélos ösét mutassa.

- Ez az oszakai vár ostroma után történt - mondta. — Vannak más, ildomosabb tekercsok, amelyek érdekelni fognak téged. Hannibal, igen nagy örömet okoznál a nagybátyádnak és nekem, ha olyan emberré válnál, amilyen az apád volt és amilyen a nagybátyád.

Hannibal kérdően pillantott a páncélra.

Az asszony megértette.

- És olyan is, mint ő? Bizonyos értelemben, csak több részvétellel. - Úgy nézett a páncélra, mintha az hallhatná őket, az után Hannibalra mosolygott. — De ezt nem merném megismételni előtte japánul.

Kezébe a lámpával közelebb lépett a fiúhoz.

- Hannibal, elhagyhatod a lidércnyomások földjét. Bármilyen lehetsz, amit csak el tudsz képzelni. Gyere át az álmok hídján. Velem jössz?

Nagyon különbözött az anyjától. Nem volt az anyja, Hannibal mégis a szívében érezte. Merev nézése nyugtalaníthatta Lady Muraszakit, mert úgy döntött, megtöri a hangulatot.

- Az álmok hídjára mindenhol elvezet, de először az orvosi rendelőbe és az iskolába megyünk rajta - mondta. — Jössz?

Hannibal követte, ám előbb kivette a véres bazsarózsát a többi virág közül, és a páncél elé, az állványra helyezte.

17

Dr. J. Rufin egy városi házban rendelt, amelyhez zsebkendő-nyi kert tartozott. A kapu melletti szerény táblácskán csak a neve és a címei szerepelt: *Docteur en Médecine, PhD, Psychiatre.*

Lecter gróf és Lady Muraszaki egyenes hátú székeken ültek a váróteremben a többi pácienssel. Volt köztük olyan, akinek nehezebb esett egy helyben maradni.

A doktor rendelőjét súlyos, viktoriánus bútorokkal rendezték be, a kandallót két karosszék fogta közre, mellettük rojtos takaróval fedett dívány, az ablak közelében vizsgálóasztal és egy rozsdamentes acél sterilizátor állt.

A középkorú, szakállas Dr. Rufin és Hannibal a karosszékekben ült, a doktor halk, kedves hangon beszélt.

- Hannibal, figyeld a metronómot, ahogy leng jobbra-balra, jobbra-balra, és hallgasd a hangom. Olyan állapotba kerülsz most, amit éber álomnak nevezünk. Nem kérlek, hogy beszélj, de szeretném, ha megpróbálnál valamilyen hangot kiadni, hogy jelezd az igent és a nemet. Előnt a békesség, sodródsz.

Kettejük között az asztalon a ketyegő metronóm ingája lengett. A kandalló párkányán az Állatöv jeleivel és kerubokkal ékes óra ketyegett. Miközben Dr. Rufin beszélt, Hannibal a metronóm és az óra ketyegését számolta. Hol egyszerre ütöttek, hol eltérő ütemben. Hannibal azon töprengett, hogy ha megmérné az együtt és külön fázisok váltakozásának idejét, valamint a metronóm ingájának hosszát, vajon kiszámolhatná-e belőlük az óra láthatatlan ingájának hosszát; majd úgy döntött, hogy igen. Dr. Rufin egyfolytában beszélt.

- Adj valamilyen hangot, Hannibal, bármilyen hang meg teszi.

Hannibal kötelességtudóan a metronómot bámulta, közben a nyelve és az alsó ajka között megrezegtette a levegőt, amiből olyan hang lett, mint egy fojtott szellentés.

- Nagyon jó — mondta Dr. Rufin. - Maradj nyugodtan az éber álomban. Milyen hangot használjunk a nemre? Nem, Hannibal! Nem!

Hannibal most egy magas hangú szellemest produkált: beharapta az alsó ajkát, és a felső állkapcsa mentén engedte ki a szájüregéből a levegőt.

- Ez kommunikáció, Hannibal. Képes vagy rá. Gondolod, hogy tovább haladhatunk együtt?

Hannibal olyan zajosan helyeselt, hogy a váróba is kihallatszott. A betegek gyanakodva sandítottak egymásra. Lecter gróf odáig ment, hogy keresztbe vetette a lábát, és krákogott, míg Lady Muraszaki lassan az égnek emelte szépséges szemét.

- Nem én voltam! — közölte egy mókusszerű ember.

- Hannibal, tudom, hogy gyakran rosszul alszol — mondta Dr. Rufin. — Ha nyugton maradsz az éber álom állapotában, tudsz-e beszélni arról, amit álmaidban láatsz?

Hannibal a ketyegést számolta, és tűnődve szellentett.

Az óra számlapjára a négyet IV római számjelöléssel írták, nem IIII-nek, hogy szimmetrikus legyen a másik oldalon a VIII-cal. Vajon ez azt jelenti, hogy kétszer üt az óra, úgy, hogy egyszer „ötöt”, egyszer pedig „egyed”?

A doktor fölvevett egy noteszt.

- Le tudnál írni néhány dolgot, amit láatsz? A húgod nevét kiáltod. Látod a húgodat?

Hannibal bólintott.

A Lecter-kastély egyes óráin római számok voltak, másokon nem, de amelyeken római számmal jelezték az időt, az mindig IV volt, sohasem IIII. Egyszer Mr. Jakov kinyitott egy órát, és elmagyarázta a szerkezet működését, beszélt Knibbről és a korai, római

számlapos órákról; milyen jól esett meglátogatni elméjében az Órák Csarnokát, és megvizsgálni a gátszerkezetet!

Fontolgatta, hogy most rögtön elmegy oda, de Dr. Rufinnak túl sokáig kellett volna várakoznia.

- Hannibal. Hannibal. Leírnád, mit láttál, amikor szerinted utoljára találkoztál a húgoddal? Leírnád, hogy szerinted mit láttál?

Hannibal úgy írt, hogy nem nézett a noteszre, és közben számolta a metronóm meg az óra ütéseit.

Dr. Rufin ránézett a noteszre, és mintha nekibátorodott volna.

- Láttad a tejfogait? Csak a tejfogait? Hol láttad, Hannibal?

Hannibal kinyújtotta a kezét, megállította a metronóm ingáját, megbecsülte a hosszát, és a súly helyét a skálán. Azt írta a noteszbe: *Egy pöcegödörben, doktor úr. Kinyithatom az órája hátlapját?*

Hannibal kint várakozott a többi beteggel.

- Te voltál, nem én — mondta a mókusszerű. — Igazán beválthatnád. Van rágód?

- Igyekeztem tovább kérdezősködni a húgáról, de bezárkózott - mondta Dr. Rufin. A gróf Lady Muraszaki széke mögött állt a rendelőben.

- Őszinte leszek, képtelen vagyok belelátni. Megvizsgáltam, testileg egészséges. A fejbőrén hegeket találtam, de semmi nyoma horpadásos törésnek. Am úgy sejtem, agyának két féltekéje függetlenül is képes működni, ahogy ez néha előfordul fejsérülés után, ha megromlik az összeköttetés a két agyfélteke között. Képes egyszerre több gondolatmenetet követni, anélkül, hogy ez bármiben zavarná, és valamelyik ezek közül rendszerint arra szolgál, hogy magát szórakoztassa. A nyakán levő sebhelyet a bőréhez fagyott lánc okozta, ilyesmit korábban is láttam, amikor a háború után megnyíltak a táborok. Nem mondja el, hogy mi történt a húgával. Azt hiszem, tudja, ha tisztában van ezzel, ha nem, és éppen ebben rejlik a veszély: az elme arra emlékezik, amire emlékezhet, a saját sebességével. Akkor fog emlékezni, amikor már képes elviselni az emlékeket. Én nem erőltetném, és teljesen hasztalan próbálkozás hipnotizálni. Ha túlságosan hamar kezd emlékezni, örökre megfagy odabent, hogy meneküljön a fájdalomtól. Otthon fogják tartani?

- Igen! — vágta rá egyszerre.

Rufin bólintott.

- Amennyire lehet, vonják bele a családi életbe. Ahogy a felszínre kerülnek az emlékei, sokkal jobban fog kötődni önök höz, mint gondolnák.

18

Rekkenő francia nyár, virágpór köde az Essonne vizén, kacsák a nádasban. Hannibal még mindig nem beszélt, de álom-talanul aludt, és az étvágya megfelelt egy növésben levő tizenhárom éves gyerekének.

Nagybátyja, Robert Lecter sokkal barátságosabb és kevésbé tartózkodó volt, mint Hannibal apja. Megmaradt benne a művész gondtalansága, amely keveredett a kor

gondtalanságával.

Volt egy erkély a tetőn, amelyen sétálni lehetett. A virágpór torlaszokat alkotott a tető lejtőin, bearanyozta a mohát. A szélben ökörnyálon vitorláztak a pókok. Látszott a folyó ezüst kanyarja a fák között.

A gróf magas, madárszerű ember volt. A bőre szürkének tűnt a tetőn az erős fényben. Korlátot markoló keze vékony volt, de hasonlított Hannibal apjához.

-Ami családunk valahogy fura emberekből áll, Hannibal - mondta. — Ezt korán megtanuljuk, úgy vélem, te már tudod. Ha most zavar is, az évek során hozzászoksz. Elvesztetted a családot és az otthonodat, de itt vagyok neked én és Se-ba. Hát nem gyönyörű? Huszonöt éve az apja hozta el egy kiállításomra a tokiói Metropolitanbe. Sosem láttam hozzá foghatóan szép gyermeket. Tizenöt évvel később, amikor az apja lett a franciaországi nagykövet, ő is vele jött. Nem hittem a szerencsémnek, azonnal elmentem a követségre, bejelentettem, hogy áttérek a sinto vallásra. Az apja azt mondta, nem a vallással van baja. Sosem fogadott el, de szereti a képeimet. Képek! Gyere csak.

- Ez a műtermem. — Nagy, fehérre meszelt terem volt a chá-teau legfelső emeletén. Félig megfestett képek voltak az állványokon, még több támaszkodott a falhoz. Egy alacsony emelvényen egy dívány állt, mellette ruhafogason egy kimonó lógott. Egy közeli festőállványon vászonnal takarták le a képet.

Átmentek a szomszéd szobába, ahol volt egy nagy festőállvány, egy köteg üres újságpapír, faszén és néhány tubus festék.

- Csináltam helyet neked is, ez a te műtermed - mondta a gróf. — Itt megkönnyebbülésre lelhatsz, Hannibal. Amikor úgy érzed, mindjárt szétrobbansz, inkább rajzolj! Fess! Széles mozdulatokkal, sok színnel. Ne igyekezz kidolgozni vagy finomítani rajzolás közben. Elég finomságot tanulsz Sebától. — A folyó mögötti fákra pillantott. — Ebédkor találkozunk. Kérd meg Madame Brigitte-et, kerítsen neked egy kalapot. Késő délután, ha kész leszel a leckével, evezünk.

Miután a gróf távozott, Hannibal nem ment azonnal oda a festőállványához; körbejárt a műteremben, és megnézte a gróf félig kész munkáit. Rátette kezét a díványra, megérintette, és az arcához szorította a szegen lógó kimonót. Megállt a letakart festőállvány előtt, és fölemelte a vásznat. A gróf Lady Muraszakit festette le, ahogy ruhátlanul hever a díványon. A kép betolakodott Hannibal tágra nyílt szemébe. Fénypontok táncoltak a szembogarán, szentjánosbogarak izzottak éjszakájában.

Közeledett az ősz, Lady Muraszaki a szabadban tálaltatta a vacsorát, hogy gyönyörködhesse az őszi holdban, hallgathassák az őszi rovarokat. Megvárták a holdkeltét, Csijo kotón játszott a sötétben, amikor a tücskök elhallgattak. Hannibal a selyemsuhogásból és az illatból is mindig tudta, hol van éppen Lady Muraszaki.

A gróf elmagyarázta, hogy a francia tücskök nem vehetik föl a versenyt a nagyszerű japán harangtücskökkel, a szuzumusi-val, de azért igyekeznek. A gróf a háború előtt többször próbált szuzumusi tücsköket szerezni Japánból Lady Muraszakinak, de egyik sem élte túl az utat, ő pedig sose szólt róluk a feleségének.

Csöndes estéken, amikor eső után nedves volt a levegő, aromaazonosítási játékot játszottak; Hannibal különböző kérgeket és füstölőket égetett egy csillámdarabon Csijónak, akinek föl kellett ismerni az illatokat. Ilyenkor Lady Muraszaki játszott a

kotón, hogy Csijo összpontosíthasson, repertoárjából néha olyan zenei célzásokat tett tanítványának, amelyeket Hannibal nem tudott követni.

Elküldték, hogy üljön be az órákra a falusi iskolában, ahol érdekességnek számított, mert nem tudott beszélni. A második napon egy felsőbb osztályos nagy marha beleköpött egy kis elsős hajába, mire Hannibal eltörte a köpködő farkcsontját és az orrát. Hazaküldték. Az arca egész idő alatt rezzentelen maradt.

Inkább Csijo óráit látogatta odahaza. Csijót évekkorábban eljegyezték egy japán diplomatacsalád fiával és most, tizenhárom évesen Lady Muraszakitól tanulta mindazt, amire szüksége lesz.

Az oktatás nagyon különbözött Mr. Jakovétól, de a témáknak megvolt az a különös szépségük, mint Mr. Jakov matematikájának. Hannibal elbűvölőnek találta őket.

Szalonja ablakának erős fényében állva Lady Muraszaki kal-ligráfiát tanított. Újságra festett, és figyelemreméltóan finom hatást ért el egy vastag ecsettel. Itt az örökkévalóság jelképe, egy háromszög, amelyen jól esik elmélkedni. A kecses jelkép alatt azt írták az újság fejlécére: *Orvosokat ítélték el Nürnbergben.*

- Ezt a gyakorlatot az „Örökkévalóság Nyolc Vonásának” nevezik - mondta az asszony. — Próbáld meg.

Az óra végén Lady Muraszaki és Csijo origami darvakat hajtogatott, melyek később a padláson levő oltárra kerültek.

Hannibal is fölvetett egy origami papírt, hogy hajtogasson egy madarat. Csijo kérdően nézett Lady Muraszakira, amitől a fiú egy pillanatra kívülállónak érezte magát. Lady Muraszaki adott neki egy ollót. (Később figyelmeztette Csijót a hibájára, ami diplomata környezetben megengedhetetlen.)

- Csijónak van egy unokatestvére Hirosimában, akit Szadakénak hívnak — magyarázta Lady Muraszaki. — Radioaktív fertőzéstől haldoklik. Szadako hisz benne, hogy ha ezer papírdarut hajtogat, akkor életben marad. Az ereje korlátozott, és mi azzal segítünk neki, hogy mindennap hajtogatunk néhány madarat. Akár gyógyítanak ezek a darvak, akár nem, hajtogatás közben erre a lányra gondolunk, és mindenkire, akit a háború mérgezett meg. Te is hajtogathatsz nekünk darvakat, Hannibal, és mi is hajtogatunk neked. Csináljunk együtt darvakat Szadakónak.

19

A faluban csütörtökönként volt piac a napernyők alatt a szökőkút és Foch marsall szobra körül. A savanyúságárus felől pikáns ecetszagot sodort a szél, az algaágyon heverő halak és kagylók az óceán illatát hozták magukkal.

Néhány rádió egymást igyekezett túlzenélni. A kintornást a majmával reggeli után engedték ki a fogdából, ahol gyakran vendégeskedett, és most irgalmatlanul tekerte a *Sous les pon-tes de Paris-t*, amíg nem kapott valakitől egy pohár bort vagy egy darab mogyorós grillázst. A kintornás azonnal felhajtotta a pohár bort és a grillázs felét is megtartotta magának, bár az éles szemű majom megjegyezte, melyik zsebébe dugja gazdája a maradékot. Két csendőr a szokásos hiábavaló lelki fröccsöt tartotta a kintornásnak, majd elmentek a süteményes bódé felé.

Lady Muraszaki célja a „Légumes Bulot”, a legjobb zöldséges stand volt, ahol zsenge

páfrányhajtást akart vásárolni. A páfrány a gróf kedvencei közé tartozott, de hamar elfogyott a piacon.

Hannibal kosarat vitt az asszony mögött. Megállt, és nézte, amint egy sajtkereskedő megolajoz egy hosszú zongorahúrt, hogy aztán vágjon egy darabot egy keréknyi parmezánból. Neki is adott egy falatot, és megkérte, ajánlja a portékáját a Madame figyelmébe.

Lady Muraszaki nem látott páfrányhajtást a pulton, de mielőtt kérdezősködhetett volna, Bulot, a zöldséges máris előhúzza a pult alól a kosárkát az összetekeredett páfrányokkal.

- Asszonyom, ezek olyan különlegesek, hogy a napfény sem érinthette őket. Már vártam, hogy jöjjön, addig is letakartam őket vászonnal, amelyet nem vízzel, hanem igazi kerti harmattal nedvesítettem meg!

A zöldséggel szemben Paul Momund ült véres kötényében, és éppen baromfit belezett egy tőkén, a belsőségeket egy vödörbe hajította, a zúzat és a májat két tálba tette. Nagydarab, húsos ember volt, a felső karján tetoválást viselt, egy cseresznyét, amely alá ezt írták: *Voici la Mienne, où est la Tienne?* A cseresznye vöröse halványabb volt, mint a vér a kezén. Paul hentes öccse, aki alkalmasabb volt a tárgyalásra a bátyjánál, a pultnál dolgozott a „Momund Finom Húsok” feliratú transzparens alatt. Éppen egy zsígerelni való libát hozott elő. Paul a mellette levő üvegből törkölyt ivott, véres kezével megtörölte az arcát, amitől vér és toll ragadt a szája köré.

- Csak csínján, Paul! — intette az öccse. — Hosszú még a nap.

- Mért nem kopasztottad meg a rohadékot? Úgyis jobban szeretsz kopasztani, mint beakasztani — mondta Paul, akinek mérhetetlenül tetszett a saját szellemessége.

Hannibal éppen a pultra tett disznófejet nézte, amikor meghallotta Paul hangját.

- Hé, Japonaise!

A zöldséges Bulot hangja:

— Kérem, Monsieur! A viselkedése elfogadhatatlan!

Ismét Paul:

— Hé, Japonaise, mondd csak, igaz, hogy a puncid keresztben áll? És olyan kis egyenes szőrök vannak rajta, amitől olyan, mint egy robbanás?

Hannibal ekkor látta meg Paul arcát, amelyet toll és vér mocskolt... *mint Kékszemé, mint Kékszemé, amikor a madárbőrt rágta.*

Paul a testvérehez fordult.

— Én mondom neked, volt egyszer egy ilyenem Marseilleben, aki egyszerre be tudta...

A báránycomb Paul arcába csapódott, aki hanyatt esett az eldobott csirkebélen. Hannibal ráugrott, a báránycomb fölemelkedett, aztán lecsapott, föl és le, amíg ki nem csúszott Hannibal kezéből, a fiú maga mögé nyúlt az asztalra a baromfibelező késért, nem találta, csak egy marék csirkebelsőséget, azt kente Paul arcába, a hentes püfölte nagy, véres kezével. Paul testvére tarkón rúgta Hannibalt, a pultról fölkapott egy klopfoló kalapácsot, Lady Muraszaki berontott a hentes pult mögé, félrelökte, és azt kiáltotta:

- *Kiai!*

Lady Muraszaki egy nagy henteskést szögezett a hentes öcs-csének torkához, pontosan

oda, ahol a disznót szúrják le, és azt mondta:

- Ne mozduljanak az urak! — Egy hosszú percig mozdulatlanra fagytak, csendőrök sípjainak hangja közeledett, Paul a pátkeze Hannibal torkát markolta, öccse a nyakához nyomott acélra pillogott, Hannibal pedig egyfolytában a pultot tapogatta maga mögött. Két csendőr a belsősegeken csúszkálva lefejtette a fiút a hentesről, az egyik a levegőbe emelte Hannibalt, és a bódé másik végébe vitte.

Hannibal hangja rozsdás volt a használatlanságtól, de a hentes megértette. Azt mondta nagyon nyugodtan:

- Állat! — Inkább úgy hangzott, mintha egy biológus sorolna be egy élőlényt, és nem, mint egy sértés.

Az őrszoba a térre nézett, egy őrmester állt a pult mögött.

A csendőrpáncsnok ma civilben volt, gyűrött trópusi ruhát viselt. Ötven körül járt, és belefáradt a háborúba. Az irodájában hellyel kínálta Lady Muraszakit és Hannibalt, majd maga is leült. Az íróasztal egy Cinzano hamutartót és egy üveg Clan-zoflat gyomorerősítőt leszámítva üres volt. Cigarettaival kínálta Lady Muraszakit. Az asszony elhárította a kínálást.

Kopogtatott és bejött a két csendőr a piacról. A fal mellé álltak, a szemük sarkából Lady Muraszakit lestek.

- Az itt jelenlevők közül bárki is megütött titeket, vagy ellenállt nektek? - kérdezte a parancsnok.

- Nem, uram.

A parancsnok intett, hogy folytassák.

Az idősebbik a noteszét nézte.

- A zöldséges Bulot azt állította, hogy a hentes megőrült, mindenáron meg akarta kaparintani a kést, és azt ordította, hogy mindenkit megöl, beleértve az apácákat a templomban.

A parancsnok a szemét forgatta, de igyekezett megőrizni a nyugalmát.

- A hentes pétainista, és közutálatnak örvend, mint valószínűleg tudják - mondta. - Öt majd én elintézem. Sajnálom, hogy ilyen sértést kellett elviselnie, Lady Muraszaki. Fiatalember, ha legközelebb azt látod, hogy a hölgyet megsértik, hozzám gyere. Megértetted?

Hannibal bólintott.

- Nem tűröm, hogy ebben a faluban bárkik is egymásnak essenek, hacsak nem én esek nekik. — Fölállt, a fiú mögé lépett.

— Bocsásson meg, asszonyom. Hannibal, gyere velem.

Lady Muraszaki fölpillantott a csendőrré. Az alig észrevehetően megcsóválta a fejét.

Az őrs hátsó részére vezette Hannibalt, ahol két cella volt, az egyikben egy iszákos aludt, a másikkól nemrég költözött ki a kintornás és a majma, akinek a vizes tálja még a földön állt.

- Állj oda.

Hannibal a cella közepébe állt. A parancsnok egy csattanással bezárta a cellaajtót, amitől az iszákos megrezsent, és motyogott valamit.

- Nézz a padlóra. Látod, milyen foltosak, hogy meg vannak vetemedve a deszkák? Könnyekkel pácolták őket. Próbáld ki az ajtót! Rajta! Láthatod, hogy arról az oldalról nem nyílik. A heves vérmérséklet hasznos, de veszélyes adomány. Használd a józan eszed, és sosem fogsz hasonló cellába jutni. Én csak egy lehetőséget adok. Ez a tiéd. De ne próbálkozz még egyszer. Ne verj meg senkit semmilyen darab hússal!

A parancsnok elkísérte Lady Muraszakit és Hannibalt a kocsijukhoz. Amikor Hannibal beszállt, Lady Muraszaki egy pillanatra egyedül maradt a csendőrrel.

- Parancsnok úr, nem akarom, hogy a férjem megtudja. Dr. Rufin elmondhatja magának, hogy miért.

A férfi bólintott.

- Ha a gróf úr egyáltalán tudomást szerez róla, és engem kérdez, azt fogom mondani, hogy részek verekedtek össze, és a fiú véletlenül közéjük keveredett. Sajnálom, hogy a gróf úr nincs jól. Máskülönben a legszerencsésebb férfinak tartom.

Lehetséges, hogy a gróf, aki a chateau magányában dolgozott, nem is hallott volna sosem az ügyről. Ám este, amikor épp elszívott egy szivart, Serge, a sofőr meghozta a faluból az esti újságokat, és félrevonta.

A pénteki piac a tízmérföldnyire levő Villiers-ben volt. A szürke, kialvatlan gróf akkor szállt ki a kocsijából, amikor Paul egy nyúzott bárányt vitt a bódéjába. A gróf először szájon vágta a botjával, aztán csépelni kezdte.

- Te mocskok, sértegetni merészeled a feleségemet?

Paul eldobta a húst, és keményen meglökte a grófot. A vékony Lecter egy pultnak csapódott, de ismét támadott, a botjával hadonászott, aztán meglepett arccal megtorpant. A mellénye közepéig emelte a kezét, azután arcra esett a hentes bódéjában.

20

A himnuszok vinnyogásától és bégetésétől, a temetés döngicsélő értelmetlenségétől undorodva állt a templomajtóban Lady Muraszaki és Csijo között a tizenhárom éves Hannibal Lec-ter, családjának utolsó férfi sarja, és szórakozottan rázogatta a kifelé vonuló gyászolók kezét. A nők, mihelyt elhagyták a templomot, leoldották a kendőjüket, mert a háború után általános gyanakvás övezte ezt a tartozékot.

Lady Muraszaki figyelmes, kedves és megfelelő válaszokat adott.

Hannibal erőt vett magán, mert látta, hogy az asszony kimerült, és egyszer csak megszólalt, hogy Lady Muraszakinak ne kelljen beszélnie; de frissen megtalált hangja hamarosan ká-rogássá rúgult. Lady Muraszaki, ha meg is lepődött, nem mutatta, de megfogta a gyerek kezét és megszorította, miközben a másik kezét a következő részvét kifejező embernek nyújtotta.

Egy csomó férfi érkezett a párizsi újságoktól és hírügynökségektől, hogy megörökítsék a nagy művész temetését; aki egyébként egész életében kerülte őket. Lady Muraszaki semmit sem mondott nekik.

Ennek a végeérhetetlen napnak a délutánján egy adóhivatalnokkal tiszteletét tette a kastélyban a gróf ügyvédje. Lady Muraszaki teával kínálta őket.

- Madame, nem szívesen háborgatom gyászában — mondta a hivatalnok —, de

szeretném biztosítani, hogy bőven lesz ideje valamilyen megoldást találni, mielőtt a kastélyt elérvereznénk az örökösödési adó miatt. Szívesen elfogadnánk kezességét az örökösödési adót illetően, de mivel franciaországi tartózkodási engedélye immár kérdésessé vált, ez sajnos lehetetlen.

Végre leszállt az éjszaka. Hannibal elkísérte Lady Muraszakit a hálósobájáig. Csijo behozott magának egy matracot, hogy az özvegy szobájában alhasson.

A fiú sokáig feküdt álmatlanul a szobájában, és amikor elszenderedett, megérkeztek az álmai is.

Képszem vértől-tolltól mocskos arca átváltozik a hentes Paul képévé, azután visszaváltozik.

Felébredt a sötétben, de nem maradt abba, az arcok úgy lebegtek a mennyezeten, mint a hologramok. Most, hogy tudott beszélni, nem sikoltzott.

Fölkelt, csöndesen fölment a gróf műtermébe. Meggyújtotta a festőállvány két oldalán a tartókban a gyertyákat. A kész és félig befejezett portrék a falakon személyiséget nyertek alkotójuk halálával. Hannibal úgy érezte, mintha nyújtóznának, hogy utolérjék a gróf lelkét, és ezzel életben tartsák.

Nagybátyja megtisztított ecsetjei egy dobozban sorakoztak, a kréták és faszéndarabok a hornyolt tálcákon heverték. Lady Muraszaki képe eltűnt, az asszony a kimonóját is leakasztotta a szögről.

Hannibal széles mozdulatokkal kezdett rajzolni, ahogy a gróf tanácsolta, igyekezett szabadjára engedni magát, nagy, átlós, színes vonásokat húzott az újságpapírra. Nem működött. Hajnalban felhagyott az erőlködéssel, csak figyelte, hogy mit mutatott meg a keze.

21

Hannibal egy fatönkön ült egy folyóparti apró tisztáson, a kotót pengette, és egy hálóját szövő pókot figyelt. A pók, a pompás fekete-sárga golyóbis olyan szorgalmasan dolgozott, hogy rezgett a háló. Mintha izgalomba hozta volna a lantzene, mert miközben Hannibal a húrokat pengette, az állat ide-oda szaladgált hálóján ellenőrizte a zsákmányt. A fiú egy japán dallamot igyekezett eljátszani, de folyton melléfogott. Lady Muraszaki kellemes altjára gondolt, amikor angolul beszél, olykor a nyugati skálából hiányzó felhangokkal. Hol közelebb húzódott a háléhoz pengetés közben, hol távolabb. Lassú röptű bogár akadt a hálóba, a pók rohant, hogy összekötözze.

A levegő csöndes és meleg volt, a folyó tökéletesen sima. A part mellett vízibogarak szaladgáltak a felszínen, szitakötők cikáztak a nád fölött. Paul, a hentes, fél kézzel evezett, és hagyta, hogy kis csónakja a víz fölé hajló fűzfák irányába sodródjon. Tücskök ciripeltek Paul csalikosarában, odavonzottak egy vörös szemű legyet, amely elmenekült Paul mancsa elől, mikor a hentes megragadott egy tücsköt, hogy a horogra tűzze. A fűzek alatt vetette ki a horgot. A tollas úszó rögtön lemerült, a bot megelevenedett.

Paul kiemelte a halat, és a többiek mellé tette, amelyek vékony láncra fűzve lógtak a csónak oldaláról. Annyira lekötötte a hal, hogy csak félig-meddig hallotta a pengést. Lenyalta a halvért az ujjáról, és a fás part mentén a kis pallóhoz evezett, ahol a teherautóját leparkolta. A móló kezdetleges padján kibelezte a legnagyobb halat, és egy

vászonzsákba rakta néhány jégdarabbal együtt. A többi még élt a láncon, amelyet behúztak a stég alá, hátha így elrejtőzhetnek.

Pengett valami, egy félbetört dallam, ami nagyon távol esett Franciaországtól. Paul az autójára nézett, mintha gépi zörej lenne. Kezében a filéző késsel fölment a partoldalra, megvizsgálta a teherautót, ellenőrizte a rádió antennáját, szemügyre vette a kerekeket. Megnézte, zárva vannak-e az ajtók. Ismét hallotta a pendülést, a dallam folytatódott.

A hangot követve megkerült néhány bokrot, és kiért egy kis tisztásra. Ott ült Hannibal egy fatöngön, és a japán lanton játszott. A hangszer doboza egy motorbiciklinek támaszkodott. A fiú mellett rajztömb hevert. Paul azonnal visszament a teherautóhoz, hogy nincs-e gabona vagy cukor a benzinevezetékben. Hannibal föl sem pillantott, még akkor is játszott, amikor a hentes visszatért és megállt előtte.

- Paul Momund, „Finom Húsok” - mondta Hannibal. Látása kiélesedett, peremén vörös foltok jelentek meg, mint jégvirág az ablakon, vagy egy lencse szélén a fénytörés.

- Hát megszólaltál, kis kuka szemétláda? Ha belepisáltál a hűtőmbe, lecsavarom azt az elbaszott fejedet. Itt nincs *flic*, hogy segítsen rajtad.

- Rajtad sem segíthetnek. — Hannibal megpendített néhány húrt. — Amit tettél, megbocsáthatatlan. — Letette a lantot, és fölvette a vázlatfüzetét. Fölnézett Paulra, és a kisujját radírnak használva javított valamit a füzetben.

Lapozott egyet, fölállt, odanyújtotta az üres papírt a mészárosnak.

- írott bocsánatkéréssel tartozol egy bizonyos hölgynek. — Bűdösnek találta Pault. Mosatlan hajtól, faggyútól szaglott.

- Fiam, te hülye vagy, hogy idejöttél.

- Írd, hogy sajnálod, belátod a hitványságodat, és soha többé nem nézel rá, és nem szólítod meg a piacon.

- Hogy bocsánatot kérjek a japonaise-tól? - Paul elnevette magát. — Először beledoblak a folyóba, és egy kicsit megmoslak. — Megemelte a kését. — Azután talán levágom rólad a nadrágot, és adok neked valamit, ami nem fog tetszeni. — Közelebb lépett Hannibalhoz. A fiú a motorbicikli és a hangszertok felé hátrált. Hannibal megállt.

- Azt hiszem, a puncija felől érdeklődtél. Azon elméledtél, milyen irányban húzódik.

- Az anyádé? A japcsi puncik keresztben futnak! Meg kéne dugnod a kis japcsit, akkor meglátnád.

Paul közelebb rúgott, kinyújtva lapátkezét, hogy törjön és zúzzon, Hannibal pedig egyetlen mozdulattal kirántotta a lant tokjából a kurta, görbe kardot, és keresztben végigvágta Paul hasfalát.

- Ilyenforma?

A hentes ordítása visszhangzott a fák között, a madarak felröppentek. Paul a hasához kapott, és mikor elvette a kezét, vastagon véres volt. Lenézett a sebre, igyekezett egyben tartani magát, de a belei a kezébe csúsztak, azután kifolytak a tenyeréből. Hannibal oldalra lépett, elfordult és végighasította a vesetájékot.

- Netán párhuzamos a gerinccel?

Meglendítette a kardot, X-eket hasogatott Paulba. A hentes szeme tágra meredt a megdöbbenéstől, futni próbált, a következő vágás a kulcscsontot találta, egy verőér szisszenve köpte a vért Hannibal arcába. Két újabb csapás elmetszette az Achil-les-ínt. A hentes összerogyott, és bőgött, mint egy bika.

Hentes Paul a fatörzsnek támasztva ül. Még a karját sem tudja felemelni.

Hannibal az arcába nézett.

- Akarod látni a rajzomat? - Odanyújtja a vázlatfüzetet.

A rajzon a hentes Paul feje egy tányéron trónol, a hajában névkártyával. A kártyára azt írták: „Paul Momund, Finom Hú

sok". Paul látóterének széle sötétedni kezdett. Hannibal meglendítette a kardot, Paul előtt egy pillanatig oldalra dőlt a vi

lág, aztán megszűnt a vérnyomás, és leszállt a sötétség.

Hannibal a saját sötétségében Mischa hangját hallja, amikor a hattyú elindul feléjük, és hangosan mondja:

- Oóó, Anniba'!

A délután megfakult. Hannibal sokáig maradt az alkonyatban, a szemét lehunyva támaszkodott a fatörzsnek, amelyen a hentes feje állt. Kinyitotta a szemét, és hosszú percekig ült. Végül fölállt, és odament a stéghez. A halakat vékony láncra fűzték. Miközben nézte, megdörgölte a nyakán a heget. A láncon lebegő halak még éltek. Bevizezte a kezét, mielőtt hozzájuk ért, azután egyenként szabadon engedte őket.

- Menjetek! - mondta. - Menjetek! - Az üres láncot jó megszire behajította a folyóba.

A tücsköket is szabadon engedte.

- Menjetek, menjetek! — mondta nekik. Belenézett a vászonzsákba, meglátta a kibelezett nagy halat, és összefutott a szájában a nyál.

- Nyamm! — mondta.

22

Hentes Paul erőszakos halálát nem sokan siratták meg a kisvárosban, ahol a megszállás idején a megtorló nácik agyonlőtték a polgármestert és számos városatyát, mert együttműködtek a Résistance-szal.

Paul nagyobbik fele egy bádoggal borított asztalon feküdt a Roget Temetkezési Vállalatnál, amelynek Lecter gróf volt legutolsó kliense. Alkonyatkor megállt a Roget előtt egy fekete Citroen Traction Avant. Az ajtónál posztoló csendőr sietve kinyitotta az autó ajtaját.

- Jó estét, felügyelő úr!

Elegáns, negyvenes, öltönyös ember szállt ki az autóból. Barátságos biccentéssel viszonzta a csendőr feszes tisztelgését, majd visszafordult a kocsához, és odaszólt a sofőrnek meg a hátul ülő rendőrnek:

- Vigyétek a dobozokat az őrszobára!

A felügyelő a balzsamozó szobában találta a temetkezési vállalat tulajdonosát, Monsieur Roget-t és a csendőrparancsnokot, csapok, tömlők, zománcozott felületek, üvegezett szekrényekben tartott eszközök között.

A parancsnok felragyogott, mikor meglátta a párizsi nyomozót.

- Popil felügyelő! Örülök, hogy eljött. Ön nem emlékszik rám, de...

A felügyelő megnézte magának. — Dehogynem emlékszem, Balmain parancsnok.

Maga hozta De Raist Nürnbergbe, és mögötte ült a tárgyalás alatt.

- Maga pedig tanúskodott. Megtisztel minket, uram.

- Mink van?

Laurent, a temetkezési vállalkozó segédje, visszahajtotta a lepedőt.

A hentes Paul maradványa még mindig ruhában volt. Hosz-szú, átlós vágások futottak végig rajta ott, ahol a szövetet nem itatta át a vér. A feje hiányzott.

- Paul Momund, legalábbis a nagyobbik fele — mondta a parancsnok. — Ez az aktája?

Popil bólintott.

- Kurta és ronda. Zsidókat szállított el Orléans-ból. — Megnézte a hullát, körüljárta, fölemelte a kezét és karját, a primitív tetoválás most pirosabbnak tűnt a fakó bőrön. Szórakozott volt a hangja, mintha magával beszélgetne.

- A kezén sebhelyek, amelyek a védekezés következményei, de az ujjpercek zúzódásai több naposak. Nemrég verekedhetett.

- Azt gyakran megtette — jegyezte meg a temetkezési vállalkozó.

Közbevágott Laurent, a segéd.

- Múlt szombaton verekedett a kocsmában, kiverte egy ember meg egy lány fogát. — Rántott egyet a nyakán, hogy mutassa, mekkorákat ütött a hentes. Haja meglibbent kicsiny fején.

- Listát kérek a legutóbbi ellenfeleiről — mondta a felügyelő. A tetem fölé hajolt, szaglászni kezdett. — Ugye, semmit nem csinált vele, Monsieur Roget?

- Nem, Monsieur. A csendőrpáncsnok kifejezetten megtiltotta...

Popil odaintette az asztalhoz. Laurent is vele ment.

- Abban, amit maga használ, van bármi, aminek ilyen a szaga?

- Ciánt érzek - mondta Roget temetkezési vállalkozó. - Először megmérgezték!

- A ciánnak pörkölt mandula illata van — jegyezte meg Popil.

- Ez olyan, mint az a fogfájás elleni szer - szólalt meg Laurent, és önkéntelenül megdörgölte az állkapcsát.

A temetkezési vállalkozó a segédjéhez fordult.

- Te kretén! Hol van itt fog?

- Igen. Szegfűszegolaj — szólt Popil felügyelő. - Parancsnok, idehívná a patikust a könyveivel?

A séf felügyelete mellett Hannibal megsütötte a halat breton tengeri sókéregben, zöldfűszerekkel, pikkelyestül. Miután kiemelte a sütőből, a séf a kése fokával megkocogtatta a kérget, amely széttört és pikkelyestől levált. A konyha megtelt csodálatos illattal.

- Elismerésem, Hannibal! — mondta a séf. — A hal legfinomabb része a pofája. Ami számos más teremtményre is igaz.

Amikor fölszeleteled az asztalnál, az egyiket a ház úrnőjének adod, a másikat a díszvendégnek. Természetesen, ha a konyhában eszed meg, mindkettő a tiéd.

Bejött Serge, hozta a piacról a zöldségeket. Nekilátott, hogy kicsomagoljon, és elrakja az ételt. Serge mögött csendesen bejött Lady Muraszaki.

- Láttam Laurent-t a Petit Zincben — mondta Serge. — Még nem találták meg a

hentesnek azt a ronda fejét. Azt mondta, hogy a hullát — ezt képzeljétek! — azzal a szegfűszegolajjal illatosították be, amit fogfájásra használnak. Azt mondta...

Hannibal észrevette Lady Muraszakit, és félbeszakította Serge-t.

- Igazán ennie kellene valamit, asszonyom! Ez nagyon-nagyon finom.

- Én pedig hoztam őszibarackfagyalaltot, friss őszibarackból! — tódította Serge.

Lady Muraszaki hosszan nézte Hannibalt. A fiú tökéletes nyugalommal mosolygott.

- Őszibarack! - mondta.

23

Éjfélkor Lady Muraszaki az ágyában feküdt. Az ablak nyitva volt, hogy a lágy szellő behozhassa az udvar sarkában virágzó mimóza illatát. Az asszony ledobta a takarót, hogy a levegő végigjárhassa a karját és a lábát. Nyitott szemmel nézte a sötét mennyezetet, és hallotta a szemhéjak leheletnyi percegését, mikor pislogott.

Lent az udvaron az öreg szelindek mocorgott álmában. Kitágult orrlyukakkal szimatolt. Néhány ránc jelent meg a homlokán, azután megnyugodott, és álmodott tovább kellemes álmokat vadászatról és vérről.

Lady Muraszaki fölött nyikorgott a padlás. Nem egér nyikkant, súly nehezedett a deszkára. Lady Muraszaki mély lélegzetet vett, és letette a talpát a hálószoza hideg kőpadlójára. Fölvette könnyű kimonóját, megérintette a haját, virágokat emelt ki a folyosó egyik vázájából, magához vett egy viharlámpát, és elindult fölfelé a padlásra.

A padlásajtóra faragott álarc rámosolygott. Az asszony kihúzta magát, rátette a kezét a faragott maszkra, és belökte az ajtót. A huzat a hátához nyomta a ruhát, egy picit meg is lökte. A padlás távoli sötétségében apró fény pislákol. Lady Muraszaki elindult feléje. Gyertyájának lángja figyelő nő-álarco-kon fénylett, a mögöttük lógó marionett-bábuk megborzongtak az asszony mozgásának szelétől. Ment a fonott kosarak és a Róberttel töltött évek címkeit viselő bőröndök mellett a családi oltár és a páncél felé, ahol gyertyák égtek.

Sötét tárgy állt az oltáron a páncél előtt. A gyertyafény kirajzolta a körvonalait. Az oltár mellé, egy ládára helyezte lámpáját, és rámeredt a hentes Paul fejére, amely egy sekély szui-ban, virágtartótálban állt. Paul arca tiszta és sápadt volt, az ajka ép, viszont az arca hiányzott, és a szájából egy kevés vér szivárgott a tálba, összegyűlt az alján, mint a víz egy virágkompozíció alatt. Paul hajához cédulát erősítettek, és azt írták rá szép betűkkel: *Momund, Boncherie de Qualité.*

Paul feje a páncél felé fordult, a szeme fennakadt, mintha a szamurájmaszkot bámulná. Lady Muraszaki is feltekintett, és japánul szólalt meg:

- Jó estét, Tisztelt Ősöm. Kérem, bocsássa meg ezt az alkalmatlan csokrot. Minden tisztelem mellett is meg kell jegyez nem, hogy nem erre a segítségre gondoltam.

Automatikusan fölvett egy fonnyadt virágot meg egy szalagot a padlóról, és a kimonó ujjába rejtette. Szeme ide-oda járt. A katana és a csatabárd a helyén volt. A rövidebb vakizasi hiányzott az állványról.

Egy lépést hátrált, odament a manzárdablakhoz, kinyitotta. Mélyet lélegzett. Hallotta a vér lüktetését a fülében. A szellő meglobogtatta a ruháját és a gyertyák lángját.

Halk zörgés hallatszott a nő-jelmezek mögül. Az egyik álarcnak szeme volt, és őt figyelte.

- Jó estét, Hannibal — mondta az asszony japánul. A sötétből ugyancsak japánul érkezett a válasz.

- Jó estét, Lady Muraszaki.

- Folytathatjuk angolul, Hannibal? Vannak ügyek, amelyeket inkább nem beszélnek meg ezen a nyelven az őszám jelenlétében.

- Ahogy óhajtja, asszonyom. Amúgy is kimerült a japán tudásom.

A fiú a lámpafénybe lépett, a rövid kard és egy tisztító kendő volt a kezében. Az asszony odament hozzá. A hosszú kard a tartón volt, a páncél előtt. Ha kell, elérheti.

- Használhattam volna a hentes kését is - mondta Hannibal. — Azért használtam inkább Maszamune-dono kardját, mert megfelelőbbnek tűnt. Remélem, nem haragszik. Biztosíthatom, egy karcolás sincs a pengén. A hentes olyan volt, mint a vaj.

- Féltelek.

- Kérem, ne aggódjon. Majd én elintézem... ezt.

- Nem kellett volna ilyet tenned miattam.

- Magam miatt tettem, mert ön mindent megérdemel, Lady Muraszaki. Önt nem terheli semmiféle felelősség. Azt hiszem, Maszamune-dono engedélyt adott a kardja használatára. Csakugyan döbbenetes fegyver.

Visszadugta a vakizasit a hüvelyébe, és miután tisztelgett a páncél előtt, visszahelyezte az állványára.

- Ön reszket — mondta. — Tökéletesen ura önmagának, mégis reszket, mint egy madár. Nem lett volna szabad virágok nélkül közelednem. Szeretem önt, Lady Muraszaki.

Lent az udvaron csak egyet rikoltott a francia rendőrautók kéthangú szirénája. A szelindek feltápáskodott és kiment ugatni.

Lady Muraszaki gyorsan odafordult Hannibalhoz, megfogta a kezét, az arcához emelte. Megcsókolta a fiú homlokát, majd suttogva unszolta:

- Gyorsan! Dörzsöld le a kezed! Csijónak van citromja a cse lédszobában!

Messze lent megdöndült a kopogtató.

24

Lady Muraszaki száz szívverésnyi ideig váratta Popil felügyelőt, mielőtt felbukkant a lépcsőn. A férfi a magas mennyezetű előcsarnok közepén állt a munkatársával, és felnézett az özvegyre a lépcsőfordulóban. Az asszony látta, hogy éber és nyugodt. Úgy állt a színes üveglak ólomszalag-hálója előtt, mint egy jóképű pók. Az ablak mögött végtelen volt az éjszaka.

Popil kissé hangosabban lélegzett Lady Muraszaki láttán. Az előcsarnok kupolája

felerősítette a hangokat, az asszony fülelt. Úgy ereszkedett le a lépcsőn, mintha nem is lépne. Keze eltűnt a kimonó ujjában.

Oldalt állt a vörös szemű Serge.

- Lady Muraszaki, ezek az urak a rendőrségtől jöttek.

- Jó estét.

- Jó estét, asszonyom. Elnézést, hogy ilyen későn zavarjuk. Szeretnék föltenni néhány kérdést az ön... unokaöccsének?

- Unokaöcsém. Láthatnám az iratait? — Keze lassan előbukkant a ruhaujjból. Végigolvasta az igazolvány minden betűjét, ellenőrizte a fényképet.

- POP-il, felügyelő?

- Po-PIL, Madame.

- A fényképen a Becsületrendet viseli, felügyelő úr.

- Igen, asszonyom.

- Köszönöm, hogy személyesen látogatott ide.

Friss, halvány illat csapta meg Popil orrát, amikor az asszony visszaadta az igazolványt. Lady Muraszaki az érkezése óta figyelte az arcát, meglátta az orrcimpák és a pupillák változását.

- Madame?...

- Muraszaki Sikibu.

- A méltóságos asszony Lecter grófné, de a japán címzés szerint Lady Muraszakinak szoktuk szólítani - mondta Serge, amikor annyira összeszedte a bátorságát, hogy megszólítson egy rendőrt.

- Lady Muraszaki, szeretnék önnel négyszemközt beszélni, azután pedig ugyanígy kikérdezném az unokaöccsét.

- Noha minden tiszteletem az ön hivataláé, attól tartok, ez lehetetlen, felügyelő úr — felelte Lady Muraszaki.

- O, Madame, ez teljességgel lehetséges — felelte Popil felügyelő.

- Szívesen látom az otthonunkban, és nyugodtan beszélhet velünk együtt is.

Hannibal leszólt a lépcsőfordulóból:

- Jó estét, felügyelő úr. Popil a fiú felé fordult.

- Fiatalember, szeretném, ha velem jönne.

- Természetesen, felügyelő úr. Lady Muraszaki odaszólt Serge-nek:

- Idehozná a kendőmet?

- Nem szükséges, Madame — mondta Popil. - Nem kell velünk jönnie. Holnap reggel kihallgatom, Madame. Nem fogom bántani az unokaöccsét.

- Nem lesz semmi baj, mylady — szólt Hannibal.

Lady Muraszaki megkönnyebbülésében kicsit kevésbé szorította a csuklóit a ruha ujja alatt.

A balzsamozó szoba sötét volt, és a mosogató felől hallatszó lassú csöpögést leszámítva néma is. A felügyelő az ajtóban állt Hanniballal, a vállukon és a cipőjükön megült az eső.

Momund itt volt. Hannibal érezte a szagát. Várta, hogy Po-pil fölkapcsolja a villanyt, érdekelte, hogy a felügyelő mennyi időt tekint drámai szünetnek.

- Gondolod, hogy fölismernéd Paul Momundot, ha megint látnád?

- Igyekszem, felügyelő úr.

Popil fölkapcsolta a villanyt. A temetkezési vállalkozó levette Momund ruháit, és az utasításnak megfelelően egy papírzsákban helyezte el őket. Otromba öltésekkel rávarrt a felhasított hasra egy gumi esőkabátból vágott darabot, a hiányzó fej helyére törülközőt terített.

- Emlékszel a hentes tetoválására? Hannibal megkerülte a hullát.

- Igen. Bár nem olvastam el.

A tetem fölött Popil felügyelőre nézett. Látta a rendőr szemében az értelem lefojtott izzását.

- Mit jelentsen ez? — kérdezte a felügyelő.

- Ez itt az enyém, de hol a tiéd?

- Nem inkább azt akarja mondani: *Ez itt a tiéd, de hol az enyém?* Ez itt az első gyilkosságod, de hol az én fejem? Nem gondolod?

- Azt gondolom, hogy ez nem méltó önhöz. Legalábbis remélem. Arra számított, hogy a jelenlétemben a holttest vérezni kezd?

- Mit mondott a hentes a hölgynek, amitől elveszítetted a fejedet?

- Nem veszítettem el, felügyelő úr. A hentes mindenkit sértegetett, aki hallotta, engem is beleértve. Otromba volt.

- Mit mondott, Hannibal?

- Megkérdezte, hogy a japán puncik keresztbe állnak-e, felügyelő úr. És úgy köszönt: „Hé, japonaise!”

- Keresztbe. — Popil felügyelő végighúzta a kezét a varrás fölött, csaknem érintve a bőrt. — Keresztbe, mint ez? — Keresett valamit Hannibal arcán. Nem találta. Semmit nem talált, így még egy kérdést tett föl.

- Milyen érzés holtan látni?

Hannibal a nyakat takaró törülközőre pillantott.

- Semmilyen - mondta.

Az őrszobán fölállított hazugságvizsgáló volt az első, amit a lakisi csendőrök láttak, úgyhogy kíváncsiak is voltak rá. A kezelője, aki Popil felügyelővel érkezett Párizsból, hosszasan állítgatta, nem utolsó sorban a hatás kedvéért. A rádiócsövek bemelegedtek, a szigetelés a forró vatta szagával egészítette ki az izzadtságot és a cigarettafüstöt. Aztán a felügyelő, aki a gépet ligyelő Hannibalt figyelte, mindenkit kizavart a szobából, nem maradhatott más, csak a fiú, ő és a kezelő. A szerkezetet rákötötték Hannibalra.

- Mondd meg a neved — szólt a kezelő.

- Hannibal Lecter. — A fiú hangja rozsdás volt.

- Hány éves vagy?

- Tizenhárom.

A szerkezet tollban végződő karjai simán futottak a papírhengeren.

- Mióta laksz Franciaországban?

- Hat hónapja.
- Ismerted Paul Momund hentest?

- Sosem mutattak be minket egymásnak. A karok meg sem rezzentek.
- De tudtad, hogy kicsoda.
- Igen.
- Volt-e nézeteltérésed, azaz összeverekedtél-e Paul Momunddal a csütörtöki piacon?
- Igen.
- Iskolába jársz?
- Igen.
- Megkövetelik az iskolában az egyenruhát?
- Nem.
- Van valami tudomásod Paul Momund haláláról, ami terhel?
- Ami terhel?
- Korlátozd a válaszaidat igenre vagy nemre.
- Nem.

A csúcsok és völgyek egyenletesek voltak a papíron. Nem nőtt a vérnyomás, nem lett szaporább a szívverés, a lélegzés egyenletes, nyugodt volt.

- Tudod, hogy a hentes halott.
- Igen-

A kezelő több gombot beállított a masinán.

- Tanultál matematikát?
- Igen.
- Tanultál földrajzot?
- Igen-
- Láttad Paul Momund holttestét?
- Igen.
- Te ölted meg Paul Momundot?
- Nem.

A tintavonalak nem ugrottak ki. A kezelő levette a szemüvegét, intett Popil felügyelőnek, jelezte, hogy vége a vizsgálatnak.

Hosszas priusszal rendelkező, közismert orleans-í betörő váltotta fel Hannibalt a székben. A tolvaj várakozott, miközben Popil felügyelő és a hazugságvizsgáló gép kezelője értekeztek egymással odakint a folyosón.

Popil szétterítette a papírt.

- Bóvli!
- A fiú semmire sem reagál — mondta a kezelő. - Eltompult háborús árva, vagy pedig szörnyű önuralma van.
- Szörnyű — mondta Popil.
- Először a tolvajt akarja kihallgatni?
- O nem érdekel, de azért vizsgáld meg. Én pedig talán megütöm néhányszor a fiú előtt. Tudsz követni?

A faluba vezető lejtős úton motorbicikli gurult leoltott fényszóróval, kikapcsolt

motorral. A motoros fekete overallt és fekete sísapkát viselt. A motor némán bekanyarodott a kihalt főtér túlsó végén, rövid időre eltűnt egy postakocsi mögött, amely a posta előtt parkolt, azután tovább gurult. A motoros erősen taposta a pedált, de a motort nem rúgta be, amíg a faluból kivezető, meredek emelkedőhöz nem ért.

Popil felügyelő és Hannibal az őrszoba parancsnoki irodájában ültek, egymással szemben. Popil felügyelő elolvasta a rendőrfőnök gyomoridegesség elleni Canzonflatjának címkéjét, és arra gondolt, hogy be kéne vennie egy adag szirupot.

Azután lerakta a hazugságvizsgáló tekercsét az asztalra és meglökte az ujjával. A szalagon apró csúcsok sorakoztak, mint a dombok egy felhők takarta orom tövében.

- Te ölted meg a hentest, Hannibal?

- Én is kérdezhetek valamit?

- Igen.

- Párizsból sokáig tart ide az út. Hentesek megölésére szakosodott?

- Háborús bűntettekre, és Paul Momundot jó néhánnyal gyanúsítottuk. A háborús bűnök nem értek véget a háborúval, Hannibal. — Elhallgatott, elolvasta a hirdetést a hamutartó ösz-szes felületén. — Talán jobban megértem a helyzetet, mint gondolnád.

- Milyen az én a helyzetem, felügyelő úr?

- A háborúban árvultál el. Intézetben éltél magányosan, a családod halott. És végül mindenért megkaptad a kárpótlást a gyönyörű mostohaanyádban. — Hannibal vállára tette a kezét, hogy megteremtse a kapcsolatot. — Már az illata is elkergette a tábor szagát. Azután a hentes mocskot köpköd rá. Ha megölted, azt meg tudom érteni. Mondd meg. Együtt meg tudjuk magyarázni a bírónak... Hannibal hátrahúzódott a székből, el Popil kezétől.

- *Már maga az illata is elkergette a tábor szagát?* Megkérdezhetem, felügyelő úr, hogy szokott-e verseket írni?

- Te ölted meg a hentest?

- Paul Momund magát ölte meg. Ostobaság és otrombaság okozta a halálát.

Popil felügyelő jelentős tapasztalattal és ismerettel rendelkezett az iszonyat terén. Ez volt, amire várt, ez az alig észrevehetően megváltozott hangszín. Csak az a meglepő, hogy egy fiú testéből jön.

Ezt a hullámhosszt még nem hallotta, de fölismerte benne a Másikat. Egy ideje már nem érezte a vadászat izgalmát, a másik agy ellenszegülését. A fejbőrében és az alkarjában érezte. Ezért élt.

Énjének egyik része azt kívánta, bár a kinti tolvaj gyilkolta volna meg a hentest. Egy másik rész azt fontolgatta, mennyire lesz magányos és társtalan Lady Muraszaki, ha a gyerek intézetbe kerül.

- A hentes horgászott. Vér és pikkelyek voltak a késén, halat viszont nem találtak nála. A séf azt mondja, hogy prima halat hoztál vacsorára. Hogy szerezted a halat?

- Horgászással, felügyelő úr. Be szoktunk etetni a csónakháznál. Megmutatom, ha akarja. Felügyelő úr, maga választotta a háborús bűnösöket?

- Igen.

- Mert a családja elpusztult a háborúban?

- Igen.

- Megkérdezhetem, hogyan?

- Néhányan harcban. Másokat keletre hurcoltak.
- Elkapta azokat, akik ezt tették?
- Nem.
- De a vichy-i kormány emberei voltak, akárcsak a hentes.
- Igen.
- Lehetünk teljesen őszinték egymással?
- A legnagyobb mértékben.
- Nagyon sajnálja, hogy Paul Momund meghalt?

A főtér túlsó oldalán előbukkant egy lombos mellékutcából a városka borbélyja, M. Rubin, hogy szokása szerint megsétáltassa apró terrierjét. M. Rubin, miután egész nap a vendégeivel trécselt, este a kutyájával beszélgetett. Elhúzta a kutyát a posta előtti füves sávtól.

- A fűvön kéne elvégezned a dolgodat, Felipe, ahol senki nem látja! — mondta M. Rubin. — Itt tövig van nyírva. Nincs pénzed. Nekem kell fizetni.

A hivatal előtt egy oszlopra postaládát szereltek. A kutya pórázt megfeszítve igyekezett a ládához, és fölemelte a hátsó lábát.

Mivel egy arcot látott a postaláda fölött, Rubin köszönt:

- Jó estét, Monsieur! — a kutyának meg azt mondta: — Vigyázz, nehogy bepiszkítsd a Monsieurt! - Felipe nyüszített, és Rubin észrevette, hogy a másik oldalon nincsenek lábak a postaláda alatt.

A motorbicikli annyira felgyorsult az egysávos kövesúton, hogy kis híján hagyta fényszórójának halvány sugarát. Egyszer, amikor autó közeledett a másik oldalon, a motoros elbújt az út menti fák mögött, amíg az autó féklámpái el nem tűntek.

A chateau sötét szerszámos kamrájában kialudt a fényszóró, a motor kattogva hűlni kezdett. Lady Muraszaki levette a fekete sísapkát, és vaktában feltűzte a haját.

Rendőrségi elemlámpák fénysugarai keresztezték egymást Paul Momund fején, amely a postaládán trónolt. A hajvonal alá a *Boche* szót írták. Kései korhelyek és éjszakai munkások csődültek oda báméskodni.

Popil felügyelő közel vitte Hannibalt a fejhez, és a halott arcát megvilágító fényben figyelte a fiút. Semmiféle változást nem látott a vonásain.

- A Résistance végül csak megölte Momundot — mondta a borbély, és mindenkinek elmagyarázta, hogyan talált rá, gondosan kihagyva a kutya helytelenkedését.

Néhányan úgy vélték a tömegben, hogy Hannibalnak nem kéne ezt látnia. Egy idősebb hölgy, hazafelé tartó ápolónő, hangosan ki is mondta.

Popil rendőrautóval küldte haza. Hannibal rózsás hajnali fényben érkezett meg, vágott néhány szál virágot, és mielőtt bement a házba, nagyság szerint elrendezte őket a markában. A vers, amellyel a virágokat átadta, akkor született meg benne, amikor egyenletesre vágta a szárazakat. A műteremben megtalálta Lady Muraszaki még nedves ecsetjét, azzal írta le:

*Ej ígém ragyog
Új őszi holdfényében.*

Melyikük a szebb?

Nappal aludt egy jót. Mischáról álmodott, a háború előtti nyárról, mikor a dadus kitette a babakádat a vadászház kertjébe, hogy a nap melegítse föl a vizet. A káposztalepkék körberöpködtek a vízben ülő Mischát. Hannibal levágta neki a padlizsánt, és a baba magához ölelte a naptól meleg, lila termést.

Amikor fölébredt, cédulát talált az ajtóban és egy fürt lila akácot. Ez állt a papíron: *Az ember a gémet választja, ha békák veszik körül.*

26

Csijo készült, hogy visszautazzon Japánban, és közben a japán nyelv alapjait gyakorolta Hanniballal, abban a reményben, hogy a fiú majd cseveghet Lady Muraszakival, enyhítve az angol nyelvhasználat unalmán.

Tanítványa tehetségesnek bizonyult a verses társalgás Heian-hagyományában, Csijo gyakorolta vele a verselést, miután bizalmasan bevallotta neki, hogy leendő férjének műveltségében itt komoly hézagok tátognak. Megeskette Hannibalt, hogy vigyáz Lady Muraszakira, változatos esküket tetetett le vele olyan tárgyakra, amelyekről úgy gondolta, hogy a nyugatiak szentnek tartják őket. A padláson álló oltárnál is megeskette, továbbá véresküt vett tőle, amihez tüvel megszúrták az ujjukat.

Ám kívánsággal nem állíthatták meg az időt. Amikor Lady Muraszaki és Hannibal összecsomagolt a párizsi költözéshez, Csijo a japán útra csomagolt. Serge és Hannibal a Gare de Lyonon fölrakták Csijo bőröndjét a vonatra, amely a hajóig szállítja. Közben Lady Muraszaki a vonaton ült a lánnyal és az utolsó percig fogta a kezét. Külső szemlélő érzéketlennek vélte volna őket, amikor végül meghajoltak egymás felé.

Hazafelé menet Hannibálnak és Lady Muraszakinak nagyon hiányzott Csijo. Ketten maradtak.

A párizsi lakosztály, amelyből Lady Muraszaki apja a háború előtt költözött ki, nagyon japános volt az árnyék és a lakkozás finom kölcsönhatásaival. Ha a huzatokból sorra kihámozott bútorok fel is idézték Lady Muraszakiban az apja emlékét, ő ezt semmivel sem árulta el.

Hanniballal együtt felkötötték a súlyos függönyöket, beengedték a napfényt. Hannibal lenézett a Place de Vosges-re, amely fényével, tágasságával, melegpiros tégláival egyike volt Párizs legszebb tereinek, noha a park még elvadult a háborútól.

Lent, ezen a téren tört lándzsát II. Henrik Diane de Poitiers színeiben; itt szerezte végzetes sebéit, amikor egy szilánk a szemébe fűrődött, és maga Vesalius sem tudta megmenteni.

Hannibal behunyta a fél szemét és igyekezett kiszámítani, hol esett el Henrik; valószínűleg éppen ott, ahol Popil felügyelő áll, kezében cserepes növényvel, és fölnéz az ablakokra. Hannibal nem integetett.

- Azt hiszem, látogatót fog kapni, mylady — szólt hátra a válla fölé.

Lady Muraszaki nem kérdezte, ki az. Amikor fölhangzott a kopogtatás, várt egy percet,

mielőtt kinyitotta az ajtót.

Popil a virág mellett egy csomag édességet is hozott Fauchon-tól. Némi zavar támadt, amikor úgy igyekezett levenni a kalapját, hogy mindkét kezében csomagokat tartott. Lady Muraszaki vette le helyette a kalapját.

- Isten hozta Párizsban, Lady Muraszaki. A virágárus megesküdt, hogy ez a növény jól megél majd a teraszán.

- Terasz? Gyanítom, hogy nyomoz utánam, felügyelő — máris tudja, hogy van teraszom.

- Nemcsak az. Tudom, hogy van egy előszoba, és erősen gyanítom egy konyha jelenlétét is.

- Tehát szobáról szobára kutat?

- Igen, ez a módszerem, szobáról-szobára haladok.

- Amíg megérkezik, hova is? — Láta, hogy a rendőr kissé elpirul, ezért inkább békén hagyta. — Ne tegyük ezt a fénybe?

Hannibal éppen a páncélt csomagolta ki, amikor beléptek. A láda mellett állt, kezében a szamuráj álarccal. A testét nem fordította Popil felé, csak a fejét, és mint egy bagoly, úgy nézett a rendőrré. Amikor észrevette Lady Muraszaki kezében Popil kalapját, felbecsülte a nyomozó fejét. Az átmérője 19,5 centiméter lehet, a súlya 6 kiló.

- Fölvetted valaha is az álarcot? — kérdezte Popil felügyelő.

- Nem vagyok méltó rá.

- Ebben nem vagyok biztos.

- Fel szokta tenni a kitüntetéseit, felügyelő úr?

- Csak hivatalos alkalmakra.

- Fauchon-csokoládé! Milyen figyelmes, felügyelő úr. Ezek elveszik a tábor szagát.

- De a szegfűszegolajét nem. Lady Muraszaki, meg kell beszélnünk az ön tartózkodási engedélyét.

Popil és Lady Muraszaki a teraszon beszélgetett. Hannibal az ablakból figyelte őket, és helyesbítette korábbi megfigyelését. Popil kalapjának átmérője húsz centiméter. Beszélgetés közben Popil és Lady Muraszaki többször változtatta a növény helyét, hogy más-más szögből essék rá a fény. Ügy látszik, csinálniuk kellett valamit.

Hannibal nem folytatta a páncél kicsomagolását. Letérdelt a láda mellé, rátette a kezét a vakizasi rájabőrrel bevont markolatára. Az álarc szemnyílásán át nézte a felügyelőt.

Láta, hogy Lady Muraszaki fölnevet. Popil felügyelő nyilván megpróbált könnyednek mutatkozni. Hannibal szerint az asszony előzékenységből nevetett. Miután visszajöttek, Lady Muraszaki egyedül hagyta őket.

- Hannibal, a nagybátyád haláláig igyekezett kideríteni, mi történt a húgoddal Litvániában. Én is megpróbálkozhatok a kinyomozásával. Nehéz bármit is megtudni manapság a Baltikumban — a szovjetek hol együttműködnek, hol nem. De nem hagyom elaludni a kérdést.

- Köszönöm.

- Mire emlékszel?

- A vadászházban laktunk. Volt egy robbanás. Emlékszem, hogy katonák szedtek föl, és harckocsin utaztam a faluig. Azt nem tudom, hogy a kettő között mi történt. Igyekszem emlékezni. De nem megy.

- Beszéltem Dr. Rufinnal.
A fiú nem reagált látható módon.

- Semmilyen részletet nem volt hajlandó elárulni a veled folytatott beszélgetésről.
Ismét semmi.

- De azt mondta, hogy nagyon aggódsz a húgod miatt, ami természetes. Azt mondta, idővel visszatérhet az emlékezeted. Ha bármi is eszedbe jut, kérlek, szólj nekem.
Hannibal kitaratóan nézett a felügyelőre.

- Miért is ne tenném? — Bár hallhatná egy óra ketyegését. Jó lenne egy órát hallani.

- Amikor a... Paul Momund-féle eset után beszélgettünk, mondtam, hogy elveszítettem rokonaimat a háborúban. Nagy erőfeszítésembe kerül erre gondolni. Tudod, miért?

- Mondja meg, felügyelő úr, hogy miért.

- Mert úgy gondolom, hogy megmenthettem volna őket. Borzalmas lenne találni valamit, amit nem tettem meg, amit megtehettem volna. Ha neked ugyanilyen félelmeid vannak, ne lökj félre semmilyen emléket, ami hasznos lehet Mischá-nak. A világon mindent elmondhatsz nekem.

Bejött Lady Muraszaki. Popil fölállt és témát változtatott.

- A Lycée jó iskola, és megérdemled, hogy oda járj. Ha segíthetek, megteszem. Időről-időre benézek majd az iskolába, hogy lássam, hogy haladsz.

- De jobban szeretne inkább ide látogatni — mondta Hannibal.

- Ahol mindig szívesen látják — tette hozzá Lady Muraszaki.

- Visszontlátásra, felügyelő úr — köszönt el Hannibal.

Lady Muraszaki kikísérte Popilt, és haragosan tért vissza.

- Tetszik Popil felügyelőnek, látom az arcán — mondta Hannibal.

- És mit láthat ő a te arcodon? Veszedelmes dolog ugratni.

- Unalmasnak fogja találni.

- Téged talállak otrombának. Nem jellemző rád. Ha goromba akarsz lenni egy vendéghez, a saját házában csinálj ilyet — mondta Lady Muraszaki.

- Lady Muraszaki, én itt szeretnék maradni önnel.
Az asszonyból elszállt a harag.

— Nem. Együtt töltjük a szabadságot, a hétvégéket, de neked be kell költöznöd az internátusba, úgy, ahogy a szabályok meg követelik. Tudod, hogy a kezem mindig a szíveden lesz. — És odatette a tenyerét.

A szívén. A kéz, amely Popil kalapját fogta, most az ő szívén van. A kéz, amely megragadta a hentes haját, a fejet egy zsákba dobta, és elhelyezte a postaládán. A szíve dobog a tenyér alatt. Az asszonynak kifürkészhetetlen volt az arca.

A békákat még a háború előtt tartósították formaldehidben, ezért a belszervekből régen kifakultak a színek. Hat diákra jutott egy a rossz szagú laboratóriumban. Körülállták a tányérokat, amelyen az apró tetem pihent, az asztalt ellepte a rajzoláshoz elhasznált radír maszatos morzsaléka. Hideg volt a teremben, mert a szén még mindig hiányzott, és

néhány fiú levágott ujjú kesztyűt viselt.

Hannibal odajött, megnézte a békát, majd visszament a padjába dolgozni. Kétszer tette meg az utat. Bienville professzor mindenkire gyanakodott, aki a terem végében ült le. Oldalról közelítette meg Hannibalt, és gyanúja beigazolódott, amikor azt látta, hogy a fiú egy arcot vázol a béka helyett.

- Hannibal Lecter, te miért nem rajzolod a békát?

- Mert már befejeztem, uram, — Hannibal fölemelte a felső lapot és alatta ott volt a béka pontos rajza, anatómiailag helyes testtartásban, ugyanúgy körülírva, mint Leonardo rajza az emberről. A zsigereket satírozás és árnyékolás tette térhatásúvá.

A professzor jól megnézte magának Hannibalt. Megigazította műfogsorát a nyelvével, és azt mondta.

- Elviszem a rajzot. Ezt látnia kell valakinek. Dicséretet kapsz érte. — Visszafordította a legfelső lapot, az arcra nézett.

- Ki ez?

- Magam sem tudom, uram. Egy arc, amelyet valahol látam.

Valójában Vladis Grutas arcát rajzolta, de nem tudta a nevét. Ezt az arcot látta a holdon és az éjszakai plafonon.

Egy évnyi szürke fény az osztály ablakában. De legalább volt annyira szórt fény, hogy rajzolni lehessen mellette, és a terem a szerint változott, ahogy az oktatók az új és új rajzolni valót tették le eléje.

Aztán végre egy tanítási szünet.

Lady Muraszakinak különösen fájt a veszteség a gróf halálát és a Csijo távozását követő első ősön. Mikor még élt a férje, úgy szervezte, hogy a chateau melletti réten, a szabad ég alatt vacsorázzanak, ahonnan ő, Lecter gróf, Hannibal meg Csijo együtt nézhették az őszi holdat és hallgathatták az őszi rovarokat.

Most a párizsi lakosztály teraszán felolvasta Hannibálnak Csijo levelét az esküvői előkészületekről, aztán figyelték a télő holdat, de tücsköket nem hallottak.

Hannibal korán reggel összehajtotta a nappaliban fölállított táborigyát, és keresztülbiciklizett a Szajrán, a Jardin des Plantes-hoz, ahol most is meglátogatta az állatkertet. Megnézte a hirdetéseket, és talált köztük egy kézzel írott címet.

Tíz perccel később a Place Monge és a Rue Ortolan sarkán megtalálta a boltot: *Poissons Tropicaux, Petits Oiseaux, et Ani-maux Exotiques*.

Hannibal elővett egy apró mappát a nyeregtáskából és bement.

Akváriumok és kalitkák sorakoztak a kis kirakatban, csicser-gés, csivitelés hallatszott, hörcsögök kereke surrogott. A levegőt betöltötte a gabona, a meleg toll és a haltáp szaga.

A pénztárgép melletti kalitkából nagy papagáj üdvözölte Hannibalt japánul. Koros, kellemes arcú japán férfi jött elő a bolt hátuljából, ahol főzött.

- *GomenkudaszaP*. — kérdezte Hannibal.

- *Irassaimasze*, Monsieur.

- *Irassaimasze* Monsieur — rikácsolta a papagáj.

- Van eladó szuzumusija, Monsieur?

- *Non, je suis désolée*, Monsieur — felelte a tulajdonos.

- *Non, je suis désolée*, Monsieur — ismételte a papagáj.

A tulajdonos mérgesen nézett a madárra, és angolra váltott, hogy zavarba hozza az arcátlan kajdácst.

- Kiváló harci tücskeim vannak széles választékban. Vad harcosok, mindig győznek, közismertek minden tücsök-összejöveteleken.

- Egy japán hölgynek szánám az ajándékot, aki fájón nélkülözi a szuzumusi dalát ebben az évszakban — mondta Hannibal. — Közönséges tücsök nem megfelelő.

- Sosem javasolnék francia tücsköt, amelynek dala legfeljebb a hozzá társított évszak miatt kellemes. De hát nincs eladó szu-zumusim. Talán örülne egy papagájnak, amelynek széleskörű japán tudása van, és kifejezései átfogják az élet minden területét.

- Nincs véletlenül egy saját szuzumusija?

A tulajdonos egy pillanatra a távolba meredt. Az új Köztársaságban egyelőre ködösek voltak a rovarok és petéik importjára vonatkozó törvények.

- Szeretné hallani?

- Nagy megtiszteltetés lenne — felelte Hannibal.

A tulajdonos eltűnt a bolt végében egy függöny mögött, aztán egy kicsi tücsökkalitkával, egy uborkával és egy késsel tért vissza. A kalitkát a pultra helyezte, a mohón figyelő papagáj szeme láttára vágott egy vékony szelet uborkát, majd a kalitkába tolt. Egy pillanat múlva megszólalt a szuzumusi száncsengőre emlékeztető, tiszta hangja. A tulajdonos üdvözült arccal hallgatta a dallamot.

A papagáj igyekezett képességei szerint utánozni a tücsök dalát. Mivel semmit nem kapott az ismételt és lármás utánzásért, gyalázkodni kezdett, és úgy tombolt, hogy Elgar bácsira emlékeztette Hannibalt. A boltos takarót borította a kalitkára.

- *Merdel* — közölte a papagáj a takaró alól.

- Mit gondol, bérelhetnék egy szuzumusit, mondjuk úgy, hogy kölcsönvehetném egy-egy hétre?

- És miféle bért fizetne érte? — kérdezte a tulajdonos.

- Cserére gondoltam — mondta Hannibal. Elővett a mappából egy apró toll- és tusrajzot, amely hajlott fűszálon kapaszkodó bogarat ábrázolt.

A tulajdonos óvatosan, a szélénél fogta meg a rajzot, és a fény felé fordította, majd a pénztárgépnek támasztotta.

- Érdeklődhetnék a kollégáim között. Vissza tudna jönni az ebédidő után?

Hannibal sétálgatott, a piacon vett egy szilvát és megette. Volt itt vadászsport-bolt is, a kirakatában kitömött fejek, köztük egy hatalmas szarvú kőszáli kecske. A kirakat sarkában elegáns Holland & Holland duplacsövű puska támaszkodott. Csodálatos tusa volt; a fa mintha összenőtt volna a fémmel és együtt a kettőben volt valami a gyűrűző kígyó szépségéből.

A puska úgy volt előkelő és gyönyörű, ahogy Lady Muraszaki volt gyönyörű. A gondolat kínosan feszélyezte a trófeák szemének kereszttüzeiben.

A tulajdonos a tücsökkel várta.

- Visszahozná a kalitkát október végén?

- Semmiképpen sem élheti túl az őszt?

- Ha melegen tartja, télig is megmarad. Hozza vissza a kalitkát... a megfelelő időben. — Odaadta Hannibálnak az uborkát. - Egyszerre ne adja oda az egészséget a szuzumusinak

— mondta.

Lady Muraszaki imádkozás után kilépett a teraszra. Arcán még látszottak az őszi gondolatok.

Vacsora a fénylő félhomályban, az alacsony asztalon. Éppen a tésztánál tartottak, amikor a virágok alatti sötét rejtekben az uborkával föllelkesített tücsök rázendített kristályhangú dalára. Lady Muraszaki azt hitte, álmodik. A szuzumusi újból megszólaltatta tiszta csengettyűjét.

Lady Muraszaki látása kitisztult, és ő visszakerült a jelenbe. Hannibalra mosolygott.

— Látom, te és a tücsök együtt hangversenyeztek a szívemben.

- A szívem tánra kel örömeben, ha láthat téged, aki megta nítottál énekelni.

A szuzumusi énekére jött fel a hold. A terasz mintha vele együtt emelkedett volna a holdfény vonzásában, el a kísértetjárta földről egy olyan helyre, ahol nincsenek szellemek, ahol az is elég, ha együtt vannak.

Idővel majd elmondja, hogy a tücsköt csak kölcsönözte, hogy vissza kell vinnie, ha fogyni kezd a hold. Jobb, ha nem tartják meg késő őszig.

28

Lady Muraszaki elegánsan élte az életét, amihez szorgalom és ízlés kellett. Továbbá rendelkezésére állott a pénz, ami megmaradt, miután befizették a chateau örökösödési adóját. Bármit megadott volna Hannibalnak, amit csak kér, de a fiú nem kért semmit.

Róbert Lecter gondoskodott Hannibal taníttatásának minimumáról, de nem többről.

A fiú költségvetésének legkomolyabb eleme volt egy általa fogalmazott levél. A levelet *Dr. Gamil Jolipoli allergológus* írta alá, és arra figyelmeztette az iskolát, hogy Hannibal számára igen ártalmas a krétapor, tehát a lehető legtávolabb ültessék a táblától.

Tudta, amíg az osztályzatai kitűnőek, a tanárok nem igazán törődnek vele, hogy mit csinál, amíg a többi növendék nem követi a rossz példát.

Miután egyedül maradt az osztály végében, tinta- és tusrajzokat készíthetett madarokról, Muszasi Mijamoto stílusában, miközben fél füllel az előadást hallgatta.

Párizsban divatba jöttek a japán dolgok. A rajzok aprók voltak, illettek a párizsi lakások korlátozott falfelületeire, könnyen be lehetett csomagolni őket egy turistabőröndbe. Egy pecséttel szignálta őket, amelyen az „Örökkévalóság Nyolc Vonása” feliratot viselte.

A Latin Negyedben, a Rue Saints-Péres és a Rue Jacob apró képkereskedésekben volt kereslet a rajzaira, bár egyes boltok megkövetelték, hogy zárás után vigye be őket, mert a vevők nem tudhatták meg, hogy a grafikákat egy gyerek készíti.

Késő nyáron, amikor a napfény még tanítás után is megmaradt, a Luxembourg kertben zárásig a tavacskán úszó játékvit-

torlásokat rajzolta. Azután elment a St. Germainbe, hogy végigjárja a galériákat. Közeledett Lady Muraszaki születésnapja, ő pedig kiszemelt egy jade faragványt a Place Furstenbergen.

A vitorlások rajzát el tudta adni egy lakberendezőnek a Rue Jacobon, de a japán stílusú grafikákat fenntartotta egy gyanús galériának a Rue Saints-Péres-en. A rajzok hatásosabbak voltak paszpartuval, bekeretezve, és talált egy jó keretezőt, aki hitelezett

neki.

A képeket hátizsákban vitte a Boulevard Saint-Germain-re. A kávéházak előtt megteltek az asztalok a járdán, bohócok nyaggatták a járókelőket a Café Flore közönségének mulattatására. A folyóhoz közelebb eső utcácskákban, a Rue St. Benoit-ban és a Rue de l' Abbaye-ben még zárva voltak a dzsesszklubok, de az éttermek már kinyitottak.

Hannibal igyekezett elfelejteni a „Vértanúi ereklye” névre hallgató iskolai ebédet, és menet közben mohó érdeklődéssel vizsgálgatta az étlapot. Remélte, hogy hamarosan együtt lesz a pénz egy születésnap vacsorára. Tengeri sünt keresett.

Monsieur Leet a Galérié Leetből az esti programra készülve éppen borotválkozott, amikor Hannibal megnyomta a csengőgombot. A lámpák még égtek a képkereskedésben, noha a függönyöket már összehúzták. Leet olyan türelmetlen volt a franciákhoz, amilyen csak egy belga lehet, és mohón vágyott rá, hogy jól megkopassza az amerikaiakat, akiről úgy hitte, bármit el lehet adni nekik. A galériában divatos festőket, kisplasztikákat és régiségeket árultak, de ismert volt tengeri tájképeiről is.

- Jó estét, Monsieur Lecter — szólta Leet —, örülök, hogy látom. Remélem, jól van. Megkérném, várjon, amíg ládába rakok egy képet, mert még ma este fel kell adni az amerikai Philadelphiaiába.

Hannibal tapasztalata szerint az ilyen meleg üdvözlés rendszerint kíméletlen gyakorlatiasságot takar. Átadta Monsieur Leetnek a rajzait és a határozott kézzel írott árjegyzéket.

— Körülnézhetek?

- Csak nyugodtan.

Jó érzés volt távol kerülni az iskolától, és jó képeket nézegetni. Miután egy teljes délután a tóparton rajzolt csónakokat; a víz, a víz ábrázolásának problémái foglalkoztatták. Turner utánözhatatlan kódéire, színeire gondolt, miközben képtől képig ment, vizet és a víz fölötti levegőt keresve. Elérkezett egy állványra helyezett kis képhez, amelyen a Santa Maria della Salu-te előterében a napfényes Canal Grandé szikrázott.

Egy Guardi volt a Lecter-kastélyból. Hannibal ismerte, mielőtt igazán felismerte volna, emlék villant át a szemhéja mögött, és máris előtte volt a kép a keretben. Talán másolat. Fölvette, alaposabban megnézte. A bal felső sarokban barna pötytyök alkottak apró mintát. Kicsi korában hallotta, amikor a szülei arról beszéltek, hogy a kép „rókafoltos”, és utána hossz-szú percekig bámulta a Guardit, hogy felfedezze a képen a rókát, vagy legalább a tappanca nyomát. Ez nem másolat. A keret forró lett a markában.

Monsieur Leet lépett a boltba. Elkomorodott.

— Nem fogdossuk a képet, hacsak nem akarjuk megvenni. Tessék, a csekk. Elnevette magát.

— Szép summa, de nem elég a Guardira.

- Ma tényleg nem. Majd legközelebb, Monsieur Leet.

kezdett a Leet galéria ajtaján. Miután a tulajdonos beengedte, egyenesen a tárgyra tért.

- Honnan szerezte a Guardit?

- Kopniktól vettem, amikor felosztottuk az üzletet — válaszolta Leet. Megtörölgette az arcát, és arra gondolt, milyen ellenszenvesen franciás ez a Popil az izzasztó zubbonyában. — Azt mondta, egy finntól szerezte, de a nevét nem említette.

- Mutassa meg nekem a számlát — mondta Popil. — Magának meg kell, hogy legyen a lopott műkincsek hivatalos listája is. Azt is mutassa.

Leet összevetette a lopott dokumentumok listáját a katalógusával.

- Nézze, itt a lopott Guardit másképpen írják. Róbert Lecter a lopott festményt „A Santa Maria delle Salute látképe” címen vetette nyilvántartásba, én pedig „A Canal Grandé látképe” címen vásároltam meg.

- Bírósági végzésem van a kép lefoglalására, akármilyen is a címe. Adok elismervényt. Kerítse elő nekem ezt a „Kopnikot”, Monsieur Leet, és ebben az esetben számos kellemtelenséget takarít meg magának.

- Kopnik halott, felügyelő úr. Ebben a cégben volt a társam. Kopnik és Leetnek neveztük. De a Leet és Kopnik jobban hangzott volna.

- Magának megvannak Kopnik följegyzései?

- Talán az ügyvédjénél.

- Nézzen utána, Monsieur Leet. Alaposan! — mondta Popil. — Tudni akarom, hogy került ez a kép a Lecter-kastélyból a Leet galériába.

- Lecter — szólalt meg Leet. — Ez az a fiú, aki ezeket a rajzokat készíti?

- Igen.

- Döbbenetes! — mondta Leet.

- Igen, az — felelte Popil. - Kérem, csomagolja be nekem a képet.

Leet két nap múlva bukkant föl a Quai des Orfèvres-en egy csomó papírral. Popil úgy intézte, hogy üljön egy sort a folyosó végén, a kettes kihallgató előtt, ahol egy nemi erőszakkal gyanúsított egyén kihallgatása folyt, puffanásokkal és ordításokkal tagoltan. Popil tizenöt percig pácolta Leetet ebben a légkörben, csak azután vezette be a saját irodájába.

A képerkeskedő egy elismervényt adott oda neki. Ezen az állt, hogy Kopnik a Guardi-képet egy Emppu Makinen nevű embertől vette 8000 angol fontért.

- Maga ezt meggyőzőnek találja? — kérdezte Popil. — Mert én nem.

Leet megköszöri a torkát, és a padlót nézte. Teljes húsz másodperc telt el így.

- Az államügyész alig várja, hogy eljárást indítson maga ellen, Monsieur Leet. Tudta, hogy a lehető leghigorúbb kálvinista?

- A festmény...

Popil fölemelte a kezét, belefojtva Leetbe a szót.

- Szeretném, ha pillanatnyilag megfeledezne a problémájáról. Tegyük föl, be tudok avatkozni az ügybe, ha úgy akarom. A segítségére van szükségem. Nézze meg ezt. - Odaadott Leet-nek egy sűrűn gépelt átütőpapírt. — Ez azoknak a tárgyaknak a listája, amelyeket a Művészeti Bizottság Párizsba hozat a müncheni gyűjtőpontból. Valamennyi lopott műtárgy.

- Hogy kiállítsák őket a Jeu du Paume-ban.

- Igen, ott megtekinthetik azok, akik visszakövetelik őket. Második oldal, középtájt. Bekarikáztam magának.

- A *Sóhajok hídjá*, Bernardo Bellottótól. Harminchatszor harminc centiméteres, deszkára festett olajkép.

- Ismeri ezt a képet? — kérdezte Popil.

- Természetesen hallottam róla.

- Ha ez eredeti, akkor a Lecter-kastélyból vitték el. Tudja, ez az a híres párdarabja egy másik képnek a *Sóhajok Hídjáról*.

- Igen. Canaletto ugyanazon a napon festette le.

- Ezt is a Lecter-kastélyból lopták el, valószínűleg ugyanakkor, ugyanaz az ember — mondta Popil felügyelő. — Mennyiért tudná eladni a kettőt, mármint külön-külön?

- Négyszeres árért. Nincs épeszű ember, aki szétválasztaná őket.

- Akkor tudatlanságból vagy véletlenül választották szét őket. Két festmény a *Sóhajok Hídjáról*. Ha a tolvajnak még mindig birtokában lenne a másik, nem akarná visszaszerezni ezt a példányt? — kérdezte Popil.

- Nagyon valószínű.

- Nagy hírverés lesz majd e körül a kép körül, ha megjelenik a *Jeu de Paume* falán. Velem jön a kiállításra, és meglátjuk, ki jön oda szimatolni.

30

Lady Muraszaki meghívóval jutott be a *Jeu de Paume* múzeumba a hatalmas tömeg előtt, amely a Tuilériákban zsongva, türelmetlenül várta, hogy lássa a több mint 500 lopott műremeket, amelyeket a müncheni gyűjtőközpontból hozatott a Műemlékek, Műtárgyak és Levéltárak Szövetségének Bizottsága abban a reményben, hogy sikerül megtalálniuk a jogos tulajdonost.

Némelyik már harmadszor tette meg az utat Franciaország és Németország között, mert először Napóleon lopta el Németországból, elhozta Franciaországba, azután a németek lopták el és hazavitték, majd a Szövetségesek ismét Franciaországba szállították.

Lady Muraszaki a nyugati képek meghökkentő habarékával találkozott a *Jeu de Paume* földszintjén. A csarnok egyik vége — valóságos mészárszéke a függő Krisztusoknak — tele volt véres szentképekkel.

Megkönnyebbülten fordult a vidám „Villásreggeli” felé: pazar büféasztalt ábrázolt, ahol csupán egy spániel szolgálta ki magát a sonkából. Ezt a „rubensi iskolának” tulajdonított hatalmas vásznak követték: széles kiterjedésű rózsás hölgyek, pufók, szárnyas kisfiúktól környékezve.

Itt pillantotta meg Popil felügyelő Lady Muraszakit hamis Chanel-kosztümjében, karcsún és elegánsan, Rubens rózsaszín aktjai között.

Hamarosan Hannibalt is észrevette, amint fölfelé jön a lépcsőn. A felügyelő nem mutatkozott, csak figyelt.

Aha, most fedezték fel egymást, a szépséges japán hölgy és a gyámoltja. Popil érdekelte az üdvözlés; egymástól néhány lépésre megálltak, és noha nem hajoltak meg, egy mosollyal jelezték, hogy észrevették a másikat. Azután kart-karba öltve mentek tovább. Az asszony megcsókolta Hannibal homlokát, megérintette az arcát, majd azonnal

élénk társalgásba kezdtek. Éppen ott köszöntötték egymást, ahol Caravaggio Holofernést lefejező Juditjának jó másolata lógott. Popil a háború előtt jót mulatott volna. Most borzongott a tarkója.

Popil elkapta Hannibal pillantását, és a bejárat melletti kis iroda felé biccentett, ahol Leet várakozott.

- A müncheni gyűjtőközpont azt mondja, hogy a képet más fél éve kobozták el a lengyel határon egy csempésztől — szolt Popil.

- Köpött? Elmondta, honnan szerezte? — kérdezte Leet.

Popil a fejét rázta.

- A csempészt a müncheni katonai börtönben megfojtotta egy német házi rab. Ez az ember még aznap éjjel eltűnt, valószínűleg végleg. Zsákutca.

- A festmény a sarok közelében lóg. Monsieur Leet azt mondja, valódinak látszik. Hannibal, meg tudnád állapítani, hogy a festmény a kastélyotokból származik-e?

- Igen.

- Ha a ti festményetek, Hannibal, akkor érintsd meg az álladat. Ha valaki megszólít, akkor boldog vagy, hogy megláttad, csak felületesen érdekel, ki lopta el. Mohó vagy, vissza akarod szerezni, hogy minél hamarabb eladhasd, de a párjára is szükséged van.

- Légy nehéz tárgyalófél, Hannibal, önző és elkényeztetett — mondta Popil a helyzethez nem illő élvezettel. — Gondolod, hogy meg tudod csinálni? Legyen valami kis összekoccanásod a gyámoddal. Az a személy veled akar kapcsolatba kerülni, nem mással. Biztonságosabbnak lógja érezni, ha ti nem értetek egyet. Ragaszkodj hozzá, hogy fölvehesd vele a kapcsolatot. Leet és én néhány perccel előbb megyünk ki, mintsem a színre lépnél.

- Jöjjön! — mondta a mellette álló Leetnek. — Törvényes amit csinálunk, nem kell megijedni.

Hannibal és Lady Muraszaki végignézett egy sor apró képet.

Ott volt szemmagasságban a *Sóhajok hídja*. Még mélyebben hatott Hannibalra, mint a Guardi; ezen a képen az anyja arcát látta.

Most betódult egy csomó ember, kezükben a műtárgyak listájával, hónapok alatt a tulajdonjogukat bizonyító iratokkal. Volt köztük egy magas férfi, ordítóan angolos öltönyben. A zakónak akkora kihajtója volt, mint egy-egy csűrőlap.

Listáját az arca előtt tartva olyan közel állt Hannibalhoz, hogy kihallgathassa.

- Ez a festmény az anyám varrószojájában lógott — mondta Hannibal. — Amikor végleg elhagytuk a kastélyt, a kezembe nyomta, és azt mondta, adjam oda a szakácsnak. Azt is mondta, nehogy összemaszatoljam a hátulját.

Leakasztotta a képet és megnézte a hátulját. Szikrák villogtak a szemében. A kép hátuljára egy babakezet rajzoltak krétával. Nagyrészt már lekopott, csak a hüvelyk- és a mutatóujja maradt meg. Ezeket pergamenlap védte.

Hannibal sokáig bámulta. Egy szédítő pillanattá úgy látta, a hüvelyk- és a mutatóujj visszafogott integetésre mozdul.

Nagy erőfeszítéssel visszaemlékezett Popil utasításaira. *Ha a tiéd a kép, akkor érintsd meg az állad.*

Mélyet lélegzett, és megadta a jelet.

- Ez Mischa keze — mondta Lady Muraszakinak. — Amikor nyolcéves voltam, kimeszelték az emeletet. Ezt a képet a pár darabjával leakasztották, anyám egyik díványára tették, és lepedővel letakarták. Mischával bebújtunk a lepedő alá a képekhez; a sátrunk volt, mi pedig sivatagi nomádok voltunk a játékban. Elővettem a zsebemből egy darab krétát, és körülrajzoltam a kezét, hogy megóvjam a szemmel veréstől. A szüleim dühösek voltak, de a képnek nem esett baja, és azt hiszem, végső soron mulattatta őket a dolog.

Puhakalapos férfi közeledett sietve. Nyakán igazolvány lengett zsinóron.

A gyűjtőközpont képviselője oda fog menni hozzád. Vessz össze vele!, utasította Popil.

- Kérem, ezt ne tegye. Kérem, ne érintse meg — mondta a hivatalos ember.

- Nem érinteném meg, ha nem az enyém lenne — mondta Hannibal.

- Amíg nem tudja bizonyítani a tulajdonjogát, addig nem érintheti meg, különben kikísértetem az épületből. Ideküldök valakit a regisztrációból.

Ahogy a hivatalos ember magukra hagyta őket, az angol öltönyös férfi máris ott termett mellettük.

- Alec Trebelaux vagyok — mondta. - Segíthetek önnek. Popil felügyelő és Leet húsz méterről figyelték őket.

- Ismeri? — kérdezte Popil.

- Nem - felelte Leet.

Trebelaux egy ablakfülkébe invitálta Hannibalt és Lady Muraszakit. Az ötvenes éveiben járt, az ablak erős fényében látszott, hogy kopasz fejét éppolyan sötétbarnára sütötte a nap, mint a kezét. A szemöldökében korpa ült. Hannibal még sose látta.

A legtöbb férfi boldog, ha találkozhat Lady Muraszakival. Trebelaux nem volt az, és ezt azonnal lehetett érezni, minden mézesmázossága ellenére.

- Mérhetetlenül örülök az ismeretségnek, Madame. Ugye, az ön gyámsága nem kérdéses?

- A Madame az én értékes tanácsadóm - mondta Hannibal. — De velem tárgyaljon.

Légy mohó, mondta Popil. Lady Muraszaki lesz a mérsékelő erő.

- De, kérdéses, Monsieur — mondta Lady Muraszaki.

- De ez az én képem! — közölte Hannibal.

- A követelését egy bizottság elé kell terjesztenie, azok pedig legalább másfél évig kotlának az ügyön. A festményt arra az időre lefoglalják.

- Én iskolába járok, Monsieur Trebelaux, arra számítottam...

- Segíthetek — mondta Trebelaux.

- Mondja meg, hogyan, Monsieur.

- Három hét múlva lesz egy meghallgatás egy másik ügyben.

- Maga kereskedő, Monsieur? — kérdezte Lady Muraszaki.

- Ha tehetem, inkább gyűjtő vagyok, Madame. De ahhoz, hogy vásárolhassak, el is kell adnom. Boldog vagyok, ha szép tárgyakat foghatok a kezembe, még ha rövid időre is. Az ön családi gyűjteménye a Lecter-kastélyban kicsi, de értékes volt.

- Ismerte a gyűjteményt? — kérdezte Lady Muraszaki.

- A Lecter kastély vesztéseit az ön néhai... azt hiszem, Róbert Lecter vetette fel a

bizottság listájára.

- És az én ügyemet elő tudja terjeszteni az ön meghallgatásán? — kérdezte Hannibal.

- Megtehetem az 1907-es Hágai Konvenció alapján; hadd magyarázzam el...

- Igen, a negyvenhatodik paragrafus alapján, arról beszélünk! — Hannibal Lady Muraszakira pillantott, és megnyalta az ajkát, hogy mohónak látsszék.

- De sokféle lehetőség van még, Hannibal - mondta Lady Muraszaki.

- És mi van, ha nem akarom eladni, Monsieur Trebelaux? — kérdezte Hannibal.

- Akkor meg kell várnia, amíg sorra kerül a bizottság előtt. Addigra már felnőtt lesz.

- Ez a kép egy pár egyik darabja, mint a férjem elmagyarázta - szólalt meg Lady Muraszaki. — A kettő együtt sokkal többet ér. Nem tudja véletlenül, hol van a másik, a Canaletto?

- Nem, Madame.

- Pedig sokkal többet érne önnek, ha megtalálná, Monsieur Trebelaux. - a férfi szemébe nézett. — Megmondaná, hogy én hogyan érhetem el? — kérdezte, alig észrevehetően megnyomva az „én” szót.

Trebelaux megadta egy kis szálloda nevét a Gare de l'Est közelében, kezét rázott Hanniballal, de nem nézett rá, majd eltűnt a tömegben.

Hannibal igénylőként bejelentkezett, aztán Lady Muraszakival körbejárta a kaotikusan nagy kiállítást. Mischa kezének rajzától mindene lezsibbadt, csak ott élt, ahol érezhette Lady Muraszaki érintését.

Megállt egy faliszőnyeg előtt, amely Izsák feláldozását ábrázolta, és sokáig nézte.

- Az emeleti folyosóinkon falikárpitok lógtak — mondta. — Ha lábujjhegyre ágaskodtam, éppen elértem az aljukat. Kihajtotta a szövet sarkát és megnézte a hátulját. Mindig jobban szerettem a kárpitoknak a fonákját, a szálakat és fonalakat, amelyek a képet alkotják.

- Mint az egymásba fonódó gondolatok - mondta Lady Muraszaki.

A fiú visszajejtette a szövet sarkát. A fia torkát markoló Ábrahám megremegett. Az angyal nyújtotta a kezét, hogy megállítsa a kést.

- Gondolod, hogy Isten meg akarta enni Izsákot, ezért mondta Ábrahámnak, hogy ölje meg? - kérdezte Hannibal.

- Nem, Hannibal. Természetesen nem. Az angyal időben közbeavatkozik.

- Nem mindig — felelte Hannibal.

Amikor Trebelaux látta, hogy azok ketten elhagyják az épületet, bevizezte a zsebkendőjét a mosdóban, és visszament a képhez. Gyorsan körülnézett. Egyetlen múzeumi bürokrata sem volt a közelben. Enyhe borzongással levette a képet, fölemelte a pergamenszerű borítót, és nedves zsebkendőjével letörölte Mi-scha kezének körvonalát. Tulajdoníthatják a hanyag kezelésnek is a foltot, amely akkor keletkezett, amikor a festményt fölvtették a listára. De az érzelmi értéket el kellett tüntetni.

René Aden nyomozó addig várakozott Trebelaux szállodája előtt, amíg azt nem látta, hogy a lift nélküli ház második emeletén kialszik a fény. Ezután elment a pályaudvarra, hogy bekapjon egy falatot, de szerencséjére éppen akkor érkezett vissza, amikor

Trebelaux kezében tornazsákkal kijött a szállodából.

Beszállt a Gare de l'Est előtt az egyik taxiba, átvitette magát a Szajrán a Rue de Babylone-on levő gőzfürdőig, bement. Aden egy tűzcsapnál leparkolta jelöletlen autóját, ötvenig számolt, aztán ő is belépett az előcsarnokba. A sűrű levegő szag-lott a kenőcsöktől. Fürdőköpenyes férfiak olvastak újságot számos világnyelven.

Aden nem akart levetkőzni, hogy a gőzbe is kövesse. Elszánt ember volt, de az apját lábgangréna vitte el, így nem szívesen vetette volna le a cipőjét egy ilyen helyen. Elvett egy fakeretes újságot, leült egy székbe.

Trebelaux a facipőjével kopogva keresztülvágott néhány szobán, amelyekben emberek heverték csempével borított padokon, és átadták magukat a meleg élvezetének.

A magánszaunákat tizenöt percre lehetett kibérelni. A másodikba lépett be. A jegyet már kifizette. A levegő sűrű volt. A törülközőjébe törölte a szemüvegét.

- Mi tartott ilyen sokáig? - kérdezte Leet a gőzből. - Már csaknem szétolvadtam!
- A recepciós akkor adta át az üzenetet, amikor már lefeküdtem! - mondta Trebelaux.
- A rendőrség ma figyelt téged a Jeu de Paume-ban; tudják, hogy a Guardi, amit eladtál nekem, forró.

- Ki állította őket rám? Te?
- Aligha. Azt hiszik, te tudod, ki lopta el a képeket a Lecter-kastélyból. Tudod?
- Nem. Talán az ügyfelem.
- Ha megszerzed a másik *Sóhajok hídját*, én elszállítom mindkettőt - folytatta Leet.
- Hol tudod eladni?
- Az az én dolgom. Egy komoly gyűjtőnek Amerikában. Mondjuk valamilyen intézménynek. Tudsz valamit, vagy a semmiért izzadok itt?
- Elhozom neked — ígérte Trebelaux.

A következő délutánon Trebelaux vett egy jegyet a Gare de l'Est-en Luxemburgba. Aden felügyelő figyelte, amint a bőröndjével fölszáll a vonatra. A hordárnak láthatóan nem tetszett a borraivaló.

Aden gyorsan felhívta a Quai des Orfèvres-et, és az utolsó pillanatban jegy helyett a jelvényével felugrott a vonatra.

Leszállt az éj, mire a vonat Meaux-hoz közeledett. Trebelaux kivitte a borotválkozó készletét a mosdóba. Akkor ugrott le a vonatról, amikor az elindult, a bőröndjét fönnhagyta.

Lgy autó várt rá saroknyira az állomástól.

- Miért itt? — kérdezte Trebelaux, amikor beült a sofőr mellé. - Elmehettem volna hozzátok Fontainebleauban.

- Dolgunk van itt — mondta a volánnál ülő férfi. — Jó sok. — Trebelaux Christophe Kleber néven ismerte.

Kleber az állomáshoz közeli vendéglőbe hajtott, ahol jóízűen megvacsorázott, a vichyssoise-mártást az utolsó cseppig kiitta a tálból. Trebelaux a nizzai salátáját piszkálta, zöldbabból kirak-ta a monogramját a tányér szélére.

- A rendőrség lefoglalta a Guardit — mondta Trebelaux, amikor Kleber pikáns borjúszelete megérkezett.

- Ezt mondtad Hercule-nak is. Nem kéne ilyesmiket mon-danod a telefonba. Mi a probléma?

- Azt mondják Leetnek, hogy a képet Keleten rabolták. Tényleg így van?
  - Természetesen nem. Ki kérdezősködik?
  - Egy rendőrfelügyelő, akinek listája van a műtárgyakból. Azt mondta, a képet lopták. Tényleg így van?
  - Láttad a pecsétet?
  - Mit ér az igazolóbizottság pecsétje? — kérdezte Trebelaux.
  - Mondta a rendőr, hogy Keleten kié volt a kép? Ha zsidóé, akkor nem számít, azoknak a Szövetségesek nem adnak vissza műtárgyat. A zsidók halottak. A szovjetek csak elzabrálnák.
  - Ez nem egyszerű rendőr, ez egy *rendőrfelügyelő* — mondta Trebelaux.
  - Úgy beszélsz, mint egy svájci. Mi a neve?
  - Popil, valami Popil.
  - Aha. — Kleber megtörölte a száját a szalvétájával. — Gondoltam. Akkor nincs gond. Évek óta rajta van a fizetési listámon. Ez csak kamu. Mit mondott neki Leet?
  - Még semmit, de a hangja ideges volt. Egyelőre Kopnikra, a halott társára keni a dolgot — felelte Trebelaux.
  - Leet nem tud semmit, az égvilágon semmit sem arról, hogy honnan szerezted a képet?
  - Azt hiszi, hogy Lausanne-ban, ahogy megbeszéltük. Visít, hogy kéri vissza a pénzét. Azt mondtam, rákérdezek az ügyfelemnél.
  - Popil az én dolgom, majd én foglalkozom vele, őt felejtsd el. Sokkal fontosabb megbeszélni valónk van. Át tudnál ugrani Amerikába?
  - Semmit sem viszek át a vámon.
  - A vám nem a te gondod, csak a tárgyalásokkal kéne foglalkoznod, amíg ott vagy. Meg kéne nézned az árut, mielőtt útnak indul, azután még egyszer, egy bank tárgyalójában, mikor megérkezik. Repülővel mehetsz, egy hét alatt megvagy.
  - Milyen anyag?
  - Apró régiségek. Néhány ikon, egy sószóró. Megnézzük, megmondod, mit gondolsz róla.
  - És a többi?
  - Biztonságban leszel — mondta Kleber.
- Klebert csak Franciaországban hívták így. Petras Kolnasnak született, és ismerte Popil felügyelő nevét, de nem a fizetési listájáról.

A *Christabel* lakóhajót egyetlen kötél erősítette a rakparthoz a Marne folyón, Párizstól keletre. Ahogy Trebelaux a fedélzetre lépett, a *Christabel* azonnal elindult. Holland építésű, fekete bárka volt, alacsony felépítménnyel, hogy átférjen a hidak alatt, a fedélzeten bokrok virágoztak dézsákban.

A hajó tulajdonosa, egy halványkék szemű, kellemes arcú, vékony ember a pallóról üdvözölte, és beinvitálta Trebelaux-t.

- Nagyon örülök! — mondta és kezet nyújtott. Kezén a szőr visszafelé, a csukló irányába nőtt, amitől a svájci kellemet

lennek találta a kézfogását. — Menjen Monsieur Milko után.

A holmit kiraktam odalent.

A tulajdonos a fedélzeten maradt Kolnasszal. Egy darabig a terrakotta virágcserepek között járkáltak, azután megálltak a csinos kis kert egyetlen rút tárgyánál, egy ötvengallonos olajoshordónál, amelyre akkora lyukakat vágtak, hogy egy hal beférjen rajtuk. A tetejét is levágták hegesztőpisztollyal, azután dróttal lazán visszakötözték. Ponyvát terítettek alá a fedélzetre. A hajótulajdonos olyan erősen megütögette a hordót, hogy kongjon.

- Gyere - mondta.

Az alsó fedélzeten kinyitott egy magas szekrényt. Változatos fegyverek voltak benne, egy Dragunov mesterlövészpuska, egy amerikai Thompson géppisztoly, néhány német Schmeisser, öt Panzerfaust páncéltörő hajók ellen, és mindenféle kézifegyver. A tulajdonos kiválasztott egy háromágú szigonypuskát, amelyről lereszelték a szakáilakat. Odaadta Kolnasnak.

- Nem akarom nagyon megvagdosni — mondta kellemes hangon. - Eva nincs itt, hogy takarítson. A fedélzeten csináld, miután elmondta, amit tud. Jól lyukaszd ki, akkor nem fog le begni a hordóval.

- Milko nem... — kezdte Kolnas.

- A te ötleted volt, a te sarad, csináld te. Talán nem szeletelsz húst mindennap? Milko fölviszi holtan, és segít belerakni a hordóba, miután eléggé megszurkáltad. Tartsd meg a kulcsait, és nézd át a szobáját. Ha muszáj, ezt a Leetet is elintézzük. Nem maradhat elvarratlan szál. Egy darabig most nem művészkedünk - mondta a hajótulajdonos, akit Franciaországban Victor Gustavson néven ismertek.

Victor Gustavson nagyon sikeres üzletember, aki az SS régi morfiumkészletével és friss prostituáltakkal, elsősorban nőkkel kereskedik. Eredetileg Vladis Grutasnak hívják.

Leet életben maradt, de festmények nélkül. A képeket évekig egy állami páncélszobában tárolták, miközben a bíróság azon rágódott, alkalmazható-e a horvát jóvátételi szerződés Litvániára, Trebelaux pedig világtalan szemmel bámult ki a hordójából a Marne fenekén, és már nem volt kopasz, inkább bozontos a zöld algától és hínártól, amely úgy fodrozódott az áramlatban, mint ifjúságának fürtjei.

Évekig nem bukkant föl újabb festmény, amely a Lecter-kas-télyből származott volna.

Popil felügyelő jóindulatának köszönhetően Hannibal Lec-ter időről-időre engedélyt kapott, hogy megnézhesse a lefoglalt képeket. Tébolyító volt ülni a pince süket csendjében egy ór szeme előtt, aki náthásan szuszog.

Hannibal nézi a képet, amelyet az anyja kezéből vett el, és tudja, hogy a múlt egyáltalán nem múlt; a fenevad, amely forró, párás bűdösség-felhővel lepte el őt és Mischát, ma is fűjtat, még mindig fűjtat. A *Sóhajok hídját* a fal felé fordítja, és egy percig bámulja a hátulját; Mischa kezét letörölte, csak egy üres négyzet van a helyén, ahova kivetíti forrongó álmait.

Növekszik és változik, vagy talán csak az bontakozik ki belőle, aki mindig is volt.

II.

*Mondtam, vár az erdőn a Kegyelem,
Am ebben az volt az értelem,
Hogy ott vár a dívad, a kegyes,
Karma és agyara véres, hegyes.*

Lawrence Spingarn

A párizsi Opera színpadán a fináléhoz közeledett az idő, mire Dr. Faust leszerződött az ördöggel. Hannibal Lecter és Lady Muraszaki egy baloldali, meghitt páholyból figyelték, miként könyörög Faust, hogy megússza a lángokat, amelyek Garnier pazar színházának tűzálló mennyezetét nyaldosták.

A tizennyolc éves Hannibal Mefisztónak szurkolt, és lenézte Faustot, de csak fél füllel hallgatta a csúcspontot. A színházhoz öltözött Lady Muraszakit figyelte, az ő illatát lélegezte be. Fények villantak a szemközti páholyból, az ottani urak elfordították látcsöveiket a színpadtól, és ugyancsak az asszonyt bámulták.

Árnyékká sötétedett a színpad fényeitől, éppen olyan volt, mint mikor Hannibal kisfiú korában először látta a chateau-ban. Sorjában követték egymást a képek: *szép, fényes tollú varjú iszik a csatornából a tető sarkában; Lady Muraszaki hajának tündöklése, azután az alakja. Kinyitja az ablakszárnyat, és az estifény megérinti az arcát.*

Hannibal hosszú utat tett meg az álmok hídján. Elég nagy lett, hogy kitöltse a néhai gróf estélyi ruháit, miközben Lady Muraszaki szemernyit sem változott.

Keze összezárult a szoknyája anyagán, és a fiú a zenén át is hallotta a kelme surrogását. Mivel tudta, hogy az asszony megérzi a pillantását, elfordította a tekintetét, körülnézett a páholyban.

Jellegzetes páholy volt. Az ülések mögött, a szemben lévő páholyok elől térelvlasztóval takarva egy kecskelábú, fonott vesz-szőkanapé állt, ahova a szerelmesek visszavonulhattak, miközben odalenn játszott a zenekar — az előző évadban egy idősebb úriember szívrohamot kapott a kanapén a *Dongó* alatt, ahogy azt Hannibálnak volt alkalma megtudni a mentőszolgálatától.

Hannibal és Lady Muraszaki nem volt egyedül a páholyban.

A két első ülést a párizsi rendőrprefektúra parancsnoka és felesége foglalta el, ami kevés kétséget hagyott a felől, honnan szerezte a jegyeket Lady Muraszaki. Természetesen Popil felügyelőtől. Igazán kellemes, hogy Popil nem tudott eljönni — valószínűleg gyilkossági ügyben nyomoz, ami remélhetőleg sok idejét felemészti, és veszélyes is, mert sokat kell a szabadban tartózkodnia, ahol belecsaphat a villám.

Kigyulladtak a fények, a tenor, Beniamino Gigli megkapta a mennydörgő tapsvihart, amelyet megérdemelt. A prefektus és a felesége megfordultak a páholyban, mindenkivel kezét fogták, és mindenkinek bizsergett a tenyere a tapstól.

A rendőrpapancsnok feleségének élénk és kíváncsi szeme volt. Felmérte Hannibalt, akire tökéletesen illett a gróf szmokingja, és nem tudta megállni, hogy fel ne tegye a kérdést:

— Fiatalember, a férjem azt mondja, ön a legfiatalabb személy, akit Franciaországban valaha fölvettek az orvosi egyetemre.

- A nyilvántartás nem teljes, asszonyom. Valószínűleg voltak sebésztanoncok...
- Igaz, hogy csak egyszer olvassa el a jegyzeteit, azután egy héten belül visszaviszi a könyvesboltba, és visszakapja az árukat?

Hannibal elmosolyodott.

— Dehogyan, asszonyom. Ez nem egészen így van — felelte. *Jó lenne tudni, honnan szerezte az információit? Ugyanonnán, ahonnan a jegyeket.* Közelebb hajolt a prefektusnéhoz, törte a

fejét, hogy találjon valami frappáns végszót. A prefektusra sandított, a hölgy keze fölé hajolt, és hangosan suttogta - Az én fü

leben ez inkább úgy hangzik, mint valami bűncselekmény.

A parancsnok jókedvű volt, mert Faust megfizetett a bűneiért.

— Szemet hunyok, fiatalember, ha azonnal vallomást tesz a feleségemnek.

- Az igazság az, asszonyom, hogy nem az egész pénzemet kapom vissza. A könyvesbolt levon kétszáz frankot a költségeire.

Lady Muraszaki és Hannibal kiment, majd lefelé indult az Opera lépcsőházában a kandeláberek alatt, Faustnál is gyorsabban, hogy kijussanak a tömegből. Pils festett mennyezete mozgott fölöttük, mindenfelé kőből faragott és festett szárnyak csapkodtak. Ilyenkor hemzsegek a taxik az Opera terén. Hannibal leintett egyet.

- Meglep, hogy beszéltél Popil felügyelőnek a könyveimről — mondta a kocsiban.

- Magától jött rá — felelte Lady Muraszaki. — Elmondta a parancsnoknak, az meg a feleségének. Az asszony meg flörtölni akart. Eredendően nehéz a felfogásod, Hannibal.

Most már kínosan érzi magát velem zárt helyen, ezért ingerült.

- Sajnálom.

Lady Muraszaki rápillantott, amikor az autó éppen egy utcai lámpa mellett haladt el.

- Az ellenszenved megzavarja az ítélőképességedet. Popil felügyelő azért tartja veled a kapcsolatot, mert érdekl.

- Nem, hölgyem, ön érdekl. Nyilván elárasztja a verseivel...

Lady Muraszaki nem elégítette ki a kíváncsiságát.

- Tudja, hogy évfolyamelső vagy — mondta. — Büszke rá. Érdeklődése nagyrészt jóindulatból táplálkozik.

- A nagyrészt jóindulat nem a legjobb diagnózis.

A fák rügyeztek a Place de Vosges-on, illatos volt a tavaszi éjszaka. Hannibal kifizette a taxit, és még az árkád sötétjében is érezte Lady Muraszaki pillantását. Már nem volt gyerek, nem lakott otthon.

- Még van egy órád, elmegyek sétálni - mondta.

34

- Van időd egy teára - kérdezte Lady Muraszaki.

Rögtön a teraszra vezette, láthatóan jobban szeretett a szabad ég alatt lenni a fiúval. Hannibal nem tudta, mit gondoljon. O megváltozott, az asszony viszont nem. Egy szellőtől megnyúlt a petróleumlámpa lángja. Amikor Lady Muraszaki zöld teát töltött, a fiú látta, hogyan lüktet az ér a csuklóján. A ruha-ujj gyöngé illata úgy csapta meg, mint a saját gondolata.

- Levél érkezett Csijótól - mondta az asszony. - Felbontotta az eljegyzését. Már nem tetszik neki a diplomácia.

- Boldog?

- Azt hiszem. A hagyományos gondolkodás szerint jó parti volt. Hogyan helyteleníthetném, mikor a szívét követi; azt írta, úgy tett, ahogy én.

- Kivel?
- Egy fiatalemberrel, aki mérnöknek tanul a kiotói egyetemen.
- Örülnék, ha boldognak láthatnám.
- Én annak örülnék, ha téged látnálak boldognak. Eleget alszol, Hannibal?
- Amikor van rá időm. Ha nem álhatók a szobámban, leheveredek egy hordágyra.
- Tudod, hogy mire gondolok.
- Hogy álmodom-e? Igen. Te nem jársz vissza Hirosimába az álmaidban?
- Én nem hívom magamhoz az álmokat.
- Muszáj emlékezni, mindenféleképpen, ahogy tudok.

Az ajtóban Lady Muraszaki adott neki egy bento dobozt egy kis harapnivalóval éjszakára, és pár tasak kamillával.

- Hogy aludj - mondta.

Hannibal megcsókolta az asszony kezét, nem csak úgy, a francia udvariasság felületes bólintásával, hanem rendesen megcsókolta a kézfejét, hogy érezze az ízét.

Megismételte a haikut, amelyet valamikor régen írt neki a hentes éjszakáján.

*Eji gém ragyog
Új őszi hold fényében.
Melyikük a szebb?*

- Most nem ősz van - felelte Lady Muraszaki mosolyogva, és a kezét Hannibal mellére tette, mint amikor az tizenhárom éves volt. Azután elvette a kezét, és a fiú hidegnek érezte azt a helyet, ahol megérintette.

- Tényleg visszaviszed a könyveidet?

- Igen.

- Akkor mindenre emlékszel, ami bennük van.

- Minden fontosra.

- Akkor arra is emlékezhetsz, milyen fontos, hogy ne ingereld Popil felügyelőt. Ha nem bántod, nem árthat neked. És nekem.

Úgy vette föl az ingerültséget, mint egy téli kimonót. Felhasználhatom ezt a látványt, hogy távol tartsam magamtól a képet, ahogy fürdik a chateau-ban sok évvel ezelőtt, azarcaésamelleo-lyanmintegyvízililiom? Mint a rózsaszín és krémszín liliumok a várárookban? Megtehetem? Nem.

Kiment az éjszakába, az első egy-két sarkot kínos érzésekkel tette meg, keresztülvágott a Marais keskeny sikátorain, a Rue Rivoli boltívei alatt, keresztül a Szent Lajos-sziget csúcsán. A Szajna siklott a híd alatt, a hold megérintette a hidat.

Keletről a Notre Dame olyan volt sok kerek ablakával, tám-pi Hereivel, mint egy óriás pók. Hannibal elképzelte, ahogy a sötétben a kőpók-katedrális ide-oda futkos a városban, felcsíp egy-egy vonatot a Gare d'Orsayból, mint egy kukacot, hogy élvezettel felhabzsolja, vagy ami még jobb, kiszúr innen egy ugrásnyira egy zamatos rendőrfelügyelőt, mikor az kibújik a Quai des Orfèvres-en a barlangjából.

Énekkar gyakorolt a Notre Dame-ban.

Hannibal megállt a főbejárat bolthajtásai alatt, megszemlélte az Utolsó ítélet-domborművet az ajtó fölötti árkádon, és szemöldökgerendákon. Fontolgatta, hogy

beveszi emlékezetének palotájába, és erről jegyzi meg a torok összetett átmetszését. A legfelső architrávon Szent Mihály tart mérleget, mintha ő vezetné a boncolást. Szent Mihály mérlege nem nélkülöz minden hasonlatosságot a nyelvcsonttal. Fölötte a Sziklacsonti Eljárás ívén állnak a szentek. Az alsó szemöldökfa, ahol láncokban hurcolják el a kárhozottakat, az lenne a kulcscsont, az árkádsor szemléltetné a torok rétegeit. így könnyű megjegyezni a katekizmust: *sternohyoid, omohyoid, thyrohyoid, jugidáris, ámen.*

Nem megy. A megvilágítás a probléma. Az emlékezet palotájában jól meg kell világítani a tárgyakat, és nagy távolságot kell tartani közöttük. Ez a piszkos kő túl sok egyetlen színhez. Egyszer azért tévesztett el egy vizsgakérdést, mert a válasz sötét volt, ő pedig az elméjében sötét háttér elé helyezte. A nyaki háromszög teljes átvágása volt a következő hetek feladata, és ez világos, tágas teret követelt.

Az utolsó kóristák léptek ki a székesegyházból, hónuk alatt a díszruhájukkal. Hannibal bement. A Notre Dame a fogadalmi gyertyák fényét leszámítva sötét volt. Odament Jeanne d'Arc márványszobrához, amely a déli kapu közelében állt. Gyertyasorokat lobogtatott előtte az ajtóból áradó huzat. Hannibal egy oszlopnak dőlt a sötétben, és a lángokon át a lány arcát nézte. *Az anyja ruhája lángolt.* A gyertyaláng vörösen tükröződött a fiú szemében.

A fény játszott Szent Johannával, véletlenszerűen változtatgatta az arcát, olyan véletlenszerűen, ahogy a szélhárfa peng a huzatban. Emlékezet, emlékezet. Szent Johanna a maga emlékeivel többre tartana vajon egy fogadalmi gyertyát a tűznél? Hannibal tudta, hogy az anyja bizonyosan többre tartaná.

A sekrestyés közeledő léptej, először a falakról verődött visz-sza a kulcsok csilingelése, azután a magas mennyezetről; a lépteit is megkettőzte és visszaverte a fenti sötét.

A sekrestyés elsőnek Hannibal szemét vette észre, ahogy vörösen izzik a tűz fényében, és ősi borzongás futott végig rajta. A sekrestyés tarkóján felmeredt a haj, és keresztet vetett a kulcsaival. De hiszen ez csak egy ember, méghozzá fiatal! A sekrestyés úgy lengette a kulcsokat, mint egy füstölőt.

— Itt az idő — mondta, és intett az állával.

- Igen, itt az idő és lejárt az idő - felelte Hannibal. Kiment a mellékajton az éjszakába.

35

Keresztül a Szajrán a Pont au Double-on, végig a Rue de la Bûcherie-n, ahol szaxofon és nevetés hallatszott egy alagsori dzsesszklubból. Az ajtóban egy pár cigarettázott. Pöffenet-nyi marihuánafüst. A lány lábujjhegyre állt, hogy megcsókolja a fiú arcát, és Hannibal a saját arcán érezte a csókot. Dallamfoszlányok keveredtek a fejében szóló zenéhez. Tempó, ütem, idő. Idő.

A Rue Dante hosszában, majd mikor keresztülvágott a Boule-ward Saint Germainen, a fején érezte a holdfényt. A Cluny mögött volt a Rue de l'Ecole de Médecine, itt lehetett éjszaka bemenni az orvosi egyetemre egy ajtón, amely fölött sápadt lámpa világított. Hannibal kinyitotta az ajtót és bement.

Egyedül volt az épületben. Átöltözött fehér köpenybe, és fölvelt egy rugós dossziét a

feladatok listájával. Hannibal mentora és vezetője, Dumas professzor tehetséges anatómus volt, aki inkább tanított ahelyett, hogy az élőkön gyakorolt volna. Dumas ragyogó eszű, elvont ember volt, de hiányzott belőle a sebészek villogása. Megkövetelte a diákjaitól, hogy írjanak levelet a névtelen tetemnek, amelyet boncolnak, megköszönve az adományozónak a kiváltságot, hogy tanulmányozhatják a testét, és biztosítsák róla, hogy tisztelettel bánnak majd vele, és mindig betakarják, ha éppen nem tanulmányozzák.

A másnapi órára Hannibalnak két szemléltető anyagot kellett előkészítenie: a bordakosár feltárását a pericardium érintetlenül hagyásával, és egy kényes koponyaboncolást.

Éjszaka a hatalmas anatómiai laboratóriumban. A magas ablakú, tágas teremben a nagy ventilátor elég hűvösen tartotta a helyiséget így a formalinnal tartósított, letakart tetemek éjszaka is a húsz boncasztalon maradhattak. Nyáron visszavitték őket a tartályba, amint véget ért a munkanap. Siralmas kis testek a lepedők alatt, azok, akik senkinek sem kellene, sikátorokban lelt, gubbasztó éhenkórászok, akik még a halálban is görcsösen összehúzódnak, amíg el nem múlik a ri-gor mortis; azután a tetemtartály formalinfürdőjében, a társak között végre elengedik magukat. Törékeny, madárszerű, aszott jelenségek voltak, mint a madarak, amelyek fagyottan fordulnak le az ágakról, hogy az éhezők a fogukkal nyúzzák meg őket.

A háború negyvenmillió halottja után Hannibal furcsállta, hogy a medikusok olyan régen tartósított tetemeket használnak, amelyekből a formalin kiszívott minden színt.

Ha szerencséje volt az egyetemnek, időnként hozzájutott egy-egy bűnözőhöz, akit vagy felakasztottak, vagy a Montrouge erődben illetve Fresnes-ben lőtték agyon, vagy a La Santéban nyakazták le. A koponyaboncoláshoz a szerencsés Hannibal a La Santé egyik kliensét kapta, akinek a feje vér tői-szalmától mocskosan figyelte a mosogatóból.

Mivel az iskolai csontfűrész a hónapokkal előbb megrendelt új motorra várt, Hannibal átalakított magának egy amerikai villanyfűrőt. Apró, forgó pengét forrasztott a fűrészárra, hogy megkönnyítse a boncolást. A fűrőnek volt áramátalakítója is, akkora, mint egy kenyérdoboz, és majdnem olyan hangosan zúgott, mint a fűrő.

Éppen végzett a mellkas fölvtágásával, amikor elment az áram, ami gyakran megtörtént, és kialudtak a lámpák. Átment a mosogatóhoz, a petróleumlámpánál lemosta a vért és a szalmát ügyfelének arcáról, és várta, hogy visszatérjen az áram.

Amikor felgyulladtak a lámpák, azonnal felvágta a fejbőrt, egy koronametszéssel eltávolította a koponyatetőt, és feltárta az agyat. A főbb verőerekbe színes kocsonyát injekciózott, vigyázva, hogy minél kevésbé sértse meg az agyat körülvevő dura matert. Így sokkal nehezebb volt az anyag előkészítése, ám a szín-padias megoldásokat kedvelő professzor maga akarja majd eltávolítani az agyhártyát az egész évfolyam előtt, mintegy lerántva a leplet az agyról, így Hannibal nem nyúlt hozzá.

Kesztyűs kezét könnyedén megpihentette az agyon. Mániája volt az emlékezés meg a saját emlékeiben tátongó, üres foltok. Bár le tudná olvasni tapintással egy halott ember emlékeit! Bár pusztá akaraterővel fölfedezhetné a sajátjait!

Az éjszakai laboratórium jó hely volt a gondolkodásra, a csöndet csak az eszközök koccanása törte meg. Nagyritkán nyögött valamelyik vizsgálati tárgy a boncolás korai szakaszában, mert olyankor a belső szervek még tartalmaznak némi levegőt.

Hannibal a bal orca szélén végrehajtott egy gondosan kivitelezett, részleges boncolást,

aztán lerajzolta a fejet, a felboncolt oldalt és a sértetlent, mivel ösztöndíjának egyik feltétele az anatómiai ábrák készítése volt.

Most pedig el akarta helyezni elméjének raktárában az arc izomzatának, ideg- és érhálózatának rendszerét. Míg ült, kezét a fejen tartva, visszavonult elméjének középpontjába, és belépett az emlékezet palotájának előcsarnokába. A folyosókon kiválasztotta a zenét, egy Bach vonósnégyest, gyorsan keresztülvágott a Matematika Csarnokán, a Kémián, be a helyiségbe, amelyet nemrég vett át a Carnavalet múzeumtól, és a Koponya Csarnokának nevezett el. Alig néhány percbe telt, hogy mindent elraktározzon, az anatómiai részleteket a Carnavalet kiállítási tárgyaihoz társította, miközben vigyázott, nehogy kék tapéta elé állítsa a kék erekkel behálózott arcot.

Amikor végzett a Koponya Csarnokában, megállt egy pillanatra a bejárat közelében, a Matematika Csarnokában. Ez volt az egyik legrégebbi rész az elme palotájában. Meg akarta ajándékozni magát az érzéssel, amit hétévesen élt át, amikor megértette Mr. Jakov bizonyítását. Itt tárolta Mr. Jakov összes óráját, amit a kastélyban kapott, viszont nyoma sem volt a vadászakban folytatott beszélgetéseknek.

Minden, ami a vadászakastélyban történt, az emlékezet palotáján kívül hevert a földön az álmok sötét csűrjében, amely ugyanolyan feketére égett, mint a vadászház. Ahhoz, hogy hozzáférjen, ki kellett volna mennie. Keresztül kellett volna vágnia a havon, ahol Huyghens fényről szóló értekezésének tépett lapjai fagytak bele Mr. Jakov agyába és vérébe.

Itt, a palota folyosóin választhatott valamilyen zenét, vagy el is tekinthetett tőle, de a csűrben nem parancsolhatott a hangoknak, és egy bizonyos hang megöhlhetett.

Kilépett emlékezetének palotájából, vissza az elméjébe, vissza a szemek mögé tizenhét éves testébe, amely az anatómiai laboratóriumban ül, kezét egy ember agyán nyugtatva.

Még egy órán át rajzolt. Az utolsó változatban a vénák és az idegek az arc felboncolt felén pontosan megfeleltek az asztalon levő tárgyban megfigyelhető helyzetüknek. Az arc sértetlen fele viszont egyáltalán nem emlékeztetett az eredetire.

Ez az arc a csűrből származott. Vladis Grutas arca volt, bár Hannibal őt csak Kékszem néven ismerte.

Fölment a szűk lépcsőn a szobájába, és elaludt.

A padlásszoba mennyezete megdőlt: az alacsonyabbik oldal csinos, kiegyensúlyozott, japános volt, alacsony ággal. íróasztala a szoba magasabbik felében állt. A falakon az asztal körül és fölött hemzsegték a képek, a félkész boncolási rajzok, anatómiai ábrák. A szervek és véredények mindenütt a pontos helyükön voltak, ám az épen maradt arcok megegyeztek azokkal, amelyeket álmaiban látott. Mindezt egy hosszú agyaráú gibbonkoponya felügyelte egy polcról.

Lesikálhatta magáról a formalin szagát, a laboratórium vegyi bűze nem ért föl ilyen magasra a huzatos, öreg épületben. Nem vitte magával álmaiba a halottak és a félig felboncoltak groteszk képeit, sem a bűnözőkét, akiket lefejeztek, vagy fölakasztottak, és néha ő hozta el őket a börtönökből. Csupán egy kép, egy hang riaszthatta föl álmából. És sosem tudhatta, mikor jelenik meg.

Holdnyugta. A hullámos, buborékos ablaküvegtől szétszórt holdfény keresztülkúszik Hannibal arcán és némán fölfelé araszol a falon. Megérinti Mischa kezét az ágy fölötti rajzon, felkúszik az anatómiai rajzok félig szétbontott arcain, elhalad az álmokból

Hannibal tizenöt perces séta után odaért.

A munkások csöveket cseréltek az udvaron, ahol a nyaktilós kivégzéseket tartották, amióta 1939-ben a törvény betiltotta a nyilvános fejezést. A kapuőrök ismerték látásból Hannibalt, ezért beengedték. Amikor aláírta a látogatók listáját, az oldal tetején meglátta Popil felügyelő szignóját.

A középső folyosóra kihallatszott a kopácsolás egy nagy, kopár szobából. Az elhaladó Hannibal észrevett egy arcot, amelyet rögtön felismert. Az állami hóhér, Anatole Tourneau, használatosabb nevén „Monsieur Paris”, elhozta a Rue Tombe-Isso-ire utcai raktárból a nyaktilót a börtönbe. Éppen a pengetartó, a *mouton* apró kerekeivel babrált, amelyek megakadályozzák, hogy a lezuhanó penge elakadjon.

Monsieur Paris a tökéletesség megszállottja volt. Javára szólt, hogy mindig letakarta a szerkezet tetejét, így az áldozat legalább nem látta a pengét.

Louis Ferrat a siralomház cellájában volt, amelyet egy folyosó választott el a többi cellától a La Santé első épületének emeleti zárkasorában. A zsúfolt börtön zaja csak dünyögés, néhány kiáltás és koccanás alakjában jutott el hozzá, viszont nagyon jól hallhatta Monsieur Paris kalapácsának kótogását, ahogy a hóhér egy emelettel lejjebb összeállítja a szerkezetet.

Louis Ferrat sötét hajú, vékony emberke volt, bár most leborotvtáák a szőrt a tarkóján és a nyakán. A feje búbján meghagyták, ami Louis apró füleinél jobb fogást biztosít Monsieur Paris segédjének.

Ferrat alsóneműben ült a priccén, és a nyakába akasztott keresztet dörzsölgette a hüvelyk- és mutatóujja között. Inge és nadrágja olyan gondosan el volt rendezve egy széken, mintha egy ember ült volna ott, aki elpárolgott a ruhájából. A cipők egymás mellett voltak a nadrágszárak felhajtója alatt. A ruha anatómiailag pontosan helyezkedett el a széken. Ferrat hallotta Hannibalt, de nem nézett föl.

- Jó napot, Monsieur Ferrat — szólt Hannibal.

- Monsieur Ferrat meglépett a cellájából — mondta Ferrat. — Én képviselem. Mit akar?

Hannibal úgy figyelte meg a ruhát, hogy közben nem mozdult a szeme. — Arra akarom kérni, hogy ajándékozza az orvosi egyetemnek a testét, tudományos célra. Nagy tisztelettel fognak bánni vele.

- Úgyis elviheti. Hurcolja el.

- Az engedélye nélkül nem akarom, és nem is tudom elvinni. El sem hurcolom.

- Már itt is az ügyfelem - mondta Ferrat. Elfordult Hannibaltól, és csöndes beszélgetésbe kezdett a ruhával, mintha az most lépett volna a cellába, és ült volna le a székre. Aztán vissz-szafordult a rácsok felé.

- Azt akarja tudni, mi volna az ár, amiért magának adná a testét?

- Tizenötezer frank ütné a rokonai markát.

Ferrat a ruhához fordult, majd ismét Hannibalra nézett.

- Monsieur Ferrat azt mondja: *Menjenek a picsába a rokonaim. Ha nyújtogatják a kezüket, majd beleszarok.* — Halkabban folytatta. — Bocsássa meg a modorát; izgatott, és az ügy komolysága azt követeli, hogy pontosan idézzem.

- Tökéletesen megértem — felelte Hannibal. — Ha Ferrat úr teste olyan ügyet szolgálna, amelytől a családja undorodik, az vajon jól esne neki? Mit gondol erről, Monsieur?...

- Hívhat Louis-nak — Monsieur Ferrat-nak és nekem közös a keresztnévünk. Nem. Azt hiszem, rendíthetetlen. Monsieur Ferrat valahogy magán kívül létezik. Azt mondja, nagyon kicsi a befolyása saját magára.

- Ertem. Ezzel nincs egyedül.

- Aligha hiszem, hogy bármit is megértene, hiszen nem sokkal több egy gye... nem sokkal több egy iskolásfiúnál.

- Akkor segíthetne nekem. Az orvosi egyetemen minden hallgató meghitt levelet ír, amelyben megköszöni a segítséget annak a donornak, akinek a testét megkapja. Mivel ön jól ismeri Monsieur Ferrat-t, megtenné, hogy segít megfogalmazni ezt a levelet? Csak arra az esetre, ha mégis számunkra kedvezően döntene.

Ferrat megdörgölte az arcát. Úgy tűnt, mintha az ujjain a szokásosnál több ízület lenne, mert évekkal ezelőtt eltörtek, és csúnyán forrtak össze.

- Más is el fogja olvasni Monsieur Ferrat-n kívül?

- Ha óhajtja, elküldhetjük az egyetemre. Az egész kar látni fogja, kiváló és befolyásos emberek. Még azt is elérheti, hogy a *Le Canard Enchainé* leközölje.

- Mit akar mondani?

- Úgy írom le őt, mint önzetlen embert, utalok rá, hogy hozzájárult a tudomány fejlődéséhez, segített a francia népen, az orvostudomány haladásában, ami viszont az eljövendő nemzedékek gyermekeinek életét könnyíti meg.

- Nem érdekesek a gyerekek. Hagyjuk ki őket.

Hannibal sietve leírt a jegyzetfüzetébe egy dicshimnuszt.

— Gondolja, hogy ez kellően tiszteletteljes? - Olyan magasra emelte a noteszt, hogy Louis Ferrat-nak föl kelljen emelnie a fejét, így jobban megmérhette nyakának hosszát.

Nem valami hosszú a nyaka. Hacsak Monsieur Paris jól meg nem ragadja a haját, alig marad valami odalent a nyelvcsontból. Nem lenne elég egy nyaki frontális szemléltetéshez.

- Nem szabad elhanyagolnunk a hazafiasságát — szólalt meg Ferrat. - Amikor a Nagy Charles rádióbeszédet mondott Londonban, ki válaszolt rá? Ferrat a barikádokon volt! Vive la Francé!

Hannibal figyelte, ahogy a hazafias hévtől megdagad az ér az áruló Ferrat homlokán. Az artéria carotis és a jugularis ugyancsak kiugrott a nyakán; *kiválóan injekciózható fej.*

- Igen, vive la Francé! - helyeselt Hannibal, és tovább ütötte a vasat: — Akkor hát a levelünknek hangsúlyoznia kell, hogy noha hívta őt Vichy, a valóságban az Ellenállás hőse volt?

- Természetesen.

- Gondolom, ejtőernyősöket mentett?

- Számos alkalommal.

- A szokásos szabotázsakciók sem maradtak el.

- Gyakran előfordult ilyesmi, és mit sem törődött közben a saját biztonságával.

- Próbálta megvédeni a zsidókat? Pillanatnyi hallgatás.

- Nem érdekelt a kockázat, amelyet vállalt.

- Talán azért kínozták? Franciaország megmentéséért szenvedte el, hogy eltörjék az ujjait?

- Azért még fel tudta használni őket arra, hogy büszkén tisztelegjen, amikor a Nagy Charles visszatért — mondta Ferrat.

Hannibal befejezte a körmölést.

- Miután felírtam a legfontosabb mondatokat, mit gondol, megmutathatja neki?

Ferrat végignézte a noteszlapot, a mutatóujjával minden mondatot megérintett, és magában dörmögött.

- Talán beletehetné pár ellenálló barátjának a tanúskodását. Én közölhetném. Egy pillanat. — Hátat fordított Hannibalnak és közelebb hajolt a ruhához. Határozottan fordult vissza.

- Ügyfelem válasza a következő: *Merde. Mondd meg ennek a kis pöcsnek, hogy kerítsen drogot, és dörgölje az ínyemre, majd aztán aláírom.* Bocsánat, ez szó szerinti idézet. — Ferrat magabiztos lett, közelebb hajolt a rácsokhoz. - Mások itt a halálsoron azt mondták, hogy szerezhetsz laudánumot; eleget ahhoz, hogy ne érdekelje a kés. „Álmodni, nem visítani”, én ezt így fogalmaznám meg bírósági összefüggésben. A St. Pierre orvosi egyetem adhat neked laudánumot az... engedélyért cserébe. Ad neked laudánumot?

- Visszajövök, hogy meglátogassam, és akkor hozok neked is választ.

- Én nem várnék túl sokáig — mondta Ferrat. — Szent Péter hamarosan megérkezik. — Fölemelte a hangját, és megragadta a trikója nyakát, ahogy a mellényébe kapaszkodott volna szónoklat közben. — Arra is van felhatalmazásom, hogy a nevében tárgyaljak Szent Péterrel. — Közelebb lépett a rácsokhoz, és halkabban folytatta: — Három nap, és szegény Ferrat halott lesz, én pedig gyászolhatom, mert ügyfél nélkül maradok. Maga orvoslást tanul. Gondolja, hogy fájni fog? Fáj Monsieur Ferrat-nak, amikor ezek...

- Egyáltalán nem. A kellemetlen rész most van. Előtte. Ami magát a dolgot illeti, nem fáj. Egy másodpercig sem. — Hannibal éppen indulni akart, amikor Ferrat utána szólt, így visszament a rácsokhoz.

- A diákoknak nem szabad nevetniük a részein.

- Nem fognak. A test mindig le van takarva, csak azt a részt tárjuk föl, amelyet tanulmányozunk.

- Még akkor sem, ha... valahogy sajátságos?

- Milyen értelemben?

- Ha mondjuk, egyes részei gyermekiek?

- Ez mindennapi dolog, és soha, de soha nem humorforrás — felelte Hannibal. *Ujabb jelölt az anatómiai múzeumba, ahol a donorok nem számítanak.*

Louis Ferrat szemének sarka rángásokkal jelezte a kalapácsütéseket, miközben ült a priccsén, és fogta társának, a ruhának az ingujját. Hannibal látta rajta, ahogy elképzeli a szerkezet összeállítását, a helyére emelt pengét, amelynek élét kettévágott kerti locsolócső védi, és alatta a tál, amelybe a fő beleesik.

Összerázkódott, mert rájött, mi a tál. Egy *babakád*. Hannibal elméje elhulló pengéként hasította félbe a gondolatot. Az ezt követő csendben olyan ismerős volt neki Louis szorongása, mint a vénák az arcában vagy a saját artériái.

- Hozok neki laudánomot — mondta. Ha nem lesz laudá-num, vehet egy ópiumlabdacsot valamelyik kapualjban.

- Adja ide a beleegyező nyilatkozatot. Majd elviheti, ha behozta a drogot.

Hannibal ránézett Louis Ferrat-ra, olyan merően nézte az arcát, ahogy korábban a nyakát, érezte rajta a félelem szagát, és így szólt: — Louis, mondjon meg valamit ügyfelének, hadd gondolkodjon rajta. Vajon izgatta őt az összes háború és szenvedés, amely a születése, az élete előtt történt?

- Egyáltalán nem.

- Akkor miért izgatja magát amiatt, ami az élete után történik? Zavartalan álmom következik. A különbség csak annyi, hogy ebből nem ébred föl.

37

Vesalius nagy anatómiai atlasza, a *De fabrica* eredeti fametszetei elpusztultak Münchenben a II. világháborúban. Dr. Du-mas-nak szent ereklyék voltak a metszetek. Haragja és gyásza adta neki az ihletet, hogy egy új anatómiai atlaszt alkosson. Ez lesz a legjobb minden atlasz között, amelyek Vesaliust követték a *De fabrica* óta eltelt négyszáz évben.

Dr. Dumas úgy vélte, a rajzok sokkal különbek a fényképeknél, ha az emberi testet kell ábrázolni, és elengedhetetlenek a ködös röntgenképek tisztázásához. Dr. Dumas nagyszerű anatómus volt, de nem művész. Jó szerencséjére meglátta Hannibal Lecter iskolás rajzait egy békáról, követte a fiú fejlődését, és szerzett neki egy ösztöndíjat.

Kora este a laboratóriumban. Nappal Dumas professzor felvágott az előadásához egy belső fület, majd otthagya Hannibalnak, aki éppen a csigacsontot rajzolta a táblára ötszörös nagyításban.

Megszólalt az éjszakai csengő. Hannibal szállítmányt várt a fresnes-i kivégzőosztagtól. Előkészített egy kerek hordágyat, és végigtolta a hosszú folyosón az éjszakai bejáratig. A hordágy egyik kereke kattogott a kőpadlón, ő pedig feljegyezte magának, hogy meg kell javítania.

A tetem mellett Popil felügyelő állt. Két mentős átrakta az ernyedt, szivárgó terhet a kerek hordágyra, aztán elhúztak.

Hannibal bosszúságára Lady Muraszaki egyszer megjegyezte, hogy Popil éppolyan, mint a jóképű színész, Louis Jourdan.

- Jó estét, felügyelő úr.

- Beszélni szeretnék veled - mondta Popil felügyelő, aki egyáltalán nem úgy festett, mint Louis Jourdan.

- Nem zavarja, ha dolgozom, miközben beszélgetünk?

- Nem.

- Akkor jöjjön. — Hannibal végiggurította a hordágyat a folyosón, a kerék még hangosabban kattogott. Valószínűleg egy csapágy volt a hibás.

Popil kinyitotta a laboratórium lengőajtaját.

Ahogy Hannibal számított rá, a fresnes-i puskák szakította kiterjedt mellkasi sebek nagyon jól kivérették a tetemet. Készen állt a tartályra. Ez ráért volna, de Hannibal szerette volna látni, hogy a hullatartály mellett milyen kevéssé emlékeztet majd Louis

Jourdanra Popil felügyelő, és hogy a környezettől mennyivel lesz világosabb az arcszíne.

A laboratóriumból gumival szigetelt, kétszárnyú ajtó vezetett az egyszerű, betonozott helyiségbe. Ónnal lefedett, négy méteres átmérőjű, kerek tartályt foglaltak a padlóba. A fedőn több, zongorazsanérra szerelt ajtó volt. A szoba egyik sarkában hamvasztó kemence tüntette el a nap hulladékát, ma például egy csomó fület.

A tartály fölé láncos kézi darut szereltek. A felcédulázott, megszámozott tetemek láncból készült hámban lógtak a tartály kerületén körbefutó rúdról. A falban volt egy poros lapátú, nagy ventilátor. Hannibal bekapcsolta a ventilátort, és kinyitotta a fedél súlyos vasajtáját. Címkrét tett a holttestre, beleakasztotta egy hámba, a daru segítségével a tartály fölé emelte, majd beleeresztette a formáiiba.

- Fresnes-ből jött vele? — kérdezte, míg a folyadékban megindultak fölfelé a buborékok.

- Igen.

- Végignézte a kivégzést?

- Igen.

- Miért, felügyelő úr?

- Én tartóztattam le. Ha már én juttattam arra a helyre, akkor végignéztem a kivégzését.

- Lelkiismereti okokból?

- A cselekedeteim következménye a halál. Hiszek a következményekben, ígértél Louis Ferrat-nak laudánumot?

- Törvényesen beszerezhetek.

- De fölírti nem lehet törvényesen.

- Ez mindennapos gyakorlat az elítéltek között. Az engedély ára. Biztos vagyok benne, hogy erről maga is tud.

- Igen. Ne adj neki.

- Ferrat a maga embere? Jobban szeretné, ha józan lenne?

- Igen.

- Azt akarja, hogy teljesen tisztában legyen a következményekkel? Meg fogja kérni Monsieur Parist, hogy vegye le a borítást, hadd lássa a pengét józanul, úgy, hogy a látását semmi sem homályosítja el?

- Megvannak a saját okaim. Te viszont nem fogsz laudánumot adni neki. Ha azt látom, hogy laudánum hatása alatt volt, akkor te sosem kapsz orvosi engedélyt Franciaországban. Józanul vedd fontolóra ezt a lehetőséget, úgy, hogy a látásodat semmi sem homályosítja el.

Hannibal látta, hogy a szoba semmilyen hatással sincsen Po-pilra. A felügyelő elfordult, úgy folytatta:

- Ez pedig nagy kár lenne, mert ígéretes tehetség vagy. Gratulálok kiváló jegyeidhez — mondta. — Ami nagy öröm... a családodnak. Büszkék lennének rád — mint ahogy azok is. Jó éjszakát!

- Jó éjszakát, felügyelő úr. Köszönöm az operajegyeket.

éjszakára, és összetekert szőnyegdarabokat tettek az ajtó elé, hogy az esővizet a csatornába irányítsák.

Az orvosi egyetem kisteherjének ablaktörlőjét vákuum hajtotta. Hannibalnak a La Santé börtönhöz vezető rövid úton időnként le kellett állnia, hogy megtisztítsa a szélvédőt.

A kapu alatt betolatott az udvarra. Az eső hidegen hullott a nyakába, amikor kidugta a fejét az ablakon, hogy lásson valamit, mert a kapuőr nem jött és nem segített.

A La Santé középső folyosóján Monsieur Paris segédje behívta a szobába, ahol a szerkezet állt. Az alkalom tiszteletére viaszosvászon kötényt viselt, és viaszosvászon borítást húzott új keménykalapjára. Védőlemezt állított maga és a penge közé, hogy megóvja cipőjét és kezelőjét.

Hosszú, bádoggal bélelt, fonott kosár állt a guillotine mellett. Ebbe borítják bele a testet.

- A börtönigazgató utasítására nem lehet zsákba tenni — mondta a segéd. — El kell vinni a kosarat, aztán majd visszahozza. Belefér a kocsiba?

- Igen.

- Van jobb ötlete?

- Nincs.

- Akkor mindent visz. A hóna alá dugjuk. A szomszédban van.

Egy magas, fehérre meszelt, rácsos ablakú helyiségben feküdt a kerek hordágyhoz kötött Louis Ferrat a mennyezetvilágítás kíméletlen fényében.

Alatta volt a nyaktilóhoz tartozó deszka, a *bascule*. A karjába infúziót kötöttek.

Popil felügyelő Louis Ferrat fölött állt, és halkán beszélt hozzá, a kezével védve Ferrat szemét a durva fénytől. A börtönorvos injekciós tűt döfött az infúziós vezetékbe, és belenyomott egy kevés átlátszó folyadékot.

Amikor Hannibal belépett a szobába, Popil nem nézett föl.

- *Emlékezz*, Louis — mondta Popil. - Azt akarom, hogy emlékezz.

Louis ide-oda forgó szeme azonnal észrevette Hannibalt. Most Popil is meglátta a fiút, és fölemelte a kezét, hogy álljon meg. Közelebb hajolt Louis Ferrat verejtékező arcához.

- Mondd el.

- Két zsákba tettem Cendrine-t. Súlynak mindkettőbe tettem egy-egy ekevasat, és megindultak a rímek...

- Nem Cendrine, Louis. *Emlékezz!* Ki mondta meg Klaus Barbie-nak, hol rejtették el a gyerekeket, hogy Keletre szállíthassa őket? Azt akarom, hogy erre emlékezz!

- Megkértem Cendrine-t, azt mondtam: „Gsak érintsd meg”; de kinevetett, és máris indultak a rímek...

- Nem! Nem Cendrine! — mondta Popil. — Ki beszélt a náciknak a gyerekekről?

- Nem bírok erre gondolni!

- Csak egyszer kell kibírnod. Ez segít az emlékezésben.

A doktor még egy kis drogot nyomott Louis vénájába, aztán a karját dörgölte, hogy a szer hamarabb felszívódjon.

- Louis, emlékezned kell! Klaus Barbie elvitette őket Auschwitzba! Ki mondta meg neki, hol rejtegetik a gyerekeket? Te voltál az?

Louis arca elszürkült.

- A Gestapo elkapott, mert hamisítottam az élelmiszerjegyeket — mondta. - Amikor eltörték az ujjaimat, beköptem Par-

dou-t; ő tudta, hol bújtatják az árvákat. Szép fejpénzt kapott mindegyikért, és még az ujját sem törték el. Most polgármester

Trent-la-Forétben. Láttam, de nem segíthettem. Visszanéztek rám a teherautó hátuljából!

- Pardou — biccentett Popil. - Köszönöm, Louis.

Popil már éppen elfordult volna tőle, amikor Louis megszólalt:

- Felügyelő úr!

- Igen, Louis?

- Amikor a nációk feldobálták a gyerekeket a teherautóra, hol volt a rendőrség?

Popil egy pillanatra lehunyta a szemét, azután intett az őrnök, aki kinyitotta a nyaktilóhoz vezető ajtót. Hannibal látta a papot és Monsieur Parist a szerkezet mellett. A hóhérsegéd levette Louis nyakából a láncra fűzött keresztet, és a teste mellé kötözte kezébe csúsztatta. Louis Hannibalra nézett. Fölemelte a fejét és kinyitotta a száját. Hannibal mellé lépett, Popil nem próbálta megállítani.

- A pénz, Louis?

- A St. Sulpice-nek. Ne a szegények perselyébe, hanem a tisztítótűzben szenvedő lelkekébe. Hol a drog?

- Megígértem. — Hannibal kabátzsebében egy fiola volt, abban hígított ópium. Az őrnök és a hóhérsegéd félrenéztek. Popil nem. Hannibal Louis szájához tartotta a fiolát, az elítélt kiitta. Louis bólintott a keze felé, és ismét kinyitotta a száját. Hannibal a keresztet és a láncot a szájába tette, mielőtt ráfordították volna a deszkára, amelyen a penge alá tolják.

Látta, miként gördül le Louis szívéről a nagy kő. A hordágy átbillent a kivégző helyiség küszöbén, az őrnök becsukta az ajtót.

- Azt akarta, hogy a kereszt a fejében maradjon, ne a szívében — mondta Popil. - Tudtad, hogy mit akar, igaz? Ezen kívül mi közös még bennetek?

- Mindketten kíváncsiak volnánk, hogy hol volt a rendőrség, amikor a nációk feldobálták a gyerekeket a teherautókra. Ez is közös bennünk.

Popil most talán megüthette volna. De elmúlt a pillanat. Becsukta a noteszét és távozott. Hannibal azonnal odament az orvoshoz.

- Doktor úr, mi volt ez a szer?

- Nátriumpentothal és két másik kábítószer keveréke. A Sű-reté használja kihallgatásoknál. Néha felszabadítja az elfojtott emlékeket. Az elítélteknél.

- Szükségünk lehet rá a vérvizsgálatoknál a laborban. Megkaphatom a maradékot?

Az orvos átadta az ampullát.

- A képlet és az adagolás a címkén.

A szomszéd szobából súlyos puffanás hallatszott.

- A helyében várnék pár percet — mondta az orvos. – Hadd nyugodjon le Louis.

Hannibal alacsony ágyán feküdt a padlásszobában. Gyertyáinak lángja reszketett az arcokon, amelyeket álmaiból idézett papírra, árnyékok játszottak a gibbon koponyájával.

Belenézett a gibbon üres szemüregébe, és vicsorított, mintha azt akarná, hogy a foga jobban emlékeztessen a gibbon agyaira. Mellette felhúzható fonográf állt, liliomforma hangtölcsérrrel. Hannibal karjából tű állt ki, amely injekciós fecskendőben folytatódott. A fecskendőben az a drog volt, amit Louis Ferrat kihallgatásához használtak.

- Mischa, Mischa! Jövök! - *lángol az anyja ruhája, fogadalmi gyertyák lobognak Szent Johanna előtt. A sekrestyés azt mondja: „Itt az idő”.*

Bekapcsolja a gramofont, a vastag tűt leengedi a gyerekdalokra. A lemez recseg, a hang fémes és vékony, mégis belehasít a szívébe.

Sagt, ver mag das Mannlein sein

Das da steht im Walde alléin

Fél centivel lejjebb nyomja a fecskendő dugattyúját, és erezi, hogy a drog égeti a vénáját. Megdörögli a karját, hogy siettesse a haladását. Kitartóan mered az álmaiból felbukkanó, gyertyafényes arcokra, és igyekszik beszéltetni a szájukat. Talán először énekelnek, azután mondják meg a nevüket. Hannibal maga is énekelni kezd, hogy éneklésre bírja őket.

Nem készíthette mozgásra az arcokat, mint ahogy a gibbonkoponyára sem varázsolhatott húst. Mégis a gibbon mosolygott az agyari mögül, ajaktalan szájjal, vigorra görbült állkapocscsal, *azután Kékszeme mosolyog, derűs arca beleég Hannibal elméjébe. Azután a füst szaga a vadászházban, a réteges füst szaga a hideg szobában, az emberek dögszagú lehelete, ahogy körülveszik őt és Mischát a kandallónál. Azután kiviszik őket a csűrbe. Gyerekruhák a csűrben, mocskos, idegen ruhák. Nem hallhatja a beszélgetésüket, nem hallhatja, hogy szólítják egymást, de azután TáleMBER torz hangja mondja: „Ezt vigyétek, úgyis meeeghaaana. Ez mégfritiiiss marad egy darabig.” Küzd, harap, és most jön az a dolog, amit nem bír végignézni, ahogy Mischát felkapják a karjánál fogva, lába elválik a véres hótól, és VISSZANÉZ RÁ.*

„ANNIBA'!”A hangja

Hannibal felült az ágyban, behajlította a karját, és tövig benyomta a dugattyút.

Aztán a csűr megfordult körülötte.

„ANNIBA'!”

Kitépi magát, utánuk fut az ajtóhoz, a csűr ajtó a karjára csapódik, recseg a csont. Kékszeme visszafordul, fölkap egy darab tűzifát, a fejét püföli, az udvaron koppan a fejsze, aztán az áldott sötétség.

Hánykolódott a padlásszoba ágyában, a látása hol kitisztult, hol elhomályosodott, az arcok úszkáltak a falon.

Hagyd ezt. Hagyd azt, amit nem bírsz nézni, nem bírsz hallani és átélni. A vadászházban tért magához, a vér rászáradt a halántékára, fájdalom hasogatta a felkarját, az emeleti korláthoz volt láncolva, ráterítették a szőnyeget. Mennydörgés... nem, tüzéség dörög áfák között, az emberek a tűzhely előtt lapulnak, Fazékleső bőrtáskájával, letépi a dögcédulákat, a táskába hajigálják az irataikkal együtt, kirángatják a papírokat a levéltárcájukból, és felhúzzák a vöröskeresztes kar szalagokat. Azután sivítás, foszforgránát vakító fénye lobban a döglött tank mellett, és ég a ház, ég a ház. A bűnözők kirohannak az éjszakába, fél-láncaltalpas teherautójukhoz, Fazékleső az ajtóban megáll. Az arcához emeli bőrtáskáját, hogy védje magát a hőségtől, elővesz egy lakatkulcsot a zsebéből és feldobja Hannibalnak, amikor jön a következő gránát, nem is

hallják a süvítését, csak megemelkedik a ház, a galéria, amelyen Hannibal fekszik, megdől, a fiú a korlátnak csapódik, a lépcső rászakad a Fazéklesőre. Hannibal hallja, ahogy a haja serceg a lángoktól, azután odakint van, a fél-lánctalpas elrohog az erdőbe, a magára tekert szőnyeg széle füstölögni kezd, gránátrobbanások rázzák a földet, szilánkok süvöltenek mellette. Hóval oltja el a füstölgő szőnyeget, és botorkál, botorkál, a karja bénán lóg.

Párizs tetői fölött pitymallik. A padlószobában lelassul, majd megáll a lemezjátszó, a gyertyák kialszanak. Hannibal szeme nyitva. Az arcok csöndesek a falon. Ismét krétavázlatok, papírlapok, amelyeket a huzat mozgat. A gibbon visszanyerte szokásos ábrázatát. Kezdődik a nappal. Mindenütt erősödik a fény. Mindenütt megjelenik az új világosság.

40

A litvániai Vilnius szürke ege alatt az egyetem közelében rendőrségi Skoda kupé lekanyarodott a forgalmas Sventara-gióról egy keskeny mellékutcába, dudálva zavarta szét a gyalogosokat, akik az orruk alatt káromkodtak. Megállt egy új lakótelepi nyúlketrec mellett, amelyet az oroszok építettek, és otrombán terpeszkedett a lepusztult bérházak között. Szovjet rendőregyenruhát viselő, magas férfi szállt ki az autóból. Ujja végigfutott egy sor gombon, és megnyomta a „Dortlich” feliratú csengőt.

A csengő egy második emeleti lakásban szólalt meg, ahol egy öregember feküdt az ágyban, és a mellette levő asztal gyógyszerektől roskadozott. Az ágy fölött svájci ingaóra ketyegett. Zsinór vezetett az órától a párnáig. Kemény ember volt az öreg, de éjszaka, amikor elfogta a félsz, megránthatta a zsinórt a sötétben és hallhatta, ahogy megszólal az óra, hallhatta, hogy még nem halt meg. A percmutató ugrált. Az öregember azt képzelte, hogy az inga fogja kiszámolni — ecc, pecc, kimehecc — a halála pillanatát.

Az öregember összetévesztette a saját hörgő lélegzetét a csengővel. Hallotta, ahogy az ápolónője fölemelte a hangját, azután bedugta a fejét, amely kicsit borzas volt a főköti alatt.

- A fia, uram.

Dortlich benyomakodott mellette a szobába.

- Szia, fater!

- Még nem haltam meg. Kicsit korán van még a rabláshoz. — Az öregember különösnek találta, hogy a harag csak a fejében táncol, már nem ér el a szívéig.

- Hoztam neked egy kis csokoládét.

- Kifelé menet add oda Bergidnek. Nehogy megerőszakold! Viszlát, Dortlich biztos úr.

- Késő már, hogy ezt játszd. Haldokolsz. Azért jöttem el, hogy lássam, tehetek-e valamit azon túl, hogy fenntartom ez a lakást.

- Megváltoztathatnád a neved. Hányszor álltál már át a másik oldalra?

- Éppen elégszer, hogy életben maradjak.

Dortlich a szovjet határőrség lombzöld paroliját viselte. Levette az egyik kesztyűjét, és odament az apja ágya mellé. Próbálta megfogni az öregember csuklóját, kereste a pulzusát, de az apja ellökte sebhelyes kezét. Könnybe lábadt a szeme a fia kezének látásától. Nagy erőfeszítéssel felnyúlt, megérintette a kitüntetések, amelyek az ágy fölé

hajló Dortlich melléről lógtak. Köztük volt a Kiváló M VD Rendőr, a Munkatábor és Börtönigazgatási Kiképző Tanfolyam jelvénye, a Kiváló Szovjet Pontonhidépítő. Az utolsó túlzás volt; Dortlich épített néhány pontonhidat, csak épp a náciaknak egy munkaszázalójában. Mégis igazán takaros, zománcozott darab volt, és ha rákérdeztek, tudott hozzá fűzni valami mesét.

- Ezeket valami ócskás dobozából szerezted?

- Nem az áldásodért jöttem, hanem hogy lássam, nincs-e szükséged valamire, és elbúcsúzzak tőled.

- Éppen elég baj, hogy orosz egyenruhában látlak.

- A huszonhetes lövészeké — mondta Dortlich

- Még rosszabb volt a náci egyenruha, az ölte meg anyádat.

- Sokan voltunk. Nemcsak én. Egy életem van. Neked meg egy ágyad; nem egy árokban kell fölfordulnod. Van fűtésed. Ennyit tudok nyújtani. A Szibériába induló vonatok tömve vannak. Az emberek egymást tapossák le, és a kalapjukba szarnak. Élvezd a tiszta lepedőt!

- Grutas még nálad is rosszabb, és ezt te is tudad. — El kellett hallgatnia, hogy levegőhöz jusson. — Miért követted? Bűnözőkkel és huligánokkal együtt fosztogattál, házakat raboltatok ki, levetkőztettétek a halottakat.

Dortlich úgy folytatta, mintha nem is hallotta volna az apját.

- Amikor kicsi voltam, és megégettem magam, te az ágy mellett ültél, és egy facsigát faragtál nekem. Odaadtad, és amikor meg tudtam fogni a nyelét, megmutattad, hogyan kell forgatni. Szép csiga, mindenféle állattal. Még mindig megvan. Köszönöm a csigát. — A csokoládét az ágy lába mellé tette, ahonnan az öregember nem lökhette le a padlóra.

- Menj vissza az őrszobádra, vedd elő a dossziédmat, és írd rá, hogy „*egyedülálló*” — mondta az apja.

Dortlich elövelt egy papírlapot a zsebéből.

- Ha azt akarod, hogy halálod után hazaküldjelek, írd alá, és hagyd itt. Bergid segíteni fog, aláírja tanúként.

A kocsiban némán vezetett, amíg be nem soroltak a Radvi-laite út forgalmába.

Svenka őrmester, aki a volánnál ült, megkínálta cigarettával, és azt kérdezte:

- Nehéz volt látni?

- Nem nagy öröm — felelte Dortlich. — Az a kurva nővér; akkor kell mennem, amikor Bergid templomba jár. Templom! Azt kockáztatja, hogy börtönbe kerül. Azt hiszi, nem tudom. Az apám egy hónapon belül meghal. Elküldöm a szülőhelyére, Svédországba. Talán lesz vagy három köbméterünk a teste alatt, jó háromméternyi hely!

Dortlich hadnagynak még nem volt saját irodája, de volt egy íróasztala az őrs közös helyiségében, ahol a tekintélyt a kályhától való távolság jelezte. Most, tavasszal a kályha hideg volt, halmokban állt rajta a papír. A Dortlich asztalát borító papír fele bürokratikus baromság volt, amit nyugodtan ki is lehetett volna dobni.

Nagyon kevés összeköttetésük volt a szomszéd Lettország és Lengyelország rendőrségével meg az NKVD-vel. A szovjet csatlós államok rendőrségét úgy szervezték meg a Moszkvában székelő Központi

Bizottság köré, mint egy kereket, amelynek csak agya és küllői vannak, talp nélkül.

Itt volt az a cucc, amelyet át kellett nézni: hivatalos távirat azokról a külföldiekről, akik tartózkodási vízumot kértek Litvániába. Dortlich ezt összehasonlította a körözöttek és a politikailag gyanúsak hosszú névsorával. Fölülről a harmadik vízumkérelem Hannibal Lecteré volt, aki most lépett be a Francia Kommunista Párt ifjúsági szervezetébe.

Dortlich a saját kétütemű Wartburgjával elhajtott az Állami Főpostához, ahol havonta egyszer volt dolga. Kint várt, amíg meg nem látta, hogy Svenka belép, és elkezdi a műszakot. Svenka hamarosan a kapcsolótábla előtt ült, Dortlich pedig egyedül volt a telefonfülkében, és meglett a sercegő-recse-gő összeköttetés Franciaországgal. Rátett a telefonkábelre egy jelerősség-mérőt, és le nem vette a szemét a tűről, amely jelezte volna, ha lehallgatják.

A franciaországi Fontainebleu közelében egy étterem sötét pincéjében megszólalt a telefon. Öt percig csengett, mire fölvettek.

- Tessék.

- Valakinek gyorsabban kéne reagálnia, itt ülök a pici seggemen mióta. El kell rendezni a barátainkkal Svédországban, hogy fogadjanak egy testet — mondta Dortlich. - A Lecter-gye-rek pedig ide tart. Diákvízummal, mint az Ifjúság a Kommunizmus Újjászületésének képviselője.

-Ki?

- Gondolkojd! Legutóbb beszéltünk róla, amikor együtt vacsoráztunk — mondta Dortlich. Belenézett a listájába. — A láto

gatás célja: katalogizálni a nép számára a Lecter-kastély könyveit. Ez röhej; az oroszok a seggüket törölték a könyvekkel. Ta

lán lépni kellene a ti oldalatokon. Tudod, hogy kinek szólj.

41

Vilniustól északra a Neris folyó közelében állnak egy öreg erőmű romjai. Ez volt az első ilyen építmény a környéken, boldogabb időkben szerény mennyiségű elektromosságot termelt, amellyel ellátta a várost, továbbá számos fűrészmalmot és egy gépgyárat a folyó mentén. Jöhetett bármilyen idő, az erőmű üzemelt, mivel könnyű volt beszerezni a lengyel szenet, amely keskenyvágányú vasúton, továbbá a folyón, bárkákon érkezett.

A Luftwaffe a német megszállás első öt napjában porig bombázta. Az új szovjet távvezetékek megjelenése miatt sosem építették újjá.

Az erőműhöz vezető utat betonoszlopokhoz rögzített, lakattal megerősített lánc zárta el. A lakat kívülről rozsdás volt, de belül jól megszírozták. Egy tábla lógott a láncról orosz, litván és lengyel nyelvű felirattal: FÖL NEM ROBBANT LÖSZER; TILOS A BEMENET!

Dortlich kiszállt a teherautóból, a földre dobta a láncot, Svenka áthajtott rajta. A kavicsot lóitokban borították a fel-magzó gazok, amelyek sóhajtáshoz hasonló hanggal súrolták a kocsialvázat.

- Ez az a hely, ahol az egész személyzet... — kezdte Svenka.

- Igen - szakította félbe Dortlich.

- Szerinted tényleg aknák vannak itt?

- Dehogyan. Ha mégis tévednék, ne mondd el senkinek — mordult rá Dortlich. Nem volt szokása bizalmas vallomásokot tenni, és bosszantotta, hogy szüksége van Svenka segítségére.

Kölcsönbérleti szerződéssel érkezett hullámbádog barakk állt az erőmű megrepedezett, elfeketedett alapja mellett. Az egyik oldala megégett.

- Tolass be a bozótosba. Vedd elő hátulról a láncot - mondta Dortlich.

A láncot a teherautó vontatórúdjaához kötötte, és megrázta a csomót, hogy jól tart-e. Addig kutatott a bozótosban, míg meg nem talált egy fa raklapot. Rákötötte a láncot, aztán addig hajtott előre a teherautóval, amíg a dudvától fuldokló raklap el nem csúszott, hogy feltárja egy légópince vasajtáját.

- Az utolsó légitámadás után a németek ejtőernyősöket dobtak le, hogy megvédjék a nerisi gázlókat — mondta Dortlich. — Az erőmű dolgozói ide menekültek. Egy ejtőernyős megkopogtatta az ajtót, és amikor kinyitották, bedobott egy foszforgránátot. Nehéz volt kitakarítani. Beletelik egy percbe, amíg hozzászoksz. — Beszéd közben levett három lakatot az ajtóról.

Ahogy kivágta, Svenka arcát megcsapta az égésszagú, áporodott levegő. Dortlich felkapcsolta a villanylámpáját, és elindult lefelé a meredek vaslépcsőn. Svenka jól teleszívta magát levegővel, és elindult utána. Az óvóhely belül fehérre volt meszelve, és összebarmolt fapalcok sorakoztak benne. A polcokon műtárgyak. Rongyokba göngyölt ikonok, viasszal lepecsételt, alumínium térképtartók kötegszám. Az óvóhely végében üres képkeretek heverték egymáson, némelyikből kihúzták a képszegeket, másokról foszlányokban lógtak a sietve kivágott képek után maradt szálak.

- Hozz el mindent arról a polcról, és azokat is onnan — parancsolta Dortlich. Felkapott egy csomó viaszosvászonba csavart tárgyat, azután a barakkhoz vezette Svenkát. Bent fűrészbakokon elegáns tölgyfakoporsó állt, amelyre a Klaipédai Tengeri és Folyami Munkások Szakszervezetének címerét faragták.

A koporsón díszes perem futott körbe, az alját sötétebbre festették, ahogy a hajók víz alatti részét szokták. Igazán elsőrendű munka volt.

- Az apám lélekhajója — mondta Dortlich. — Hozd csak ide a rongyos ládát. A legfontosabb, hogy ne zörögjön.

- Ha zörög, majd azt hiszik, a csontok csinálják — mondta Svenka.

Dortlich szájon vágta. — Több tiszteletet! Add ide a csavarhúzó!

Hannibal Lecter leengedte a vonat piszkos ablakát, figyelt, figyelte, ahogy a szerelvény a vágány két oldalán magasló hársfa- és fenyőcsemeték között kígyózik, és mivel kevesebb, mint mérföldnyi távolságban haladtak el, láthatta a Lecter-kastély tornyait. Újabb két mérföld után a vonat csikorogva és lihegve megállt a Dubrunst vízvezető állomásnál. Néhány katona és pár munkás leszállt, hogy vizeljen a töltés oldalában. A kalauz goromba figyelmeztetése után hátat fordítottak a vonat utasainak. Hannibal, hátán a zsákjával velük együtt szállt le. Amikor a kalauz visszaszállt a vonatra, Hannibal

belépett a fák közé. Tépett egy lapot egy újságból arra az esetre, ha a víztartály tetején álló második vasutas észrevenné. A fák között várta meg, amíg a gőzmozdony csühs, csühs, ellihegett mellette. Egyedül maradt a néma erdőszéllal. Fáradt és poros volt.

Amikor hatéves volt, Berndt fölvitte a tartály melletti csigalépcsőn, és megengedte, hogy bekukucskáljon a mohos perem fölött a vízbe, amely köralakban visszaverte az ég kékjét. Belül is volt egy létra. Berndt minden kínálkozó alkalommal úszott egyet benne egy falusi lánnyal. Berndt halott, valahol az erdő mélyén fekszik. Valószínűleg a lány is halott.

Hannibal gyorsan megfürdött a tartályban, a ruháit is kimosta. Eszébe jutott Lady Muraszaki a vízben, és arra gondolt, hogyan úszhatnának itt együtt.

Gyalog indult vissza a sínek mentén, belépett a bozótosba, amikor meghallotta, hogy kézihajtány közeledik. Két nagydarab magyar rángatta a hajtókarokat, az ingük a derekukra volt kötve.

Mérföldnyire a kastélytól új szovjet távvezeték keresztezte a vasutat. A buldózerek utat nyitottak a fák között. Hanni-

bal érezte a statikus feszültséget, amikor elhaladt a súlyos vezetékek alatt, égnek állt a szőr a karján. Olyan messzire távolodott a vasúttól és a vezetékektől, hogy az apja távcsövésbe épített iránytű megnyugodjon. Két úton lehet eljutni a vadászházig, ha megvan még egyáltalán. Ez a vezeték nyílegyenesen haladva tűnik el a szeme elöl. Ha abba az irányba indul, alig néhány kilométerre lesz a vadászháztól.

A hátizsákából elővette az amerikai hadsereg elemőzsiás csomagját, elhajtotta a megsárgult cigarettát, megette a konzervhúst, és közben gondolkodott. *A lépcső ráomlott Fazéklesőre, a gerendák leszakadtak.*

Lehet, hogy már egyáltalán nincs is meg a ház. Ha mégis létezik, és valami megmaradt belőle, az csak azért lehet, mert a rablók nem tudták megmozdítani a súlyos roncsokat. Ha meg akarja tenni azt, amire ők nem voltak képesek, akkor több erőre lesz szüksége. Akkor hát irány a kastély.

Mielőtt leszállt az éjszaka, Hannibal az erdőn át elérte a Lec-ter-kastélyt. Nézte az otthonát, és különös módon nem érzett semmit. Ha az ember a gyermekkori otthonát bámulja, attól még nem gyógyul meg, de könnyebben felmérheti, hogy ő maga összetört-e, és hogyan és miért, feltéve persze, ha egyáltalán tudni akarja.

A kastély fekete volt a nyugaton fakuló ég előtt, és lapos, mint az a papundekli kastély, amelyben Mischa papírbabái laktak. Az a kartonpapír kastély nyomasztóbb volt, mint ez a kő. A papírbabák összetekerednek égés közben. *Lángok az anyja ruháján.*

Az istálló mögötti fák közül hallotta a vacsorával járó zörgést, és ahogy az árvák az Internacionálét éneklük. Mögötte róka ugatott az erdőben.

Egy sáros bakancsot viselő ember, kezében ásóval és vödörrel keresztülvágott a konyhakerten. Leült a Hollóköre, levette a bakancsát, bement a konyhába.

A szakács a Hollókövön ült, mesélte Berndt. Lelőtték, mert zsidó volt, de beleköpött a Hiwi arcába, aki lelőtte. Berndt sosem említette a Hiwi nevét. —Jobb, ha nem tudod, majd én elintézem a háború után — mondta, és ökölbe szorította a két kezét.

Most már teljesen besötétedett. Legalább a Lecter-kastély egy részében volt villany. Amikor kigyulladt a lámpa az igazgató irodájában, Hannibal a szeméhez emelte a távcsövet. Az ablakon át láthatta, hogy az anyja olasz mennyezetén sztálinista fehér mész

takarja el a burzsoá vallási-mitológiai alakokat. Hamarosan megjelent az igazgató is az ablakban, kezében üveggel. Súlyosabb, görnyedtebb lett. Most mögéje állt a főfelvigyázó, a vállára tette a kezét. Az igazgató elfordult az ablaktól, és néhány pillanat múlva kialudt a fény.

Szakadozott felhők sodródtak a hold elé, árnyékuk felkúszott az ablakokon, végigsiklott a tetőkön. Hannibal újabb fél órát várt. Azután egy felhő árnyékában az istállóhoz ment. Hallotta a sötétből a nagy ló horkantását.

Cesar felébredt, nyihogott, hátracsapta a fülét, figyelte, ahogy Hannibal belép a bokszba. A fiú belefúj az orrába, megsimogatta a nyakát.

- Ébresztő, Cesar - suttogta a ló fülébe. A fül meglegyintette Hannibal arcát. Be kellett fognia az orrát, hogy ne prüszköljön. Tenyerével eltakarta a zseblámpát, és megnézte a lovat. Cesart tisztára kefélték, a patája egészséges volt. Tizenhárom éves lehet, Hannibal ötéves volt, amikor született. — Csak száz kilót kell megmozdítanod — mondta neki. Cesar barátságosan megbökte az orrával, Hannibal nem győzött megkapaszkodni a boksz oldalában. Kantárt, kipárnázott nyakhámot, két szíjból font vontató istrángot rakott a lóra, azután összekötötte az istráng két végét. Zabos tarisznyát, gabonát is akasztott a hámra, mire Cesar a fejét forgatva azonnal igyekezett elérni a táplálékot.

Hannibal odament a csúrhöz, amelybe gyermekkorában bezárták, kötéltekereszt, szerszámokat, lámpát vett elő. A kastélyban sötét volt. Hannibal végigvezette a lovat a kavicsos úton, majd a puha földön, és elindult vele az erdő és a hold szarva felé.

Nem szólalt meg a riadó a kastélyban. A nyugati torony csipkés pártázata mögött figyelő Svenka őrmester fölvette a fejhallgatóját annak a katonai rádiónak, amelyet ő cipelt föl kétszáz lépcsőfokon.

43

Az erdő szélén jókora fatörzs feküdt keresztbe az ösvényen, rajta orosz nyelvű tábla: VIGYÁZAT: FÖL NEM ROBBANT LŐSZER!

Hannibal a lóval megkerülte a kidőlt fát, és belépett gyermekkora erdejébe. Halvány holdfény sütött át az erdő kupoláján, szürke foltok tarkázták a bozótost. Cesar óvatosan lépegetett a sötétben. Már jól benne jártak az erdőben, amikor Hannibal lámpát gyújtott. Ő ment előre, a ló tányérnyi patája a lámpafény szélén dobogott. Az erdei ösvény mellett emberi lábszárcsont gömbölyű vége állt ki a földből gombaként.

Olykor beszélt a lóhoz:

— Hány nyáron hoztál ki ide minket a kocsival, Cesar? Mi-schát, engem, dadust és Mr. Jakovot?

Három órát törtettek a bozótosban, mire elérték a tisztás szélét.

A vadászház megvolt. Nem látszott kisebbnek. Nem volt olyan lapos, mint a kastély; baljós tömegnek rémlett, mint az álmaiban. Hannibal megállt a tisztás szélén, és körülnézett. Itt tekeredtek össze a tűzben a papírbabák. A vadászház félig leégett, a tető egy része beszakadt; a kőfalak mentették meg a teljes összeomlástól. A tisztáson derékig ért a gaz, a bokrok meghaladták az embermagasságot.

A vadászház előtt álló, kiégett harckocsit benőtték a kúszónövények, a csövéből virágzó inda lógott, a magas füből vitorlaként meredt elő a lezuhant stuka farka. A fűben

nem voltak ösvények. A kert babkarói kiálltak a magas gazból.

Ott, a konyhakertben tette bele a dadus Mischát a fürdőkádba, és amikor a nap megmelegítette a vizet, Mischa csücsült a kádban, és ingetetett a körülötte röpködő fehér káposztalepkéknek. Egyszer levágott neki egy padlizsánt, odavitte a kádhoz, és a kezébe adta, mert a pici lánynak tetszett a szín, a napsütötte lilabíbor, és magához ölelte a meleg padlizsánt.

Az ajtónál nem taposták le a füvet. Levelek álltak kupacokban a lépcsőn és az ajtó előtt. Hannibal a házat figyelte, miközben a hold ujjnyival arrébb haladt.

Idő, itt volt az idő. Hannibal előlépett a fák fedezékéből, és kivezette a nagy lovat a holdfénybe. Odament a szivattyúhoz, a tömlőbe előkészítésül beleöntött egy pohárnyi vizet, azután addig szivattyúzott, amíg a nyikorgó pumpa hideg vizet hozott fel a földből. Megszagolta, megkóstolta a vizet, azután Ce-sarnak is adott. Az állat több mint négy litert ivott, azután kapott két marék zabot a tarisznyából. A nyikorgás messzire hallatszott az erdőben. Bagoly huhogott, Cesar a hang felé fordította a fülét.

Százméternyire a fák között Dortlich hallotta a szivattyú nyikorgását, és a zajt kihasználva előbbre lopakodott. Csöndesen keresztül tudott nyomakodni a magasra nőtt páfrányok között, de a léptei recsegték az erdei magvakon. Megdermedt, mikor csend lett a tisztáson, azután hallotta, hogy a madár kiált valahol közötté és a ház között, majd felröppent, foltokban takarta el az eget, míg elszállt Dortlich fölött. A szárnya valószínűtlenül szélesnek látszott, ahogy hang nélkül továvitorlázott az ágak sűrűjében.

Dortlich megborzongott, feltúrta a gallérját. Leült a páfrányok közé és várt.

Hannibal a házra nézett, és a ház visszanézett rá. Minden üveg szétrobbant. A sötét ablakok úgy figyelték, mint a gibbonkoponya szemüregei. Szögükön, állásukon módosított az összeomlás, magasságát is megváltoztatta a felmagzott fű. A gyermekkor vadászháza átváltozott az álmok sötét csűrjévé. Felé indult az elvadult kerten át.

Itt feküdt az anyja, a ruhája lángolt, Hannibal később a hóban ráhajtotta a fejét a mellkasára, de az anyja melle keményre fagyott. Ott volt Berndt, és ott volt Mr. Jakov, az agya a hóra fagyott a szétszórt lapok között. Az apja arccal lefelé fekszik a lépcső mellett.

A földön már senki sem hever.

A szilánkokra tört bejárati ajtó egyetlen zsanéron lógott. Hannibal fölment a lépcsőn, belökte az ajtó romjait a sötétbe. Bent valami apró lény keresett menedéket. Hannibal magasra emelte a lámpát, és bement.

A szoba félig megégett és tető nélkül tátogott az égre. A fordulónál leszakadt lépcsőn a tető deszkái heverték. Az asztal ösz-szetört. A sarokban a kis zongora az oldalán hevert, az elefántcsont billentyűzet foghíjasnak tűnt a lámpa fényében. A falakra néhány orosz szót firkáltak: **BASZD MEG AZ ÖTÉVES TERVETI, ÉS GRENKO SZÁZADOSNAK HATALMAS SEGGLYUKA VAN!** Két apró állat ugrott ki az ablakon.

A szoba nyomasztó csenddel nehezedett Hannibalra. Dacosan zajongott a feszítővassal, lesöpörte vele a nagy tűzhely tetejét, hogy rátehesse a lámpát. A sütő nyitva volt, rég eltűntek a piszkavasak is, valószínűleg a fazekakkal együtt lopták el őket, mert jól jöttek a tábortüzekhez.

A lámpa fényénél dolgozó Hannibal annyi laza törmeléket távolított el a lépcső körül, amennyit meg tudott mozdítani. A többi mozdíthatatlan volt a tető hatalmas gerendái

miatt, amelyek úgy festettek, mint egy gigászi marokkó megpörkölődött pálcái.

Világosodni kezdett az üres ablakokban, és ő még mindig dolgozott. A falon egy égett trófea szeme vörösen izzott az első napsugarakban.

Hannibal percekig tanulmányozta a gerendakupacot, majd kétszer rácsavarta a kötelet az egyikre, amely nagyjából középen volt, és az ajtóig hátrált.

Fölébresztette Cesart, aki felváltva szunyókált és legelt. Néhány percig jártatta a lovat, hogy bemelegedjen. A sűrű harmat átáztatta a nadrágszárát, szikrázott a fűszálakon, hideg izzadsággként lepte a zuhanóbombázó alumínium bőrét. A napfényben látszott, hogy az elburjánzott iszalag hatalmas leveleket és friss kacsokat hajtott a stuka fülkéjének melegházában. A pilóta még mindig bent volt, háta mögött a géppuskással. Az iszalag körbenőtte, felfutott a bordáin, és átkúszott a koponyáján.

Hannibal hozzákötötte a kötelet a hámphoz, és addig vezette Cesart, amíg a természetes ló válla és szügye meg nem érezte a terhet. Csettintett neki, olyan hangon, amire még gyerekkorából emlékezett. Cesar nekifeszült a tehernek, izmai dagadtak. Reccsenés és puffanás hallatszott a házból. Hamu és korom pöffent ki az ablakon, felgomolyodott a fák lombjába, mintha a sötétség menekülne.

Megpaskolta a lovat. Türelmetlenül várta, hogy leülepedjen a por, aztán zsebkendőt kötött az arca elé, és bement. Átmászott a törmelékhalmon, köhögött, kioldotta a kötelet, egy másik gerendához kötötte. Két húzás után a legnehezebb darabok eltűntek a több réteg törmelékről, amelyre ráomlott a lépcső. Rajta hagyta Cesaron a hámot, a feszítővassal és az ásóval befúrta magát a romok közé, széthajigálva a törött bútorokat, a félig elégett párnákat, egy parafa termosztartót. Kiemelt a kupacból egy deszkára szerelt, égett vaddisznófejet.

Az anyja hangja: gyöngyöket disznók elél

A fej zörgött, mikor megrázta. Megragadta a disznó nyelvét és meghúzta. A nyelv a hozzá erősített dugóval együtt kijött. Hannibal megdöntötte, és az anyja ékszerai záporoztak a tűzhely tetejére. Nem állt meg, hogy megvizsgálja őket, azonnal visszament ásni.

Amikor meglátta Mischa fürdőkádját, a rézkád végét a ciradás fogóval, abbahagyta az ásást, és fölállt. A szoba egy percig forgott. Hannibal a tűzhely hideg szélébe kapaszkodott, a homlokát a hideg vashoz nyomta. Kiment, és pár méternyi virágzó indával tért vissza. Nem nézett bele a kádba, csak összetekerte a virágos indát és ráhelyezte, de aztán annyira nem bírta a látványát, hogy inkább kivitte, és letette a tankra.

Az ásás és a feszegetés lármája megkönnyítette Dortlichnak, hogy közelebb jöjjön. A sötét erdőből figyelte a fiút, csak a fél szeme és a távcső egyik lencséje látszott. Csupán akkor lesett ki, ha meghallotta az ásást, vagy csendült a feszítővas.

Hannibal ásója nekiütközött valaminek. Kifordított egy csontkezet, azután előbukkant Fazékleső koponyája. Jó jel volt a csontváz mosolya — aranyfogai mutatták, hogy a rablók nem jutottak el ideig —, azután megtalálta a bőr postástáskát, amelyet még mindig ölelt a karcson. Hannibal kirántotta a hóna alól, a kályhához vitte, kiborította zörgő tartalmát. Réz katonai rangjelzések, litván rendőrségi jelvény, náci SS-villám szintén rézből, a Waffen-SS koponyája, keresztbe tett csontjai, a litván rendőrség alumínium sasa, az Üdvhadsereg jelvénye, és hat darab rozsdamentes acél dögcédula.

A legfőbb Dortliché.

Cesar két dolgot vett észre hamar az emberek kezében: az első az alma vagy a zabostarisznya volt, a második az ostor vagy a bot. Az utóbbival nem lehetett közeledni hozzá azok után, hogy a dühös szakács csikókorában kikergette a konyhakertből. Ha Dortlich kezében nem lett volna gumibot, amikor előlépett az erdőből, akkor Cesar talán rá sem hederít. Így azonban felhorkant, és néhány lépéssel arrébb ment, elhúzva a kötelet a ház lépcsőjéig, azután szembefordult az emberrel.

Dortlich visszahátrált a fák közé, és eltűnt az erdőben. Százméternyire távolodott a háztól a harmattól lucskos, mellmagasságig érő páfrányok között, míg el nem tűnt az ablakok látóteréből. Elővette a pisztolyát, felhúzta. A ház mögött negyvenméternyire viktoriánus árnyékszék állt, az odavezető keskeny út mellett magasra nyúlt az elvadult kakukkfű, a sövény, amely a ház felől takarta, keresztül nőtt az ösvényen. Dortlich alig bírta keresztül szuszakolni magát a növények között, ágak és levelek akadtak a gallérjába, súrolták a nyakát, de a sövény hajlékony volt, nem recsegett. Az arca elé tartotta a gumibotot, és csendesen tovább nyomakodott. Egyik kezében a gumibotot, másikban a pisztollyal két lépést tett az egyik oldalsó ablak felé, amikor egy ásó éle eltalálta a gerincét, és lebénította a lábát. Dortlich összecsuklott, kétszer belelőtt a földbe, azután egy ásó lapja csapódott a tarkójának, és mielőtt leszállt a sötétség, már csak az arcába csapódó fűvet érezte.

Madárdal; sármányok sereglenek és énekelnek a fákon, sárga a reggeli napfény a magas fűvön, amely mélyen meghajolt Hannibal és Cesar nyomán.

Hannibal öt percen keresztül lehunytt szemmel dőlt a tanknak. A kád felé fordult, és annyira félretolta a virágos indákat, hogy láthassa Mischa maradványait. Furcsa módon vigasztaló volt látni, hogy valamennyi tejfoga megvan — noha egy félelmetes álomban elvesztette őket. Kivett egy babérlevelet a kádból, és elhajította.

A tűzhelyen heverő ékszerekből kiválasztott egy brosst, amelyet látott az anyjuk mellén, egy gyémántokból kirakott Mö-bius-szalagot. Kihúzott egy szalagot egy kámeából, és a brosst oda tűzte, ahol Mischa a maga szalagját viselte a hajában.

A vadászház fölött, egy szép, keletre néző lejtőn sírt ásott, és kibélelte minden vadvirággal, amit csak talált. Betette a kádat a sírba, és letakarta tetőcserepekkel.

Megállt a sír végében. Hangjának hallatára Cesar fölemelte a fejét a legelésből.

- Mischa, minket az a tudat vigasztal, hogy nincs Isten. Nem vagy rabszolga a mennyekben, nem kell Isten seggét csókolgatnod egy örökkévalóságig. Ami neked jutott, az jobb a Paradicsomnál. Tiéd az áldott feledés. Minden nap hiányzol.

Betemette a sírt, kezével elsimította a rögöket. Fenyőtűkkel, levelekkel és ágakkal takarta le, végül már meg sem lehetett különböztetni az erdő többi részétől.

A sírtól nem messze egy kis tisztáson ült Dortlich, betömött szájjal egy fához kötve. Hannibal és Cesar odament hozzá.

Hannibal letelepedett a földre, és átnézte Dortlich zsákját. Térkép, autókulcsok, katonai konzervnyitó, zsírpapírba csomagolt szendvics, egy alma, egy váltás zokni és egy irattárca. Az utóbbiból Hannibal elővett egy személyigazolványt, és összehasonlította a házban talált dőgcédulákkal.

- Herr... Dortlich. Magam és néhai családom nevében megkívánom köszönni önnek, hogy ma eljött. Nagy dolog ez ne künk, és személyesen nekem is, hogy itt üdvözölhetem. Boldog vagyok, hogy

lehetőségünk nyílik egy komoly beszélgetésre azzal kapcsolatban, hogy megették a húgomat.

Kivette a férfi szájából a rongyot, mire Dortlich azonnal beszélni kezdett.

- Városi rendőr vagyok, jelentették, hogy elloptak egy lovat— mondta. — Csak ezért vagyok itt, elég, ha annyit mondasz,

hogya visszaadod a lovat, és elfelejthetjük az egészet.

Hannibal megrázta a fejét.

- Emlékszem az arcodra. Sokszor láttam. És az úszóhátyás kezedre, amellyel megtapogattál minket, hogy melyikünk van jobb húspan. Emlékszel a tűzhelyen a kádra, ahogy bugyborékol benne a víz?

- Nem. A háborúból én csak arra emlékszem, hogy hideg volt.

- Azt tervezted, hogy ma *engem* eszel meg, Herr Dortlich? De hát itt az uzsonnád. — Hannibal megvizsgálta a szendvics belsejét. — Ilyen sok majonézt, Herr Dortlich!?

- Hamarosan keresni fognak — mondta Dortlich.

- Megtapogattad a karunkat. - Megfogdosta Dortlich karját. — Megtapogattad az arcunkat, Herr Dortlich. — Megcsipkedte a rendőr arcát. — „Herr”-nek szólítalak, de te nem vagy német, sem litván, sem orosz; semmi vagy, igaz? Te a saját állampolgárod vagy; Dortlich állam polgára. Tudod, hol vannak a többiek? Kapcsolatban vagytok?

- Mind halottak, meghaltak a háborúban.

Hannibal rámosolygott, és kibontotta a zsebkezdőjéből kötött bugyrot. Tele volt gombával. — Párizsban száz frank a kucsmagomba dekája, itt meg egy tuskón nő! — Fölállt, odament a lóhoz.

Dortlich azonnal vonaglani kezdett a gúzsban, ahogy Hannibal másra figyelt.

Cesar széles hátán egy tekercs kötélt hevert. Hannibal a szabad végét a vontatóhámhoz erősítette. A másik végén hóhéruok volt. A hurkot kitágította, és odavitte a rendőrhöz. Szétszedte a szendvicset, és bekente a kötelet majonézzel, amit Dortlich nyakától sem sajnált.

Dortlich elhúzódtott volna a kezétől.

- Egy él! — mondta. - Kanadában! Grentz... nézd meg a dögcéduláját. Tanúskodom!

- Mivel kapcsolatban, Herr Dortlich?

- Amit csak mondasz! Nem én tettem, de el fogom mondani, hogy láttam.

Hannibal rögzítette a hurkot Dortlich nyakán, és az arcába nézett. — Úgy nézek én ki, mint aki haragszik? — A ló felé fordult.

- Csak egyetlenegy él, Grentz — egy menekülthajóval ment el Bremerhavenből — eskü alatt is hajlandó vagyok vallani...

- Jól van, netán énekelni is hajlandó?

- Igen, hajlandó vagyok!

- Akkor énekeljünk Mischának, Herr Dortlich. Ismeri a dalt. Mischa szerette. — Cesart a farával fordította Dortlich felé. — Nem akarom, hogy ezt lásd — súgta a ló fülébe, majd énekelni kezdett: - *Ein Mannlein steht im Walde ganz still und stumm...* — csettintett, mire a ló elindult. — Énekeljen, hogy laza maradjon a kötélt, Herr Dortlich. *Es hat von lauter Purpur ein Mantlein um.*

Dortlich ide-oda forgatta a nyakát a zsíros hurokban, figyelte, ahogy a kötélttekercs széttekeredik a fűben.

- Nem énekel, Herr Dortlich.

Dortlich kinyitotta a száját, és falsul ordította: — *Sagt wer mag das Mannlein sein.* És együtt dalolták:

- Das da steht im Wald alléin... - A kötel felemelkedett a fűről, de egy kicsit még laza volt. Dortlich üvöltött: - Porvik!

Porviknak hívták! Fazéklesőnek hívtuk. Meghalt a házban.

Megtaláltad.

Hannibal megállította a lovat, visszament Dortlichhoz, fölé hajolt, az arcába nézett.

- Kösd meg, kösd meg a lovat, még megszúrja egy méh! — mondta Dortlich.

- Hát igen, sok van belőlük a fűben. — Hannibal végignézte a dögcédulákat. - Milko?

- Nem tudom, nem tudom, esküszöm!

- Akkor Grutashoz értünk.

- Nem tudom, nem tudom! Engedj el, és tanúskodom Grenz ellen. Megtaláljuk Kanadában.

- Van még néhány versszak, Herr Dortlich.

Hannibal tovább vezette a lovat, a harmat megcsillant a kötelen, amely most már csaknem egyenes volt.

- *Das da steht im Walde alléin...* Dortlich fuldokló sikolya:

- Kolnas! Ő tartja vele a kapcsolatot!

Hannibal megveregette a lovat, és visszament, lehajolt Dortlichhoz.

- Hol van Kolnas?

- Fontainebleauban, egy Fontainebleau nevű francia város közelében! Van egy vendéglője. Üzeneteket hagyok neki. Csak így tudok kapcsolatba lépni vele. — Belenézett Hannibal sze

mébe. — Esküszöm az Istenre, hogy halott volt! Már úgyis ha lott volt, esküszöm!

Hannibal mereven nézte. Csettintett a lónak. A kötel megfeszült, a harmat lepergett róla, ahogy a kenderszálacskák fölmeredtek. Dortlich fuldokló sikolya félbeszakadt, miközben Hannibal az arcába üvöltötte a dalt:

Das da steht im Walde alléin, Mit dem purpurroten Mantelein.

Nedves cuppanás, az artériás vér lüktető spriccelése. Dortlich feje még vagy hat méterre keresztül követte a kötelet, azután az égre nézve elfeküdt.

Hannibal füttyentett, a ló megállt, a fülét hátracsapta.

- *Dem purpurroten Mantelein*, csakugyan.

Dortlich hátizsákjának tartalmát a földre öntötte, mellé tette a kocsikulcsokat és az igazolványt. Elnagyolt nyársat faragott zöld ágakból, és a zsebét tapogatta gyufa után.

Miközben a tűz hasznos parázssá égett, Hannibal odavitte Dortlich almáját Cesarnak. Levette a hámot a lóról, nehogy beleakadjon a bozótba, azután elindult vele a kastélyhoz vezető úton. Megölelte a ló nyakát, a farára csapott.

- Eredj haza, Cesar, eredj haza!

Cesar ismerte az utat.

Köd ült a feltépett, kopasz földön a magasfeszültségű vezeték alatt. Svenka figyelmeztette a sofőrjét, hogy lassan menjen, mert félt, hogy nekimennek egy fatönknek. Fölnézett a térképből, ellenőrizte a súlyos vezetéket tartó oszlop számát.

-Itt.

Dortlich autójának nyomai folytatódtak a távolban, de itt megállt, és olajat csöpögtetett a földre.

Kiszálltak a teherautó hátuljából a rendőrök és a kutyák, két nagy fekete elzászi, amelyek izgatottan várták, hogy bevehessenek magukat az erdőbe, meg egy harmadik, egy komoly véreb. Svenka őrmester odaadta nekik Dortlich flanelpizsamáját, hogy megszaglásszák, aztán elindultak. A fák szürkék voltak a borús ég alatt, a körvonalaik felpuhultak, a tisztásokon köd lebegett.

A kutyák körbejárták a vadászházat, a véreb a tisztás szélén bóklászott, ki-be futkosott a fák között. Az egyik rendőr kiáltott az erdőből. Amikor a többiek nem hallották meg azonnal, sípolt.

Dortlich feje egy fatönkön állt, a tetején egy holló ült. Ahogy a rendőrök közelebb értek, a holló elrepült, és vitte magával a csőrében, amit elvihetett.

Svenka őrmester mély lélegzetet vett, és odament Dortlich fejéhez, hogy példát mutasson embereinek. Dortlich arca hiányzott, valamilyen éles eszközzel, tiszta vágással eltüntették, kétoldalt kilátszottak a fogai. Száját felpeckelték a fogai közé ékelt dögcédulával.

Megtalálták a tüzet és a nyársat. Svenka őrmester megtapogatta a hamut a gödröcske alján. Hideg volt.

- Nyárs, két orca és kucsmagomba — mondta.

Popil felügyelő kilépett a Quai des Orfèvres-en a kapitányságról, és hóna alatt vékony irattartóval elindult a Place de Vos-ges felé. Mikor beugrott egy bárba egy futtában felhajtott feketére, megcsapta a pultról a calvados illata. Szerette volna, ha már este lenne.

Föl-alá járkált a kavicson, nézte Lady Muraszaki ablakait. A nyersselyem függönyöket összehúzták. A vékony kelme időnként megrezzent a huzattól.

A nappali házmesterné, idősebb görög asszony, fölismerte.

- A nagyságos asszony vár — mondta Popil. — Járt itthon a fiatalember?

A házmesterné házmesteri antennái megremegtek, és a biztos választ adta: — Nem láttam, uram, de én szabadságon voltam. — Beengedte Popilt.

Lady Muraszaki illatos fürdőjében hevert. Négy gardénia úszott a vízen több narancs társaságában. Az anyja kedvenc ki-monóját telehímezték gardéniával. Ma már hamu. Emlékezett, hullámot kavart a vízen, ami új alakzatba rendezte a virágokat. Az anyja volt az, aki megértette, amikor hozzáment Róbert Lecterhez. Az apja levelei, amelyeket néha írt Japánból, máig hidegek voltak. Préselt virág vagy illatos fű helyett a legutóbbi leveléhez egy Hirosimából származó, megfeketedett ágat mellékel.

Csak nem a csengő? Elmosolyodott, arra gondolt, „Hannibal”, és a kimonójáért nyúlt. Ám a fiú mindig felhívta vagy üzenetet küldött, mielőtt feljött, és kizárólag akkor csöngetett, ha a kulcsa már a zárban volt. Most azonban nem volt zörgött kulcs a zárban, csak csöngettek még egyszer.

Kiszállt a kádból, sietve felkapta pamut köntösét. Kilesett a kukucskáló nyíláson. *Popil*, a kukucskáló.

Lady Muraszaki élvezte, ha alkalmanként Popillal ebédelhetett. Az első a Bois de Boulogne-ban, a Le Pré Catalanban meglehetősen merev volt, de utána a Chez Paulba mentek, nem messze a férfi munkahelyétől, és azok sokkal könnyedebb, lazább találkozók voltak. Vacsorameghívásokat is küldött a férfi, mindig írásban, és az egyikhez mellékelte egy haikut, eltűzött célzásokkal az évszakra. Lady Muraszaki elhárította ezeket a meghívásokat, szintén mindig írásban.

Kinyitotta az ajtót. A haját feltűzte, lába dicsőségesen meztelen volt.

- Felügyelő úr?

- Bocsásson meg, hogy bejelentés nélkül jöttem. Próbáltam ideszólni.

- Hallottam a telefont.

- Gondolom, a kádból.

- Jöjjön be.

Lady Muraszaki a férfi tekintetét követve rájött, hogy Popil a páncél melletti állvány fegyvereit veszi számba, a tanto tört, a rövid kardot, a hosszú kardot és a csatabárdot.

- Hannibal?

- Nincs itt.

Vonzó nőként Lady Muraszaki csendes vadász volt. Megállt, háttal a kandallónak, a keze eltűnt a kimonó ujjában, és hagyta, hogy a vad maga menjen elé. Popil ösztöne az volt, hogy mozogjon, ő szerette fölverni a vadat.

A férfi megállt a dívány mögött, megérintette a szövetét.

- Meg kell találnom. Mikor látta utoljára?

- Hány napja? Öt. Mi a baj?

Popil a páncélhoz lépett. Megdörgölte a lakkozott mellvértet.

- Tudja, hol van?

- Nem.

- Nem célzott rá, hogy hova megy?

Célzott rá. Lady Muraszaki Popilt figyelte. A férfi fülcimpá-ja elvörösödött. Mozgott, kérdezett, megérintette a tárgyakat. Szerette változtatni az anyagok szerkezetét, hol selymes, hol érdes. Az asztalnál is ilyen volt. Nyers, azután sima. Mint a nyelv töve és hegye. Az asszony tudta, hogy felvillanyozhatná ezzel a hasonlattal, és kikergethetné az agyából a vért.

Popil körüljárt egy cserepes növényt. Amikor a lombok között ránézett az asszonyra, Lady Muraszaki rámosolygott, amivel kizökkentette a ritmusból.

- Kiruccant valahova, nem tudom biztosan, merre.

- Igen, kiruccant — mondta Popil. — Azt hiszem, kiruccant vadászni háborús bűnösökre.

Farkasszemet nézett az asszonnyal.

- Sajnálom, de ezt meg kell mutatnom. — Letett a teázóasz-talra egy elmosódott,

bepöndörődő képet, amely még nedves volt a szovjet nagykövetség Thermofaxától. Dortlich feje a fatörzsön, körülötte rendőrök, az elzászi kutyák és a véreb. Egy másik fénykép Dortlich szovjet rendőrigazolványából származott.

- Abban az erdőben találták meg, amely Hannibal családjáé volt a háború előtt. Tudom, hogy Hannibal járt a környéken; egy nappal korábban lépte át a lengyel határt.

- De miért kellett volna éppen Hannibalnak tennie? Ennek az embernek sok ellensége lehetett; maga mondta, hogy háborús bűnös volt.

Popil előre tolta az igazolványképet.

- így nézett ki az életben. — Elővett a mappájából egy rajzot, egy sorozat első tagját. — Ilyennek rajzolta le Hannibal, és fel tette a rajzot a szobája falára. — Az arc egyik felét felboncolták, de a másik fele félreismerhetetlenül Dortlich volt.

- Nem ő hívta meg magát a szobájába.

Popil hirtelen feldühödött.

- A maga házi kigyócskája megölt egy embert. Valószínűleg nem ő az első, ezt magának jobban kell tudnia, mint nekem. Itt vannak a többiek — mondta, és lerakta a rajzokat. - Ez volt a szobájában, meg ez és ez. Ez az arc ott volt a nürnbergi tárgyaláson, emlékszem rá. Ezek szökevények, és most meg fogják ölni Hannibalt, ha tudják.

- És a szovjet rendőrség?

- Suba alatt nyomoznak Franciaországban. Hogy egy Dortlich-féle náci lehessen a nép rendőre, ez kínos a szovjeteknek. Most már megkapták az aktáját az NDK-ból, a Stasitól.

- Ha elkapják Hannibalt...

- Ha keleten kapják el, egyszerűen lelövik. Ha átjut, akkor lehet, hogy az ügy elalszik, és semmi nem lesz belőle, amennyiben tartja a száját.

- Maga hagyja elaludni?

- Ha Franciaországban is lecsap, akkor megy a börtönbe. A fejét is elveszítheti. — Popil megállt. A válla elernyed.

A zsebébe dugta a kezét.

Lady Muraszaki keze előbukkant a kimonó ujjából.

- Magát kiutasítanak - mondta a férfi. - Én pedig boldogtalan lennék. Szeretem látni olykor.

- Magát egyedül a szeme élteti, felügyelő?

- És Hannibalt? Bármit megtenne érte, ugye?

Az asszony mondani akart valamit, valamit, hogy védje magát, azután csak annyit felelt:

- Igen — és várt.

- Segítsen neki. Segítsen nekem. Pascal. — Még sose mondta ki a férfi keresztnevét.

- Küldje el hozzám.

Az Essonne folyó simán és sötéten siklott a raktárház mellett, és a Vert le Petit rakpartjának közelében kikötött, fekete lakóhajó alatt. Az alacsony kabinokon be voltak húzva a függönyök. Telefon- és villanydrótok futottak föl a hajóra. A virágcserepekbe

ültetett növények levelei nedvesen ragyogtak.

A fedélzeti szellőztetők nyitva voltak. Az egyikből sikoly hallatszott. Egy nő bukkant föl az egyik kabinablakban, elgyötört arcát az üveghez nyomta, aztán egy vastag kéz félrelökte, és összerántotta a függönyt. Senki sem látott semmit.

Könnyű köd font glóriát a rakpart lámpáira, de közvetlenül a hajó fölött átütött rajta néhány csillag. Bár túlságosan gyengék és reszketégek voltak ahhoz, hogy olvasni lehessen belőlük.

Feljebb az úton, a kapunál egy őr bevilágított a *Café de l'Este* feliratú teherautóba, és miután fölismerte Petras Kolnast, intett neki, és a szögesdróttal körülkerített parkolóra mutatott.

Kolnas gyorsan keresztülment a raktárházon, ahol egy munkás éppen jelzéseket festett *U. S. Post, Neuilly* feliratú ládákra. A raktár zsúfolásig volt ládákkal. Kolnas addig kerülgette őket, míg ki nem ért a rakpartra.

Őr ült a hajópalló mellett egy deszkaládából készült asztalnál. Kolbászt evett zsebkésével, egyidejűleg dohányzott. Megtörölte a kezét, hogy megállítsa Kolnast, de aztán fölismerte, és biccentett, hogy menjen tovább.

Kolnas nem túl sűrűn találkozott a többiekkel, megvolt a saját élete. Most a saját étterme konyhájában járkált a táljával, mindent megkóstolt, így meghízott a háború óta.

Zigmas Milko engedte be a kabinba, aki vékony volt, mint mindig.

Vladis Grutas egy bőrkanapén ült, és egy zúzódásos arcú asszony vágta a lábáról a körmöt. A nőn látszott, hogy meg van félemlítve, és túl öreg, hogy el lehessen adni.

Grutas kedves, nyílt arccal nézett föl, ami nála gyakran jelezhetette akár a dühöt is. A hajó kapitánya egy kártyaasztalnál ült egy Mueller nevű, hasban vállas gyilkossal a valahai SS Dirlwanger Brigádból, akinek börtöntetoválások borították a tarkóját meg a kezét, majd eltűntek az ingujj alatt. Amikor Grutas ránézett fakó szemével a játékosokra, azok összerakták a kártyát, és elhagyták a kabint. Kolnas nem akarta köszöngetésre pocsékolni az időt.

- Dortlich dögcéduláját a fogai közé nyomták. Jófajta, német rozsdamentes acél, nem olvad, nem ég. A fiúnál lesz a tied is, meg az enyém és Milkóé és Grentzé.

- Megmondtad négy éve Dortlichnak, hogy kutassa át a házat — szúrta közbe Milko.

- Húsvillával bökdösött körbe az a lusta disznó - mondta Grutas. Rá sem pillantva, a lábával ellökte a nőt, az pedig kimenekült a kabinból.

- Hol van ez a gyilkos kis suttyó, aki megölte Dortlichot? — kérdezte Milko.

Kolnas vállat vont.

- Párizsi diák. Nem tudom, hogy kapott vízumot. Azt használta, mikor odament. Arról nincs hír, hogy visszajött volna. Nem tudják, hol van.

- Mi van, ha a rendőrségre megy? — kérdezte Kolnas.

- Mivel? - kérdezte Grutas. — Csecsemőkori emlékekkel, kisgyerekkori lidércnyomással, ócska dögcédulákkal?

- Dortlich elmondhatta neki, hogy nekem telefonál, ha kapcsolatba akar lépni veled — mondta Kolnas.

Grutas vállat vont.

- A fiú okvetetlenkedni próbál majd.

Milko felhorkant.

- *Okvetetlenkedni?* Hát Dortlichnak eleget okvetetlenkedett. Dortlichot nem volt könnyű megölni; valószínűleg hátba lőtte.

- Ivanov az adósom - mondta Grutas. — A szovjet követségen a biztonságiak szemmel fogják tartani ezt a kis Hannibalt, mi pedig elvégezzük a többit. Így Kolnas sem fog aggódni.

Tompa jajgatás és ütések hallatszottak valahonnan a hajóból. Oda sem figyeltek.

- Dortlich helyét Svenka veszi át - mondta Kolnas, mutatva, mennyire nem aggódik.

- Szükségünk van rá? — kérdezte Milko.

Kolnas vállat vont.

- Ez van. Két évet dolgozott Dortlich-hal. Nála vannak a dolgaink. Ő az egyetlen kapcsolatunk a képekhez. O látja a kitelepítetteket, tudja jelezni a tűrhető külsejüket a DPC Bremerhavennek. Mi pedig elhozhatjuk őket onnan.

Attól való félelmében, hogy a Pleven-terv újra fölfegyverzi Németországot, Sztálin tömeges kitelepítésekkel purgálta Kelet-Európát. A tömött szerelvények hetente indultak a szibériai gyilkos lágerekbe, és a nyugati menekülttáborok nyomorúságába. A kétségbeesett kitelepítettek gazdag utánpótlást jelentettek Grutasnak nőkben és fiúkban. Ő pedig szavatolta az áruja minőségét. A morfiumja megfelelt a német gyógyszeripar szintjének. A feketepiacon kínált készülékekhez ő szolgáltatott egyenáram-váltóáram transzformátorokat, és elvégezte a szükséges lelki korrekciót, hogy emberi áruja szolgálatra kész állapotban legyen.

Grutas elgondolkodott.

- Volt ez a Svenka a fronton? — Nem hitték, hogy olyasvalaki, aki nem járta meg a keleti frontot, gyakorlatias gondolkodású lehessen.

Kolnas vállat vont.

- A telefonban fiatal volt a hangja. Dortlich rendelkezett dolgokról.

- Akkor most mindent kihozunk. Eladni még korai, de muszáj kihozunk. Mikor telefonál ismét?

- Pénteken.

- Mondd neki, hogy azonnal lásson hozzá.

- Ki akar majd jönni. Papírokat akar.

- Kihozhatjuk Rómába, de azt nem tudom, hogy itt szükségünk van-e rá. Ígérj meg neki mindent.

- A művészet forró áru — jegyezte meg Kolnas

- Menj vissza az éttermedbe, Kolnas. Etesd a zsarukat ingyen, cserébe ezentúl is összetépik a büntetőcéduláidat. Hozz egy kis profiterolt, mikor legközelebb ide jössz nyavalyogni.

- Nincs vele semmi baj — mondta Grutas Milkónak, miután Kolnas elment.

- Remélem is — felelte Milko. — Nem akarok éttermet vezetni.

- Dieter! Hol van Dieter? — Grutas megdöngtetett egy kabinajtót az alsó fedélzeten, majd belökte.

Két rémült fiatal nő ült a priccsen, mindkettőnek a priccs széléhez láncolták a csuklóját.

A huszonöt éves Dieter az egyikük haját markolta.

- Ha lila lesz az arcuk és felreped a szájuk, lemegy az áruk — mondta Grutas. — Az mostantól különben is az enyém.

Dieter elengedte a nő haját, és kulcsért kotorászott a zsebében.

- Eva!

Az idősebb nő belépett a kabinba, és meglapult a fal mellett.

- Takarítsd le azt ott. Mueller elviszi a házba — mondta Dieter.

Grutas és Milko keresztülment a raktáron az autóhoz. Egy kötéllel elkerített részben olyan ládák voltak, amelyekre azt írták: HÁZTARTÁS. Grutas kiszúrt egy brit hűtőszekrényt.

- Milko, tudod miért isznak az angolok meleg sört? Mert Lucas hűtőszekrényük van. De nem az én házamban. Kelvina-

tor, Frigidaire, Magnavox, Curtis-Mathis jöhet. Minden jöhet, amit Amerikában csináltak. — Fölemelte egy pianínó ponyvá

ját, és leütött néhány billentyűt. — Ez kuplerájba való pianínó. Nem kell. Kolnas talált nekem egy Bösendorfert. Az a legjobb. Hozd el Párizsból, Milko... miután elvégezted, amiért mész.

47

Mivel Lady Muraszaki tudta, hogy Hannibal sosem jönne el hozzá, amíg le nem fürdött és rendbe nem szedte magát, a szobájában várta a fiút. Hannibal sosem hívta meg ide, és az asz-szony nem kutakodott. A falon levő rajzokat nézte, a szoba felét megtöltő orvosi illusztrációkat. Végignyúlt a bérlakás tökéletes rendben tartott, japán felében álló ágyon. Az ágygal szemben egy kis polcon egy bekeretezett kép állt, egy selyemdarabbal letakarva, amelyre éjszakai gémekeket hímeztek. Az oldalára forduló Lady Muraszaki odanyúlt, megemelte a selyemdarabot. Szépséges ceruza- és pasztell rajz volt alatta, őt ábrázolta meztelenül a chateau fürdőjében. Az Örökkévalóság Nyolc Vonásával pecsételték le, a japán jelképek a fűben, noha szigorúan véve nem voltak helyesek, azt jelentették: „vízi virágok”.

Lady Muraszaki sokáig nézte, azután letakarta, és lehunyta a szemét. Joszano Akiko egyik versére gondolt:

*A kotóm zengése mögött
Egy másik, rejtelmes hang van.
Hang, amely talán
A keblemben csendül föl.*

A második napon, kevéssel alkonyat után lépéseket hallott a lépcsőn. Kulcs zörgött a zárban, és ott állt Hannibal, kócosan és fáradtan, hátizsákját a kezében lógatva.

Lady Muraszaki fölállt.

- Hannibal, meg akarom hallgatni a szívedet — mondta. — Róbert szíve elnémult. A tied megállt az álmaimban. — Odament a fiúhoz, és a mellére szorította a fülét. — Füst- és vérszagod van.

- Neked meg jázmin és zöld tea. Békeszagod van.

- Megsebesültél?

- Nem.

Az asszony arca megérintette a megperzselt dögcédulákat, amelyek Hannibal nyakában lógtak. Előhúzta őket az ingből.

- A halott embertől vetted el őket?

- Miféle halottról beszélsz?

- A szovjet rendőrség tudja, ki vagy. Popil felügyelő eljött, meglátogatott. Ha egyenesen hozzá mérsz, segíteni fog.

- Ezek az emberek nem halottak. Nagyon is élnek.

- Franciaországban élnek? Akkor add át őket Popil felügyelőnek.

- Adjam át a francia rendőrségnek őket? Miért? — A fejét rázta. — Ugye, jól tudom, hogy holnap vasárnap van?

- Igen, vasárnap.

- Gyere velem holnap. Majd elmegyek érted. Nézd meg velem együtt az egyik fenevadat, és mondd meg nekem, van-e félnivalója a francia rendőrségtől.

- Popil felügyelő...

- Amikor találkozol vele, mondd meg neki, hogy van egy levelem a számára. — Hannibal csóválta a fejét.

- Hol fürdesz?

- A laboratóriumban, a fertőtlenítő zuhannyal - felelte a fiú. — Most rögtön lemegyek.

- Kérsz valami ételt?

- Köszönöm, nem.

- Akkor aludj - mondta az asszony. — Holnap veled megyek. És utána is.

48

Hannibal Lecter motorja egy ikerhengeres BMW volt, amelyet a visszavonuló német hadsereg hagyott hátra. Matt feketére volt festve, alacsony kormányt és hátsó ülést szereltek rá. Lady Muraszaki mögötte ült, a fejkendő és a csizma cseppnyi „párizsi apacs”-íz adott a megjelenéséhez. Könnyedén kapaszkodott Hannibalba.

Éjjel esett, a kövezet tiszta és száraz volt a napos reggelen, jól tapadt, amikor bedőltek a kanyarokba a fontainbleu-i erdő útján, átszáguldottak a napfény- és árnyékcsíkokon. A levegő hűvösen megült a mélyedésekben, majd felmelegedett, mikor egy tisztásra értek.

A motoron az utas túlzónak érezte a dőlésszöveget. Hannibal az első mérföldeken észrevette, hogy az asszony próbálja ellensúlyozni, de aztán belezökkent, és a súlya egygyé vált a fiúéval, miközben keresztülsüvítettek az erdőn. Lonccal befutott sövény mellett húztak el, a levegő olyan édessé vált, hogy Lady Muraszaki érezte az ízét az ajkán. Forró aszfalt és lonc.

A Café de l'Este a Szajna nyugati partján volt, félmérföldnyire Fontainebleau falutól, szép kilátással a túlparti erdőre. A motorbicikli elnémult, kattogva hűlni kezdett. A kávéház teraszának bejárata mellett egy madárröpdre van, benne sármányok, az intézmény titkos különlegességei. A sármányok felszolgálatát tiltó rendeletek jöttek és mentek. A madárcák pacstírtának voltak feltüntetve az étlapon. A sármány szépen énekel, és ezek élvezték a napsütést.

Hannibal és Lady Muraszaki megállt, hogy megnézze őket.

- Olyan kicsik, olyan szépek — mondta az asszony, akinek még pezsgett a vére a motorozástól.

Hannibal nekitámasztotta a homlokát a ketrecnek. A kismadarák a fejüket forgatták, felváltva nézték a fél szemükkel. Abban a balti dialektusban énekeltek, amelyet a fiú az otthoni erdőkben hallott.

- Olyanok, mint mi - mondta. — Érzik, hogy a többiek sülnék, mégis igyekeznek énekelni. Gyere.

A terasz asztalainak kétharmada foglalt volt, vegyesen ették városiak és vidékiek ünneplőben a korai ebédjüket. A pincér talált nekik egy helyet.

A szomszédos asztalnál ülő emberek valamennyien sármányt rendeltek. Amikor a roston sült kismadarak megérkeztek, a tányérjuk fölé hajoltak, a szalvétájukat a fejükre terítették, hogy egy cseppet se veszítsenek az illatból.

Hannibal beleszimatolt a szomszéd asztal borospoharainak illatába, és megállapította, hogy a bor már összetört. Kifejezéstelen arccal figyelte, ahogy mit sem tudva isszák.

- Kérsz egy tejszínhabos gyümölcsfagylaltot?

- Tökéletes lesz.

Hannibal bement az étterembe. Megállt a táblára krétázott különlegességek előtt, elolvasta a pénztár mögötti falra szögezett vendéglátói engedélyt.

A folyosón egy ajtóra azt írták: *Privé*. Senki nem volt a közelben. Az ajtót nem zárták be. Kinyitotta, lement a pincelépcsőn. Egy félig nyitott ládában egy amerikai edénymosót látott. Lehajolt, hogy elolvassa a szállító cég céduláját.

Hercule, az étterem mindenese jött le a lépcsőn egy kosárra való piszkos szalvétával.

- Mit csinál itt? Ez privát terület!

Hannibal feléje fordult, és angolul kérdezte:

- Akkor hol a vécé? Az ajtóra azt írták, hogy „privy”, vagy nem? Lejöttem, de itt csak pince van. A rötyi, öregem, a piszoár, a toalett, hol van? Beszéljen angolul. De gyorsan, mert nagyon sürgős!

- Privé, privé! — Hercule fölfelé integetett a lépcsőn. — Toilette! — A megfelelő irányba mutatott.

Hannibal a fagylalttal egy időben érkezett.

— Kolnas a Kleber nevet használja az engedélyén. Monsieur Kleber a Rue Julianán lakik. Óóó, odanézz!

Petras Kolnas lépett ki a teraszra a családjával, templomlátogatáshoz öltözve.

Hannibal körül szédítő zsilvallyá folyt össze a beszélgetés, ahogy Kolnasra nézett. Sötét legyek hemzsegték a szeme előtt.

Kolnas vadonatúj puplinöltönyt viselt, a gallérján a Rota-ry Klub kitűzőjével. Felesége és két gyermeke helyes germán népség voltak. Kolnas arcának, pakompartjának vörös szőrszállai úgy ragyogtak a napon, akár a disznó sörtéje. Odament a pénztárgéphez. Felültette a fiát egy bárszékre.

— A tehetős Kolnas — mondta Hannibal. — A vendéglős. A gourmand. Erre járt, hogy ellenőrizze a kasszát, mielőtt elmenne a templomba. Milyen rendes ember.

A főpincér elvette a rezervációs könyvet a telefon mellől, és kinyitotta, hogy Kolnas

láthassa.

— Emlékezzen meg rólunk az imáiban, Monsieur — mondta a főpincér.

Kolnas bólintott. Vaskos testével álcázva a mozdulatot, elővett az öve mellől egy 455-ös Webleyt, letette a függönnyel takart polcra a pénztár alá, azután megigazította a mellényét. Kiválasztott néhány fényes érmét a pénztárból, megtörölgette őket a zsebkendőjével. Az egyiket a bárskéken ülő fiúnak adta.

— Ezt add majd oda a templomban, addig tedd a zsebedbe.

Lehajolt, a másikat a kislány kezébe nyomta.

— Itt a tied, Liebchen. Ne vedd a szádba! Jól dugd el a zsebedbe.

Néhányan italozó a pult mellett szóba elegyedett Kolnasz-szal, és törzsvendégeket is kellett üdvözölni. Kolnas megmutatta a fiának, milyen keményen kell kezét rázni. A lánya elengedte a papa nadrágszárát, és totyogni kezdett az asztalok között. Imádnivaló volt a fodraival, csipke főkötőjével, babaékszereivel, és minden vendég rámosolygott.

Hannibal levette a cseresznyét a fagyaltja tetejéről, és az asztal széléhez tartotta. A kislány odajött, hogy elvegye, nyújtotta érte a hüvelyk- és mutatóujját. Hannibal szeme ragyogott, nyelve egy pillanatra előbújt a szájából, azután énekelni kezdett a gyerekek:

- *Ein Mannlein steht im Walde gahn still und stumm* - isme red ezt a dalt?

Miközben a kislány a cseresznyét ette, Hannibal valamit a zsebébe csúsztatott. — *Es hat von lauter Purpur, ein Mantlein um.*

Hirtelen Kolnas jelent meg az asztal mellett. Fölkapta a kislányát.

- Nem ismeri ezt a dalt.

- Maga biztosan ismeri, úgy hallom, nem francia az anyanyelve.

- Ahogy az öné sem, Monsieur — felelte Kolnas. — Nem hinném, hogy ön és a felesége született franciák lennének. De most már mindnyájan azok vagyunk.

Hannibal és Lady Muraszaki figyelték, ahogy Kolnas összegyűjti a családját egy Traction Avantba.

- Kedves gyerekek — mondta a Lady. — Igazán gyönyörű kislány.

- Igen — helyeselt Hannibal. — És Mischa karperecét hordja.

Magasan a Megváltó-templom oltára fölött egy különösen véres kép ábrázolja a keresztre feszítést. Tizenhetedik századi festmény, szicíliai hadizsákmány. A felszögelt Krisztus alatt a pap a magasba emelte a kelyhet.

- Igyatok - mondta. - Ez az én vérem, amely bűneitek bocsánatáért kiontatott! — Magasba emelte az ostyát is. — Ez az én testem, amely értetek töretett meg, feláldoztatott, hogy aki él, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Vegyétek és egyétek, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.

Kolnas, aki a karján vitte a gyermekeit, bekapta az ostyát, majd visszatért a felesége mellé a padba. Az áldozók tovább csoszogtak. Megérkezett a gyűjtő tányér. Kolnas súgott valamit a fiának. A gyerek elővette a pénzdarabot a zsebéből, és a tányérra tette. Most a kislányával sustorgott, akinek néha nem akaródzott adakozni.

— Katerina...

A kislány a zsebében turkált, azután a tányérra dobott egy megperzselt dögcédulát, amelyre a „*Petras Kolnas*” nevet írták. Kolnas észre sem vette, amíg a sekrestyés vissza nem adta, türelmes mosollyal várva, hogy Kolnas kicserélje a dögcédulát pénzre.

49

Lady Muraszaki teraszán cserépbe ültetett japán cseresznye csüngette ágait az asztal fölé, az alsókkal megsimogatva az asz-szonnyal szemközt ülő Hannibal haját. Lady Muraszaki válla mögött a fényszórók sugarában fürdő Sacré Coeur lebegett az éjszakai égen, akár egy holdcsepp.

Az asszony a hosszú, elegáns kotón játszott, a lámpafény melegen világította meg a bőrét. A haja le volt engedve. Játék közben le nem vette a szemét Hannibalról.

Nehéz volt kiolvasni a gondolatait, amit Hannibal többnyire üdítőnek talált. Az évek során beletanult, hogy kell: nem any-nyira körültekintéssel, inkább figyelemmel.

A zene folyamatosan lassult. Az utolsó hang csöndesen zengett. Egy kalitkába zárt szuzumusi tücsök válaszolt a kotónak. Az asszony áttolt a rácsok között egy uborkaszeletet, a tücsök behúzta. Lady Muraszaki mintha átnézett volna Hannibalon, egy távoli hegyet figyelt volna mögötte, azután a fiú érezte, hogy beburkolja a figyelmével, és elmondja az ismerős szavakat:

- Látlak, és a tücsök együtt énekel a szívemmel.

- A szívem szökell a láttodra, aki megtanítottad énekelni — felelte a fiú.

- Add át Popil felügyelőnek őket. Kolnast és a többieket.

Hannibal megitta a szakéját, és letette a csészét.

- Azok Kolnas gyerekei voltak ugye? Te darvakat hajtogattál a gyerekekért.

- Én a te lelkedért hajtogatok darvakat, Hannibal. Magába ránt a sötétség.

- Nem ránt. Amikor nem tudtam beszélni, akkor sem rántott magába a csönd, csak fogságba ejtett.

- Kijöttél a csendből, hozzám jöttél, és hozzám szóltál. Ismerlek, Hannibal, és ez nem könnyű ismeret. Magához húz a sötétség, de én is magamhoz húzlak.

- Az álmok hídján.

A lant halkán megpendült, amikor Lady Muraszaki letette. Kinyújtotta a kezét a fiú felé. Hannibal fölállt, a cseresznye végigsimította az arcát. Az asszony a fürdőszoba felé vezette. A víz gőzölgött. Gyertyák égtek a víz mellett. Leültette egy tatamira. Egymással szemben ültek, alig lábnyira volt az arcuk.

- Hannibal, gyere velem haza Japánba. Nyithatnál egy rendelőt az apám vidéki házában. Sok ott a tennivaló. Ott együtt lehetnénk. — Közelebb hajolt a fiúhoz. Megcsókolta a homlokát. — Hirosimában zöld növények törnek keresztül a hamun a fényre. — Megérintette a fiú arcát. — Ha te égett föld vagy, akkor én leszek a meleg eső.

Lady Muraszaki kivett egy narancsot a fürdő melletti tálból. Belevájta a körmeit, azután illatos kezét Hannibal ajkához szorította.

- Egyetlen valódi érintés többet ér, mint az álmok hídjá. -Egy szakés csészével eloltotta a kettejük között égő gyertyát, a szükséges időnél tovább tartva a kezét a kanócon.

Meglökte a narancsot, amely belegurult a csempéken a fürdőbe. Megfogta Hannibal tarkóját és szájon csókolta. Bimbózó csók volt, amely gyorsan nyitott szirmokat.

Homlokát a fiú szájához szorítva kigombolta az ingét. Hannibal karnyújtásnyira tartotta, nézte szépséges arcát, ragyogását. Közel voltak egymáshoz, mégis távol, mint egy lámpa két tükör között.

Lehullott az asszony ruhája. Szem, keblek, fénypontok a csípőn, szimmetria a szimmetriában. Hannibal nehezebben lélegzett.

- Hannibal ígérd meg!

A fiú magához szorította, az asszony szorosán behunyta a szemét. Lady Muraszaki ajka, lehelete Hannibal nyakán, Hannibal nyakának gödre, a *kulcsfontja. A clavculus. Szent Mihály mérlege.*

Látta, ahogy a narancs bukdácsol a fürdőben. Egy pillanatra átváltozott a kicsi szarvas koponyájává, amely a fortyogó kádban döfköd, döfköd, a szívét kopogtatja, és bár halott, még mindig kétségbeesetten igyekszik kifelé. A kárhozottak láncáikat csörgetve meneteltek a mellében, le a rekeszizmon a mérleg alatti pokolba. Sternohyoid, omohyoid thyrohyoid, juguláris, ámmmmen!

Itt volt az idő, és ezt az asszony is tudta.

— Hannibal, ígérd meg.

Egy szívverés, azután azt válaszolta:

— Már megígértem Mischának.

Az asszony némán ült a fürdő mellett, amíg meg nem hallotta, hogy csukódik a bejárat. Fölvette a köntösét, gondosan megkötötte az obit. Elvette a gyertyákat a fürdő mellől, és az oltár fényképei elé helyezte. A fényük a halottak arcán és a figyelő páncélon izzott, és Date Maszamune álarcában Lady Muraszaki látta a közelgő halált.

50

Dr. Dumas egy fogásra akasztotta a laboratóriumi köpenyét, és pufók, rózsaszín kezével begombolta a felső gombot. Az arca is rózsaszín volt, a haja szökén göndörödön, a ruhája olyan ropogósra volt keményítve, hogy egész nap kitartott. Ugyancsak reggeltől estig egyfajta földöntúli vidámság lebegte körül. Néhány diák a laborban maradt, a boncasztalokat mosták.

- Hannibal, holnap reggel az előadóban szükségem lesz egy felnyitott mellkasra. Fejtse ki a bordákat, injektálja be a nagyobb véredényeket a tüdőben, és a szív artériáit. A színéből úgy sejtem, hogy a nyolcvannyolcas szám koronaér-elzáródás-ban halt meg. Ezt igazán hasznos lesz megvizsgálni — mondta vidáman. — A baloldali, elülső, lefelé ereszkedőt circum-flexust sárgával fesse meg. Hagytam följegyzéseket. Sok munka. Graves itt marad, és segít, ha akarja.

- Én egyedül dolgozom, professzor úr.

- Sejtettem. Jó hírem van: Albin Michel visszaküldte az első rajzokat. Holnap megnézhetjük őket! Alig várom.

Hannibal hetekkel korábban elküldte a rajzait a kiadónak a Rue Huyghensre. Ahogy meglátta az utcatáblát, eszébe jutott Mr. Jakov és Christiaan Huyghens értekezése a fényről. Ezután egy óráig ült a Luxembourg-kertben és figyelte a tóban a

játékvitorlásokat, közben gondolatban lecsévélte egy csigavonalat a virágágy félköréről. Az új anatómiai könyv rajzait Lecter-Jakov néven fogja szignálni.

Az utolsó diák is elhagyta a laboratóriumot. Az épület kiürült, elsötétedett, nem számítva Hannibal ragyogóan kivilágított munkaasztalát az anatómiai laborban. Miután kikapcsolta a villanyfűrészt, nem hallatszott más, mint a szél halk dúdolása a kéményekben, a szerszámok rovarszerű kattanása, és a göregek bugyborékolása, amelyekben a befecskendezéshez szükséges festékeket melegítette.

Hannibal megvizsgálta a tetemet, egy köpcös, középkorú férfi porhüvelyét, amelyből csak a megnyitott mellkas látszott. Bordái csónakra emlékeztettek. Itt voltak azok a területek, amelyeket Dr. Dumas be akar mutatni az óráján. Az utolsó vágásokat maga végzi el, hogy kiemelje a tüdőt. A szemléltetés miatt Hannibalnak látnia kellett a tüdő alsó részét, amely eltűnt a mellüregben. Lement a folyosón az anatómiai múzeumhoz, hogy megnézze, hogyan kell csinálni, menet közben fölkapcsolgatva a lámpákat.

Zigmas Milko, aki egy teherautóban ült az utca túloldalán, belátott az egyetem magas ablakain, és nyomon követhette Hannibal haladását a folyosón. Kurta feszítővas volt a zakója ujjában, a zsebében pedig pisztoly és hangtompító.

Mindent jól látott, miután Hannibal felkapcsolta a múzeumban a villanyt. A laboratóriumi köpeny zsebei laposak voltak. Ezek szerint a fiú nincs fölfegyverezve. Egy edénnyel a kezében hagyta el a múzeumot, a villanyok fokozatosan kialudtak, ahogy ment visszafelé az anatómiai laborba. Most csak a labor volt kivilágítva, izzottak a katedráiüvegek és a tetőablak.

Milko úgy vélte, nem nagyon kell lopakodnia. Mindenesetre úgy döntött, előbb elszív egy cigarettát — már ha a követség ügynöke hagyott neki a kocsiban, mielőtt lelépett. Az ember azt gondolná, hogy a tolvaj pöcs még sosem látott tisztességes bagót. Elvitte az egész csomagot? A nyavalyába, legalább 15 szál Lucky Strike volt benne! Előbb ezzel végezz, aztán újíthatsz pár doboz amerikai cigarettát a *bal musette-ben*. Lazíts, dörgölőzz a kocsmái lányokhoz, figyelj, milyen képet vágnak, mikor megérkezik az első nadrágzsebedben a hangtompítót, reggel hozd el Grutas zongoráját.

Ez a srác megölte Dortlichot. Eszébe jutott, hogy Dortlich, akinek feszítővas volt az inge ujjában, egyszer a saját fogát cifrázta ki, amikor igyekezett cigarettára gyújtani.

- *Scheisskopf*, velünk kellett volna jönnöd — mondta Dortlichnak, akárhol legyen is; de a legvalószínűbb volt, hogy a pokolban pihen.

Álcázásul magához vett egy fekete létrát, és az ételhordót, átment az úton, be az egyetem melletti sövény menedékébe. Rátette a lábát a legalsó létrafokra, és azt suttozta: „Kurva anyád!” Ez afféle mantrája volt akció közben azóta, hogy tizenkét éves korában megszökött hazulról.

Hannibal végzett a kék vénás befecskendezéssel, munkáját fölvezolta színes ceruzával a test melletti rajztáblára, időnként segítségért folyamodva az alkoholban tartósított tüdőhöz. A táblára csíptetett papírok megremegtek a huzattól, aztán lenyugodtak. Hannibal fölpillantott a munkájából, végignézett a folyosón a huzat irányába, azután befejezte egy véna színezését.

Milko becsukta maga mögött az anatómiai múzeum ablakát, kibújt a bakancsából, majd zokniban lopakodott tovább a tárlók között. Végigment az emésztőrendszeren, megállt egy edénynél, amelyben két hatalmas dongaláb volt. Épp hogy elég fény pislákkolt az

akcióhoz. Bár itt nem akarna löni, szétfolyhat ez a trutumó. Felhajtotta a gallérját, mert fázott a tarkója a huzattól. Olyan óvatosan lesett ki a folyosóra, hogy még a füle se látsszék.

Hannibal orrcimpája kitágult a rajztábla fölött, a lámpa fénye vörösen tükröződött a szemében.

Milko, ahogy a folyosóról belesett a laboratóriumi ajtón, látta Hannibal hátát, amint a tetemen ügyködik a nagy, festékes fecskendőkkel. Kicsit messze volt a lövéshez, és a hangtompító miatt nem használhatta a célgömböt. Nem akarta csak megsebesíteni a fiút, hogy aztán itt kelljen kergetnie, és mindenféle dolgokat leverjenek. Isten tudja, miféle ronda lötyök loccsannának az emberre.

Milko igazított a szívén egy kicsit, amit akkor szoktunk tenni, mikor ölni készülünk.

Hannibal eltűnt a szeme elől, csak a kezét látta a rajztáblán, ahogy rajzol, egyre rajzol, időnként radíroz.

Hirtelen letette a tollat, kijött a folyosóra, és fölkapcsolta a villanyt. Milko hátraugrott a múzeumba. Ismét elaludt a villany. Milko belesett az ajtón. Hannibal a letakart tetemen dolgozott.

Meghallotta a csontfűrész hangját. Amikor ismét fölnézett, Hannibal már nem volt látható. *Megint rajzol. Bassza meg! Odamegyek, lelövöm. Megmondom neki, üdvözölje Dortlichot a pokolban, ha odaér.* Hosszú léptekkel, zokniban, némán osont a folyosó kőpadlóján, figyelte a kezét a rajzasztalon, fölemelte a pisztolyt, belépett az ajtón, látta a kezét és a laboratóriumi köpeny ujját, a széken az összegyűrt köpenyt — *hol van a többi része?* — Hannibal ekkor mellé lépett, és az alkohollal teli fecskendőt belenyomta Milko nyakába, azután elkapta, amikor Milko lába összecsuklott, a szeme fennakadt, és leengedte a padlóra.

Csak sorjában. A holttest kezét visszatette a helyére, és néhány gyors öltéssel visszavarrta.

— Bocsánat — mondta a halottnak. — Ezt külön meg fogom köszönni a levélben.

Égés, köhögés, valami hideg az arcán. Milko magához tért, a szoba forgott, aztán megállt. Megnyalta a száját, köpött. Víz zúdult az arcába.

Hannibal a hullatartály mellé tette a vödört, és csevegésre készen leült. Milko a láncból készült tetemhámot viselte. Nyakig merült a formaiinba. Körülötte tolongott a többi tartálylakó, a tartósítótól ködös szemmel bámulták, ő pedig arrébb lökdöste aszott kezüket.

Hannibal Milko tárcáját vizsgálta. Elővett a zsebéből egy dögcédulát és Milko igazolványa mellé tette a tartály peremére.

- Jó estét, Zigmás Milko.

Milko köhögött, zihált.

- Megbeszéltük. Hoztam neked pénzt. Egyezzünk meg.

Tartsd meg a pénzt. Én hoztam el. Hadd adjam át.

- Ez igazán nagyszabású tervnek tűnik. Olyan sok embert öltél meg, Milko. Ezeknél itt sokkal többet. Érzed ezeket a tartályban körülötted? Az ott a lábadnál egy megégett gyerek.

Idősebb a húgomnál, és félig megsült.

- Nem tudom, mit akarsz.

Hannibal gumikesztyűt húzott.

- Hallani akarom, mi a mondanivalód arról, hogy megettétek a húgomat.

- Nem én voltam.

Hannibal lenyomta Milkót a formalin alá, Egy hosszú pillanat múlva meghúzta a hámot, kiemelte, vizet zúdított az arcába, kimosta a szemét.

- Meg ne ismételd még egyszer — mondta.

- Rohadtul éreztük magunkat, olyan rohadtul! — mondta Milko, amikor már meg tudott szólalni. - Lefagyott a kezünk, lerohadt a lábunk. Akármit is tettünk, azért tettük, hogy életben maradjunk. Grutas gyors volt, a húgod soha... téged életben hagyunk, mi...

- Hol van Grutas?

- Ha megmondom, megengeded, hogy odaadjam a pénzt? Sok pénz, dollárban. Van még több is, megszarolhatjuk őket azzal, amit tudok, ha te tanúskodsz.

- Hol van Grentz?

- Kanadában.

- Így igaz. Végre egy igazság. Hol van Grutas?

- Van egy háza Milly-le-Forét közelében.

- Most hogy hívják?

- Az üzletben Satrug Rt. néven működik.

- Ő adta el a képeimet?

- Egyszer, hogy sok morfiomot vegyen, többször nem. Visszaszerezhetjük őket.

- Kóstoltad Kolnasnál az ételt? A tejszínes gyümölcsfagylalt igazán nem rossz.

- A kocsiban van a pénz.

- Utolsó szó? Búcsú?

Milko kinyitotta a száját, hogy válaszoljon, de Hannibal nagy kongással lecsukta a nehéz fedelet. Alig néhány ujjnyi levegőréteg maradt a fedél és a formalin között. Kiment a szobából, miközben Milko a fedelet döngette, mint homár a fazekat. A fiú becsukta az ajtót, a gumiszegély nyiszorgott a festéken.

Popil felügyelő a munkaasztalnál ült és a fiú vázlatát nézte.

Hannibal a kábelért nyúlt, bekapcsolta a nagy ventilátort, amely zörögve beindult.

Popil fölnezt a hangra. Hannibal nem tudta, mi mást hallhatott még. Milko pisztolya a tetem lábai között, a lepedő alatt hevert.

- Felügyelő úr. - Fölvett egy festékes fecskendőt, belenyomta a tetembe.

- Ha megbocsát egy pillanatra, ezt meg kell csinálnom, mielőtt megmerevedik.

- Megölted Dortlichot a családi erdőtökben. Hannibal arca nem változott.

Megtörölte a tű hegyét.

- Az arcát megették — tette hozzá Popil.

- Én a hollókat gyanúsítanám. Azok az erdők bővelkednek bennük. Kiürítik a kutya tányérját is, ha a gazda háta fordít.

- A hollók nem csinálnak a húsból siskebabot.

- Említette ezt Lady Muraszakinak is?

- Nem. A kannibalizmus előfordult a keleti fronton; nem is egyszer, amikor gyerek voltál. — Háta fordított Hannibálnak, egy szekrény üvegajtájában figyelte a fiú

mozdulatait. — De hát ezt te is tudod, igaz? Ott voltál. És négy napja is jártál Litvániában. Törvényes vízummal mentél be, de egy másik útvonalon távoztál. Hogyan? — Nem várt választ. — Megmondom hogyan: papírokat vásároltál egy fresnes-i fegyencőtől, és ez bűncselekmény.

A teremben, ahol a tartály volt kissé fölemelkedett a súlyos fedél, és Milko ujjai jelentek meg a résben. Száját a réshez nyomta, szívta a negyedhüvelyknyi levegőt, fuldokolni kezdett, mert egy apró hullám átcsapott az arcán, ismét a réséhez szorította az arcát, és hörögve lélegzett.

Az anatómiai laborban Hannibal a felügyelő hátát figyelve előrehajolt, és egy súlyt tett a halott tüdejére, amely megfelelően sóhajtott és gurgulázott. — Bocsánat — mondta. — Mindig ezt csinálják. — Felcsavarta a Bunsen-égőt a retorta alatt, hogy erősebb legyen a bugyborékolás.

- A rajz nem a tetem arcát ábrázolja. Ez Vladis Grutas arca. Akár a többi a szobában. Grutast is megölted?

- Egyáltalán nem.

- Megtaláltad?

- Ha megtalálom, szavamat adom rá, hogy fölhívom rá a maga figyelmét.

- Ne akarj bolonddá tenni! Tudtad, hogy Kaunasban lefűrészelte egy rabbi fejét? Hogy az erdőkben cigánygyerekeket lőtt agyon? Tudod, hogy elengedték Nürnbergben, miután egy tanúval valaki savat itatott? Pár évenként nyomára bukkanok, de ő meg lelép. Ha rájön, hogy vadászol rá, megöl. Ő irtotta ki a családot?

- A húgomat ölte meg, és meg is ette.

- Láttad?

- És tanúsítod is.

- Természetesen.

Popil egy hosszú pillanatig nézte.

- Ha Franciaországban ölöd meg, gondoskodom róla, hogy a te fejed is kosárba kerüljön. Lady Muraszakit pedig kiutasítják. Szereted Lady Muraszakit?

- Igen. És maga?

- Vannak fényképek Grutasról a nürnbergi levéltárban. Ha a szovjetek körözni fogják ezeket, és megtalálják őt, a Süretének lesz valakije, akivel kicserélhetjük. Ha a kezünkben van, szükségem lesz a tanúvallomásra. Van más bizonyíték?

- Harapásnyomok a csontokon.

- Ha holnap nem jelensz meg az irodámban, letartóztatlak.

- Jó éjt, felügyelő úr!

A tartályteremben Milko paraszti lapátkeze visszacsúszik a tartályba, a fedél szorosan lezárul, és Milko az előtte lebegő, aszott arcnak mondja el a búcsúszót: *Kurva anyád!*

Éjszaka az anatómiai laboratóriumban, Hannibal magányosan dolgozik. Csaknem kész a rajz, amelyet a tetem mellett készített. Valamilyen folyadékkal teletöltött, csuklóban összekötött, vastag gumikesztyű lóg egy csőrös pohár felett. Mellette időzítő ketyeg.

Hannibal tiszta lappal borította le a rajztáblát. Letakarta a tetemet, betolta az előadóterembe. Az anatómiai múzeumból elhozta Milko bakancsát, rátette a hamvasztó közelében álló kerek hordágyra a ruhák, egy zsebkés, a kulcsok és a levéltárca mellé. A tárcában pénz volt, meg egy koton pereme, amelyet Milko akkor húzott fel, ha meg

akarta viccelni a nőket a félhomályban. Hannibal elvette a pénzt. Kinyitotta a hamvasztót, Milko feje ott állt a tűzben. Úgy nézett ki, mint a stuka pilótája az égő repülőgépben. Hannibal behajította a bakancsokat, az egyik felrúgta a fejet, amely a hamvasztó végébe gurult, és eltűnt szem elől.

51

Háborúból visszamaradt öttonnás teherautó parkolt az anatómiai laborral szemben, félig elfoglalva a járdát. Meglepő módon még nem volt cédula az ablaktörlő alatt. Hannibal belepróbálta Milko kulcsait a sofőrülés melletti ajtóba. Nyitotta. Egy boríték volt a kormány oldalán levő napellenző mögött. Sietve átnézte.

A raktérben levő rámpán fel tudta tolni a járda mellett parkoló motorját a teherautóba. Elhajtott vele a Porté de Montem-poivre-hoz, a Bois de Vincennes közelébe, ott leparkolta a vasút mellett. A rendszámokat és Milko fegyverét a bezárt fülkében az ülés alatt hagyta.

Hannibal Lecter a motorján ült egy domboldal gyümölcsösében. Kiváló afrikai fűgét reggelizett, amelyet a Rue de Buci piacán talált, vesztfáliai sonkát harapott hozzá. Láta a domb tövében az utat, és egy negyed mérfölddel arrébb Vladis Gru-tas házának bejáratát.

Méhek hangoskodtak a kertben. A fűgét is körüldongták, amíg le nem takarta a zsebkendőjével. Garda Lorca, aki ismét divatba jött Párizsban, azt írta, hogy a szíve egy gyümölcsös. Hannibal ezen elgondolkodott, és fiatalember lévén barackokon és körtéken elmélkedett, amikor alatta elhúzott egy ács teherautója, és bekanyarodott Grutas kapujához.

Hannibal fölemelte apja katonai távcsövét. Vladis Grutas háza 1938-ban épült, Bauhaus stílusban egy parasztgazdaság helyén, kilátással az Essone-folyóra. A háború alatt elhanyagolták, ereszek híján sötét vízfoltok ereszkedtek le a fehér falakon. A homlokzatot és az egyik oldalt újrameszelték vakító fehérre, a többi fal föl volt állványozva. A németek főhadiszállásnak használták, ők védték meg a további pusztulástól.

Az üveg- és betonkockát magas drótkerítés és szögesdrót védte a telek határán. A bejáratot bunkerszerű beton őrház vigyázta. Az őrház homlokzatán keskeny ablak nyílt, a bunkerszerűséget virágos vályúval enyhítették. Ha kitolnak az ablakból, a virágok között egy géppuskát, az végigverheti az utat.

Két ember jött ki az őrházból, egy szőke és egy agyontetovált sötéthajú. Hosszú nyelvű tükörrel megvizsgálták a teherautó alját. Az ácsoknak le kellett mászni a fülkéből, hogy megmutassák az igazolványukat. Volt némi hadonászás és vállvonogatás. Az örök beengedték a teherautót.

Hannibal elmotorozott egy facsoportig, és leállította járművét a bokrok között. Kábellel rövidre zárta a gyújtást az érintkezők mögött, azután hagyott egy cédulát az ülésen, hogy elment alkatrészért. Fél órát gyalogolt az országúton azután, stoppal elindult Párizs felé.

A Gábrielle Instrument Co. rakodórampája a Rue Paradis-n van, egy lámpabolt és egy üvegjavító műhely között. Aznap az volt az utolsó munkájuk, hogy felpakoltak Milko teherautójára egy kicsi Bösendorfer zongorát, mellé pedig külön beládázva egy zongoraszéket. Hannibal *Zigmas Milko* néven írta alá a számlát, magában mondta is a nevet, miközben írta.

Este befutottak a hangszercég teherautói. Hannibal látta, amint egy női sofőr kiszáll az egyikből. Franciás temperamentumával egyáltalán nem festett rosszul az overallban. Bement az épületbe, percekkel később nadrágban-blúzban jött elő, az overallt a hóna alatt, összehajtva hozta, és feltette egy kis motor csomagtartójára. Megérezte Hannibal pillantását, és feléje fordította csibészes arcát. Elővett egy cigarettát, a fiú tüzet adott.

- *Merci, Monsieur...* Zippo. — Igazi vagány, eleven francia volt. Rengeteget forgatta a szemét, és eltűzött mozdulatokkal cigarettázott.

A kotnyelesek, akik a rakodórampát söpörték, hegyezték a fülüket, hogy ezek ketten mit beszélnek, de csak a lány nevetését hallhatták. Beszéd közben egyfolytában Hannibal szemébe nézett, és fokozatosan abbahagyta a mórrikálást. A fiú láthatólag elbűvölte, szinte megdelejezte. Együtt mentek ki az utcára egy bár felé.

Mueller volt szolgálatban egy Gassmann nevű némettel, aki nemrég töltötte le a szolgálati idejét az idegenlégiónál. Mueller éppen rá akarta beszélni, hogy tetováltasson, amikor Milko kocsija felbukkant a behajtón.

- Hívd az ellenőrt, Milko visszatért Párizsból — szólt Mueller. Gassmannak jobb szeme volt.

- Ez nem Milko. Kimentek.

- Hol van Milko? — kérdezte Mueller a volánnál ülő nőtől.

- Honnan tudhatnám? Engem azért fizetett, hogy hozzam el ezt a zongorát. Azt mondta, néhány napig távol lesz. Kapjátok ki a motoromat a hatalmas muszklitokkal.

- Ki fizetett meg?

- Monsieur Zippo.

- Úgy érted, Milko.

- Hát persze, Milko.

Egy szállító teherautója állt meg az öttonnás mögött. A szállító cigarettázott, ujjával dobolt a volánon.

Gassman fölemelte az öttonnás hátsó ponyváját. Látott egy zongorát egy ládában és egy kisebb ládát, amelyre azt írták:

POUR LA CAVE és A BORPINCE SZAMARA - HÚVÖS HELYEN TARTANDÓ. A motort a teher oldalához erősítették. Egy rámpa is hevert mellette a kocsiban, de könnyebb volt kiemelni.

Mueller odament, segített Gassmannak kivenni. A nőre nézett.

- Kérsz valami italt?

- Itt nem — felelte, és felült a motorra.

- Úgy szól a motorod, mintha fígana! - ordított Mueller a nő után.

- Nem tud majd ellenállni a finom modorodnak - mondta a másik német.

A zongorahangoló csontvázszerű ember volt, fogai között sötét rések tátongtak, és Lawrence Welk hullamosolyával vigyorgott. Amikor végzett a fekete Bösendorfer hangolásával, fölvette ódon fehér nyakkendőjét, frakkját és kiment egy koktélzongorán játszani Grutas érkező vendégeinek. A zongora élesen kopogott a csempés padló és a nagy üvegfelületek között. Az üveg-acél könyvespolc együtt zengett vele B-mollban, majd B-dúrban, miután a hangoló átrendezte egy kicsit a könyveket. Konyhai széket használt a hangoláshoz, de nem volt hajlandó azon játszani.

- Hová üljek? Hol a zongoraszék? — kérdezte a szobalányt, aki Muellert kérdezte. Mueller talált egy megfelelő magasságú széket, de ennek meg karfája volt. — Széttárt könyökkel kell játszanom — panaszkodott a hangoló.

- Fogd be a pofád, és játssz valami amerikai — mondta Mueller. — Amerikai koktéltzenét akar, amikhez énekelnek.

A büfét harminc vendégre tervezték, akik furcsa hordalékai voltak a háborúnak. Ott volt Ivanov a szovjet követségtől, túlságosan elegáns egy állami tisztviselőhöz képest. Egy amerikai őrmesterrel beszélgetett, aki a neuilly-i amerikai postaállomás könyveit vezette. Az őrmester civilben volt, lompos öltönyének hatalmas kockái ugyanolyan színűek voltak, mint az orrán a pókhálószerű érgomoly. Versailles püspöke egy szerpappal érkezett, aki a manikűröse volt.

A könyörtelen neonfényben a püspök fekete öltönyének olyan árnyalata lett, mint a megzöldült sült húsnak, állapította meg magában Grutas, miközben megcsókolta a főpap gyűrűjét. Röviden beszélgettek Argentínában élő közös ismerőseikről. A szobában erősen érződött Vichy szelleme.

A zongorista halálfej mosollyal üdvözölte a népséget, és leginkább Colé Portért zongorázott. Az angol a negyedik nyelve volt, ezért néha rögtönöznie kellett.

- *Éjjel és nappal a napfény te vagy. Csak te vagy a Hold alatt, az egyetlen te vagy...*

A pincében csaknem sötét volt. Egyetlen körte égett a lépcső közelében. Fentről leszűrődött a halk zene.

A pince egyik falát borospalackokkal zsúfolt polcok takarták. Közelében több láda állt, némelyik nyitva, a faforgácsot is kiszórták belőlük. Új, rozsdamentes mosogató hevert a betonon egy Rock-Ola Luxury Light-Up zenegép, a legfrissebb lemezek és berollnizott ötcentesek mellett. A boros falnál egy láda állt, amelyre azt írták: POUR LA CAVE ÉS HÜVÖS HELYEN TARTANDÓ. A láda halkán megnyikordult.

A zongorista fortissimóba csapott át, hogy leplezze hézagos szövegismeretét:

- *Akár én megyek el, akár te, nem számít, a szívem megszakad. Rád gondolok éjjjjjjel, és ha a hajjjjjjal hasad.*

Grutas végigjárta a vendégeit, mindenkivel kezelt. Apró biccentéssel a könyvtárába irányította Ivanovot. Itt minden modern volt, a kecskelábú asztal, az acél-üveg polcok és egy szobor — *A logika a nő feneké* —, Picasso után szabadon, Anthony Quinntől. Ivanov megbámulta a faragványt.

- Szereti a szobrokat? — kérdezte Grutas.

- Az apám kurátor volt Szentpéterváron, amikor még úgy hívták.

- Megfoghatja, ha tetszik - mondta Grutas.

- Köszönöm. A moszkvai készülékek?

- Hatvan hűtőszekrény utazik ebben a pillanatban a helsinki vonaton. Kelvinator. És magának mi je van számomra?

- Grutas akarata ellenére csettintett az ujjával.

Ivanov a csettintés miatt jól megvárakoztatta Grutast, és közben alaposan megvizsgálta a kő feneket.

- Nincs akta a fiúról a követségen — mondta végül. - Vízumot kapott Litvániába, mert azt mondta, ír egy cikket a *L'Humanité*-be. Arról számolt volna be, milyen jól bevált a

kollek

tivizálás, miután elvették a családjától a birtokot, és mennyire örülnek a parasztok, hogy a városba mehetnek, és szenny víztisztítót építhetnek. Egy arisztokrata, aki támogatja a forradalmat.

Grutas felhorkant.

Ivanov egy fényképet tett az asztalra, és odatolta Grutasnak. Lady Muraszaki és Hannibal volt rajta a bérház előtt.

- Mikor készült?

- Tegnap reggel. Milko ott volt az emberemmel, amikor csinálta. A Lecter srác diák, éjszaka dolgozik, az egyetemen alszik. Az emberem mindent megmutatott Milkónak... én nem akarok tudni másról.

- Mikor látta utoljára Milkót? Ivanov éles pillantást váltott vele.

- Tegnap. Valami baj van? Grutas vállat vont.

- Valószínűleg nincs. Ki az asszony?

- A mostohaanyja vagy ilyesmi. Gyönyörű nő — tette hozzá Ivanov, és megérintette a kőfeneket.

- Van ilyen segge, mint ez?

- Nem hinném.

- A francia rendőrség nem bukkant fel?

- Egy Popil nevű felügyelő.

Grutas a száját biggyesztette, és egy pillanatra mintha megfeledkezett volna róla, hogy Ivanov is a szobában van.

Mueller és Gassmann a vendégsereget nézte. Ok adták ki a felöltőket és figyeltek, hogy a vendégek ne emeljenek el sem-

mit. A ruhatárban Mueller megfogta Gassman gumírozott szalagra erősített csokornyakkendőjét, meghúzta, félig elfordította, aztán elengedte.

- Fel tudod tekerni, mint egy kis propellert, és aztán repkedsz vele, mint egy tündér? - kérdezte Mueller.

- Csak csavard meg még egyszer, és azt fogod gondolni, hogy a pokol kapuján kopogatsz - felelte Gassmann. - Hogy nézel ki? Tűrd be az inged! Te sose voltál szolgálatban?

Segíteniük kellett a szállítónak csomagolni. Mikor levittek egy összecsucott asztalt az alagsorba, nem vették észre, hogy a lépcső alatt kövér gumikesztyű lóg egy tányérra való por felett, és gyújtózsínór vezet egy háromkilós dobozhoz, amely valaha szalonnát tartalmazott. A kémiai reakció lassul, ha a hőmérséklet csökken. Grutas pincéjében öt fokkal hűvösebb volt, mint az egyetemen.

A szobalány éppen Grutas selyem pizsamáját fektette az ágyra, amikor gazdája újabb törülközőket követelt.

A lány nem szeretett törülközőt vinni Grutas fürdőszobájába, de mindig ezt követelték

tőle. Be kellett mennie, de néznie nem volt muszáj. Grutas fürdőszobája csupa fehér csempe és rozsdamentes acél volt, nagy, szabadon álló káddal, homokfú-vott üvegajtós szaunával, és egy zuhannyal a szauna mellett.

Grutas elterült a kádban. A fogoly nő, akit a hajóról hozott, a mellét borotválta egy biztonsági börtönborotvával, amelyben a pengét kulccsal lehetett zárni. Az arca feldagadt. A szobalány nem kerülte a tekintetét.

Akár egy érzék-összezavaró kísérleti kamrában, minden fehér volt a zuhanyozóban, amelyben négy ember is elfért volna. Sajátságos akusztikája ide-oda dobált minden hangot. A fehér padlón heverő Hannibal hallotta, ahogy a haja súrlódik a feje és a csempe között. Fehér törülközőkbe burkoltan úgyszólván láthatatlan volt a homokfúvott üvegajtó mögött. A törülközők alatt hallotta a saját lélegzetét. Mint mikor Mischával be voltak csavarva a szőnyegbe. Ám húga hajának meleg illata helyett itt a pisztoly, a gépolaj, a réztöltények és a kordit szaga volt a társasága.

Hallotta Grutas hangját, de az arcát eddig csak távcsövön keresztül látta. Hangszíne nem változott: fásult kötözködés, amelynek ütés a vége.

- Melegítsd meg a plüss köpenyemet! — mondta a szobalánynak. — Utána egy kis gőzt akarok. Kapcsold be! — A lány besurrant a szauna ajtaján, és megnyitotta a szelepet. A fehér szaunában az időzítő és a hőmérő vörös kijelzője volt az egyetlen szín. Olyanok voltak, mint egy hajó műszerei, akkora számokkai, amelyeket a gőzben is le lehetett olvasni. Az időzítő percmutatója máris elindult a számlapon a vörös kijelző felé.

Grutas a tarkója mögé tette a kezét. A hóna alá az SS villámaint tetoválták. Megmozgatta az izmait, a villámok ugráltak.

- Bumm! *Donnerwetter!* — Nevetett, amikor a fogoly nő összerándult. - Neeem, nem ütlek meg többé. Most szeretlek. A fogaid helyett is kapsz újat, amit üvegben tarthatsz az ágy mellett, hogy ne legyen útban.

Hannibal egy gőzfelhő kíséretében belépett az üvegajtón, felemelte a pisztolyát, és megcélozta Grutas szívét. A másik kezében egy üveg reagens alkohol volt.

Grutas bőre nyiszorgott, mikor föltozta magát a kádban. A nő elhátrált tőle, még mielőtt meglátta maga mögött Hannibalt.

- Örülök, hogy itt vagy - mondta Grutas. A palackra nézett, remélve, hogy Hannibal ivott. - Mindig úgy éreztem, hogy tartozunk neked valamivel.

- Beszéltem erről Milkóval. -És?

- O talált megoldást.

- A pénzt, természetesen! Küldtem veled, ő pedig átadta neked! Helyes!

Hannibal odaszólt a nőnek, de nem is nézett rá. — Vizezd be a törülközőt a kádban. Menj a sarokba, ülj le, tedd a törülközőt az arcodra. Rajta. Vizezd be!

A nő beáztatta a törülközőt, és a sarokba hátrált.

- Old meg — mondta.

- Olyan sokáig vártam, hogy láthassam az arcodat — mondta Hannibal. — Minden erőszakos baromnak a nyakára, akit valaha bántottam, a te arcodat képzeltem. Azt hittem, nagyobb vagy.

A szobalány bejött a fürdőszobába a köpennyel. A nyitott ajtóból meglátta a fegyver csövét és a hangtompítót. Kihátrált, a papucs nem adott hangot a szőnyegen.

Grutas is a pisztolyt nézte. Milko fegyvere volt. A csövön volt egy rés a hangtompítónak. Ha a fiatal Lecter nem ismeri a fegyvert, akkor legföljebb egyet képes löni. Azután babrálnia kell a pisztollyal.

- Láttad, mi mindenem van ebben a házban, Hannibal? Háborús alkalmi vételek! Te hozzászoktál a szép dolgokhoz, megkaphatod őket! Mi hasonlók vagyunk! Mi vagyunk az Új Emberek, Hannibal. Te, én: a krém, mi mindig a felszínen lebegünk! — Fölemelte habos kezét, mímelve a lebegést. Hadd szokja a kis Lecter a mozgását.

- A dögcédulák nem lebegnek. - Hannibal bedobta a kádba Grutas dögcéduláját, ami lesüllyedt a fenékre, mint egy levél. — Az alkohol igen. - Odavágta az üveget, az széttört a csempén Grutas fölött, csípős folyadékkal árasztotta el a fejét, üvegdarabok záporoztak a hajába. Hannibal elővette a zsebéből a Zippót, hogy meggyújtsa Grutast. Éppen felnyitotta, amikor Mueller pisztolya megérintette a fülét.

Gassmann és Dieter két oldalról megragadta Hannibal karját. Mueller fölfelé lökte Hannibal pisztolyának csövét, kicsavarta a fiú kezéből, és az övébe tűzte.

- Ne lőj! — mondta Grutas. — Nehogy eltörd a csempét! Egy kicsit beszélgetni akarok veled. Azután meghalhat a kádban, mint a húga. — Kiszállt a kádból, és egy törülközőre állt. Intett a nőnek, aki most kétségbeesetten igyekezett kiszolgálni. Ásványvizet permetezett a kitárt karokkal körbeforgó Grutas borotvált testére.

- Tudod, milyen érzés ez az ásványvíz? — kérdezte Grutas. — Mintha újjászületnél. Teljesen új vagyok egy új világban, ahol nincs hely a számodra. Nem tudom elhinni, hogy a magad erejéből ölted meg Milkót!

- Volt segítségem — felelte Hannibal.

- Vigyétek a kádrohoz, és vágjátok el a torkát, amikor szólok.

A három ember legyűrte Hannibalt, fejét és nyakát a kád fölé tartották. Muellernek volt egy rugós kése. Az élet Hannibal torkához nyomta.

- Nézz rám, Lecter gróf, hercegem, fordítsd el a fejed, és nézz rám, feszítsd meg a torkod, úgy gyorsabban kifolyik a véred.

Nem fog sokáig fájni.

Hannibal a szauna ajtaján át látta, ahogy az időzítő másodpercről másodpercre halad előre.

- Egyet mondj meg - szólt Grutas. - Engem megettél volna a kislánnyal, ha ő éhezne? Ha már annyira szeretted?

- Természetesen.

Grutas elmosolyodott, megcsípte Hannibal arcát.

- No, lám! Te is megettél volna. Szeretet. Én ilyen nagyon szeretem magam. Sosem kérnék tőled bocsánatot. Elveszítetted a húgodat a háborúban. — Böffentett egyet, és elnevette magát.

— Ez a böffenés az én megjegyzésem. Szimpátiát keresel? A szar és a szifilisz között találod a szótárban. Vágd el a torkát, Mueller. Ez legyen az utolsó dolog, amit hall; majd én megmondom NEKED, mit tettél, hogy életben maradj. Te...

A robbanás megrázta a fürdőszobát, a mosdó leugrott a falról, a víz kicsapott a csövekből, a lámpa kialudt. Birkózás a sötétben, Mueller, Gassmann, Dieter hemperegtek

rajta, összegabalyodtak a nővel. A kés eltalálta Gassmann karját, aki ettől káromkodott és visított. Hannibal valakit keményen arcba vágott a könyökével, és máris talpon volt. Cső villant, golyó csapódott a csempével burkolt padlóba, szilánkok szúrták az arcát. Füst, nehéz füst gomolygott a falból. Pisztoly csúszott végig a padlón, a nyomában Dieter. Grutas fölkapta a pisztolyt, a nő rávetette magát, körmeit az arcába vágta, Grutas kétszer mellbe lőtte. Feltápászkodott, felemelte a pisztolyt. Hannibal a nedves törülközővel Grutas szemébe vágott. Dieter a hátára ugrott, Hannibal hanyatt dobta magát, egyenesen rá a támadóra, érezte, ahogy annak veséje a kád peremének csapódik, mire Dieter azonnal elengedte. Most Mueller vetette rá magát, mielőtt fölállhatott volna, igyekezett Hannibal álla alá nyomni hatalmas ujjait. Hannibal lefejelte Muellert, kezét kettejük közé csúsztatta, megtalálta Mueller övében a pisztolyt, ki se húzta, úgy sütötte el; a hatalmas német üvöltve gurult le róla, Hannibal pedig futni kezdett, kezében a pisztollyal. A sötét hálósobában le kellett lassítania, de a füstös folyosón begyorsult. Fölkapta a szobalány vödrét, és magával vitte keresztül a házon, csak egyszer hallott maga mögött fegyverdörrenést.

A kapuőr kijött a fülkéjéből, félúton járt az ajtó felé.

- Hozz vizet! - ordította Hannibal. Ahogy elfutott mellette, odadobta neki a vödör fogóját. — Hozom a tömlőt! — Minden erejét összeszedve rohant a felhajtón, mihelyt tudott, bevágott a fák közé. Lövéseket hallott a háta mögött. Rohant fölfelé, a gyümölcsös irányába. Gyors gyújtás, tapogatózás a sötétben a kábel után.

Gázkar, egy kis gáz, berúgni a motort, berúgni. Rúgni, rúgni. Lefulladt. Ismét berúgta. A BMW egy mordulással megelevenedett, Hannibal kirobbant a bozótosból, végigrobogott egy fason, egy fatörzs leütötte az egyik hangtompítót, aztán kiért az útra, bömbölve eltűnt a sötétben, a lelógó hangtompító szikranyomot húzott a kövezeten.

A tűzoltók késő éjszakáig maradtak, locsolták a parazsat Grutas házának alagsorában, vízzel árasztották el a falakat. Grutas a kertje szélén állt, és Párizs felé bámult. Mögötte gőz és füst szállt fel az éjszakai égre.

53

Az ápolónőképzős lánynak sötétvörös haja volt, és nagyjából ugyanolyan gesztenyebarna árnyalatú szeme, mint Hannibalnak. Amikor előre engedte az egyetem folyosójának ivókútjánál, a lány közel hajolt hozzá, szimatolgatott. — Mióta dohányzó?

- Most igyekszem abbahagyni — felelte.

- Megpörkölődött a szemöldököd!

- Ügyetlenül gyújtottam rá.

- Ha ügyetlen vagy a tűzzel, nem kéne főznöd. — Megnyalta a hüvelykujját, és lesimitotta a fiú szemöldökét. — A szobatársammal bulit rendezünk ma este, lesz bőven...

- Köszönöm. Igazán. De dolgom van.

Üzent Lady Muraszakinak, hogy szeretné meglátogatni. Talált hozzá egy lila akácvirágot, megfelelően fonnyadtat egy alázatos magyarázkodáshoz. Az asszony két ágat mellékelte a meghívóhoz, selyemmirtuszt és fenyőgallyat egy apró tobazzal. Fenyőt

nem küldenek könnyelműen. Izgatóak és határtalanok a fenő lehetőségei.

Lady Muraszakit nem hagyta cserben a *poissonnier-ja*. Négy tökéletes tengeri sünt tett félre neki a sünök bretagne-i szülőhelyének hideg tengervizében. A szomszéd hentesnek volt frikan-dója, mindjárt tejbe áztatva, két lap közé préselve. Lady Muraszaki megállt még Fauchonnál egy körtetortáért, és utoljára vett egy hálószatyorra való narancsot.

Megállt a virágosnál is, noha tele volt a két keze. Nem, Hannibal biztosan hoz virágot. Hannibal hozott virágot. Tulipánt, Casablanca liliumot, páfrányt hosszú csokorban, amelyet keresztbe fektetett motorbiciklijének hátsó ülésén. Két lány, akik átvágtak az utcán, azt mondták, a csokor olyan, mint egy kakasfarok. Hannibal rájuk kacsintott, majd amikor a lámpa zöldre váltott, derűs szívvel elrobogott.

Leparkolt a Lady Muraszaki háza melletti sikátorban, befordult a sarkon, ment az ajtó felé a csokorral. Éppen a házmeister-Ínek intett, amikor Popil két testes rendőr kíséretében kilépett egy ajtón és megragadták. Popil elvette a virágokat. - Azt nem magának hoztam — jegyezte meg Hannibal. - Le vagy tartóztatva — felelte Popil. Amikor Hannibalt megbilincseltek, Popil a hóna alá csapta a virágot.

Az irodájában a Quai des Orfèvres-en Popil felügyelő egyedül hagyta Hannibalt, és fél órát várakoztatta a rendőrségi légkörben. Amikor visszatért az irodájába, a fiatalember éppen az utolsó virágszalakat helyezte el egy vizeskancsóban, amely Popil íróasztalán állt.

-Hogy tetszik? — kérdezte

Popil felügyelő ráhúzott egy rövid gumibottal, azután leült.

- És ez hogy tetszik? — kérdezett vissza.

A nagyobbik rendőr benyomult Popil mögé, és Hannibal fölé tornyosult.

- Válaszolj minden kérdésre: azt kérdeztem, hogy tetszik?

- Sokkal őszintébb, mint a kézfogása. És a gumibot legalább tiszta.

Popil egy borítékból kivett két dögcédulát, amelyek zsinóron lógtak.

- Ezt a szobában találtuk. Ezt a két embert a távollétükben elítélték Nürnbergben.

A kérdés: hol vannak?

- Nem tudom.

- Nem akarod látni őket az akasztófán? A hóhér az angliai csapóajtót használja, de az nem elég, hogy letépje a fejüket. Egy csomót jójóznak. A te ízlésed szerint lenne.

- Felügyelő úr, maga sohasem fog megtudni semmit az én ízlésemről.

- Az igazság nem számít, csak az, hogy te öld meg őket.

- Magának csak ez számít, felügyelő úr? Maga nézi végig, amikor meghalnak. Ez a maga ízlése. Mit gondol, beszélhetnék négyszemközt? — Elővett egy celofánba burkolt, véres cédulát. — Postája van Louis Ferrat-tól.

Popil intett a rendőrnek, hogy távozzon.

- Amikor levágtam a ruhát Louis testéről, ezt a magának szóló feljegyzést találtam nála. — Hangosan olvasta a hajtás fölötti részt. — *Popil felügyelő, miért háborgat engem olyan kérdésekkel, amelyeket magának nem tesz föl? Láttam Lyonban.* És így tovább. — Odaadta a cédulát Popilnak. — Ha ki akarja nyitni, most már száraz. Nincs szaga.

A papír zörgött, amikor Popil kinyitotta. Sötét pelyhek hullottak a hajtásból. Amikor végzett, csak ült, a cédulát a halántékához nyomva.

- A családjából intett valaki búcsút a csühögőről? — kérdezte Hannibal. — Azon a napon maga irányította a forgalmat a depónál?

Popil visszahúzta a kezét.

- Nem akarja ezt maga — mondta halkán Hannibal. — Ha bármit is tudok, miért mondanám el magának? Ésszerű kér

dés, felügyelő. Talán maga segítené ki őket Argentínába.

Popil lehunyta a szemét, aztán ismét kinyitotta.

- Pétain mindig a hősöm volt. Az apám, a nagybátyáim alatta harcoltak az első háborúban. Amikor megalakította az új kormányt, azt mondta nekünk: „Csak addig maradjon meg a béke, amíg kihajíthatjuk a boche-okat. Vichy megmenti Franciaországot.” Akkor már rendőrök voltunk. Ez is csak egy feladat volt.

- Segítette a németeket?

Popil vállat vont.

- Fenntartottam a békét. Ez talán segített nekik. Azután láttam az egyik vonatukat. Megszöktem, átálltam a Résistance-hoz. Nem bíztak bennem, amíg meg nem öltem egy gesta-póst. A németek nyolc falusit lőttek le bosszúból. Úgy éreztem, mintha magam öltem volna meg mindet. Miféle háború az ilyen? A sövények között harcoltunk Normandiában, ezekkel kattogtunk, hogy fölismerjük egymást. - Fölvett az asztalról egy kasztanyettfélét. - Segítettünk a Szövetségeseknek a partraszállásban. — Két kattanás — Ez annyit jelentett, hogy barát vagyok, ne lőj. Nem érdekel engem Dortlich. Segíts megtalálni őket. Hogy találtad meg Grutast?

- A litvániai rokonokon keresztül, anyám egyházi kapcsolatai révén.

- Tudok neked szerezni hamis papírokat, hogy tanúskodhass. Ha elengedlek, megesküszöl, hogy mindent elmondasz, amire rájössz? Megesküszöl Istenre?

- Istenre? Igen, megesküszöm Istenre. Van Bibliája? - Popil-nak volt a könyvespolcán egy példánya Pascal *Gondolatokjából*. - Használhatjuk a Pascalját is, Pascal.

- Megesküszöl Lady Muraszaki életére?

Pillanatnyi habozás után válaszolta.

- Igen, Lady Muraszaki életére. — Fölvette a kasztanyettet, kétszer pattintott vele.

Popil odanyújtotta a dögcédulákat, Hannibal visszavette.

Amikor Hannibal elhagyta az irodát, bejött Popil helyettese. A felügyelő odaintette az ablakhoz. Amikor Hannibal kilépett az épületből, egy civil nyomozó eredt utána.

- Tud valamit. A szemöldöke megpörkölődött. Ellenőrizd Ile de Francé területén az utóbbi három nap tüzeseteit - mondta Popil. — Ha elvezet Grutashoz, a hentes miatt kell vádat emelni ellene, akit gyerekkorában intézett el.

- Miért pont a hentes?

- Fiatalkori bűncselekmény, Étienne, erős felindulásból. Nem akarom, hogy elítéljék, inkább nyilvánítsák örültnek. Egy intézetben tanulmányozhatják, és kitalálhatják, hogy micsoda.

- Szerinted mi?

- Hannibal, a kisfiú, meghalt 1945-ben a hóban, amikor megpróbálta megmenteni a hűgát. A szíve meghalt Mischával. Hogy most mi? Erre még nincs szó. Jobb híján nevezzük szörnyetegnek.

Lady Muraszaki házában a Place de Vosges-on a házmester fürkéje sötét, a katedráiüveges kapu zárva. Hannibal a saját kulcsával ment be, és felrohant a lépcsőkön.

A házmesterné a fürkében ült, előtte szétszortírozva lakónként a posta, mintha pasziánszozna. Nyakának lágy húsában szinte láthatatlanul eltűnt a biciklilánc, a nyelve kilógott.

Hannibal kopogtatott Lady Muraszaki ajtaján. Hallotta, hogy cseng odabent a telefon. Különös, éles hangja volt. Az ajtó kinyílt, ahogy belenyomta a kulcsot a zárba. Végignyargalt a lakosztályon, mindenfelé szétnézett, összerázkódott, mikor a hálószoba ajtaját lökte be, de ez is üres volt. A telefon egyfolytában csengett. Fölvette.

A Café de l'Este konyháján egy kalitkára való sármány várakozott, hogy Armagnac-ba fojtsák, azután a tűzhelyen bugyborékoló vízben leforrázzák őket. Grutas megragadta Lady Muraszaki nyakát, és közel nyomta az arcát a forró fazékhoz. Másik kezével a telefonkagylót fogta. Az asszony keze hátra volt kötve. Mueller is fogta hátulról a karját.

Amikor meghallotta Hannibal hangját, Grutas beleszólt a telefonba.

- Hogy folytassuk a beszélgetésünket, akarod még élve látni a japcsidat? — kérdezte.

- Igen.

- Akkor hallgasd meg, és találgass, van-e még arca.

Mi volt ez a hang Grutas hangja mögött? Forrásban levő víz? Hannibal nem tudta, hogy a hang valódi-e; álmaiban is a víz bugyborékolását hallotta.

- Beszélj a lövőlegényeddel!

Lady Muraszaki csak annyit tudott mondani, mielőtt kitépték a kezéből a kagylót:

- Drágám, NE. .. - Hányta-vetette magát Mueller markában. Nekivágódtak a sármányok kalitkájának. A madarak sivítottak, a szárnyukkal verdestek.

- DRÁGÁM — mondta Grutas Hannibalnak — két embert öltél meg a húgodért, és felrobbantottad a házamat. Életet ajánlok életért. Hozz el mindent, a dögcédulákat, Fazékleső kis leltárát, az utolsó kurva darabig. Igencsak kedvem lenne megvi-síttatni a japcsit.

- Hova...

- Kuss. A Tollbardou-ba vezető úton a harminchatodik kilométernél van egy telefonfülke. Legyél ott napkeltére, és hívjál föl. Ha nem leszel ott, megkapod az arcát levélben. Ha meglátom Popilt vagy bármiféle rendőrt, megkapod a szívét csomagban. Talán fel tudod használni a tanulmányaidhoz, megnézheted a kamrákat, hogy ott van-e benne az arcod. Életet életért?

- Életet életért - mondta Hannibal. A vonal megszakadt.

Dieter és Mueller kivitte Lady Muraszakit egy kisbuszba a kávéház előtt. Kolnas kicserélte a rendszámot Grutas autóján.

Grutas kinyitotta a csomagtartót, és elővett egy Dragunov mesterlövész puskát. Odaadta Dieternek.

- Kolnas, hozz egy befőttes üveget. — Azt akarta, hogy Lady Muraszaki hallja, amit mond. Miközben utasításokat adott, éhesen figyelte az arcát.

- Hozd a kocsit. Öld meg a telefonnál - mondta Dieternek. Odaadta neki a befőttes

üveget. — Hozd el a golyóit Nemours-ba, a hajóra.

Hannibal nem akart kinézni az ablakon; Popil rendőre biztosan fölfelé figyel. Bement a hálószobába. Egy pillanatig csukott szemmel ült az ágyon. A háttérzajok szóltak a fejében. *Csip, csip. A sármányok balti dialektusa.*

Lady Muraszaki ágyneműje levendulaillatú volt. Belémarkolt, az arcához emelte, azután letépte az ágyról, gyorsan beáztatta őket a kádba. Kifeszített egy szárítókötelet a nappaliban, ráakasztott egy kimonót, a padlóra állítva bekapcsolt egy lassú járású ventilátort, az pedig lebegtette a kimonót és az árnyékát a nyersselyem függönyökön.

Megállt a szamurájpáncél előtt, fölvette a tanto tört, rámeredt Date Maszamune úr álarcára.

- Ha tudsz neki segíteni, hát most segíts.

A tör zsinórját a nyakába akasztotta, a fegyvert becsúsztatta a gallérja alá.

Összecsavarta és kötélle csomózta össze a nedves lepedőket, ahogy a börtönökben az öngyilkosok. Amikor végzett, leeresztette a terasz korlátjáról. Öt méterrel a sikátor járdája fölött volt a vége.

Nem kapkodott az ereszkedéssel. Amikor elengedte a lepedő végét, úgy rémlett, nagyon sokáig tart a zuhanás. A talpa égett, amikor földet ért, majd végiggurult a kövön.

Végigtolta a motort az épület mögötti sikátoron, ki a hátsó utcára, berúgta, és a nyeregbe lendült. Alapos oka volt rá, hogy Milko pisztolyát is magával vigye.

55

A Café de l'Este előtti madárházban mocoogtak és csiviteltek a sármányok, zavarta őket az éles holdfény. Az udvari vászontetőt fölcsavarták, a napernyőket leengedték. Az étterem sötét volt, de még égett a villany a konyhában és a bárban.

Hannibal látta, hogy Hercule felmossa a bár padlóját. Kol-nas egy bárszéken ült a főkönyvvvel. Hannibal visszalépett a sötétbe, beindította a motort és elrobogott anélkül, hogy a világítást bekapcsolta volna.

Az utolsó negyed mérföldet gyalog tette meg a Rue Julianán álló házig. Citroen deux-cheveaux parkolt a felhajtón; egy férfi, aki a kormánynál ült, éppen végzett a cigarettájával. Hannibal figyelte az elhajított csikket, amint ívben kirepül a kocsiból, és szikrákat lövell a kövön. A férfi fészkelődött az ülésen, azután hátrahajtotta a fejét. Lehet, hogy elaludt.

A konyha előtti sövény mögül Hannibal belátott a házba. Madame Kolnas elment egy ablak előtt, közben valakihez beszélt, aki túl alacsony volt ahhoz, hogy látni lehessen. A szúnyoghálós ablak nyitva volt a meleg éjszakában. A szúnyoghálós ajtó a kertre nyílt. A tanto késsel simán átvágta a hálót, azután benyúlt, kiakasztotta a kampót. Megtörölte a talpát a lábtörlőn és belépett. A konyhai óra hangosan ketyegett. Vízcsobogás és pocskolás hallatszott a fürdőszobából. Elment a fürdőszoba ajtaja előtt, közel a falhoz, hogy a padló ne recseljen. Hallotta Madame Kolnast, aki a fürdőszobában egy gyerekkel beszélt.

A következő ajtó félig nyitva volt. Hannibal látta a játéktartó polcokat, és egy nagy plüss elefántot. Benézett a szobába. Két ágy. Katerina Kolnas aludt a közelebbiben. A fejét oldalra fordította, a hüvelykujja a homlokához ért. Hannibal látta a halántékán

lúktető ereket. Hallotta a szívverését. Mischa karperécét viselte. Hannibal pislogott a meleg lámpafényben. Hallotta a saját pislogását. Hallotta a gyerek lélegzését. Hallotta Madame Kolnas hangját a folyosóról. A legkisebb nesz is ordí-tásnak hallatszott.

- Gyere, Süti, ideje megszáradni - mondta Madame Kolnas.

Grutas fekete, baljós lakóhajója ki volt kötve a többrétegű ködbe burkolózó parthoz. Grutas és Mueller felvitték a pallón a megkötözött, felpeckelt szájú Lady Muraszakit, azután a kabinlépcsőn lementek vele a hajó végébe. Grutas berúgta a kezelőszoba ajtaját. Véres lepedőn egy szék állt a szoba közepén.

- Elnézést, hogy a szobája még nincs teljesen kész — mondta Grutas. — Hívom a szobaszervizt. Eva! — Lement a folyosón a következő kabinhoz, kivágta az ajtót. Három nő nézte gyűlölettel a priccsekről, amelyekhez oda voltak bilincselve. Eva a piszkos tányérokat szedte össze.

- Gyere be!

Eva bement a kezelőbe, de olyan messze állt meg, hogy Grutas ne érhesse el. Fölszedte a véres lepedőt, és egy tisztát terített le helyette. Elindult a szennyessel, de Grutas megállította.

- Hagyd itt. Dobd csak le oda, ahol láthatja.

Grutas és Mueller a székhez kötözte Lady Muraszakit.

Grutas elküldte Muellert. Letelepedett egy díványra a falmellé, szétvetette a lábát, a combját dörzsölte.

- Van valami fogalmad arról, hogy mi fog történni, ha nem találsz ki valamit, amivel gyönyört okozhatsz nekem? — kérdez te.

Lady Muraszaki lehunyta a szemét. Érezte, hogy a hajó megremeg és elindul.

Hercule kétszer fordult a kávéháztól a szeméttárolóig. Aztán levette a biciklijéről a lakatot, és elkerekezett.

Még látszott a biciklilámpa fénye, amikor Hannibal belépett a konyhaajtón. Vérteljes zsákban hozott valami kerek tárgyat.

Bejött Kolnas, kezében a főkönyvvel. Kinyitotta a fatüzelésű kályha ajtaját, néhány nyugtát beledobott, majd a piszkafával benyomkodta őket a tűz közepébe.

Mögötte megszólalt Hannibal:

- Herr Kolnas, körbevéve a fazekakkal.

Kolnas megpördült és látta, hogy Hannibal a falnak támaszkodik, egyik kezében egy üveg bor, a másikban egy pisztoly.

- Mit akarsz? Zárva vagyunk.

- Kolnas a fazékmennyországbán. Fazekak között. Hordja még a dögcédulát, Herr Kolnas?

- Kleber vagyok, francia állampolgár, és hívom a rendőrséget.

- Hadd hívjam őket én. — Hannibal letette az üveget, és fölvette a telefonkagylót. — Ugye nem haragszik, ha egy füst alatt felhívom a Háborús Bűnök Bizottságát is? A telefont én fizetem.

- Baszd meg! Hívj, akit akarsz! Komolyan mondom, felhívhatod őket! Vagy megteszem én. Vannak papírjaim, vannak barátaim.

- Nekem meg gyerekeim vannak. A maga gyerekei.

- Mit akarsz ezzel mondani?

- Nálam van mindkettő. Elmentem a Rue Julianára. Bementem a szobába, ahol a nagy plüссеlefánt van, és elhoztam mindkettőt.

- Hazudsz!

- „Ezt vigyétek, úgymint meghalna.” Ezt mondta. Emlékszik? Mindig ment Grutas mögött a táljával.

- Hoztam valamit a konyhájára. - Hannibal hátranyúlt, és az asztalra dobta a véres csomagot. — Együtt főzhetünk, mint a régi szép időkben. — Mischa karperecét a konyhaasztalra dobta. Az ékszer körbe-körbeforgott, mielőtt megállt.

Kolnas fuldokló hangot hallatott. Egy pillanatig nem merte megérinteni remegő kezeivel a zsákot, azután feltépte, leszakította a véres papírt, leszaggatta a húsról és a csontokról.

- Egy darab rostélyos, Herr Kolnas, meg egy dinnye. A vá sáracsarnokban vettem. De most már tudja, milyen érzés.

Kolnas rá akarta vetni magát, véres keze Hannibal arcát kereste, de ráesett az asztalra, Hannibal lerántotta, a pisztollyal tarkón vágta, nem túl keményen, de azért úgy, hogy elveszítse az eszméletét.

Hannibal vértől mocskos arca olyan volt, mint a démoni ábrázatok a saját álmaiból. Addig öntözte Kolnast vízzel, amíg ki nem nyitotta a szemét.

- Hol van Katerina, és mit csináltál vele? — kérdezte Kolnas.

- Biztonságban van, Herr Kolnas. Rózsaszín és tökéletes. Látszik, ahogy ver az ér a halántékán. Visszaadom, amint átadja nekem Lady Muraszakit.

- Ha megteszem, halott ember vagyok.

- Nem. Grutast bebörtönzik, én pedig nem fogok emlékezni a maga arcára. A gyerekei miatt megússza.

- Honnan tudjam, hogy élnek?

- Esküszöm a húgom lelkére, hogy még fogja hallani a hangjukat. Biztonságban vannak. Segítsen, vagy megölöm, és hagyom a gyerekeit éhen halni. Hol van Grutas? Hol van Lady Muraszaki?

Kolnas nyeldekelt a szájában összegyűlt vért. — Grutasnak van egy lakóhajója, a csatornákon közlekedik vele. A loingi csatornán van most, Nemours-tól délre.

- A hajó neve?

- *Christabel*. Szavadat adtad, hol vannak a gyerekeim?

Hannibal hagyta, hogy fölálljon. Fölvette a pénztárgép melletti telefont, tárcsázott, és átadta Kolnasnak a kagylót.

Kolnas egy pillanatig nem ismerte fel a felesége hangját, azután:

- Halló! Halló! Astrid? Nézd meg a gyerekeket, hadd beszéljek Katerinával! Csak csináld, amit mondok!

Miközben Kolnas a fölébresztett gyerek csodálkozó, álmos hangját hallgatta, az arca megváltozott. Először megkönnyebbülés látszott rajta, aztán különös üresség, miközben a pénztár alatti polcon a fegyver után tapogatózott. A válla megrogy-gyant.

— Becsapott engem, Herr Lecter.

— Megtartottam a szavam. Nem vettem el az életét, a gyerekei mi...

Kolnas megpördült, öklében a hatalmas Webley-vel, Hannibal keze lecsapott, a pisztoly elszállt mellette. A tanto tör az áll alatt hatolt be Kolnas fejébe, a hegye kijött a koponya

tetején.

A telefonkagyló himbálózott a zsinóron. Kolnas az arcára zuhant. Hannibal arrébb gurította, egy pillanatig ült a konyhaszéken és bámulta. Kolnas nyitott szeme máris megüvege-se-dett. Hannibal egy tálat tett az arcára.

Kivitte a sármánykalitkát, és kinyitotta. Az utolsó neki kellett megfognia és fölhajítani a holdfényes égre. Kinyitotta az udvari madárházat, és kihessegette a madarakat. Kis rajba gyűltek össze, és egy kört tettek meg a magasban. A pici árnyak végighussantak az udvaron, följobb szálltak, hogy kipróbálják a szelet, aztán célba vették a Sarkcsillagot.

— Menjetek! - mondta Hannibal. - A Baltikum arra van!

56

A hatalmas éjszakában egyetlen fénypont vágott át Ile de Francé sötét mezőin. A motorbicikli száguldott, Hannibal a benzintartályra feküdt. Nemours-nál letért az országútról, és egy régi vontató utat követett a loingi csatorna mentén. A makadám két szélét benőtte a gaz, egyszer tehenek között szlalo-mozott, egy farok meg is csapta. Lecsúszott az útról, kavicsok zörgették a teleszkóprugókat, visszakanyarodott, a motor megrázkódott, összeszedte magát, ismét felgyorsult.

Nemours fényei elhalványodtak mögötte. Lapályon haladt, csak a sötétség volt előtte, a kavicsok és a gyomok részletei abszurd módon kiélesedtek, valósággal rikítottak a fényszóró kévéjében, a sötétség nyelte a sárga sugarat. Azon gondolkodott, hogy nem egy túlságosan déli részéhez érkezett-e a csatornának? Nem hagyta-e le a hajót?

Megállt, kikapcsolta a fényszórót, hogy a sötétben üljön, és döntést hozzon. A motor remegett alatta.

Messze előtte, távol a sötétben mintha két kis ház mozgott volna a mezőkön. A fedélzeti fülkék alig látszottak a loingi csatorna töltése fölött.

Mesés csend volt Vladis Grutas lakóhajóján, míg haladt dél felé, lágy hullámokkal simogatva a csatorna két partján, ahol tehenek aludtak a mezőkön. Mueller az első fedélzeten ült egy nyugszékben, a combján levő öltéseket ápolgatta, mellette puska támaszkodott a kabinlépcső korlátjának. A tatfedélzeten Gassman kinyitott egy szekrényt, és vászon ütközőpárnákat vett elő.

Hannibal háromszáz méterrel mögöttük lassított. A BMW dörmögött alatta, a gazok a lábszarához dörgölöztek. Megállt, elővette apja látsövét a nyeregtáskából. A sötétben nem tudta elolvasni a hajó nevét.

Csak az irányfények látszottak, és az ablakfüggönyök engedtek át némi izzást. Itt túl széles volt a csatorna ahhoz, hogy átugorhasson a fedélzetre.

A partról lelőhetne a pisztolyával a kapitányt a kormányházban — bizonyosan eltalálhatja a kormánykerék mellett —, de akkor a hajón felriadnak, és egyszerre kell mindegyikkkel szembenéznie, ahogy a fedélzetre lép. Kétfelől támadhatnak rá. Látott egy fedett kabinlejáratot a taton, egy sötét foltot az orrban, amely valószínűleg egy másik lejárati lehet.

A far közelében a kormányfülkében izzott a tájoló fénye de azt nem látta, hogy van-e ott valaki. Meg kellett előznie őket. A vontató ösvény a víz közelében haladt, a mező túlságosan rögös volt egy kerülőhöz.

Gurult Hannibal a csatornaparton a vontató ösvényen, és bizsergett a hajó felé eső oldala. A hajóra sandított. Gassman a taton vászon ütközőpárnákat húzott ki egy szekrényből. Felpillantott, mikor a motor elhaladt mellette. Éjjeli lepkék gomolyogtak a kormányfülke mennyezeti lámpája körül.

Hannibal közepes sebességgel haladt. Észrevette, hogy egy kilométerrel előtte egy autó lámpái haladnak át a csatorna fölött.

A Loing elkeskenyedett egy zsilipnél, alig volt kétszer szélesebb egy hajónál. A zsilipet egybeépítették egy kőhíddal, a folyás felőli kaput egy boltívbe foglalták, a zsilip a híd mögött nem volt sokkal hosszabb, mint a *Christabel*.

Hannibal rákanyarodott a hídról lejövő útra és arra az esetre, ha a kapitány figyelne, megtett balra száz métert. Gyalog jött vissza a sötétben.

Néhány felfordított evezős csónak volt a csatorna partján. Hannibal a földre kuporodott közöttük, és a csónaktestek fö-

lött figyelte a közeledő hajót, amely még fél kilométernyire járt. Nagyon sötét volt. A híd túlsó oldalán egy kis házban - valószínűleg a zsilipőr házában — szólt a rádió. A pisztolyt a zubbonya zsebébe dugta, és begombolta a zsebet.

A csatornán nagyon lassan közeledtek a hajó pici fényei: a baloldali vörös lámpa és a fehér, magasan, a kabin fölötti, lehajtható árbocon. A hajónak meg kell állnia, hogy a zsilipben egy métert süllyedjen. Hannibal lefeküdt a csatorna partjára a dudvában. Túl korai évszak ez, a tücskök még nem ciripeltek.

Várta, hogy a hajó lassan-lassan odaérjen. Volt ideje gondolkodni. Azon például, amit Kolnas kávéházában tett, és amire kellemetlen volt emlékezni. Nehezére esett még oly rövid időre is megkímélni Kolnas életét, és gusztustalan volt, hogy megengedte neki a telefonálást. Jó volt viszont a roppanás, amit akkor érzett a kezében, amikor a tanto pengéje úgy törte át Kolnas koponyájának tetejét, mint valami apró szarv. Még Mil-kónál is kellemesebb érzés volt. Ami jó, az élvezetes, mint például a püthagoraszi bizonyítás, vagy Dortlich fejének letépése. És még több jónak néz elébe: meghívja majd Lady Muraszakit egy párolt nyúlra a Champs de Mars étterembe. Hannibal nyugodt volt. Az érverése nem haladta meg a hetvenkettőt.

Sötét a zsilip mellett, tiszta ég, tele fagyos csillagokkal. A lakóhajó árboclámpája az alacsony csillagok közé is beillett volna, amikor a *Christabel* elérte a zsilipet.

De az alacsony csillagokat sem érte el, mert az árbocot lehajtották, a fény, mint egy hullócsillag, ívből alászállt. Hannibal látta, hogyan izzanak a szálak a hajó nagy kereső reflektorában, és lebukott, amikor a fénykéve kigyulladt, végigsöpörte a zsilipkaput, majd megszólalt a hajókürt. Fény gyulladt a házban, alig egy perc múlva, a nadrágtartóját húzkodva, már jött is az őr. Hannibal rácsavarta a hangtompítót Milko pisztolyára.

Vladis Grutas kijött az orrban a fedélzetre, és megállt. Nyújtózott, és egy cigarettát pöccintett a vízbe. Mondott valamit

Muellernek, a fedélzeten levő puskát lefektette a virágcserepek közé, hogy a zsilipőr ne lássa, aztán ismét lement.

Gassmann a tatnál kivette az ütközőpárnákat, előkészítette a köteleket. A folyás felőli zsilipajtó nyitva állt. A zsilipőr bement a házikóba és a zsilip két oldalán meggyújtotta a korlát lámpáit. A hajó a híd alatt besiklott a zsilipbe, a kapitány leállította a motort. A motorzúgás leple alatt Hannibal mélyen lehajolva, mindig a kőkorlát alatt maradva,

felrohant a hídra.

Lenézett a hajóra, amikor az elsiklott alatta, látta a fedélzetet, és a tetőablakokon át a kabinokat. Elsikló tetőablak, villanásnyi kép a székhez kötözött Lady Muraszakiról.

Tíz percig tartott, amíg az alsó vízszintre ereszkedett a hajó, azután a súlyos ajtók hangos robajjal kinyíltak, Gassmann és Mueller behúzták a köteleket. A zsilipőr visszaindult a házába. A kapitány beindította a motort, a víz forni kezdett a lakóhajó mögött.

Hannibal áthajolt a korláton. Hatvan centiről fejbe lőtte Gassmannt, felpattant a korlátra, leugrott egyenesen a férfira, majd arrébb gurult a fedélzeten. A kapitány érezte az összeeső Gassmann puffanását. Először a tatkötélzetre pillantott, de látta, hogy ott minden rendben van.

Hannibal megnyitotta a kabinlépcső ajtaját. Zárva.

A kapitány kihajolt a kormányfülkéből.

- Gassmann!

Hannibal a tetem mellé kuporodott a taton, megtapogatta a derekát, Gassmannál nem volt fegyver. El kellett haladnia a kormányfülke mellett, mert Mueller az orrban volt. Jobboldalt osont előre. A kapitány kijött a fülkéből és meglátta Gassmannt, aki a fedélzeten hevert, a fejéből vér ömlött a lefolyónyílásba.

Hannibal inalt előre, mélyen meggörnyedve az alacsony fedélzeti kabinok mellett.

Érezte, hogy a motor üresjáratban morog, hallotta, hogy puska dördül mögötte, a golyó sívító gellert kapott egy oszlopon, szilánkjai a vállába szúrtak, megfordult, látta, hogy a kapitány lebukik a hátsó fülke mögé. Az első kabinlépcső mellett egy másodpercre megjelent egy tetovált kéz, és kikapta a bokrok közül a puskát. Hannibal lőtt, de nem talált. Érezte, hogy a felkarja forró és nedves. Behúzódott a két fedélzeti kabin közé, azután meggörnyedve kirohant az elülső fülke mellett az előfedélzetig. Mueller az előfedélzeten kuporgott, amikor meghallotta Hannibalt, fölállt, meglendítette a puskát, a cső egy fél pillanatra nekiütődött a kabinlépcső sarkának, ismét meglendítette, de a fiú négyszer mellbe lőtte olyan gyorsan, ahogy csak képes volt húzni a ravaszt, a puska elsült, cakkos szélű lyukat ütött a falba a lépcső ajtaja mellett. Mueller megtántorodott, a mellére nézett, hátrazuhan, leült, holtan dőlt a hajó korlátjának. A lépcső ajtaja nem volt zárva. Hannibal lement, az ajtót bezárta maga mögött.

A kapitány, aki Gassmann mellett kuporgott a taton, a kulcsok után kutatott a zsebeiben.

Gyorsan le a lépcsőn, végig az alsó fedélzet keskeny folyosóján. Benézett az első kabinba, üres, csak láncok és priccsek. Kivágta a következő ajtót, látta a székhez kötött Lady Muraszakit, rohant hozzá. Grutas hátba lőtte az ajtó mögül, a golyó a két lapockája között találta el, hanyatt esett a saját vérében.

Grutas elmosolyodott, odament hozzá. A pisztolyát Hannibal álla alá nyomta. Arrébb rúgta Hannibal pisztolyát. Tört vett elő az övéből, hegyével megbökte Hannibal lábát. Egyik sem mozdult.

- Gerincen találsz, kis Mannlein — mondta Grutas. — Nem érzed a lábad? De kár. Nem fogod érezni azt se, amikor kivágom a golyóidat. - Lady Muraszakira mosolygott. — Csinálok neked egy üres

zacskót, abban tarthatod majd a borra valót.

Hannibal szeme kinyílt.

- Látsz? — Grutas megsuhogtatta a hosszú pengét Hannibal arca előtt. — Kiváló! Ezt nézd meg. — Lady Muraszaki mögé került, a kés hegyét könnyedén végighúzta az asszony arcán, alig érintve a bőrt. — Tudok varázsolni egy kis színt az arcára. — Beledöfte a tört a szék hátába az asszony feje mellett. - És tudok csinálni pár új lyukat a szexhez.

Lady Muraszaki egy szót sem szólt. A szemét le nem vette Hannibalról. A fiú ujjai megrezzentek, keze lassan elindult a feje felé. A szeme ide-oda járt Lady Muraszaki és Grutas között. Lady Muraszaki felnézett Grutasra, arcán izgalom keveredett a riadalommal. Olyan szép tudott lenni, amilyen akart. Grutas lehajolt, olyan durván megcsókolta, hogy Lady Muraszaki foga felsértette a saját ajkát, Grutas rányomta az arcát az asszonyéra, kemény, üres képe elsápadt, fakó szeme mereven bámult, miközben Lady Muraszaki blúzában kotorászott.

Hannibal a tarkója mögé nyúlt, a gallérja alól kihúzta a tantót, amely véres, hajlott és horpadt lett Grutas golyójától.

Grutas pislogott, az arca eltorzult a kintől, elvágott Achilles-inú lába összecsuklott. Hannibal vonaglott, próbált kimászni alóla. Lady Muraszaki, akinek a két lába össze volt kötve, fejbe rúgta Grutast. Az megpróbálta fölemelni a pisztolyát, ám Hannibal megmarkolta, és elfordította a csövet, a fegyver elsült, Hannibal rávágott Grutas csuklójára, a fegyver a földre esett, végigszánkázott a padlón. Grutas mászni kezdett felé, a könyökével húzta magát előre, azután a térdén araszolt, ismét elesett, ismét a könyökén vonszolta magát, mint egy törött gerincű állat az országúton. Hannibal elvágta Lady Muraszaki kezén a kötelet, az asszony kirántotta a szék hátuljából a tört, elvágta a bokáján is a béklyót, majd az ajtó melletti sarokba ugrott. A véres hátú Hannibal elállta a pisztoly felé mászó Grutas útját.

Grutas megállt, feltérdelt, szembenézett Hanniballal. Kísérteties nyugalom öntötte el. Sápadt nordikus szemével felnézett Hannibal arcába.

- Együtt hajóznak a halálba — mondta. — Én, te, a mostohaanyád, akit kúrsz, az emberek, akiket megöltél.

- Azok nem emberek voltak.

- Milyen íze volt Dortlichnak? Mint a halnak? Milkót is megkóstoltad?

Lady Muraszaki megszólalt a sarokban. — Hannibal, ha Po-pil megkapja Grutast, téged nem bánt. Gyere velem. Add át Popilnak.

- Megette a húgomat.

- Te is megtetted — felelte Grutas. — Magadat miért nem ölöd meg?

- Nem. Ez hazugság.

- De mennyire, hogy megtetted. A jószívű Fazékleső megettetted a húslevessel. Meg kell ölnöd mindenkit, aki tudta, he? Most, hogy a nőd tud róla, őt is meg kéne ölnöd.

Hannibal keze, amely a véres kést markolja, betapasztja a fülét. Lady Muraszakihoz fordul, fürkészi az arcát, odamegy hozzá, magához szorítja.

- Ne, Hannibal! Ez hazugság — mondta az asszony. — Add át

Popilnak!

Grutas tovább mászott a pisztoly felé, és közben egyfolytában beszélt. — Ettél belőle, félájultan, majd lenyelted a kanalat! Hannibal a mennyezetnek üvöltötte:

- NEEEEEEEEEM! - Odarohant Grutashoz, fölemelte a kést, rálépett a pisztolyra, és egy nagy M-et vágott Grutas ar

cába, miközben egyre ordított: - M mint Mischa! M mint Mischa! M mint Mischa! - Grutas hanyatt esett, Hannibal tele vagdosta M betűkkel.

Sikoltás mögötte. Elmosódó dörrenés a vörös ködben. Erezte maga fölött a cső torkolattüzet. Nem tudta, eltaláltak-e. Megfordult. A kapitány állt mögötte, háttal Lady Muraszakinak, a tör markolata a kulcsesont alatt, a penge az aortában; a pisztoly kicsúszott az ujjai közül, a kapitány arcra zuhant.

Hannibal támolgott, az arca vörös maszk. Lady Muraszaki behunyta a szemét. Reszketett.

- Eltaláltak? — kérdezte a fiú.

- Nem.

- Szeretlek, Lady Muraszaki — mondta. Odament az asszonyhoz.

Lady Muraszaki kinyitotta a szemét, és eltolta a fiú véres kezét.

- Mi maradt benned, ami szeretni tud? - kérdezte. Kifutott a kabinból, fel a lépcsőn, és a korláton át a csatorna vizébe vetette magát egy szép fejessel.

A hajó puhán nekiütközött a csatorna partjának.

Hannibal egyedül maradt a *Christabelen* a halottakkal, akiknek a szeme gyorsan üvegesedett. Mueller és Gassman a kabinlépcső aljában ült. A vörössel irdalt Grutas abban a kabinban feküdt, ahol meghalt. Mindegyik egy-egy Panzerfaustot ölelt, mint vízfejű játékbabáját. Hannibal kihozta a fegyvertárból az utolsó páncélöklöt, levitte a motorházba, a kövér páncéltörő gránát hatvan centire volt a benzintartálytól. A horgonykamrából kihozott egy csáklyát, és a nyelére kötött egy kötelet, amelynek a másik végét a páncéltörő gránát elsütő szerkezetéhez erősítette. A fedélzeten állt, kezében a csáklya horgával, miközben a hajó lassan siklott tova, puhán neki-nekikoc-canva a csatorna köves partjának. A fedélzetről láthatta a híd fényeit. Kiabálást, kutyaugatást hallott.

A csáklyát beleejtette a vízbe. A kötélen lassan kígyózott végig a hajó oldalán, miközben Hannibal kilépett a partra, és elindult a mezőkön. Nem nézett hátra. Négy száz métert tett meg, amikor bekövetkezett a robbanás. A hátában érezte a lökeshullámot, a nyomás a hanggal együtt gördült át rajta. Mögötte fémdarab puffant a mezőn. A hajó gyeheknaként lángolt a csatornán, szikrák szökkentek az égig, csigavonalban száguldottak fölfelé, ahogy a tűz légáramlata magával ragadta őket. Újabb robbanások szórták a pörgő, lángoló fadarabokat, ahogy sorra robbantak föl a Panzerfaustok.

Mérföldnyi távolból látta, ahogy a rendőrautók villogó lámpái megállnak a zsilipnél. Nem ment vissza. Keresztülvágott a földeken, már nappal volt, mire rátaláltak.

A párizsi rendőrprefektúra keletre néző ablakai a meleg hónapokban délelőttönként

megteltek fiatal rendőrökkel, akik mind Simoné Signoret-t szerették volna látni, ahogy a közeli Place Dauphinén kávézik, a teraszán.

Popil felügyelő az asztalánál dolgozott, és még akkor sem nézett volna föl, ha meghallja, hogy a színésznő teraszának ajtaja nyitva van, mint ahogy akkor sem nyögött volna csalódottan, ha kiderül, hogy csak a házvezetőnő jött ki a növényeket locsolni.

Az ablakai nyitva voltak, hallhatta a kommunista tüntetés tompa zaját a Quai des Orfèvres-ről és a Pont Neufön. A tüntetők nagyobb részét diákok voltak, akik azt kántálták: „Szabadságot Hannibálnak, szabadságot Hannibálnak!” Tábláikon: HALÁL A FASIZMUSRA; és követelték Hannibal Lecter azonnali szabadon bocsátását, akiből kisebbségre híresség lett. Olvasói levelek védelmezték a *L'Humanité*-ben és a *Le Canard En-chainé*-ben. A *Canard* közölt egy fényképet az égő *Christabel*-ről, „Kannibál kotlett” aláírással.

A *L'Humanité* megindító gyermekkori emlékezést közölt a kollektivizálás áldásairól. Hannibal börtönből kicsempészett, saját írása volt, amitől kommunista támogatói még inkább nekitüzesedtek. Ugyanilyen készségesen írt volna a szélsőjobboldali lapoknak is, de a jobboldal éppen nem volt divatban, és nem tüntetett az érdekében.

Popil előtt az államügyész memoranduma hevert, amely azt firtatta, tulajdonképpen milyen bizonyítékai vannak Hannibal Lecter ellen? A háborút követő bosszúállás, az *épuration sauvage* légkörében politikailag népszerűtlen lépés lett volna elítélni, mégoly indokoltan és törvényesen is olyasvalakit, aki fasisztákat és háborús bűnösöket ölt meg.

Paul Momundnak, a hentesnek a meggyilkolása évekkel korábban történt, és az egyetlen bizonyíték a szegfűszegolaj szaga volt, mutatott rá az államügyész. Esetleg segítene a Muraszaki nevű nő letartóztatása? Talán együttműködne?, kérdezte az államügyész. Popil felügyelő nem javasolta Muraszaki asszony letartóztatását.

Kolnas vendéglős, vagy ahogy az újságok emlegették, *a krip-to-fasiszta vendéglős és feketepiaci üzér Kolnas* halálának pontos körülményeit nem lehetett meghatározni. Igen, a koponyája tetején volt egy ismeretlen eredetű lyuk, a nyelvét és a kemény szájpadrólását egy ismeretlen valaki átdöfte. Elsütött egy pisztolyt; amint ezt a parafinpróba kimutatta.

A csatornán leégett hajón tartózkodó emberekből csak zsír és hamu maradt. Ezek a bűnözők közismert emberrablók és lánykereskedők voltak. Vagy nem találtak két fogoly nőt egy kisbuszban, amelynek a rendszámát történetesen éppen ez a Muraszaki asszony adta meg?

A fiatal ember büntetlen előéletű. Évfolyamelső az orvosi egyetemen.

Popil felügyelő az órájára nézett, és végigment a folyosón a hármaskihallgatóhoz. Ez volt a legjobb, mert némi napfény is beszűrődött, és a falfirkákat vastagon lemeszelték. Az ajtóban őr állt. Popil biccentett neki, az őr elhúzta a reteszt. Hannibal a szoba közepén ült az üres asztalnál. A bokája az asztal lábához volt bilincselve, csuklója az asztal lapján egy gyűrűhöz volt láncolva.

- Vegye le róla a bilincset — mondta Popil az őrnek.

- Jó reggelt, felügyelő úr — mondta Hannibal.

- Itt van a hölgy - mondta Popil. - Dr. Dumas és Dr. Ruffin ebéd után jönnek vissza. — Egyedül hagyta a fiút.

Hannibal most már fel tudott állni, amikor Lady Muraszaki belépett.

Az ajtó becsukódott az asszony mögött. Lady Muraszaki a deszkának támasztotta a

tenyerét.

- Aludtál? — kérdezte.
- Igen. Jól aludtam.
- Csijo minden jót kíván neked. Azt mondja, nagyon boldog.
- Örülök neki.
- A barátja lediplomázott és eljegyezték egymást.
- Ennél jobb hírt nem is hallhatnék felőle.

Szünet.

- Közösen beindítanak egy robogógyárat, kis motorokat gyártanak majd, a fiú két testvérével együtt. Már hatot legyártottak. Csijo reméli, hogy bejön nekik.

- Biztosan így lesz, magam is veszek egyet.

Az asszonyok hamarabb megérik, ha figyelik őket, mint a férfiak, ez is része a túlélő tehetségüknek, ahogy azonnal felismerik a vágyat is. A hiányát ugyancsak. Lady Muraszaki megérezte a fiúban a változást. Valami hiányzott a szeméből.

Ősének, Muraszaki Sikibunak a szavai jöttek az ajkára, és ki is mondta őket:

A kavargó vizek Hamar csitulnak.

A tiszta ég alatt Holdfény és árny Dagad és apad.

Hannibal Gendzsi klasszikus szavaival válaszolt:

A hosszú szerelem emlékei

Hókupacként felhalmozódnak.

Szívszaggatóan szépek, mint a mandarinrécék,

Amelyek álmukban egymás mellett siklanak.

- Nem — mondta Lady Muraszaki. — Nem. Csak a jég maradt. Vége. Nem igaz?

- Én téged kedvellek a legjobban az egész világon — felelte a fiú, nagyjából az igazságnak megfelelően.

Az asszony meghajtotta a fejét és elhagyta a szobát.

Popil irodájában önfeledt beszélgetésben találta Dr. Rufint és Dr. Dumas-t. Rufin megfogta a kezét.

- Ön azt mondta, hogy örökre megfagyhat belülről — szólt az asszony.

- Ügy érzi? — kérdezte Rufin.

- Szeretem, és nem találom — mondta Lady Muraszaki. — És ön?

- Sosem találtam — felelte Rufin.

Az asszony távozott, rá se nézve Popilra.

Hannibal önként vállalta, hogy vezeti a börtön gyógyszerkönyvét, és kérelmezte a bíróságtól, hogy folytathassa tanulmányait. Dr. Claire DeVrie egy ragyogó, vonzó asszony, a frissen megalakult Rendőrségi Szakértők Laboratóriumának feje, roppant hasznosnak találta Hannibalt, aki minimális reagensekkel és felszereléssel is megszervezte a teljes mennyiségi elemzést és méregazonosítást. Irt egy levelet a fiú érdekében.

Dr. Dumas, akinek szüntelen derűje mérhetetlenül idegesítette Popilt, zengő

dicshimnuszt kanyarított Hannibalról, és elmagyarázta, hogy az amerikai Baltimore-ban a Johns Hop-kins Egyetemi Kórház bentlakói állást kínál neki, miután látták rajzait az új anatómiai atlaszban. A dolog erkölcsi vetületéről egyértelmű szavakban nyilatkozott.

Három hét múlva Popil felügyelő tiltakozása ellenére Hannibal kísértelt az Igazságügyi Palotából, és visszatért egyetemi szobájába. Popil nem búcsúzott el tőle, csak egy fegyőr adta át neki a civil ruháját.

Jó nagyot aludt a szobájában. Reggel fölhívta a Place de Vos-ges-t, ahol Lady Muraszki telefonja ki volt húzva. Odament, a saját kulcsával bejutott a lakásba. Üres volt, csak a telefonállandó maradt benne. A telefon mellett egy levél várta. Benne volt a megfeketedett ág, amelyet az apja küldött Hirosimából Lady Muraszkinak.

A levélben ez állt: *Isten veled, Hannibal. Hazamentem.*

Amikor elindult vacsorázni, az égett ágat a Szajnába hajította. A Champs de Mars étteremben felséges párolt nyulat evett a pénzből, amelyet Louis hagyott rá, hogy mondasson misét a lelkéért. A bortól fölmelegedve elhatározta, hogy a tisztesség kedvéért elolvas néhány latin imádságot Louis lelkéért, és talán még valami népies dalt is elénekel. Úgy okoskodott, hogy az ő imádsága nem kevésbé hatásos, mint azok, amelyeket a St. Sul-pice-ben vásárolhatott volna.

Egyedül vacsorázott, de nem volt magányos.

Belépett szívének hosszú telébe. Jól aludt, nem látogatták olyan álmok, amilyenek az embereket szokták.

III.

*Ördögnek adnám most
magam, de menten,
Csak ne volnék ördög
magam!*

J. W. von Goethe: *Faust* (ford. Jékely Zoltán)

Svenkának már úgy tűnt, hogy Dortlich apja sosem hal meg. Az öregember egyre csak lélegzett és lélegzett, két éve egyfolytában, és közben a koporsója leponyvázva, fűrészbakon várakozott Svenka szűk lakásában. A nappali nagy részét elfoglalta. Ez egy csomó veszekedésre adott okot Svenka és az asszony között, akivel az őrmester együtt élt, mert, mint a nő rámutatott, a koporsó domború fedele lehetetlenné tette, hogy tálalónak használják. Néhány hónap után az asszony a koporsóban kezdte tárolni a csempészett konzerveket, amelyeket Svenka zsarolt ki azoktól az emberektől, akik Helsinkiből tértek víz-sza komppal.

Sztálin gyilkos, tisztogató hadjáratának két évében Svenka három tisztársát lőtték agyon, a negyediket pedig a Lubjanká-ban akasztottak föl.

Svenka láthatta, hogy ideje távozni. A műtárgyak az övéi, és nem fogja hagyni, hogy elveszenek. Nem örökölte meg Dortlich valamennyi kapcsolatát, de jó papírokat tudott szerezni. Svédországon belül sem voltak összeköttetései, viszont annál több akadt a Riga és Svédország között közlekedő hajókon, akik képesek voltak foglalkozni egy csomaggal, ha egyszer már kint volt a tengeren.

De haladjunk sorjában.

Vasárnap reggel hat negyvenötökör Bergid ápolónő kilépett a vilniusi lakásból, amelyben Dortlich apja élt. Hajadonfőtt ment, hogy ne lássák rajta, a templomba tart, jókora retikülben vitte a sálját és a Bibliáját.

Tíz perce ment el, amikor az ágyból Dortlich apja meghallotta egy Bergidnél súlyosabb személy lépéseit, ahogy a lépcsőn közelednek. Kattanás és csörgés jelezte az ajtó felől, hogy valaki a zárat piszkálja.

Dortlich apja nagy erőfeszítéssel följebb nyomta magát a párnán.

A külső ajtó kinyílt, és közben végigkaristolta a küszöböt. Az öregember belekotort az ágya melletti fiókba, és elővett egy Lüger pisztolyt. Rosszul lett az erőfeszítéstől, két kézzel kellett tartania a fegyvert a takaró alatt.

Lehunyta a szemét, amíg ki nem nyílt a szobája ajtaja.

- Alszik, Herr Dortlich? Remélem, nem zavarom — mondta Svenka őrmester, aki civil ruhában volt, még a haját is hátranyalta.

- Ő, maga az. - Az öregember mogorva volt, mint rendesen, de gyengének látszott.

- A Rendőrségi és Vámügyi Dolgozók Szakszervezetétől jöttem — mondta Svenka. - Kitakarítottunk egy szekrényt, és találtunk néhány holmit, ami a fiáé volt.

- Nem kellene. Tartsa meg őket! — mondta az öregember. — Betört a lakásba?

- Miután senki nem engedett be, magamnak kellett megtennem. Gondoltam, itt hagyom a dobozt, ha senki nincs itthon. Nálam van a fia kulcsa.

- Sosem volt ide kulcsa.

- Tolvajkulcs.

- Akkor kívülről ismét bezárhatja az ajtót.

- Dortlich hadnagy bizalmasan közölt néhány részletet a maga... helyzetével és utolsó kívánságával kapcsolatban. Leírta mindezt? Vannak iratai? A szakszervezet felelősségének érzi, hogy betű szerint teljesítsük az óhaját.

- Igen — felelte Dortlich apja. — Aláírtam, és a tanúk is. Egy másolat Klaipédába ment. Magának semmi dolga velem.

- De igen. Egy dolgom van. — Svenka őrmester letette a dobozt.

Mosolyogva közeledett az ágyhoz, fölvelt a székről egy párnát, oldalazó pókléptekkel becserkészte az öreget, az arcára nyomta a párnát, fölászott mellé az ágyra, a vállára térdelt, és előrehajolt, a párnára könyökölt, fokozva a nyomást. Vajon meddig tart? Az öregember nem hánykolódott.

Svenka érezte, hogy valami kemény nyomódik az ágyékának, a takaró fölemelkedett alatta, aztán elsült a Lüger. Erezte, hogy ég a bőre, azt is, hogy a teste mélyén is ég valami, azután hátrazuhan, az öregember fölemelte a pisztolyt, és a takarón át lőtte mellbe, majd állon, a cső lekonyult, az utolsó golyót a saját lábába eresztette. Az öregember szíve egyre gyorsabban vert, azután megállt. Az ágya fölötti óra hetet ütött, az első négy ütést még hallotta.

59

Az ötvenedik szélességi fok fölött hó porozta be az északi félgömb homlokát, Kelet-Kanadát, Izlandot, Skóciát és Skandináviát. Havazik a svédországi Grisslehamn városban is; hó hull a tengerre, amelyen a koporsót szállító komp megérkezik.

A tengerforgalmi fuvarvállalat ügynöke szerzett egy négykerekű tróglit a temetkezési vállalkozó embereinek, segített fölrakni a koporsót, azután a fedélzeten megtolta hátulról, hogy némileg begyorsulva fel tudjon zötytyenni a hajópallóra, majd onnan a rakpartra, ahol a teherautó várja.

Dortlich apja úgy halt meg, hogy nem maradtak közvetlen hozzátartozói, végakarát viszont világosan kifejtette. A Klai-pédai Folyami és Tengeri Munkások Szakszervezete gondoskodott róla, hogy e szerint járjanak el.

A temető felé tartó rövid menetben vonult a halottas kocsis, egy kisbusz a temetkezési vállalat hat emberével, és egy autó, amelyben az elhunyt két idős rokona foglalt helyet.

Nem mintha Dortlich apját tökéletesen elfelejtették volna, ám gyermekkori barátainak zöme már halott volt, csak néhány rokona élt. Világcsavargó volt a család középső fia, akit az októberi forradalom iránti lelkesedése elszakított az övéitől, és Oroszországba vitt. A hajóépítő familia gyermeke közönséges tengerészként élte le az életét. Furcsa fintora a sorsnak, értett egyet a két öreg rokon, akik a halottas kocsis mögött haladtak a késő délutáni hóesésben.

A Dortlichok családi sírboltja szürke gránitból épült, az ajtó fölé keresztet véstek, és ízléses mennyiségű színes üveget illesztettek a tető alatti kis ablakokba, de ezeknek nem volt figurális mintájuk.

A lelkiismeretes temetőőr leseperte a sírbolt ajtajához vezető feljárót, de még a lépcsőket is. A jókora vaskulcs még kesztyűn át is hideg volt, és mindkét kezét használnia kellett, hogy el tudja fordítani, a cilinderek csikorogtak a zárban. A temetkezési vállalkozás emberei kinyitották a kétszárnyú ajtót, és bevitték a koporsót. Némi suttogásra adott okot a rokonok között a kommunista szakszervezet jelképe a fedélen.

- Gondolják azt, hogy ez azoknak a testvéri búcsúztatója, akik a legjobban ismerték - mondta a temetkezési vállalkozó, és a kesztyűjébe köhögött. Azon mélázott, hogy kicsit drágának tűnik a koporsó egy kommunistához képest. A haszonkulcsot kezdte el számolgatni.

Az őr zsebében volt egy tubus lítiumkenőcs. Kinyomta a kőre a koporsó előtt, hogy könnyen becsússzon oldalt a fülkéjébe, és a koporsóvivők örültek, amikor végre a helyére zökkent, mert csak egy oldalról lehetett tolni, és képtelenség volt megemelni.

A jelenlevők összenéztek. Senki sem akart imádkozni, így hát bezárták az épületet, és a hófúvásban visszasiettek járműveikhez.

Műtárgyakból álló ágyán csendesen nyugszik Dortlich apja. Kicsi és mozdulatlan, jég van a szívében.

Évszakok jönnek és mennek. Halkan beszűrődnek a hangok kintről, a kavicsos utakról, alkalmanként betolakodik egy inda. A festett üveglapok színe elhalványul, ahogy meggyúlik rajtuk a por. Lehullnak a levelek, azután a hó, és minden kezdődik előről. A festmények, amelyek olyan ismerősek voltak Hannibal Lecter számára, összetekerve hevernek a sötétben, mint az emlékezet indái.

60

Nagy, puha pelyhek hullnak a mozdulatlan reggelben a québeci Lievre folyó mentén, tollpelyhként fedik a Caribou Cor-ner Túrabolt és Állatkitömő ablakpárkányait.

Nagy, tollszerű hópelyhek ülnek Hannibal Lecter haján, miközben gyalogol a gerendaházhoz vezető, deszkával fedett ösvényen. A bolt nyitva van. Egy rádióban azt kiáltják: *0, Kanada!*, mert most kezdődik a középiskolai jégkori szezon. A falakon trófeák. Legfölül egy jávorszarvas, alatta a sixtusi kápolna oltárképét idéző alakzatban egy sarki róka, egy hófajd, egy szelíd tekintetű szarvas, hiúz és vörös hiúz sorakozott.

A pulton rekeszekre osztott tálcá, benne a kitöméshez használt üvegszemek. Hannibal leteszi a táskáját, és turkálni kezd a szemek között. Megtalálja a leghalványabb kéket, amit a szarvasoknál és a szánhúzó kutyáknál használnak. Fölveszi a tálcáról, és félreteszi őket egymás mellé a pultra.

Előbukkan a tulajdonos. Bronys Grentz szakálla megszurkült mostanra, a halántéka kifehéredett.

- Ja! Miben segíthetek?

Hannibal ránéz, tovább turkál a tálcán és talál egy pár barna szemet, amelyek pontosan megegyeznek Grentzével.

- Mi van? — kérdezi Grentz.

- Egy fejért jöttem — mondja Hannibal.

- Melyik az, megvan a számla?

- Nem látom a falon.

- Akkor valószínűleg hátul van.

- Bemehetek? Megmutatnám, melyik az — javasolja Hannibal.

Magával viszi a táskáját. A táskában néhány ruha, egy húsvágó bárd és egy gumiköpeny, rajta a jelzés „A Johns Hopkins tulajdona”.

Érdekes volt összehasonlítani Grentz postáját és címjegyzékét a brit hatóságok listájával a Totenkopf körözött háborús bűnöseiről. Jó néhányal állt levelezésben, Kanadában és Para-guayban; nem egy az Egyesült Államokban élt. Hannibal kényelmesen megvizsgálhatta őket a vonaton, ahol Grentz kasz-szájának köszönhetően külön fülkében utazhatott.

Visszafelé Baltimore-ba megszakította útját Montrealban, Grentz fejét elküldte a férfi egyik állatkitömő levelezőtársának, feladóként pedig egy másíknak a címét és nevét adta meg.

Egyáltalán nem haragudott Grentzre. Többé senkire sem haragudott, és álmok sem kínozták. Szünidő volt, és Grentz megölése kívánatosabb időtöltésnek tűnt a síelésnél.

A vonat dél felé ringatózott, Amerika irányába; meleg volt, a jármű rugózása pedig remek. Nagyon más út volt, mint az a hosszú vonatkozás fiúkora Litvániájában.

Grentz vendégeként egy éjszakára megszáll New Yorkban, a Carlyle-ban, és megnéz egy színdarabot. Két darabra volt jegye, az egyik a *Gy, mint gyilkosság*, a másik a *Piknik*. Úgy döntött, a *Pikniket* nézi meg, mert nem találta elég meggyőzőek-nek a színpadi gyilkosságokat.

Amerika elbűvölte. A melegnek és a villanynak ez a bősége! Különös, széles autók. Amerikai arcok, nyíltak, de nem ártatlanok, könnyű megérteni őket. Idővel majd kihasználja mű-pártolói hírnevét, hogy bejusson a színpalak mögé, kinézzen a közönségre, a rivaldafényben izzó, elbűvölt arcokra, és majd olvas és olvas és olvas.

Leszállt a sötétség, az étkezőkocsi pincére egy gyertyát tett az asztalára, a vérvörös fény kicsit reszketett az üveg mögött, együtt mozgott a vonattal. Éjszaka Hannibal egyszer fölébredt egy állomáson, és hallotta, ahogy a vasúti munkások gőzzel olvasztják le a jeget a kocsik alvázáról; a szél hatalmas gőzfelhőket sodort az ablaka előtt. A vonat apró rándulással elindult, de aztán már simán suhant, maga mögött hagyta az állomás fényeit, belerohant az éjszakába, délnek folytatta útját, Amerika felé. Hannibal ablaka kitisztult, láthatta a csillagokat.

T. H. Miami, 2006. augusztus 25.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönöm a párizsi rendőrség Brigádé Criminelle egységének segítségét, akik szívélyesen befogadtak a világukba a Quai des Orfèvres-en, megosztották velem szomorú tudományukat és nagyszerű ebédjüket.

Lady Muraszaki annak a Muraszaki Sikibunak a névrokona, aki a világ első nagyregényét, a *Gendzsi regényét* írta. A mi Lady Muraszakink Izumi Sikibut, és Ono No Komacsit idézi, gondolatban Jozsano Akiko versét hallja. Búcsújában Hannibaltól a *Gendzsi regénye* köszön vissza.

Mint látják, kölcsönvettem S. T. Coleridge kutyáját is a *Christabelből*.

Róbert Gildea *Marianne láncokban*, továbbá Antony Beevor és Artemis Cooper *Párizs a felszabadulás után 1944—1949*, és Lynn H. Nicholas *Európa megerőszakolása* című könyveinek köszönhetem, hogy jobban megértettem a megszállott és a frissen felszabadult Franciaország helyzetét. Ugyancsak nagy segítséget jelentettek Susan Mary Alsop figyelemre méltó levelei Marietta Tree-hez, amelyek *Mariettának Párizsból 1945—1960* címen jelentek meg.

A köszönet azonban mindenekelőtt Pace Barnest illeti a szüntelen támogatásért, a szerelemért és a türelemért.

T. H.